stitucōnis q̃ ātē publicacōnē nemo tēnetur · s · de osti · c · ij · exquo enim cōstitucō publice pmulgata est et publicata quilibz tenetur ad eius obseruātiā post duos menses · in aut · ut fac no · osti · circa pñ · colla · v · xvi · di · quod dicitis · s · de postul · c · i · ß ante nō · ar · xxxij · q · iij · dixit sara · lxxxij · di · ꝓposuisti · ß cū ista constitucō sit iam diu publicata nullus habet excusacōnem · sed nunquid ep̄i pñt tales absoluere · credo q̃ sic quia cōditor huius cōstitucōnis non retinuit sibi absolucōnem j · de sen · ex · nup · j · de falsis · dura · et · s · de p̄ben · de multa · in fi ·

a Extēdi · s · pmissas penas de quibz supius fcā · est mentio scz q̃ sint excōicati et i nulla cā patrocinium p̄stantes audiantur · et ita videtur q̃ isti spem promocōnis amittunt nisi cū eis per sedem aplicam fuerit dispensatum sicut dicitur · s · de monachis · q̃ hoc pnomē ß ostendit omnes penas supdictas · ß ß non credo q̃ isti ꝓpter hoc sme dispensacōne dñi ꝓpe pmouerī non possunt · et q̃ dic hoc extendi ꝛc · respicit tm quod dixit · s · excōmicati · et q̃ in nulla cā eorq̃ p̄ocimū admittatur q̃ si hoc voluisset ß dixisset de istis qd̄ dixit de illis ar · s · de trāslac · inter corporalia · s · de rei · ad audientiam · et pene non sunt ampliande siue odia sed potius restrīgēde · de pedi · i · pene · ff · de li · et post · cum quid · ff · de hre · instit · l · i · ¶ · ulti · et illa clausula ñ forte ex misericordia ꝛc · respicit tm p̄cedētia ꝛc · nō subsequentia · ar · s · de ap · inquisicōm · tutius est dicere q̃ incurrat omes penas p̄dictas cum littera hoc exp̄sse dicat dū dicit hoc extendi ꝛc · et · s · dum dicit · p̄dictis penis obnoxij · ß ·

occiduro ñ · ut infra duorq̃ mensium spacium ad claustrū redierint sicut excōicati ab omibus euitentur · et i nulla causa si patrocinium p̄stare voluerint audiātur · ꝛ · uersi aūt m chorō mēsa capitulo ꝛ ceteris ultimi fratrū existant · et nisi forte ex misericordia se · ap · totius spem ꝓmocōnis amittāt. ¶ Verū q̃ nōnlli ex talibz ꝓpter quorundam opiones diuīsas excusacōnes aliqui assumebāt. Nos volētes ut de cetero ipso facto sniam excōicacōis incurrant districte p̄cipimus ꝛ mādamus · q̃ · tam a diocesanis et capitulis ipsorq̃ a ceteris episcopis i quorq̃ diocesibz hmōi studēt tales exouicati ꝛ p̄dcis pnis obnoxij pblice nūciēt.

¶ Quia vero theologie studium cupimus ampliari ut dilatato suitentorij loco fumculos suos faciat longiores ut sit fides catholica circūcincta muro inexpugnabili bellatorq̃ quibz resistē valeat ascēdēti bz ex adūso · ad ar · diaconos decanos plebanos ꝓpositos cantores et alios clericos psonatus hntes · necnon p̄sbros nisi ab hijs infra spacium p̄scptum destiterint ß extēdi volumus et appellacōne postposita firmiter obseruari.

Expl · liber · iij · Incip · q

De francia legē · i · ofuetudie · b Legibz · i · ofuetudinibz c Francorq̃ · quā putabat esse de sba mrimonij · ar · xxx · q · v · alit · ubi vidz q̃ mrōimmū omissis solēnitatibz nō valeat · ß non ē verū q̃ illa que dicūtur · i · c · aliter · potiꝰ ad solēnitates referūtur. (q̃ ad veritatē) q̃ tñ fuāde · fūt ß q̃ uis nō ꝓbētur tenz mrimonium q̃ solus ōsensus facē mrimonium · xxvij · q · ij · sufficit d Dimissaq · qd̄ at · facē non debuit aūctate sua ut · xxxiij · q · ij · seculares et · xxxv · q · vi · multorum · etiā si impedimētum manifestū ß esset j · de diuorc · porro ·

e Euangelice · qua dz nullus dimittat vxorem suā excepta cā formicacōnis · xxxij · q · i · dixit dñs · j · e · expte ·

(f Pnie · p eo q̃ pmā dimisit et sēdam duxit ·

g Cōiūge · scz nomine non re ·)

Reterea · sme odicōne · p ß vidz q̃ solui non pñt q̃ que sme odicōne pmittūtur sme odicōne soluūtur · xxxij · q · ul · c · ul et · xxij · q · iij · inter cetera ·

i Inducēdi · et etiā compellēdi si iurassent j · e · extris · ꝓpter piculū iuramēti · ar · ō j · e · requisiuit · ß illud soluitur ibi · ß o tra videtur j · e · c · in fi · vbi dz q̃ de pacia possit tolerari ·

k Noluerint · i · absolute restiterint ·

l Deterius · s · adulteriū cum sēda vel q̃ eam forte interficeret ·

m Odio · q̃ qd̄ quis nō diligit facile ōtēmit · xx · q · iij · p̄sens clericus · et · xxxi · q · ij · ¶ · i · ß ·

n Societatē · ff · p socō · l · verū · ¶ · ul · et · l · actōne · ¶ · diximus ·

o Fidei · siue p iuramētū etiā q̃ equipollent · s · de fideius · puenit · et · xxij · q · v · iuramenti ·

p Tolerari · ß ideo dicit q̃ ex quo nō est pcessum ad mrimonium ōria voluntate accedētē p̄ñt se mutuo absoluē ut vidz · q̃

De quibus libris matrimonij

Ex cōcilio triburien ·

De francia q̃dam nobilē mulierem de saxoma lege saxonum duxit in vxorem · verū q̃ nō hijsdē vtuntur legibz saxones ꝛ franci causatus est q̃ eā non sua id est nō francorq̃ lege desp̄sauerat dimissaq̃ illa aliā supduxit · diffimuit sup ß sca smodus ut ille trāsgressor euāgelice legis ß biciatur pnie ꝛ a sēda ouige sepetur ꝛ ad p̄orē redire cogatur. Anno · iij · exon · epo.

Reterea hij q̃ de mrimonio otrahēdo pure ꝛ sme omi odicōne fidē dederūt omonēdi sūt et modis oibz inducēdi ut p̄stitā fidē obseuēt · si aūt se ad inuicē admittē noluerint ne forte deteriūs mdē cōtingat ut talē · s · ducat quam odio hz vidz q̃ ad instar eorq̃ q̃ societatē interposicōe fidei otrahūt

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

omnis res p quascũq; causas ñascitur 1 c̃ ⁊ de reg. iur. ois res. et. ff. de re. iur. nichil tã naturale. q; in tali casu fide p̃stita siue iuramento ꝓintelligẽda est o dicõ sc; si in eadẽ voluntate pmanserit. ar. s. de iur. iur. quẽadmod. et. xxij. q. ij. ne q̃s arbitretur. hec fuit opi. t. dicentis q; hꝗ dicere. cõtinebat ius oũe. h. dicebat et bñ q; loquitur de cõpatua pmissione. ut. ⁊. qui de. vel vo. c. vemẽs. qd 1 michi videt. et loquitur dispensatiue et ꝗ apte in dicãt ista vba. hoc possit in pacientia tolerari. ne deterius inde o tigat. nã multa per paciam toleram⁹ 1 c̃ s. ꝗ p̃ben. cũ iam dudum. alias de iure mero deberent opelli ut fidẽ siue iuramẽtum ꝓuarẽt. de ꝗ d: ⁊. e. ex litteris. ij.

Quemis. (duxit. s. in wmũ. et sic cessat illd ōriũ. s. de resti. spol. ex pte.)

b Dubia. sic g̃ patet q; in dubijs sp certius est tenendũ. de pe. di. vij. c. ij. ¶ Itẽ si. vbi d: tene certum et dimitte incertũ. et ⁊. de homici. ad audiẽtiã. et. xiiij. di. sicut. et in re dubia certa nõ p̃t ferri sentẽtia. xi. q. iij. graue. et. xxxiij. di. habuisse. et. xxxij. q. ul. ¶. ul. et misti. de rerũ diui. ¶ illud quesitum. misti. de. ac. ¶. curare. qñq; tñ cũ obscum fuit ꝓ ura partium certa fertur sntia. s. de fi. instru. mt'dilectos. in fi. ꝗ non d: dubia res ibi q; actor non pbauit clare rita. p possessore indicari debet. ꝗ quare dicit in hijs q̃ dubia sunt q̃ si ex toto an̄ septẽmuz ducta fuit et post. vij. ānos nõ o sensit vel ante recessit res nõ ẽ dubia sed certa q; nõ mpeditur mrimo mũ cũ o sang'nea etiã cũ matre. ⁊. ti. pxi. lras. accessit. si post. vij. ānũ consensit sponsalia tenuerũt et ita non est res dubia. ⁊. e. sponsam. et. ⁊. titu. px. o timebatur. ¶. si vero. so. fic intellige. puella ista post. vij. ānos nõ cõsensit vel nõ o stabat de consensu q; statiz recessit ab eo vel mortua ẽ. verũtñ q; tẽptauit forsitan qd o plẽ nõ potuit p̃sumitur q; erat 1 capax siue q; malicia supplebat etatẽ quo ad spõsalia sic supplet malicia quo ad mrimoniũ ⁊. ti. px. de illis. et. c. ul. vñ ꝓter hoc dubiũ q; ꝗ plene nõ o stabat tũ etiã ꝓter honestatẽ eccie nõ p̃t hre o sobrinã illius ⁊. c. px. ar. alias non vid: q; posz stare illa lra si dicẽmus q; post. vij. ānos consensit ut dixit. t. q; sic non esz res dubia.

c Cõuix. i. sponsa. d Dinidas. ar. ō. xxxv. q. iij. exordinaria. so. ibi ex naturalia eã polluit 1 nõ maritali affectu. hic vere tẽptauit in naturalibꝫ et maritali affectu. Hauditiã. qd si ille. h. ec o dicõ nulla habẽ nõ p̃t. xxvij. q. ij. si quis vxorẽ. et. c. se. ñ forte an̄ septẽmuz cõtracta essent spõsalia ⁊. t. pxi. lras. et. e. accessit. et. c. duo pueri. cessante eo qd d: s. ẽ. c. pxi. xxvij. q. ij. si quis desponsauerit

g Sponsam. xxvi. di. ¶. iohes. xxvij. q. ij. si quis desponsauerit. ar. ō. vij. q. i. olim. et ⁊. de diuor. c. ulti. so. illud misticũ fuit et obtinuit in fratre sine sobole defuncto. hodie secus.

f Habere non p̃t. ꝗ vid: q; hec raco nulla fuerit q; inter eos nullum obligatoriũ vinculũ de iure fuit o tractũ cõsang'nitate impediente q; impossibilũ nulla est obligacõ. insti. de muti. stipu. ¶. si impossibilis. et. ff. que sen. si. ap. rescin. paulus. ꝗ impossibile ẽ id qd o tra bonos mores est. ff. de cõdi. insti. filiusfamilias. et. xxij. q. ij. faciat homo. et eius qd nõ ẽ vel esse non p̃t nulla est pmissio. insti. de muti. stipula. ¶. i. et ar. op. in dere. greg. s. de pact. c. ul. g̃ ꝗ nulla sponsalia fuerũt q̃ fũt pmissio futuraz nuptiaz. xxx. q. v. nãtes. ff. de spon. l. i. g̃ nulla fuerũt p̃ dcã spõsalia g̃ nõ p̃stãt impedimẽtum quõ minus illa possit o trahẽ cũ alio fratre ⁊. ti. pxi. lras. et. c. accessit. ꝗ o tra. mrimoniũ plerũq; attẽditur cõsiderato facto nõ in re. s. de biga. nup. et. ¶. de adult. eũ qui. plus eni in talibꝫ cõsiderat qñq; opiõ q̃ veritas ⁊. qui fi. sint le. cum mter. Jo. quid g̃ respõdes. p̃t dici q; publice honestatis iusticia impedit. ut. s. e. pxi. et. xxvij. q. ij. si quis desponsauerit.

b Propositũ. qd illicitũ fuit 1 ideo nõ ꝓuãdũ. xxij. q. iiij. in malis tione pmissa ec. districtione opellas. ¶ dem panormitano e. Oẽ illis aut q̃ ar̄epo. pstito iuramẽto p mittũt, se aliquas mulieres ducturos et postea eis, incogmtis dimittũt terrã se ad ptes alias trãsferentes ꝗ tibi volum⁹ innotescere. q; liberũ erit mulieribꝫ ipsis si non amplius in facto est ꝓcessum ad alia se vota trãsferre. recepta tñ de piurio penitẽtia. si p eas stetit quominꝰ fuerit mrimoniũ o sũmatum.

d Idẽ paduanẽsi epo. Oẽ muliere que est inuita tradita viro 1 detẽta cũ inter vim 1 vim sit dra vtrũ postea o sensus intercesserit certũ nobis michil postea expsistit michil inde tibi possum⁹ rñdere.

e Idẽ cãtuar. ar̄epo. Oxlris et ⁊. de ꝗ autẽ q; o sulusti quid debeat obseruari qñ inter aliquos sponsalia o trahũtur nec intelligit alter qd alter ꝓponit. Rñdemus q; inspiciendũ ẽ iudici si mrimoniũ o tracturi ad id faciẽdum sint idonei scia 1 etate quo cõgnito si alter non intellexerit qd alter ꝓposuit ad cõem vbi intelligẽtiam recurratur, et i Cõpellas. ar. q; quis cõpelli p̃t ad satisfaciẽd de quolibꝫ crimine. xxiiij. q. iij. itaq; et. vi. q. i. illi qui. et. xxij. q. i. p dicãdũ. et ad eccia pertinet de ẽne de quolibet peco et corrigere quelibꝫ xpianũ. s. de ind. nomi. b

e Oẽ illis. trãsferentes. vñ nõ tenẽtur sequi sponsum. vagabũdũ. ff. de operis lib. qd ñ fiat. ¶. ex pmncia. et sic de sponsa intelligũt q̃dã illd. c. xxxiiij. q. ij. si quis. ꝗ nõ est verum imo de vxoẽ iam cognita.

1 Liberũ erit. p⁹ tres ānos ꝓm leges. ¶. d repu. l. ij. et ꝗ intellige de sponsa de futuro. de qua ꝗ loquitur. secus in spõsa de pñti ⁊. e. in pñtia. et ⁊. de scõis nup. dñs noster.

m Steterit. vñ i culpa fuerũt quare impomtur eis pñia. ꝗ si p eas stetit quare dat eccia licẽtiam cõtrahẽdi. ꝗ ñdo ne deterius inde o tigat sci pi culũ fornicacõis. si ⁊. q̃ cle vel vo. vemẽs. ꝗ si p eas nõ steterit quominꝰ matrimoniũ cõpleuissent nõ imputaretur eis piuriũ. s. e. sic. si ꝗ certũ esset si vero dubiũ esz ꝓpter tale dubium impomtur eis pñia saltẽ ad cautelã. habes g̃ vnũ casũ in q̃ spõsalia de futuro soluũtur. aliũ hẽs. s. de iur. iur. quẽ admodũ. Itẽ si cõtrahit cũ aliq̃ p vba de pñti ⁊. e. si inter virũ. et ⁊. de sponduo. c. i. b.

Oẽ muliere. et vim. ꝗ ideo dicit q; duplex est vis siue metus q̃ cadit i o stãtẽ virũ et ille metus excusat ñ postea o sentiret ⁊. ti. px. de illis. ij. et alius metus vanus siue vis et illa vis nõ excusat ⁊. e. vemẽs. et. c. o sultacõm. et. s. de hijs q̃ vi metusue cã. si. cũ dilecti. et. ff. de re iud. si q̃s ab alio. et. ff. qd me. cã. l intelligi. ij. o Certũ. q; nesciuit q̃ violẽtia fuit illata. vñ certũ nõ potuit dare responsũ. xi. q. iij. graue. et. xxx. q. ul. ¶. ulti. et. s. e. inuens. poterat tñ si voluisz distiguẽdo rñdere inter vim 1 vim. ut. ⁊. e. venns. ij. et. c. o sultacõm. sic. s. de eo q̃ renũ. epi. c. i. vñ dicẽ lex. ut co gruuz possis habẽ rñsum misere pacti exẽplũ. ¶. de trãsac. ut rñsum. x lris. scia. i. discrecõne. nam furiosus cõtrahere nõ p̃t q; non habz o sensũ. xxxij. q. vj. neq; furiosus. et q. e. dilcũs. ñ p intervalla dilucida labor. et. vij. q. i. q̃ quis triste. iij. q. ix. indicas.

Nõ q Etate. xij. ānorꝫ in muliere. et. xiiij. ānorꝫ in viro ⁊. ti. px. attestationes. et. c. o tinebatur. vel cũ malicia supplet etatẽ ⁊. ti. px. de illis. r Intellexerit. i. dicat se nõ intellexisse siue p se siue. ij. et. c. ulti. p interptem. ff. de v. ob. l. i. in fi. cũ tñ ōriũ p̃sumatur cũ sint eiusdem s Proposuit. nõ q; ꝗm canões si actor tm̄ volũ adhibet intelligẽda fũt vba ut reus intelligit q̃ nõ adhibet volum. xxij. q. v. ¶. Itẽ obicitur. et. c. quacũq; si vero reus tm̄ tũc ꝗm q; actor intelligit. xxij. q. v. ¶. ex hijs. et. c. quacũq; et. q. ij. ne quis. si g̃ vterq; volũ adhibꝫ locũ hꝫ qd ꝗ d: ut vba plata in suo ꝓprio sensu intelligantur. et sic est ar. q; non est recedẽdũ a significacõe vborꝫ ñ cũ constet testatorẽ aliud voluisse. ff. de l. in. non aliter. et ⁊. de v. sig. intelligentia. ar. de o se. di. iiij. retulerũt. et. ff. quia a quibꝫ. ma. l. ꝓsp exit q; nõ ex opiomibꝫ singulorꝫ ꝗ cõi vsu nomia fũt intelligenda. ff. de

supel·le·l·labeo·et·s·de deci·ad audiēciā·ar·ō·C·de v·fi·cū quidaz·
et de ose·di·ij·in calice· ambiguitas vboz qnz incidit in iudicijs a
Intelligēciā·hmōi· qnz in otractibo·in iudicijs circa litis exor·
duū plus creditur actori q̄ reo·ff·de v·ob·inter stipulātē·C·i·post·
ea in ofessiombo vrgeri dz ofitēs ut certū ofiteatur alioq̄nid acci·
pietur qō magis expedit adūsario suo·ff·de ofes·certū·ff·de inter·
ac·de erate·C·m·ch·il·In otractibo rpactis distinguitur aut certū est·
q̄ cōsenserūt et tūc valet
qō agitur·aut q̄ nō osen
serūt rtūc nō valet qō a·
gitur·ff·de cōtrah·empē·
et ven·in vendicōmbo·et
·xxx·q·ij·ubi·aut dubita
tur quid senserint et tunc
sb distingue·q̄ aut valet
intellcūs sm vnā ptē aut
sm vtrāq·si sm vnā ptez
comodius ē id accipi ut
res de qua agitur magis
valeat q̄ pereat·ff·de
re·mi·quotiēs idē sm o·
et·ff·de v·ob·l·quotiens·
et·s·de fi·instru·inter di·
lectos·et·j·de v·sig·abba
te·si sm vtrāq tunc id qō
verisili? est accipiendu
est·ff·de ver·ob·cum qui
kalendas·et qō qnz cōsue
uit accidē·xx viij·di·dē
siracusane·vel cōtra cū fit
inter ptacō qui pactū ap
posuit qui debuit legere
·i·pactuz aptius apponē
se pactū apti? exponēdo
·ff·de pac·veteribo·pla
cet·et secōm pmissorez fit
inter ptacō q̄ liberū fuit
stipulatori vba late oci·
pere·ff·de v·ob·quicq̄d
(de hac materia notat
·ff·de v·ob·quotiēs i stis
pulacōibo·)

Ponsaz·nubili illō
maxie potitur ppriego pa
tue q̄ exequo hz·viij·an·
nos tenēt spōsalia et ita
null? osang'neoz pt eam
bre j·ti·px·lras·accessit·
g multo fortius impedit
cū est px̄ima nubili etati·
Idē vidz si est px̄ia septē
mio et voli capax·s·e·in·
Quemis·b·
Ex pte·tenēt·et·sic cō·
tractū fuit mrimomū int
eos·sz nūq̄d p ista verba
tm otrahitur mrimomū·Iuro q̄ de cetero hēbo te p legitia oinge·
et cōuerso rc·nō vidz q̄ ista vba tm futurū t pus respicē videntur·
hec qō pōnitur·xxx·q·v·C·si quis dimis·et dic Io·q̄ ē mrimoniuz
sm q̄ ex illa nouella satis pz·et h vidz hug·aliter intelligē illa vba
·l·q̄ post matrimomū otractū de pnti accedant illa verba·et nōē
d Eandē·supple et cū alia contraxit·
e Manifesta·pbata scz ī sntia sb secuta q̄ als nō licz dimittē·xx·
xiij·q·ij·scl'ares·et·C·in sz·et·xxxv·q·vi·mlto·et·j·de dnor·porro
f Cōtinē·q̄ nō pt cū alia otrahē·xxxij·q·i·dixit·et si cū alia po·
stea formicatur opellētur postea rediē ad ipm non obstāte sntia j·
g Cogatis·et sup inductā si nollz ab ea re·
Ex lris·tam pres·fi·xxxi·q·iij·si qui parētes·sz vidz q̄ istō iura·
mentū nō valeat et sic āceps piuriū cū sit de facto alterius·ff·rerū
amo·l·marcellus·C·i·et·ff·de in lit·iur·videamus·et ar ad sz·ff·de
v·ob·stipulacō ista·q̄ ut ibi dic qui alienū factū pmittit nō obli
gatur·tn sz factū suū potē pmiserūt ut peurarēt bona fide ut filij
otrahēnt·ut·e·l·et·j·l·in illa stipulacōne·
i Sub iuramto·isti erāt impubes vnde
h Ē andē·supple et cū alia contraxit·
Mamfesta·pbata scz ī sntia sb secuta q̄ als nō licz dimittē·xx·
xiij·q·ij·scl'ares·et·C·in sz·et·xxxv·q·vi·mlto·et·j·de dnor·porro
Cōtinē·q̄ nō pt cū alia otrahē·xxxij·q·i·dixit·et si cū alia po·
stea formicatur opellētur postea rediē ad ipm non obstāte sntia j·
Cogatis·et sup inductā si nollz ab ea re·
Ex lris·tam pres·fi·xxxi·q·iij·si qui parētes·sz vidz q̄ istō iura·
mentū nō valeat et sic āceps piuriū cū sit de facto alterius·ff·rerū
amo·l·marcellus·C·i·et·ff·de in lit·iur·videamus·et ar ad sz·ff·de
v·ob·stipulacō ista·q̄ ut ibi dic qui alienū factū pmittit nō obli
gatur·tn sz factū suū potē pmiserūt ut peurarēt bona fide ut filij
otrahēnt·ut·e·l·et·j·l·in illa stipulacōne·
Sub iuramto·isti erāt impubes vnde
ij·q·v·puuli·et·e·pueri·
et·iiij·q·iij·e·i·sz illa itelligūtur cū ad testiomū phibēdū inducūtur·
sz alias si sint voli capaces bn tent iuramētū j·de delic·pue·pueris·sz
posuit·laur·elem qōnē·aliqs iurauit accipe in vxorē vnā de filiabo
tieij rpostmodū tōmiuit cū vna illaz queritur an pcise debeat cō
pelli eā ducē cū aliā ducē nō possz·ar·q̄ fic·ff·de otra·emp·si i emp
tione·C·si emp cō·et·ff·de solue·stichū aut·pāphilū·et ipe se ad sz

Exhibet q̄ hec q̄ tenent ad aliqm actorem [illegible]

co gatur utērq; verba plata
in eo sensu retinē quē solēt re·
cte intelligētibo gnare.

Idē vigilien·epo·
Pōsam alterius maxie
si est nubili etati px̄ima null?
osang'neoz aliqn sibi pt ma·
trimōio copl'are. Idē abbib·
Es·admūdi·et de mer·
Ex pte·c·mulieris nobis
intimatū est q̄ audreas iura·
mentuz pstitit q̄ eā abeo tpe
p oiuge tenēt et ei sicut vxori
sue fidē fuaret ipa qz eidē an·
dree iurauit se illū pro marito
habituā et fidē ei tanq̄ viro
ppio fuaturā·quo facto pno
minatus·a·reliquit eandē·q̄
igitur nemim licz vxorē suam
sme manifesta cā fornicacōmis
dimittē et tūc eā sibi recōcilia·
re optz aut ipa viuēte cōtinē·
·Q·q·eūdē ut supīducta di·
mssa ad vxorē suā redeat et
eam maritali affectione ptra·
ctet monēcōne pmissa p eccia
stica censurā cogatis. Idem
Epictauien·epo·
Ex lris siluani epi accepi·
mus q̄ cum duo nobiles viri
sui epatus·w·s·de monstra·et
·b·filios et filias impubescen·
tes brent inter se ouenerit q̄

artauit·ff·si quis eau·l·ij·C·ul·xv·q·i·si quis infamēs·mo vidz q̄
stati fit mrimomū j·de o di·ap·de illis·et j·e·is q̄·ar·ō·ff·de ri·nup·
gnali·et·ff·si qs cau·sz rsi·C·qitū·et·ff·de vsufruc·qtiēs·quidā dix·
erūt eū nō cōpellēduz·q̄ multe nuptie rē·xxxi·q·ij·C·i·et·c·i·et·s·
·e·pterea·sz oriū ē verū q̄ debeat opelli· (Iz illō mrimomū psīp·
tum solūmodo videatur·ō quā psumpcōnez pbacō nō admittitur
in otrariū j·e·is qui·) sz vidz q̄ nō fit opellēdus eā recipe q̄ in veri
tate nec spōsalia pcesse·
rūt nec mrimomū·q̄ dū
taxat dixit·iuro accipe
vnā de filiabo tieij nulla
cum aliq illaz sponsalia
otracta fuit q̄ in psonaz
certā osentire debuit rim·
certa sponsalia non sunt
spōsalia ar·xxx·q·v·nūq
tes·ar·ff·de testa·cute·l·
duo fuit tieij·et si dico ex
heredo vnū de filijs meis
cū pluēs habeā nullus ē
exhredatus·ff·de lib·et
post nomnatim·et certus
dz esse hres alias nō
valz testamētū·ff·de hre·
insti·l·in tpus·C·q̄tiens·
et·ff·de manu·testa·cum
ex pluribo·dic q̄ non cō·
pellitur ex vi spōsalioz
sz ppter iuramtū forte dz
cōpelli licz ad illā recipi
endā nō se obligauit di·
recte ñ deterius inde otin
geret ut no·s·e·pterea·
et j·in glo·q̄ incipit ar·
cōtrarium.

k Acq̄ euerit·ar·q̄ ad·
monicō sp dz pcedere vi
dictā·xij·q·ij·indigne·et
j·de sen·ex·sacro.

l Compellas·ar·ō·j·e·
requisiuit·h ofiteuit itel·
ligi pluribo modis·qō h
dicit de rigore intelligit·
ibi de misicordia ne deteri·
rius inde otigat·ar·s·e·
pterea·vel cōdicōnalit·
fuit cogēdi ut de nolētibo
fiāt volentes·sz non fina·
liter·xxiij·q·vi·vides·sz
neutra solucō vidz suffi·
cere q̄ iste mortalit pec·
cat veniēdo cōtra iuram·
tum g pt cōpelli finalit·
·xxiij·q·iij·tā sacdotes·
et·c·ecce crimīa·sed quō
pt iste excōicari q̄ non·
dū venit cōtra iuramtū·pt dici q̄ ille q iuramit de iure cōl cōpelli dz
ut iuramtū ducē lz nōdū sit trāsgressus q̄ post trāsgressionē cōtra·
hendo cū alia p verba de pnti nō possz ulterius opelli cū iā fortius
vinculū supuenerit·et eccia nō solū pcā omissa pumē dz ut dicūt
iura pdicta sz etiā omittēda phibē ut si videat aliquē vicinū pcipi·
ci vel paratuz ad peccādū·xciij·di·diacom·xxiij·q·iiij·ipa pietas·
et·xxij·q·v·h vidz alioq̄n sentiē vidz·lxxxiij·di·quasi p totū·et sic
dz eccia excōicare rfacē qō potest q̄ excōicacō ē medicinalis·ij·q·
·i·mlti·et·xxiij·q·iij·corripiatur·et·c·notādō·et h solū bn agitur ut
vita hoim corrigatur·xxiij·q·v·pdst·h q̄dē ms cōe ē casus tū pt
ē vbi nō cōpellit finaliter eccia aut in·c·requisiuit·j·e·et cā reddit·
in lra ipius·c·requisiuit·et·s·e·pterea·ex cā qnq; detrahitur seueri·
tati·ut·l·di·ut cōstituētur·vel pt expōi lra ipius·c·requisiuit·po·
tius monēda q̄ cogēda·i·pus monēda rpostea cogēda ñ acquie·
scat·et nō cōtradic isto modo mo cōcordat cū ista·tn si cōtrahat
cū alia tenet cōtractus rabsoluetur nec cōpellitur finaliter.

m Racōnabilis cā·puta osang'nitas vl'affinitas vel aliqō aliud.

On ē vobis·vxores·pnt eni filij regis pe·
petuū ipedimētū
ter vxores suas p interdcm de libe·exhibendis·mo de vxore
exhibēda·ff·de lib·exhi·mo·et·C·e·ti·ad instar·et·C·de nup·si in·
uita·et hz sz locū cū inuita detinetur vxor sicut h·si vero volēs detine·
tur tūc p officiū iudicis vel epi loci·cū eni volēs detinetur aliqs nō
datur interdcm de lib·exhi·ñ inter duos q̄ dicūt se eē pres vel dnos
otroūsia dsz·ff·de li·exhi·l·ul· mus tota pmncia interdicitur ut
o Prouīciaz·sic g p delicto v ·s·de offi·del'sane.

Ne q̄ velit ne [illegible]

a Fuerint. ergo viri q̃ postq̃ inte recesserint possint celebrare.
a ff. de postul. impator. C. ex qui. cau. infa. ir. et si seuerior. ar. ō. C.
e. ti. ad tpis. dico q̃ h ē suspēcio iuris ꝛ cū tpis diffimi cōne et ideo
tpe elapso nō indiget absolucōne. et ita illis recedētibo celrabūt
file. lxxxi. di. si qui fūt pbri. vim. ij nūq̃d tūc pnt celebrare submissa
voce ꝛianuis clausis. nō ñ eēnt pmilegiati. j. de pmil. qō quibusdaz.
vel ñ essē ēpus j. de pmil. qō nōnullis. et sm guli i ouentualibo eccēs
bmi ꝛ bmi pnt dicē ho-
ras suas ut legē videātur
potiō q̃ cātare j. de pe. et
re. qō in te.
b Paruulorꝫ. ista duo
sacra sp excipuūtur de q̃li-
bet interdcō qꝫ fūt sacra
necitatis. i. q. i. C. ē notā-
dū est. et. C. ecce si clericus.
et melius. xxxij. di. C. ve-
rum. vñ etiaz in necitate
pnt recipi ab heretico. xx
xiiij. q. i. si quē forte. secus
de alijs. xxiiij. q. i. cepit.
c Morientiū. et pter cōi
onē que viaticū appellat.
j. de pe. et re. q̃ in te. etiā
suscipientibo signū crucis
et peregrinis pnia ocedi
tur ut in. c. q̃ in te. b.
Q Ꝛreterea recusat. q̃d
si publice cōfitetur.
duplici racōe nō dz ei cre
di. primo qꝫ vnꝰ confessio
in alieno facto nulla est.
iiij. q. iij. C. in criminali.
v. Item vnꝰ testimoniuz. et
s. de testi. vemēs. Secō o qꝫ
tur pitudinē suam cōfitetur. s. de bonae. inter dilec-
tos. xiiij. q. v. nō sane. et
j. de eo q̃ duxit i ma. c. i.
si o sanguineo reuelaē tenes
tur. xxxv. q. iij. si aūt hō-
e Iuramētū. et ita si iura-
mentū interuenit non dz
mrimoniū phiberi pter
cōfessionē illius secretam
ñ aliter pbaretur. nam si
tūma affuntas pbaētur
impediētur mrimonium
non obstāte iuramēto illo
q̃ habuit o dicōnē ānex
am. s. ñ iusta cā phibe-
at. s. de iurium. quēadmo-
dū. mo iā o tractū sepaē
tur j. de eo q̃ co. o. vx. fue
de illo. si vēo iuramētū non
interuenissē ad testimoniū
vnus siue ad famā im-
pediētur mrmoniū o tra
benduz. s. de test. sup eo.
C. i. et j. de o sang. et affi.
sup eo. et hic.
U Emēs. reclamantē.
g nō fuit mrimoniū. xx
xi. q. ij. c. i. et. ij. et j. e. c. p
g Permisit. ximo.
q̃ si fecissē amplius rēda-
mare nō possē j. de eo q̃
dux. in ma. quā. c. ij. et j.
qui ma. ac. pnt insuper.
b Inter eos. s. ipam mulierē ꝛ primū virū.
i Separauit. xxxv. q. iij. nl sm. p gemē. ō dicimus.
h Tractaētur. cū sedio vel potius cū pmo. b
l Nupsit. q̃ fieri nō debuit lite pēdēte. ut. ar. j.
m Decessit. maxie qꝫ idē essē si viuēt qꝫ si mutā
n Recipiat. g. pter solum
fuerint nulla dma officia pter
baptismuz puuloꝝ et pnias
moriētiū celebretis vel pmitta
tis aliquatenus celebrari.
Idem ēpo sancte agathe.
Ꝛreterea de mulie q̃ a vi-
ro impetitur cuius o san-
guineus. cū ea se dliquisse p-
pomt ꝗ h publice o fiteri recu-
sat. pter metū ꝛ potētiā mulie
ris talr rndem. ut mrimoniū
ipsū fieri mīsi iuramentū inter
uemissē districte phibeas ne
deteriꝰ imde cōtigat. Idē p-
curatori ꝛ ca. sor.
U Emens ad ap. se. marto
ta supplici insinuatione mon-
strauit ꝛ quēdā adolescentez
adamauit intātū q̃ uterq̃ de
mrimonio o trahendo sb truum
psonaꝝ testimo pstiteit iu-
ramentū q̃ pntes mulieris ip-
sius ignorātes eā iuuenē et re-
clamantē in vxorē alij tradide
rūt quē ita exhortuit q̃ se ab
eo nullo modo o gnosci pmi-
sit. cūq̃ publice fateretur q̃ a
priori viro o gnita essē atq̃ iu-
rata eps sor ñ. o gnito q̃ pxi
ma inter eos essē in mea o sang-
uinitatis ipos ab iuicē sepa-
uit. Ceterum cū causa ipa tra-
ctaretur ꝛ viro cui tradita fu-
erat a pntibo consentire nollet
et ipa alia in vxorē traduxit q
illa cuidā. t. noie publice i cō-
spectu eccie nupsit. tandem cū
de illo filiū genuissē pater ip-
sius. t. ei o ppositū q̃ filiū suuz
nō potuit in virū hre eo q̃ ab
alio qui defunctus ē pus de-
sponsata fuissē. ꝛ. j. m. q. si inue-
neritis q̃ p dcā mulier a pori
viro iudicō eccie fuerit separata
et ab eo dē. t sme o tradictōe
in cōspectu eccie in vxorē tra
ducta ꝛ ille cui a pntibo fuit
copulata de pūti vita decessit
p dictū. t. mo. p mis. o pellatis
ut p fatā mariotā recipiat et
studeat maritali affectōe tra
ctaē. alioq̃ eū ꝛ supiductā
et prem eius si huic rei resti-
terit excōicacōi subdatis.
Idem papien. ēpo.
Dm locū nō habeat cō
sensus ubi metus vel coactio
intercedit necē ē ut ubi assen-
sus cuiusq̃ requiritur coactō
mis materia repellatur. Mri-
moniū aūt solo o sensu contra
hitur. et ubi de ipo queritur ple
na debet securitate ille gaudē
cuius est animus in dagādo
ne p timorē dicat sibi placere
q̃d odit et sequatur exitus q̃
de inuitis solet nuptijs puenire.
Quocirca. m. q. puellā de cu-
ius mrimonio questio vētilat
in domo in qua michil eū timē
o portet facias honeste tene
ri donec p dicta causa termina-
ta fuerit et sua sme o tradictō
ne cuiusq̃ valeat executioni
mandari. Idem.
U Emens ad nos. w. sua
nobis relacōne monstrauit q̃
in domo sua mulierē quādā
recepit de qua prolē habuit
et cui fidē corā pluribo pstitit
q̃ eā ducēt in vxorē. Interim
aūt cū ap d domuz vicini sui p
noctauerit. eius filia nocte il-
la secū cōcubuit quos pat pu-
elle simul in vno lecto muem
ens ipsū eā p verba de psenti
de spon. duoꝝ.
tua fratrnitas. (
d h hēbis j. e. cū
in apostolica.)
Deceptit. maxie qꝫ idē essē si viuēt qꝫ si mutā tradita ei fuerit
nullū fuit mrimoniū j. e. pxi. scā dalū nō sepatur mrimoniū qꝫ in
Recipiat. g. pter solum
diciū eccie nō expectauit j. e. cū m
aplica. et j. de ma. o tract. o inter. ec. c. i. et. ij. et ē hic ar. q̃ non pstat
mpedimētū qō de iure non sortitur effectū. s. de iur. pa. illō. cū suis
Restiterit. omes mpedientes iurisdictōz iudicis pnt
excōicari. s. de offi del. c. i. et. s. de testi. tam lrīs. b.
Dm locū metus. qui possit cadē in cōstātē virū j. e. pxi. et. c.
o sultacōm. in fi. et. ff. qō me. cā. metū. mior tñ metus excusat feiam
q̃ virū. ar. xxxij. q. vi. in dignātur. et ar. de hom. hē dignum. i. h ñ.
q Cōsensu. xxvij. q. ij. sufficiat. et ita omia q̃ dicūtur. xxx. q. v. a-
liter. et. c. nātes. referūtur tm ad solēnitatē. vel in aliam.
r Debet ille vel illa q̃ in aliū o sentiē debz otēnit. xx. q. iij pns.
s Indagādus. i. inq̃rendꝰ ad o sentiēdū. ꝛ. s. e. pterea. j. et j. e.
t Prouenire. qꝫ qō q̃s nō diligit facile requisiuit. et. xxxi. q. ij.
u Timē. ē g h . C. i.
ar. q̃ ad officiū iudicis
pertinet locū securū assignare
pribo et honestū. iij. q. ix.
hortamur. et. xxxiij. q. ij.
fiue. et. ff. de arbi. si cū di
es. C. arbiter. alioq̃ pt
appellari si requisitus iu-
dex h nō fecerit. s. ut. lit.
nō o testa. accedēs. ij. et. g.
de ap. ex pte. j.
x Donec. i. quousq̃ cōs-
tet de mrimonio istius
puelle inter eos qui illaz
petūt ꝛ cui ipa o sensent
fic stabit q̃ in sequestro
in loco tuto. Ista puella
timebat sibi inferri vio-
lētiā a quibusdā nobili-
bus ciuibo papiē. et ideo
ne rapetur ab illis p omē
in loco securo postq̃ cō-
stiterit cui o sensierit tra-
detur ei ut in fi.
U Emens. recepit. ut
o cubinā.
a Prestitit. post plem
suscepta. et fic spōsaha
de futuro o tracta fuerūt
vñ si postea antēq̃ o tra
heret cū alia illā cognō-
uit in ductū fuit mrimo-
niū p fuptūs ꝛa quā psū
ptionē. pbacō in contrariū
nō admittitur j. e. is qui
et j. de o di. ap. de illis. b.
b Pernoctauit. pno-
ctare totā noctez signifi-
cat. ff. de v. si. vrbana. C.
pnoctare. sicq̃. de accu. si
cōstiterit.
c Cognouerit. qō si ē
ita mrimoniū ē inter eos
ut diri q̃uis nō credebat
tali tacito cōsensu cōtra-
here veluti si q̃s filiū fa-
milias existiauerit cum
sit pfamilias poterit
acq̃rere hereditatē. ff. de
o di. et demon. multū int.
d Constantē. est.
qꝫ tūc nullū fuit mrimo
niū j. e. cōsultacōm. qꝫ li
bertatē dz hre qui o sen-
tit. s. e. pxi. q̃s metus ex
cuset et q̃s nō dictū ē. s.
de hijs q̃ vi metusue cau-
si. cū dilcūs. et. c. abbas.
e Soxori. qꝫ fortiꝰ vin-
culū sup uemēs pūdicat
p mo. j. de spon. du. c. i. si-
cut mrimoniū ad pcōm
ff. de ri. nup. nō solū. C. i. et ē h ar. q̃ licz culpa mea incidrim in me
tum. ñ le minꝰ excusor pter metū. ar. ff. qō me. cā. nec timorē cū. l.
Qse. ar. ō. ff. e. si mulier. ij. due sunt. et. s. de regla. licet. et. s. de
Ommissuz. lege. xix. q. renūci. ñ cū pridem. C. h dices.
g Tutius. ē cōtra vīdz qꝫ dz. qui se dat nuptui bñ facit qui se non
dat nuptui melius facit. ut. xxviij. q. i. nuptiaꝝ. et utrq̃ expedit
ē vnū plus alterū minus. xxviij. q. i. sic eni neq. v. ideo. et fic tutius
essē nō o trahē saltē pter pmitatē exigēdi postea debitū. nō o tradi-
cit qꝫ h faciēdo pt utrūq̃ suare et iuramētū ꝛ p positū suū et ideo di
cit tutius. vel dic tuti saltē q̃ ad opionē ne de facto dicatur. iste eni
vemit o tra iuramētū. pterea nō vidz infringē iuramētū qui illō i me
lius o mutat. s. de iurium. puenit et. s. de vo. et vo. re. sep tuē. ꝛ fic ille

mrīdo religionē suat ūramētū et ita tutius est non cōtrahē et qui bonū agūt si melioza deliberata nō faciūt cecidērt in ospcū dei·xvij·q·i·qui bona·et si cōtrahat vidēt facē cōtra sciaz ꝛ sic peccat ꝑ nō ē tum·xxvij·q·i·C·ex hys·sed dicas iste nullū votū emisit ꝗ ad votum suspirat vñ nō dz dici voti trāsgressor etiā si nō intret religiōez si amplius nō pcessit·s·de vo·et·vo·re·lrāturā·et nō facit ō ꝓpositū suū ꝗ licet gerat in corde vgīnitatē osentiē ꝑt i mrīmonio xxvij·q·ij·btā maria·ꝑt ꝑ seruaz vtrūq; ut dixi si vult·tñ sme pcēo ꝑt intrare religionē et nō otrahere·B

Equisiuit·cū libera·s·e·cū locū·et·ar·s·de peur·accedens·et·s·e·ptrea·j·et·xxxi·q·ij·C·i·et·e·i·et·iij·xx·q·iij·psens·ꝗ nūq̄d erit min⁹ libera si opellatur ex post fcō ad qd iurīmranto se astīnxerit·vidēt q̄ non·q̄ nec minus crescē ad ordies dicitur q̄ ꝓpter iā susceptū bñficiū ad ordines vrgetur·lx·di·innouamus·et·s·de era·et·qua·c·i·et·e·queris·cū spōte suscepit bñficiū·et nō dz inuitus·q̄ ꝓpter volūtariā pmissionez vrgetur ad pmissi solucōez·xij·q·ij·quicunq·ij·Itē ꝓpter dlictū precedēs qñq; q̄s cōpellitur ad mrīmoniū·j·de eo qui dux·in ma·quā pol·p a·c·i·et ita vidēt q̄ ista cōpellēda sit·si·s·e·ex lrīs·ar·xxij·q·iiij·inter ceteraꝗ lra ista ostradicit potiꝰ monēda q̄ cogenda·sed potius expone monēda·i·ꝑus monēda ꝛ postea cogēda ꝓpter iuramētuz suū·filis expositio·xxij·q·iiij·nō inuenitur·in fidie super ꝗ ut dixi·s·e·ex lrīs·B

Sm in aplica·sugesta·nunquid debuit ei credi·nō absq; lrīs indicis·viij·q·v·c·i··filē·viij·q·iiij·nōne·C·de mā·pri·l·vna·quare ꝑ excusatur mulier cū lite pēdente nl debeat innouari ut·s·ut lite pen·c·i·Ideo excusat q̄ omes ita credebāt et verius q̄ nullū erat mrīmoniū cū prima·

c Nesciaz·et ideo vidēt q̄ marito ꝑuari non debuit mortua pma etiaz si fuisset mrīmoniū cū pma·j·de eo q̄ dux·in ma·quā pol·p adul·c·i·et·xvij·q·ij·nos nouimus·in fi·

d Pnia·ꝗ quaē mpomitur viro pma cū nulluz fuerit mrīmoniū primuz Ideo q̄ lite pēdēte otraxit cū seda in otēptū ecēie·j·de ma·otrac·ō·inter·ec·c·i·ij·et·iij·

e Cōmercō·interi·ꝗ quare puītur ꝗ mulier in debito suo·ꝑt dici q̄ ex post facto ipa osensit ut ꝑsumitur q̄ postea cā tractata fuit vel punitur vir in exigēdo ꝗ nō in reddēdo si exigatur debitū ab vxore·si·j·de sen·ex·inquisicōni·et·j·de secū·nup·dns·si vero illa sciuisset punītur·ut dixi·j·de ma·otrac·otra interdi·ec·c·ij·et·iij·

f Remanē·sic pz q̄ si aliq̄s hns vxorē licz ea vinēte ꝛ lite ēē pendēte otrahat cū alia soluto pmo mrīmonio tenz scōm·ꝗ ꝗ lo cū habet cū pmū mrīmoniū fuit nullū·ut ꝗ et·s·e·vemes·et etiā sciente sēda vxore·et q̄ dicit·s·facti nescam·dicas maxie q̄ nō ꝑstat impedimētū qō dirēnō sortitur effectū ut ꝗ·et·s·de mr·pa·illō·et·e·cū laici·cū suis ocor·et·j·de despon·impub·lras·et·c·accessit·et tunc

desponsare coegit·Ideo q̄z·m·q·si inueneris q̄ pmā post fidem ꝑstitā ognouerit ipsum cū ea facias remanē·alioquin sēde mīsi metu coactus q̄ posset in virū ostantē cadē eā desponsaueit adherē facias ut vxori·I de exon·epo.

Ommissum et·j·sigficauit nobis fratnitas tua q̄ quidam cuidā mulieri de otrahēdo mrīmonio fidē dedit ꝛ se cū ea infra biēniuz p vba de pnti cōtracturū ꝑstito iuramēto firmauit·nunc autē ꝑuata lege ductus ad frugē melioris vite suspirat et·j·f·t·t·rñ·q̄ tutius est ei religione iuramēti seruata ꝑus cōtrahē et postea si elegerit ad religionē migrare·si tñ post desp̄sacōz copula non dinoscatur interuenisse carnalis·L ucius·iij·rapulē.

Equisiuit a nos·L epo.

Rbis tua fratnitas q̄ cē sura mulier opelli debeat q̄ iurisiurā di religione neglecta nubē renuit cui se nupturā impositō iuramēto firmauit·et·j·Ad qō b·r·q̄ cū libera debeāt esse mrīmonia monēda ē potius q̄ cogēda·cū coactiōes difficiles soleant exitus frequēter habere.U Rban9·iij·

Vm in aplica et·j·intellexīmus q̄ cū inter villicū de·N·et vxorē ei⁹ mrīmonij q̄stio tractaretur, añ publicacōnē testiū villicus reūsus ad ꝓpria publice inter se ꝛ vxorē suā ꝓposuit sniaz diuorcij iudicō ecēie pmulgataz et sic falsitate suggesta quādā a=

liam facti nesciā sibi copulaē ꝑsūpsit·postmodū vero super ꝑoris mrīmonij cōne lrīs impetratis delegati iudices sniam diuorcij ꝑtulerūt·verū q̄ villicus ꝛ mulierē quā supinduxit pendēte lite ꝑoris vxoris inuicē asseris osensisse·osul·t·t·r·q̄ in posita viro pnia cōpatenti et infra pnie tps carnali conmertio interdcō postmodū in maritali copula poterūt remanere. Clemēs·iij·cesaraugu=

Ꝑsentia stensi epo.

Mra quesiuisti q̄d agēdū sit de mulieribꝫ q̄ viros suos cā captiuitatis vel pegrinacōnis absentes vltra septēnū ꝑstolate fuerīt nec certificari possunt de vita vel de morte ipoꝝ licet sup ꝗ sollicitudinē adhibuerint diligentem·et ꝑ iuuenili etate seu fragilitate carnis ne q̄ unt otinē pctētes alys matrimoio copulari·osul·ergo tue·t·r·q̄ q̄ to cunq; annoꝝ numero ita remaneāt viuentibꝫ viris suis nō ꝑnt ad alioꝝ osoꝝ tūi canonice cōuolare·nec aūctē ecēie pmittas cōtrahē donec certuz nūciū recipiāt de morte viroꝝ.

Nter opera cari=

Dem.

tatis nō minū ē errātem ab erroris sui semita reuocare et·j·Statuimus ut oībꝫ q̄ pblicas mlieres de lupanari extraxerīt ꝛ duxerīt i vxores qō agūt i remissiōz ꝑficiat pccoꝝ.

Did qō p tuas lras

De.

intuāsti de q̄dā prochiana tua quā suus vitricus cuidā theutonico mrīmoi aliter copla ut·t·r·q̄ q̄ tus·xi·annos hns

ꝑmo appar et ꝑsniam q̄ nullū fuit ꝑmū mrīmoniū·si·j·de fri·et malefi·fratnitatis·in fi·ar·otra·s·e·ad audiētiā·et·s·de big·nup·si vēo otrahat cū seda ignorāte ꝑma vxore cū qua de uire tenuit mrīmoniū tūc nullū ē mrīoniū cū seda ꝗ mortua ꝑma ꝑt remanere cū seda si ipa voluerit ꝛ vir opellitur eā recipe ꝓpter volū suū·j·de eo q̄ dux·in mri·quā·c·i·et si post mortē ꝑoris secēter osentiat i illū tūc ꝑmo inducitur mrīmoniū·j·de eo q̄ dux·in ma·vemēs·et·c·sigficauit·j·d cōiugio seruo·ꝓposuit·si vēo secēter otraxit cum illo tūc nl'm ē mrīmoniū nec esse ꝑt etiā ꝑ⁹ mortē ꝑoris·j·de eo q̄ dux·i ma·quā pol·p adul·ex tua ꝛ et·c·cū haberet.

N pnia·q̄ to cū q̄·ar·ō·ff·de dim·or·vxores·vbi dz q̄ p quinquennū dz exspectari·lex illa et osil'es non tenēt·p aut'·C·de res pu·l·hodie.

h Siris·ubi tñ verifiliter ꝑsumitur de morte si mulier nubat excusatur ꝛ viro reuerso ñ spōte redeat ad virū stati merito sūt vocāde·xxxiiij·q·ij·cū p bellicā·si vero mrīmonio ōcto dubitāt de morte nō exigant debitū sed reddāt et si postea certificati fuerīt de vita statiz recedēt·j·de secū·nup·dns·i Nūciū. mnus·fic·j·de se·nup·dns·et·C·de repu·aut'·hodie·et in aut'·ut liceat·ma·et amie·C·q̄ autē·coll'·viij·ꝗ pone q̄ fuit aliq̄s in exercitu sarracenoꝝ vel etiā in alys nec ē reuersus nec ꝑt certificari mlier de morte p mgrīm militū vl' pasiū·tūc mittat ad locū si ꝑt vel ad vicina loca ut inquirat si ꝑt·alia sexpectet q̄ diu certificata fuerit de morte ut patet ꝗ·et p iura ꝑdicta.

Nter opa·reuocare·ꝗ est vnū genus elemosinaꝝ xlv·di·tria sūt gna·et ꝗ q̄ tū in te ē·xliij·di·ephesijs·et ꝑmo a te·alias inordinata eēt talis elemosina·vñ dicit aug⁹·qui vult dare elemosinā a se debet incipe·vñ scptū ē·miserere aie tue placens deo·de pe·di·iij·C·hys·ba·in·c·qui vult·sine hac elemosina nulla valet ad vitā·ad ꝗ enī pcipue tenētur plati·xxiij·q·iiij·ita plane·hic tñ crimen mētricij sub dissimulacōne ptransit ecēia.

l Publicas·nulla ncēitas eas excusat·ff·de ritu nup·palā·C·non est·xxxij·q·v·ita ne·ar·j·de pe·et re·cū infirmitas·in fi·quas etiam vilitas vite indignas facit legū osuacōne·C·de adul·l·que adulterium·in fi·et dz mētrix q̄ multoꝝ libidini paret·xxxiiij·di·vidua·vel quaꝝ publice venalis ē turpitudo·xxxij·q·iij·meretrices·

m In vxores·xxxij·q·i·non est culpandus·ar·ō·e·cā·q·i·e·i·sol·otrariū lo quitur de illa que meretricari non desmit ꝛ illa non est retinenda ne pronus turpitudinis videatur·hic de ea que o tinē libenter vellet si inueniret qui eam ducē vellet in vxorem·B·

Did quod·vndecim annos·et sic infra duodecim annos potest esse vxor et hoc si malicia supplet etatē·j·ti·premio·de illis·ij·et·c·ultimo·B·

a Dimidiū. et ita ppaciam sequētis tpis, prima causa sublata ē p osensū sequētē. sic. j. ti. px. de illis. ij. et. j. de eo qui dux. in ma. quā pol. p adul. significauit. et. j. qui ma. ac. pos. in sup. et coipo q in tomū viri traducta patiēter pfecit etatē et āplius p sumitur osensesse. ff. de ritu nup. in nouē. otra quā psup cōez, p bacō in otrariū non admittitur j. e. is qui. et. j. de odiē. ap. de illis. et p ci pue q ß nō posset pbare se v̄ g imē si vir dicat q eā ognouit p aspectū corpis cū iam sit corupta ut dicit in fi.

Itē ō ß ar. ad multa de tacito osensu. i. q. i. cōstat. l. di. pīsbros. et. ff. de libe. exhi. l. ul. vñ. Effuge cū poteris nē osensisse puteris. Nam si pstiteris illius vxor eris.

b Transiit. vñ neuter pt obicē alteri adulteriū q paria delicta mutua o pensacōne rollūtur j. de adul. c. pnl. et ul. ff. solut. mri. viro atq vxore. et. x. xxij. q. vi. mchil.

Sicut iurātis ß vidē pmitti factū alterius et q alteri possit stipulacō fieri. ß ō msti. de muti. sti. c. alteri. et. ff. de v. ob. l. stipulacō ista. et. l. stipulacōne. et si puella nollet illi nubere nō dz pater p iurus dūmodo p prez nō stet q ß solū intelligit' intrā se facturū reuratus rū ut illa otrahat cū illo si poterit als esset piurus de ß dz. s. e. ex lris. ij.

d Per mulierē. vñ non fuit ei imputādū si ß verū fuit. ar. s. de offi. ordō. pastoralis et. xlviij. di. quid ad nos. et. s. e. de illis. mo. p opleta habēs da est odicō. ff. de cōdic. et demon. iure ciuili.

e Annis. nō tenebatur sponsus tādiu expectāre n vellet. C. de spon. l. ij. n causa subesset. ff. e. l. pnl. ß ß verū est si terminus fuisset appositus ut j. sequit' iramentū interueneret.

f Ad statutū. ß vidē q etiā n ilominus post tim nū teneatur. ar. s. de lo et otu. cū dilci. et. ff. de arb. l. celsus. C. i. ß aliud ē in mrimonio q res ipa nō capit tārā dilacōez, ppter periculū fornicacōis. s. ut lite nō ot. qm. C. i. et ubi terminus appoitur ultra terminū nō tenetur ad cōtrabēdū als n l oparetur appositio termini. ubi t's minus non apponitur ei noez qui ultimo ē i mora. ff de picu. et. co. rei veni. ud sciendū. et q nulla est otracta obligatio de pnti. ß in ōrijs obligacō ē pura. de pnti quae obligacō nō tollitur ppter lapsū terminū ß solucōne eius qd debetur. ar. ff. de ac. et ob. l. obligacōnū. ij. C. placi. et ista sūt dissimilia.

g Cōpellas. s. e. ex lris. ij. ar. ō. s. e. reqsimt. s. in. c. ex lris. ij.

h Tamdiu sit. sic. s. de pbac. cām mrimonij. et. j. de osan. et af. ex lris. et. xxx. q. v. iudicātē. et ita ē ß ar. q m cā mrimonali sed o idu cātur testes sup codē articulo p publicacōez ut i pdcis caplis.

Sm apud. surdus. q. prius nō audit q de alio non ē dubium qn pt postulare. ff. de postul. l. i. C. ppter casū. sic g surdus et mutus pnt otrahē mrimonū. ff. de inr. vot. mutus. et. j. e. tue que fuit g dubitacō hmōi qōnis. Illa potuit esse dubitacō q certa forma ē expssa ad otrahēdū. j. e. si inter et. j. de spon. du. licet. et q isti non pnt

ab initio inuita fuisset ei tradita et remitens. tn q postmodō p annū dimidiū sibi cohabitās osensisse videtur ad ipsuz est cogenda redire, nec decetero recipiēdi sūt testes si quos mēora ta mulier ad pbādum q nō cōsensit in eūdē nomia uerit pducēdos cū mora tāti tpis hmōi p bacōez excludit.

O. igitur ut ppter ß non obmittas quo min9 vtrūq; compellas ad alterū maritali affectiōe tractādū n fortevellent ad religiōez piterouolae permitētia eis inuecta p eo q ad alienos et illicitos occubitus vterq; trāsiuit.

I nno. iij. fernatinati epo.

Sicut ex lris tue. f. accepimus. cū. l. prochianus tuus. p. mulierem se ducturum in oiugē in manu pris eius dē. p. iuranns q eā sibi tradēt in vxorē ppo iuramēto firmauit nec p viruz steterit ß p mulierē potis quo minus inter eos mrimōialis solēnitas sit secuta. Quatuor postmodō vel qnq; annis elapsis idē. l. e. mlierē p vba de psenti ut eius osanguinei asserit despōsauit et. j. postul. t. t. r. q si tubi o stiterit q idē. l. p. p verba de futuro. e. vero desponsauerit p vba de pnti imposita ei pnia operēti. q pmā fidē irritam fecit msi forsan in iuramento suo certum terminum infra quē dictā. p. ducēt in vxorem pfixit nec p eū stetit quin ad statutū terminū mrimōiuōsū mauēit. mrimonū sedo loco otractū lūmū iudices q ad illud suandū opellas eūdē. qd si forte p verba de futuro sponsalia cū vtraq; otraxit iuramentum pmū sic licite factū ē ipm suaē opellas. de secōo ei pniaz mūcturus. q si de hijs non cōstat ad plenū tam diu adhuc ognoscas de cā donec sup hijs sufficiēter instruaris. Idem

Carelatēn. epo.

Dm apud se. ap. et. j. Sane cōsuluisti nos vtrū mutus n surd9 alicui possint mrimonialiter copulari. Ad qd t. r. q cū p hibitorū sit edem de mrimonio otrahēdo ut qui cūq; nō p hibetur p osequētiā admittat'. et sufficiat ad mrimonū solus osensus illoz de quo z quarūq; cōuictiomb agitur. videtur q si talis velit otrahē sibi nō possit vel debeat denegari. cū qd vbis non pt signis valeat declarare. Idem

Silcus fi lius. R. wrcel. epo. posuit q filiaz sua cuidā mrimonialit' copulauit et. j. Cū aūt eadē mlier cū ipo viro qui cōtinuo furore laborat morari nō possit et ppt' alienacōnē furoris lūmus nō potuēit interuenīē osensus. m. q. si rem noueris ita esse pfatas psonas cures ab invicem separe. Idem bxien. epo

De fra. et. j. postulasti vtrū ex solis vbis et ex quibus mrimoniuz contrahatur. Nos igitur inq. t. t. r q mrimonū in veritate otrahitur p legitimū viri a mlieris osensuz. ß necaria sūt q tuz ad eccīam vba osensū expmētia de pnti.

fuare illā dubitatur quid inris. et q tū ad eccīam vba sūt necria j. e. tue. vñ altero subtracto nō videbatur mrimonū. ar. i. q. i. de trahe. ß non est ita q solus osensus sufficiē ut ß dicat. et. xxvij. q. ij. sufficiat. vñ si nō pt expmi p vba expmatur p nutū vel signū ut ß pa k Prohibitorū. q cte psone, phibētur ut ß tet in fi. et. j. e. tue. patij. et. xxx. q. iij. qm spualē. vñ omes admittūtur q nō expsse, phibentur. ff. de, p curā. mutus. fi. ff. de testi. l. i. aliter accipitur, phitoriū. ff. de no. o. nūci. pto. c. hoc enī interdcm.

l Prohibetur. ar. id qd nō, phibetur cōcessuz videri. xxvij. q. ij. lex dme dispoicōis. pal ea ē. ar. ō. ff. de coll. illi. l. iij. et. ij. q. v. cōsulnisti. de ß traditur. s. d trāsla. inter eccē porālia.

Silcus. coplauit. ignorās q ille fuit furiosus n furore. si tpe otractis mrimonij taliter laborabat nō fuit mrimoniuz. xxxij. q. vij. neq; furiosus. fi. s. d regl. sic. fi tam tpe sane mētis cōtraxit durat. ut in. c. neq; q ec retinij digitatē. ff. de statu ho. qui furē. et. ff. de spō. qui furē. et retinet filios in potestate. ff. de hijs q sui vel alie. imr sūt. l. pre furioso. ß quō potuit ß esse q si qn mlier ista cōtraxit laborabat furore stulta fuit. ß ß nō est verisile q aliq; cū tali otrahēt. si tūc nō laborabat furore tenuit mrimoniuz vñ aduenīēte furore nō dissoluitur g nō debēt isti separi q mitiū osideraduz est. ut. xxxij. q. vij. hij qui. et. c. neq; pt dici q ille tpe cōtractus erat furiosus n pater iste n filia ignorabant illū furiosum. sepe enī furiosi sunt cōstituti in o spectu vmbra te quietis. ff. de acquirens pos. qd meo. C. si furioso nec tn sūt mētis sane licet videātur. et si tūc mulier ista cū eo otraxit non tenuit mrimonū et si ß, p bauēit separabūtur. et qui tali furioso tradit possessionē nō trāsfert eā in ipsū nec adipiscitur possessionē ß tradēs eaz pdit. sufficiē enim si existimat se trāsferre. ff. de acquir. pos. qd meo. C. si furioso qnq; tn furiosus p diluci da interualla redit ad sanam mentē. et tūc si otrahat tenz. ar. vij. q. i. q. iij. et. iij. q. ix. indicas. ff. de offi. p. fi. diuus. et. C. de curat. fur. l. pnl. ß pone q mulier otrahat cū furioso si osentiat in eū postq reuersus ē ad sanā mētē nūqd ē mrimonū. vidē q sic. j. de eo q du. in. ma. quā pol. p adul. ci. et. c. veniēs. et. j. de oin. ser. ppositū. Io. dixit q non est mrimonū q ibi nō fuit osensus. xxx. q. ij. v. nō est. ff. de v. obli. l. i. verū est qd dixit io. si referas te ad pmū osensū. t. dixit q ē mrimonū qd intelligē nō ex tūc ut referas te ad pmū ß ut ex nūc ex nouo

De fratrnitatis. osensū. xxvij. q. ij. sufficiat. s. e. cū cōsensu ad locū. p Verba licet enī solo osensu otrahatur mrimonium sine vbis ut in mutus. s. e. cū apud. tn in hijs quilo qui pnt nō otrahitur sine vbis p que expmatur osensus q ad ß inuēta sūt. xxxij. q. ij. is qui. vel p aliqd aliud p ita ipo facto p qd mēlligūtur osentire otrahētur mrimonū sicut dicit lex de fideicō. q natu reliqui

possit dū tū als possit loqui. C. de fideico. in epla. ff. de l. iij. nutu. si tamen parentes otrahant, p filijs parentibus scientibus sufficit nutu eorū taciturnitas. xxxij. q. ij. honorat. ff. de spō. ſ q̄ prīs. et idē credo si alios otrahatur subsequēte subarracōe. ut no. j. t. pxi. c. ul. in p̄ma notula. et mutis solus osensus non sufficit imo signa necaria sūt osensū exp̄mēta et ita ſ idē faciūt signa in mutis qd̄ ūba in loquētibus. s. e. cū ap d̄. et ſ intelligo cū mr̄imoniū otrahitur solis verbis exp̄mentibus osensum mutuū de p̄nti et ſ expresse apparet ex forma cōsultacōis dū dicit. utrū ex solis ūbis. et ad ſ rūdet secus in mr̄imonio p̄sūpto vbi ipso facto p̄sūptus ue otrahitur mr̄imonium. j. e. is qui. et sm q̄ no. j. ti. pxi. c. ul. et. s. de re iud. tenor.

Nam surdi et muti p̄nto trahē mr̄imoniū p osensū mutuū sine verbis et pueri ante annos nūmos p verba sola nō cōtrahunt cū intelligantur minime cōsentire. Idem.

Vanos duxit. f. osulēdos et. j. Cōsequēter quesiuisti cū quādā mulierē quidam aliter inducē nequiuisset ut sibi cōmiscētur carnaliter msi desp̄sassē eandē nulla solēmitate adhibita vel alicuius presentia dixit illi. te iohes desp̄sat. cū ipe iohes nō vocaretur sed fmxit se vocari iohem nō credēs eē coniugiū eo q̄ ipse nō vocaretur hoc noīe nec haberet ꝓpositū otrahēdi ſ copulam tantū exequēdi carnalē vtrū inter p̄dcos sit mr̄imoniū celebratū cū mulier osenserit in eūdē et ille dissenserit et dissentiat nec aliud aliquid egerit q̄ supius est exp̄ssum msi q̄ cognouerit eādē. Sup quo. t. r. q̄ cū p̄fatus vir p̄dictā desponsauerit mulierem in ꝓpria p̄sona et ſ nomie alieno quo tūc vocari se fmxit et inter eos sit carnalis copula ſ secuta videtur forte p cōiugio p̄sumendum msi tu nobis exp̄sse sep̄sisses q̄ ille nō proposuit nec osensit illā ducē in vxorē qd̄ qualiter tibi cōstiterit nō videmus. Nos aūt quid iuris sit rescribentes dicimus. q̄ si res ita se habuerit videlicet q̄ ille eā nō ꝓposuit ducē in vxorē nec vnq̄ osensit in p̄dictā p̄sonā nō dz ex illo facto oiuriū iudicari cum in eo nec ſ cōiugalis contractus nec forma otrahendi cōiugiū valeat inuenīri. qm̄ ex altera pte dolus solummodo affuit et defuit omīno cōsensus sine quo certa nequeūt fedus p̄ficē coniugale. Idem ep̄o beluacen.

Vm in tua diocesi et. j. Spane q̄ cōtigit interd̄ q̄ aliq̄bus volentibus mr̄imoniū cōtrahēbāmus ut tuis verbis vtamur in eccīis editis ac nullo cōtradictore publice opentes licz fama p̄uatū impedimētū deferat parentele. cū ex pte cōtrahentiū iuramenta maiorum de sua ꝓpinquitate ut suspicōis tollatur materia offerūtur, q̄d tibi sit faciendum in casibus huiusmodi quesiuisti. Ad qd̄. t. r. q̄ si p̄sona grauis cui fides sit adhibēda ubi denuncietur q̄ qui sunt matrimonio copulandi se ꝓpinquitate contingant et de fama vel scandalo doceat aut etiā p teipm possis certificari de plano. non solum debes iuramenta parentū sponte oblata non recipere verū etiam eos qui sic otrahēdi mouētur si monti induci nequiuerint cōpellere ut a tali tractu desistant. vel cōtra famā hmōdi sm tue discretionis arbitrium iuramenta exhibeant ꝓpinquorum. alioquī si persona denūcians non extiterit talis ut diximus vel de fama vel scandalo non poterit edocere, ad desistendum monere poteris nō opellē otrahētes. Onor. iij. ep̄o bergueñ.

Item sola denūciatio non impedit mr̄imoniū n̄ assit fama. et ita sola fama impedit mr̄imoniū. j. de cōsang. et affi. sup eo. et vnus testis. s. de testi. sup eo. ij. ſ iste denūcians nō testificabatur.

p Scandalo. Nō q̄ ꝓter scandalū impeditur mr̄imoniū ut ſ p̄ sic. j. de ogna. spi. sup eo. i fi. et ita habes q̄ scandalū siue osuetudo reddit aliquos inabiles ad cōtrahēdū sm q̄ no. in illa decre. sup.

q De plano. Nota sūmaria ogmicō sufficit ſ. sic. j. de accusa. eo. sicut olim. et. c. olim. et sic eodē modo vidz q̄ iudex possit inquirē de fama alicuius de plano et sine iudicō strepitu. multiplex enī clamor famam inducit ita ut p̄latū moueat ad inquirēdū. j. de accusa. qualiter et quando. ij. si p̄bes famā otra aliquē q̄ p̄t p̄bari otra

r Famā. Nō hic q̄ riū ad tollēdā famā. et ita si p̄bas aliquē eē male fame ipe p̄t p̄bare se eē bone fame. ij. q. v. p̄ ſbr. et. c. si mala.

Nam. et istud nam respicit qd̄ dixit. s. p ltimū viri et mulieris osensū q̄ mutus otrahit p cōsensū

b Sine ūbis. sine ūbis. ſ nō signis vel nutibus. s. e. cū apud.

c Verba. g patz q̄ duo sūt necria ad istud sacramentū. s. ūba et signa vel osensus et altero subtracto non est mr̄imoniū fiē dz de bap̄mo. i. q. i. de tradi.

d Non trahūt. he. q̄ nō p̄nt reddē debitū. j. de frigi. et male. qd̄ sedem. et cōsensū nō hūt ut ſ dicit q̄ eras illa ignorat quid videat. C. de fal. mo. l. i.

Vanos mulierē. si iste desp̄sauit istam quibuscūq̄ ūbis vsus fuerit potius osiderandū est q̄d fuerit factū q̄ quid dcm̄ ar. s. de ap. ad audientiā. et j. de ūb. sig. in hys. C. plus va. qd̄ agi. si quis. Item simulatio siue dolus nō impedit mr̄imoniū spūale. xxvij. di. qd̄ introgasti. g nec carnale. ſ hec nō p̄cedunt q̄ simulate nuptie nō sunt nuptie. ff. de ritu nup. simulate. et ꝓter racōnem que inferius redditur. Sz pone q̄ aliquis p̄testetur coram pluribus q̄ omnia q̄ dicit vel faciet nō faciet aīo otrahendi mr̄imoniū et postea publice dicat. osenco in te. nūq̄d est hic mr̄imoniū vel nō. In casu isto dico q̄ eccia iudicare debz p mr̄imonio. q̄ recurrēdū est ad cōem ūbor intelligētiā. s. e. ex lr̄is. j. talia enim ūba nō p̄nt seruire sue intentiōni. p̄terea si p̄bet q̄ illa ūba p̄testatus sunt p̄mo. potuit postea recedē ab illa volūtate et osentire i illā et ſ videtur p illō qd̄ postea publice facit. et si dicat q̄ adhuc tpe otractus erat in eadem volūtate nō creditur ei q̄ otra eū fieri debz interp̄tacō qui volū adhibz ut dictū est. s. e. ex lr̄is. j.

f Subsecuta. p ſ vidz osensisse. j. e. is qui. et. j. de odi. ap. de illis. et

g Videtur forte. quibusdā nō recte intelligentibus. ſ. e. p tuas recte intelligētibus non est dubiū.

h Cōstiterit. mo bñ potuit fi tur q̄ hoc dicimur scire qd̄ ab aliis audiuim. xxij. q. v. ſ videtur. vel q̄ ille ſ ei cōfessus fuit in pe mētiali iudicō in quo cuilibz est credēdū ut. j. de homici. sig. ficasti. q̄ soli sibi fit p̄iudiciū vnde nō est verisile q̄ fit mmēor sue saluti.

i Nec forma. Nō q̄ ad esse mr̄imonij duo sūt necria s. alteri ſ. et forma sicut ad esse homis; p ſ. est ibi osensus et p forma verba ad exp̄mendū osensū deputata quā forma hēs. j. e. si inter. j. de spon. du. licz p̄ter. et q̄ hic definit ſ. et forma nullū fuit mr̄imoniū Idē ēsz et si alterū deesz. s. e. cū apud. et. c. tue. et. j. de fri. et malefici. qd̄ sedē. et mr̄imoniū q̄ uis duo exigat res tū simplex est et indiuidua. xxvij. q. ij. C. i. et in mr̄imonio p̄sūpto ipsum factum hētur p ſ. p qd̄ p̄sumitur sufficiēs osensus. j. e. is qui.

k Sine quo. s. e. cū locum. et. xxvij. q. ij. sufficit

Qm in tua. at. bāmus. i. denūcia cōmbo. et hodie cōsuetudo ista reducta ē ad ius cōmune. j. de clam. de desp̄. cū inhibicō.

m Priuatū. et sic est fama aliq̄d qd̄ dz occultum siue p̄uatū. s. de cohabicle. et muli. tua. et ideo dz fama p̄uatū impedimētum q̄ p famā solam non cōstat de impedimēto n̄ alia p̄bacō assit. ut in. e. tua. ſ si fama ſ erat de cōsanguinitate quare non intēdicitur mr̄imoniū. ut. j. de sang. et affi. sup eo. qd̄ signatur p otrario. ſ non ē otrariū q̄ ſ nō cōstabat de fama ut. j. dz. ſ denūciatur fama. vel p̄uatū impedimētū deferebat vnde p̄mo dz inquirī de fama. otrariū intelligitur qn̄ ostat de fama.

n Grauis. mo et turpis p̄sona vidz admitti ad impediēdū. s. e. p̄terea. ſ illud obtinet cū impedimentū oritur a p̄sona denūciante osanguinitatē q̄ tenetur reuelare impedimentū osanguineo. xxxv. q. iij. si autē homo. Est g hic ar. q̄ criminosi non admittūtur ad denūciacōnē criminum. ar. xxxv. q. vi. ep̄us in smodo. et. s. de testi. eo. p̄terea. C. i. de hoc no. ij. q. i. si peccauerit.

o De fama. g famā p̄bari. p̄t. s. de testi. tā lr̄is. et. c. cū cām. j. ar. ō. j. de accusa. inquisitionis. in fi.

Item sola denūciatio non impedit mr̄imoniū n̄ assit fama. et ita sola fama impedit mr̄imoniū. j. de cōsang. et affi. sup eo. et vnus testis. s. de testi. sup eo. ij. ſ iste denūcians nō testificabatur.

p Scandalo. Nō q̄ ꝓter scandalū impeditur mr̄imoniū ut ſ p̄ sic. j. de ogna. spi. sup eo. i fi. et ita habes q̄ scandalū siue osuetudo reddit aliquos inabiles ad cōtrahēdū sm q̄ no. in illa decre. sup.

q De plano. Nota sūmaria ogmicō sufficit ſ. sic. j. de accusa. eo. sicut olim. et. c. olim. et sic eodē modo vidz q̄ iudex possit inquirē de fama alicuius de plano et sine iudicō strepitu. multiplex enī clamor famam inducit ita ut p̄latū moueat ad inquirēdū. j. de accusa. qualiter et quando. ij. si p̄bes famā otra aliquē q̄ p̄t p̄bari otra

r Famā. Nō hic q̄ riū ad tollēdā famā. et ita si p̄bas aliquē eē male fame ipe p̄t p̄bare se eē bone fame. ij. q. v. p̄ ſbr. et. c. si mala.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Consultacōni · assertio · assercōni illaq; nō ē credēdū ſ potius testibꝫ qui iurati pbauerūt otrariū g̃ si vellēt pbare otrariū videtur q̃ sint audiēdi · ſ nō videtur q̃ possint pbare cū sit negatiua sz q̃ nūq̃ osenserūt · s · de elec · bone mēorie · mo pnt pbādo metū ut dicit in fi · pbare · p q̃ tūc osensisse videtur ita q̃ postea in

b Copulā · secus si otrariū rēclamātes nō audiātur · s · e · id qd · et ·j · qui matri · accu · pnt insuper · ber ·

b Cū diligētia · nō q̃ dic cū diligentia q̃ vbi maius periculū vtitur cautius ꝛ diligentius agēdus est · vij · q · ij · c · ulti · et circa maiora maius piculū vtitur · xlij · di · quescamus · ff · ad carb · l · i · C · ſ ex si qs · et C · iij · et ar · lxi · di · miramur · vnde cause mrimo malef non sunt cōmittēde n̄ iuris pitis et q̃ ptātem habeāt iudicādi · j · de osang · et affi · ex lrīs · m fi · nec pt opponi in mrimomo · s · de transac · c · ul · et · s · de rest · in mte · c · pnl ·

d In cōstantē · fic · s · e · vemens · ij · et talis metus otinz mortis piculuz · aut corpis cruciatū · C · de trās · mtpositas · s · de hijs q̃ vi metusue cā · fi · cum dilecti · et · c · platuz · xxxi · q · ij · lothar · et · e · cā · q · ij · verum · als vanus timor nō excusat · ff · q̃ me · cā · metū aūt · ij · ff · de re iudi · si quis ab alio · ſ aūt arbitrio discutitur iudicātis · ff · q̃ bus ex cau · ma · l · metus ·

Emma · infra septēnnū · vij nō tenuerūt spōsalia · j · ti · px · lrās · ac cess · t · et · s · de rēti · spol · ex pte · g̃ nec pena si licita fuit ſ · als nō tenuit · q̃ si pnc ipale nō tenuit nec accessoriū · s · de re iudi · cū inter · C · de legi · nō dubiuz · cum suis cōcor · ſ si post · vij · an · forte osenserūt ꝛ tenuerūt sponsalia · pena tamen non tenuit ·

f Debeāt · ab omni coactione · s · e · cū locum · ꝛ · c · requisiuit · et etiā a pena pecumaria ut ſ patz ·

f Stipulacō · stipulatio pene in spōsalibꝫ nō tenet ꝓpter racōz que reddit m lrā · ſ arras datas ꝓ spōsalibꝫ pficiēdis amittit q̃ resilit sme iusta cā · C · de spon · l · ul · et ff · d · v · obl · ticia · vñ ſ dē · sūpta · fuit · C · de inuti · stipl · l · ij · et ſ · ſ viōz q̃ idē sit in arra qd dr de pena q̃ ea dē ē rō utrobiq; g̃ cadē dr esse ꝓhibicō ꝛ idē ius · s · de ofir · cū dilcā · cū alijs ocor · ibi positis · et · s · de trāsla · inter corpalia · ſ secus ē ſm leges ut dicit lex pdcā · de spon ·

S qui · tenetur · fic · s · e · vemēs · et · j · de odi · ap · de illis · et · c · p tuas ·

1 Cōtra pſūpcōz · Nō · circa hmōi pſūpcō es · pſūpcō alia est iuris et canonis siue legis · alia hoīs · alia natuē · alia Facti · Presūpcō iuris ꝛ canonis sine legis siue iuris siue de iure qd idē est nō recipit pbacōnē mōriū · ut lex pſumit muliere; wtez stipulatā sibi reddi q̃ nō ē stipulata · et si q̃s vellet pbare otrariuz nō auditur · C · de rei vxo · ac · l · i · C · i · idē est m arrogato qui sp intelligitur stipulatus quartā ptē de bonis arrogatoris si emāci pet · ff · de adop · si arrogator · et de tali loquitur ſ et ita pſūptū dr illd mrimoniū · filis pſūpcō est · xi · q · i · si qui clericoz · et · j · qui ma · ac · pnt ·

Consultacōni tue · b · rndemus q̃ mulieres q̃ve mūt ad valuas eccie bndicēde cū sponsis · ꝛ ibi reclamātes affirmāt se nūq̃ in corz matrimoniū osensisse audiri spōsis lume pbāntur otrariū nō oportet cū lūmis ꝛ pdoncis testibꝫ nō debeat illaz simplex assertio pualē. Sane illis q̃ benedictōe acceptamoz a spōsis aufugiūt aī carnis copulam ſ secutā asserētes se nūquā illos veraciter osensisse ſ metu illato opulsas ✓ba putasse osensus licz aio dissentirēt non stati est audiētia denegāda ſ de illato metu est cū diligētia inquirēdū et si talis metus inuematur illatus qui cadē potuit in ostantem viruz, erūt nō immerito audiendi.

Emma muli · 6 reg · ix. Ver nob exposuit q̃ cū · t · filia eius cū · c · otraxit mrimoniū · b · de alferio ea occasione q̃ inter · p · filiū suū ꝛ pdictaz puellā infra septēnniū cōstitutos spōsalia otracta fuerūt penam soluendā a pte q̃ otraveniret in stipulacōne apposita ab ipa mtitur exorquere · cū itaq; libera mrimonia esse debeant et ideo talis stipulatio ꝓpter pene interpositiōem fit merito improbanda · m · q · si ē ita cū dē b · ut ab extorsiōe pdicte pene desistat ec · cen · cōpellas. I de eo cenomen.

S q̃ fidē dedit · O · mliēi sup mrimōio otrahēdo carnali copula ſ secuta ꝛ si i facie eccie ducat aliā et ognoscat ad primā redire tenetur q̃ licz pſūp tū pmū mrimoniū videatur cōtra pſūpcōz tamen hmōi non ē pbacō admittenda · ex quo sequitur q̃ nec verum nec aliqd cēsetur mrimoniū qd de facto ē post modum subsecutū. I dem.

Inter virū ꝛ mulierem lūmus cōsensus interuenat de pnti ita q̃ vnus alterū mutuo osensu verbis cōsuetis expſso recipiat utroq; dicente · ego te in meā accipio et ego accipio te in meū vel alia ✓ba osensū expmentia de pnti siue fit iuramētū interpositum siue non · non licz alteri ad alia vota trāsire · qd si fecerit secūdū mrimoniū de fcō otractū etiā si sit carnalis copula ſ secuta separari debet et pmū in sua firmitate manē. Verū si inter ipos accessit tm modo pmissio de futuro utroq; dicēte alteri ego te recipiā in meā ꝛ ego te in meuz siue ✓ba similia · si alius mulierē illā p ✓ba de pnti desposauerit · etiā si inter ipam et pmū iuramentū interuenerit sicut dixīmus de futuro huiusmodi desposacōis intuitu secundū mrimoniū non poterit separi · ſ eis ē de violacōne fidei pnia mū gēda. I dem.

Dolescens q̃ despōsatā sibi p ✓ba de futuro licz sepe misus fuerit carnaliter nō cognoscens cū alia post modū insup · et · ſ · ē · ad id qd · et · liij · di · fraternitatē · et · j · de iudeis · c · iul · qd lo quitur in eo dē casu · cū · c · fraternitatē · Presūpcō hoīs ē cū pſumitur otra aliquē hoiem ꝓpter malā famā · otra hāc pſūpcōz bn admittitur pbacō in mōriū · s · e · cū in tua · et · ij · q · v · pſbr · et · c · si mala fama q · de pur · ca · cū · p · et · ff · qd metus cā · nō ē verisile · Presūpcō nature est ut cū exhredo filiū meū pſumitur otra me q̃ minus exhredaueri eū et ſ ꝓpter naturā et idō hredes mei pbare tenētur q̃ iuste exhredauerim cū · C · de inofficiosta · aut · nō liceat pnti · Presūpcō facti alia pcedētis circa futura ut si sem el calūmatus es cōtra me iterū velis me accusare pſumitur modo te velle calūniari · ff · de accusa · si cui · C · h · ſ dē · in · q · x · placuit · et · e · si accusator · et · s · de pſūpcō · mādata · et · c · scribam eis · pſūpcō facti ſ seqntis circa pterita est ut si aliqui fuerit accusati de crimine adulterij qd depellebāt pterxtu ꝓxitatis si postea in matrimoniū se coiunxerint manifeste pſumitur faciuus in q̃ accusati fuerūt · C · de adul · si qui adulteriū · ff · ad maceō · Itē si filius · als incipit · ſ in liasnus · C · interdū · circa fi · et i aut · ut nulli iud · C · si qs vero · coll · ix · Est ꝛ alia pſūptio iuris tm · ut si vir diu cohabitauit vxori pſumitur ab eo cognita · xxxij · q · i · dixit dns · et · xxvij · q · i · nec aliqua · et ō hanc pſūpcōez pbatio admittitur · s · de pba · p · posuisti · et · ff · de pbac · si cirographū · ſ ſ h non fuit ſ ba ꝛ forma ordinalis cōtractus · de q̃ dr · s · e · tua · vñ nō ē mrimonium · satis dr ſ h fuisse ſ ba ꝛ forma q̃ consensus ꝛ forma fuit hic licz de futuro q̃ per carnalē copulam subsequētez fiūt de pnti pſūptiue ſ p carnalē copulaz subsequētē pſumitur cōsensus · p ✓ba pcedentia designatur forma licz illa ab initio cōfuerit de futuro

Inter · dicēte · g̃ altero loquente tm non est mrimoniū q̃ non loquēs suū osensū nō expmit · ar · xxx · q · ij · c · i · Itez ar · q · q̃ tacet nō cōsentit q̃ ✓ba sūt necria cōsensum expmentia · s · e · tue · fi · ff · de pcur · filiusfamilias · C · mutiū · et si cōsensū expmat alter aliq̃ signo vel nutu licz michil expmat ore satis vicz idē · ar · d · q̃ non fit mrimoniū q̃ stipl'acō nō otrahitur n̄ utroq; loqnte etiā si ānuat sme ✓bis · ff · de ✓ · obli · l · i · in pn · et · C · se · et · C · si quis ita · g̃ idē in mrimonio · ar · istius lre utroq; dicēte · muti tn sme ista forma otrahē pūt dū tn osensū expmant signis · s · e · cū apud · et · ff · de iur · vot · mutus · ar · ff · de tutel · muto · et illa signa eqpollent huic forme et ita non refert dūmō osensus expmatur etiā in loquēte subsecuta ſ ba racōne p immissionē ānuli · nā multe ꝓpter vēcū diaz ānuūt pons q̃ loquātur maxie pnti bꝫ pentibꝫ · xxxij · q · ij · honorāt ·

l Alia ✓ba · s · e · ex pte · et · xxx · q · v · si quis dūmis ·

m Iuramentū · et ita iuramētū nō ē de ſ ba mrimonij ·

n Vota · ad religionē tn bn possz aī carnalem copulam trāsire · s · de ouer · oing · ex public ·

o Separi · q̃ fortius vinculū supuenit et sic soluūtur sponsalia non obstante iuramento · sicz votū simplex soluitur superuenente matrimono · xxvij · di · sivir · et · xxvij · q · i · nuptiarum · et minus

Hpsumitur ꝓter bonũ mrimonij subsequtis ut in .c. si vir. Delescens .o. traxit. et sic soluta sunt ꝑ.a sponsalia .s.c. ꝓxi. et .j. de spon. du. duo bꝰ. et remanebit cũ secũda et aget pniam de fide mentita ut dic̃ .c. duobꝰ. fuitq; nõ fuit ibi .o. sensus de pnti. ꝑsuptũ b Presuptũ. verũ nõ; nõ fuit q; nõ fuit carnalis copula subsecuta. de ꝑsupto mrimonio habes .s.e. is qui. et .s. de re iudꝰ. tenor. ubi de hoc. et. xxvij. q. ij. si quis vxorem.

c Conatus. Nõ q; conatus siue volũtas sme effectu nõ nocꝫ. ut ꝗ patet. et de pe. di. i. ¶. hec autem verba. et ¶. cogitacõis penã. ꝛ. ff. quibꝰ mo. pi. velipo. sol. sicut. ¶. si vo. sũtate. et. xvij. q. iiij. si ꝗs suadente. et. ff. qꝗ quisq; iur. l. i. in fi. et eũ .o. dẽnatũ accipe debemus tm q̃uã .o. damnatus est ita ut snia teneat et si nulla ẽ snia nõ ꝗ .o. dẽnatus. ff. de re iudi. si se. ¶. .o. dẽnatũ. Itẽ ar. q; ꝗba cũ effectu sũt accipienda .s. de cle. nõ resi. rela tũ. et. ff. ne quis eũ qui in ius vo. vi exi. l. pnl. ¶. vocere ar. ꝗ. q; voluntas siue conatus delinquentis punir. debeat q̃uis sine effectu .s. de big. a. nup. et .c. ul. et. l. di. si quis pꝰ acceptũ. et de pe. di. i. si quis non dicam. si ꝗs cũ telo. et quatuor. ¶. se. et. ff. de exꝰ. crimi. l. i. et. ¶. si q̃cunq; .o. di. po. l. i. in pn. et .s. .e. inuenis.

Qua .o. sentit. si coactõe pna ductꝰ .o. sentiẽt in aliq̃ quã als nõ esset ducturus eã voluisse viꝰ. et est matrimõiũ. ff. de ritu. nup. si pre. cogi tn nõ dꝫ. ff. e. nõ cogitur. et. ¶. de nup. nec filiuꝫ. nec ꝑ eũ .o. pellẽ in uitum. ff. de spon. filio familias. quia in uite nuptie difficiles exitus .o. sueuerũt habere .s. ti. ꝓx. requisuit. et. xxxi. q. ij. ¶. i. secus videtur de filia sm leges. nã illa .o. tradicẽ nõ ꝑt in pat̃ dederit ei tur pẽ vel moribus suis indignuꝫ. ff. de spon. ſ. q̃ pnis. secus tamẽ sm canones. .s. t. ꝓx. cũ locũ. et. xxvij. q. ij. sufficiate.

Debet debito honestatis non necitatis. .s. de testi. c. i.

Ubi non ẽ cõsensus. verus vel ꝑsuptus.

g Canonꝰ. cras ad mrimonũ .o. trahẽdũ tã secũm leges q̃ sm canones ẽ. xij. an. in femina. ff. de ritu. nup. minorẽ. et .j. e. .o. tinebatur. In viro. xiiij. an .j. e. attestacõnes. q̃tũ ad spõsalia etas. vij. ãnoꝝ. ff. de spon. in sponsalibꝰ. et .j. e. lras. accessit. et. c. duo.

(h Definiataꝫ. s. ad mrimonũ in viro. xiiij. in muliere. xij. ad spõsalia. vij.)

i Cõiũgãtur. mrimonia liter q; .o. sentiẽ nõ ꝑt .j. de fri. et maleſi. qꝗ sedẽ. vel intellige q̃tũ ad sponsalia. et ideo ꝓhibẽtur q; sepe mutãt postea volũtatẽ vñ ꝓter ea oritur discordia inter ipos. et diũtẽtes .o. sanguineis copulãtur. ut .s. t. ꝓx. inueniꝫ. qꝗ eẽ nõ ꝑt. s. ti. ꝓx. sponsaꝫ.

k Pacis. nõ ꝓ bono pa. vi. ꝗ quippe. vñ vsus. Pax ut seruetur moderamẽ iuris habet.

Sberes. ãnos. xx. q. i. qui iã opleuit. xiij. ãnos talis appa m Tardissime. quid si iste reat q; nullo mõ possit gnare contra bat. nũ q̃d tenꝫ mrimonũ dicũt quidã q; tenet mrimonũ .o. trari ũ crew q; nec ẽ pubes ut .j. dꝫ. nec in eo repũtur tria bona mrimonij quẽ sũt fides. ples ꝛ facrm. xxvij. q. ij. omne itaq; iste nõ ẽ talis qui possit hre. plem qꝗ etiã satis pꝫ plsaꝫ sequẽtẽ. ar. ō. j. e. de illis. n Gnare. ergo pubꝫtas ex vigore naturali non ex annoꝝ numero cõprobatur qꝗ verũ est q̃ ad mrimonũ .o. trahẽdũ ut dixi et .j. e. de illis. ij. et. c. ul. ubi malicia supplet etatẽ. ex q̃bꝰ cẽ. ꝓbatur q; mrimonũ .o. ideratur ex pubꝫtate tm ꝛ nõ ex ãnoꝝ numero. q̃ ad tutelã vel curã etas ãnoꝝ tm̃ considerãtur. ¶. qn̄tũ. vel cu. esse de. indecoꝝ. et insti. quibꝰ mo. fi. tu. m pn. ſ quo ad mrimonũ bn̄ inspicitur mlier ꝛ etiã vir an sme apti ad mrimonium. xxvij. q. i. nec aliq̃. et .s. de ꝓbac̃. ꝓposuisti. et .c. cãm mrimonij.

Litteras .dissoluas. ar. q; spõsalia .o. tracta de facto nõ inducũt publice honestatis iusticiam .o. tra. s. ti. ꝓx. ad audictiam. ubi de h̃. et. c. inuenis

p Ex tũc. s. pꝰ. vij. annos. xxx. q. ij. c. ulti.

q Cõsueuerit. et. si placuerint sola ratihabitione .o. firmãtur licꝫ ab initio nulla fuissent ꝛ intelligũtur ratũ habẽ ñ exps. se .o. tradixerit etate legitima adueniẽte ut h̃ colligitur. si intelligo q; spõsalia debeant placẽ cũ fil' cohabitãt q; tũc intelligũtur .o. sentiẽ ex quo nõ .o. tradicũt. ff. de ri. nup. c. minorẽ. secus credo cũ se .o. ssi hãt q; tũc nõ intelligũtur .o. sentire ñ vel ꝗbo vel ipo facto puta q; vadit ad domũ suã vl dat aliqua munuscula et .o. filia q̃ sponsi facẽ cõsueuerũt. ar. ad h̃ .j. c. ꝓxi. in pn. vbi dic̃. et postea in eũ nõ .o. senserit. Itẽ ar. ad ea que freqntius accidunt iura adaptari debẽt. xxviij. di. de hiacusane. et. .s. de cle. .o. in. diuersis fallacijs. ¶. de la. hb. tollen. l. vnica. ¶. ſ et si q̃is. et. xiiij. q. v. de mq et insti. de re. diui. ¶. illud. et. xix. q. ij. due sũt. et. ff. de suit. tu. pꝰ. cũ eẽnt. ¶. ꝓ plurũ. ff. de vsuca. l. insto. i. ſ. in fi. ff. de legi. nã ad ea. et. iij. q. v. accusatores. mo q̃nq; ad ea q̃ nũ q̃ vel raro accidunt. ff. si ꝓs h̃re. e. pe. l. antiqui. xix. di. in canonicis i fi. ff. de re. iur. ea que raro. ꝰ .o. se. di. iiij. scm̃ est baptisma. i fi. ¶. de le. h̃re. fi. maior. et. li. di. qui aliquo. v quocũq; fi. de sta. ho. non sũt. et. l. se. so. regulariter obtinꝫ ꝑma h̃ica. ōria casualia sũt q̃ negocijs nõ coheret. ff. de re. iur. ea q̃ raro. r Filiã quã hre nõ ꝑt ꝓter affinitatẽ supuem matrẽ ꝓter publicẽ honestatis iusticiã. ut .j. c. ꝓx. et .s. ti. ꝓxi. ad audiẽtiã. et .j. e. .o. tinebatur. ¶. ul.

Ccessit .o. senserit. dic sup h̃ ut .s. c. ꝓx.

t Absolutus. maxie si absoluẽ fem̃ tm̃

u Prolẽ. q; ubi mrimonũ ltimũ est ꝛ filij ltimi erũt. xxiiij. di. si quis viduã. et. xxxij. q. iiij. dicat aliquis. et si mrimonũ reputatur ltimũ licꝫ nõ sit. filij tn̄ erũt ltimi .j. qui fi. sunt ltimi. cũ mter. hodie idẽ .o. tinꝫ denũciacõne ꝑmissã .j. de clandes. de spon. cũ imbibicõ.

x Accedit. tacite vel expsse ut dem̃ ẽ .s. c. ꝓx.

y Desponsacõnẽ. ipsius puelle.

z Ipso iure. h̃ ido dic̃ q; cũ maior cõtrahit ab ecclesia debẽt absolui. et q; illa noluit consentire fuit absolutus

p Vba de pnti .o. traxit. nõ prima cũ q̃ nec fuit veruꝫ mrimonũ ex forma .o. tractus nec ꝑsuptũ cũ conatus nõ habuisset effectũ ſ secũdam .o. hre vxorẽ

De desponsacõe impuberũ

Onoꝝ. eusebio epo.

Qua. f. requisiuit de filio adulto quem pater mrimonium vult .o. trahẽ si sme voluntate adulti filij facẽ ꝑt. Ad qꝗ dicimus si aliquo modo non .o. senit filius fieri nõ posse. ꝑt aut filiuꝫ nondũ adultũ volũtas cuius discermi non ꝑt pater cui vult mrimonio tradẽ et ꝓstq̃ filius puenerit ad ꝑfectã etatem omimo debꝫ h̃ adimplere

Nicolaus ꝓpa.

Si non ẽ cõsensus. et .j. districtius imbibemus ne aliqui quoꝝ vterq; vel alter ad etatẽ legibꝰ vel canonibꝰ determinatã nõ puenerit .o. iũgant̃ nisi forte aliq̃ vrgentissima necessitate mteruenẽte ut pote ꝓ bono pacis talis .o. iunctio toleretur.

Fidorus.

Sberes a pube sũt vocati id ẽ a pudẽda corpis nuncupati q; hec loca ꝑ molanugine ducũt quidã tn̄ ex annis pubꝫtatẽ existiant id ẽ cũ esse puberẽ qui. xiiij. ãnos impleuerit q̃uis tardissime pubescat. Certũ aut ẽ eũ puberem ẽ q̃ ex habitu corpis pubꝫtatem ostendit ꝛ gnare iam ꝑt. et puerpere sunt que in annis puerilibus pariunt.

Hex. iij. herfordẽn epo.

Litteras tue fraternitatis accepimus ex quaruꝫ tenore ꝓpendimus q; cũ quidaꝫ esset perfecte etatis quandaꝫ puellam in cunabilis desposauit ꝓcedẽte vero tpe matrem puelle .o. gnouit et eã in vxorem accepit et .j. .o. sul. t. t. r. q; si ꝑfatus vir matrẽ puelle anteq̃ septimũ ãnũ cõpleuisset in vxorẽ accepit mrimonũ nõ dissoluas. cũ despõsacões huiusmodi nulle sũt q̃ in cunabilis fiũt. verũ si postq̃ puella septimũ ãnũ cõpleuit ꝑ dcũs vir mrez eius accepit vxorẽ cũ spõsalia extũc placẽ cõsueuerint mter eos sniam diuorcij nõ differas ꝓmulgare nec ipam filiã seu matreꝫ hre permittas. Edẽ ebor aceñ. are ꝑo

Hcessit ad pntiam nram et .j. ff. t. m. q̃. si tibi ostiterit q; puella nõ esset septẽm̃ qn̄. w. desposata fuit ꝛ postea in eũ nõ .o. senserit ꝛ q; idẽ. w. ab hmõi despõsacõne ꝑ te fuerit absolutus mrimonũ inter eundẽ. w. et matrẽ puelle celebratuꝫ ꝑcipias inuiolabiliter obseruari ꝛ eoꝝ plẽ denũcies esse legitimã. q; despõsacões et mrimõia ãn septẽ ãnos fiẽi nõ ꝑnt si .o. sensus postea nõ accedit. Cane si ꝑfata puella ãn desponsacõꝝ septimũ ãnuꝫ .o. pleuerat licꝫ ꝑ dcũs vir a desponsacõne ipius puelle ipso iure fuerit absolutus cum ea in eum consentire noluerit.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ab eo nec intelligas ipso iure. i. sponsalia nulla fuerunt ipso iure ut quidam dixerunt quia ipsa non consensit in sponsalibus. Sed stare non potest quia si hoc fuisset non sapiretur matrimonium contractum cum matre cum nulla fuissent sponsalia ut patet per pen. c. ubi non separantur.

a Inhonestum quia nulla de consanguinitate illius puelle poterit recipere in uxorem et multo minus matrem. s. ti. px. ad audientiam. et. c. sponsam. et. c. inuenis. cum illa fuerit sponsa illius. ut j. ti. px. in fi.

Continebatur in decretis. xxxiij. q. i. si quis uxorem acceperit. C. i.

c Viri standum. ar. o. xxvij. q. iij. quod interrogasti. et. xxxiij. q. i. requisisti. sed vbi vir dicit se cognouisse uxorem ista negat statur ipsius viri vbo. ut hic et. xxxiij. q. i. si qs uxorem recepit. Sed. c. requisisti. intelligitur quod uter quod fitere quia carnaliter iungi propter frigiditatem non potest et utrique septima manu propinquorum debet iurare quia non potest carnaliter commisceri. c. quia interrogasti. intelligitur quod maritus non dicit quia uxorem cognouerit vnde audit mulier. Preterea quia dicit Sed fides est adhibenda viro si iurauerit. Sed intellige quam mulier non probat se virginem per aspectum corporis quia tunc bene auditur. s. de probationibus. Sed. c. cum.

d Iuramento. Sed quare compellitur iste iurare cum sit reus. vi. q. v. actor. Ideo compellitur iurare ne Sed diceret in fraudem et in preiudicium mariti nec credere tenetur ei mulier sine iuramento propter periculum animi propter periculum animi. dixit quia hoc ideo quia fundata videbatur intentio mulieris quia traducta mulier fuerat minor vnde ad tollendam presumptionem illam debet iurare. secus esset si mulier omnino nihil probasset. ut. s. de iur. iur. c. ul. vbi de Sed. iij. c. attestationes et sic et ar. et verum est quia in causis matrimonialibus non debet obmitti iuramentum ne in fraudem aliquid temptetur. s. de testi. tuis quombrem.

e Proxima. Sed quia dicitur etati proxima potest dici quia cum distat a pubertate per sex menses vel minus. j. c. attestationes. et. ff. de excu. tu. non tamen sic et proximus pubertati furti obligatur insti. de ob. quasi ex delic. nasc. C. in summa. et intelligenda nomine quia malicia supplebat etatem alias non esset matrimonium ec post. xij. annum. ut dixi. s.

f Presertim. i. maxime. et quia pontes obstrebantur illam. c. puberes. Ultime etatis multum facit propter viro contra puellam. px. ad audientiam. et

g Deo sanguinitate. sic. s. c. accessit. in fi. s. ti. c. inuenis. et. c. sponsam.

Ne illis annos. Tres articuli continentur in hac decretali. Primus est de illis vsque. si vero secundus est ibi. si vero alter istorum. tertius ibi. mulier autem. B. propter fragilitatem etatis et ar. quia impubes de eo

i Audiendi. propter quod facit an pubertatem reclamare non valet. ar. xxviij. di. de hijs. et. xx. q. i. illud. et. ff. de neg. g. pompomius. et ar. ad Sed. ff. de minoribus. et iniqui C. i. B. existente. j. annos pubertatis sic existebat

k Contrahuntur. i. altero quia sponsalia contrahebantur si alter puerum ad etatem non esset audiendus si petat separari sed expectabit quousque alter ad etatem puenerit. quidam dicebant quia alter ceteris erat maior et alter minor quia sponsalia contrahebantur secundum Sed non differret a sequenti vsu. ala.

l Etatis. videtur quia in oppinione illius qui ultimo ad etatem puerum fit reclamare. et tu dic quia idem iuris est de alio quia potest reclamare etiam si minor vellet consentire alias non differret a sequenti vsu.

m Ecclie. sic. j. c. px. et ita patet quia sponsalia dissolui debent iudicio ecclie tamen in forum

Nubere ad Matrimonium contrahere in mente legentis legi in pro

Nubere ad Matrimonium qui ad matrimonium regimen matrimonialem alligatur nisi contrahere intendat

vinculum sufficiat puta matrimonium cum alio vel votum solenne tunc ipso iure soluta fuit. ar. s. t. px. i. si inter. et j. de spo. du. c. i. ar. o. j. e. ex lris ubi soluuntur sponsalia antequam alter puerum ad etatem. Sed non est ob quia ibi non tenuerunt sponsalia ut patet ex fine. Sed ibi non tenuerunt. Item si. s. ti. px. Preterea. et. c. requisiuit. ibi similiter soluuntur sponsalia ne deteriorem de contingat. et ita sponsalia contrahentes si nolunt vterque vel alter pficere matrimonium non fuit compellendi ut colligitur per hec iura. Sed ob est expressum quia omnino fuit compellendi per ecclesiasticam censuram. s. ti. px. ex lris. ij. et. c. sicut quod et rndebis. dicas quia illa decretalis ex lris. ij. et. c. sicut loquitur quando iuramentum interuenit licet illi etiam essent impuberes sed erant voli capaces ita quia tenuit iuramentum vnum propter periculum animi compelli debet ad contrahendum. et illa decretalis requisiuit reducitur ad illam. ex literis. ut ibi plene dictum est et quod dicit illa decretalis. Preterea potius est dispensatio ut ibi dicit. et quia uterque dissentiebat ideo facilius tolleratur. hic et loquitur de sponsalibus minoribus. si et iuramentum interuenit compellendi fuit pficere matrimonium siue sint maiores siue minores dum tamen fuerint doli capaces quia etas illa plena est puberis. j. de deli. pueris. si vero iuramentum non interuenit in sponsalibus non fuit multi compellendi quia multe nuptie difficiles exitus obtinuerunt hic. et ita planum est. ex cantione compellitur ut dicit. e. s. de sponsa. ex lris.

n Nupsit. i. sponsalia contraxit quia matrimonium contrahere non poterat. sic. j. c.

o Consenserit. px. ar. quod semel probatum est amplius non possum reprobare. iij. q. iij. offeratur. et. viij. q. ij. dilectissimi et. xx. q. iij. eos qui. xxxij. q. v. hortedus. et. iiij. di. in istis. et. s. de ca. pos. cum olim. ff. de neg. g. pompomius. j. et. ff. de adul. si vxor. in fi. ar. o. ff. de mu. et ho. ut gdati. C. reprobari. Item ar. quia contractus claudicat. ar. s. de elec. nostri. xxxij. q. v. proposito. et. q. ij. aliquando. et. xxxiij. q. v. manifestum. xij. q. ij. si qua de rebus. et insti. de auc. tu. C. i. et. C. de peculio. nomine eo minus. ar. o. ff. de arbi. si cum dies. C. fiz fi. et. l. Sed interpellatur. C. ul. xxi. q. v. si qs cum iustibus. et. iiij. q. v. quisquis. so. verum est quia multi contractus claudicant et ex vna parte potest tenere et ex altera non ut si pupillus contrahat cum minore sine tutoris auctoritate insti. de auc. tu. C. i. et. l. pdca. non eo minus. et. c. si quis de rebus. secus in matrimonio quia illud vinculum non potest constare nisi ex duobus consensibus. s. ti. px. tua. et quia dicit Sed non obstat quia ille tenet expectare non racione matrimonii sed racione sue promissionis vnde contrahere cum alia teneret etiam si iuramentum interuenisset. s. ti. px. si inter.

Nobis. noie. scz futuri quia loquitur de sponsalibus. sic. s. c. px.

q Habet. quousque puerum ad etatem Ultimam. sic etiam in voto. xx. q. i. firma. j. de fri. et malefi. quod sedet. Sed pone quia dicant. accipio te in meum ego te in meam intendentes etiam contrahere matrimonium. Sed non matrimonium non contrahunt etate. prohibente. sponsalia non contrahunt quia nolunt. ff. de spo. quesitum. ar. s. de offi. del. cum sup. et. C. si qs alteri vel sibi. multum interest. si in eadem voluntate persistant usque ad Ultimam etatem matrimonium pus in utile rati habi cone tacita vel expressa confirmatur. ar. j. c. px. et. ff. de spo. quesitum. ff. de ri. nup. minorem posset tamen probabiliter dici quia sponsalia contrahunt iure pterate Sed ea contrahere non intendant. j. e. attestationes. ar. et

r Tenetur. s. c. pxi. et. xx. q. i. illud. xxviij. di. de hijs. c. duo ala.

a Anticipate.j.e.c.pxi.et.c.ul.et.s.e.puberes.
Ellis.desponsantur.et traducuntur in domum postea allegat minore etate vel violentia.
c Coniugi.si solu oside-
b Consensisse.quod facere poterunt licet nondum pueneriint ad etatem cum pubertas pueniss etate.
e Malicia.alibi ap-
f Excusare.sic.s.t.pxi.
venies.ij.et.c.ostulta con-
g Consensus. mi-
expressus vel presumptus ut si patienter cohabitz illi talis violentia transit in ossensu.s.ti.pxi.ad id quod.et.j.
qui de.vel vo.in simuate.
et.C.quod me.ca.l.ij. vel si carnalis copula sbse quatur.j.de eo qui dux.in ma-
quam pol.p adul.figmfica
uit.et j. q ma.accu.pos.
insup.b.
H Testacones.fuisss.
et ita conatus non prudi-
cat cum nondum habuit effectum
.s.ti.pxi.c.ul.ubi de.ss.b.
i Euasisse.cui creditur
iniss quod otra se ofitebatur
.xiij.q.ij.C.i.et.ff.de int.
ac.de etate.C.i.als stare
tur verbo viri.ut.s.e.o ti
nebatur.put ibi dz.
k Per testes.quod facere
poterit non obstante pbs
licacone alioz testiu cum
iste sit alius articulus.s.
de testi.frater mtatis.et.c.
cam.ij.et.c.ex tenore.et.c.
l Fme.fo-
series.
te p sex meses.ff.de execu-
tu.non tm.ij.ff.de mu.et
ho.ad republica.et.s.e.
continebatur.ar.5.xx.q.
i.illud.ss mtelligendum si inue-
nis iste tunc esss vir po-
tes quam malicia pueri etate
quoqs.s.e.c.pxi.als non
tenz mrimonium etia si com
pleuisss.xiij.anos.ut.s.e.
puberes.dem est.
m Juramto.ss quae exi
gitur uramtum cum ipse sit
reus.vi.q.ulti.actor.idco
deferur ei uramtum quod psum
pto erat.p muliere quia
ostabat quod cum ipa contra-
xerat et quod aspirauerat ad
carnale copulam.vni ex ss
erat psumptum con 5.illuz.sic.s.
e.o tinebatur.dic ut ibi.
qm debeat uramentum deferri reo vel actori quere illud
.s.de imr.c.ul.et.ideo in
rat quod poterat esse quod post
.xiij.anos ossensisset in il
lam tmoe uramto ofite-
bitur veritate.b.
x lris.desponsata.
ea non ossentiente.
o Potius.electiue et non
comparatiue.
p Per annum.si ss fecisss
spote sic tenuissent spon-
salia ex pacta osequentis
tpis.s.ti.pxi.ad id.et sic
non fuisss ista mlier audita
quousque alter puemsss ad
etate.s.e.de illis.j.
q Carnaliter.quod si fecis
set statim psumetur consen-
sisse.j.de eo qui dux.in ma-
quam pol.p ad.significauit.

etati pximi quod potuerit copula carnali coniugi minoris etatis mutuu separari non debent si vnus in alium visus fuerit consensisse.cum in eis etate supplenisse malicia videatur.ss cuiuscuqs sint etatis se pnt pillata violentia excusae nisi post violentiam ossensus accedat. Rbanus cenomon.epo.
a H Testacones sup causa mrimonij quod inter.b.iuuenem et
.g.mulierem vtitur accepimus
et ipis inspectis nobis innotuit quod pdcus iuuenis nondum duodecimum annum attigerat cum p
fata.g.accepit vxorem et licet
misus fuisss sic vterqz ofessus
e ipam corrupe mulier tm cre
dit se vgineme euasisse.verum ipse antequam ad annum.xiiij.puemsset a meoz ata mulie recessit quod cum.xvij.anos habeat eadem p viro sibi vedicae otendit.q.j.
Cosul.t.t.r.quod si mulier pidoneos testes pbare nequiuerit
quod post.xiij annum etatis suae vel
circa finem.xiiij.ami pdcus iuue
nis consensisss in eam ab ipo iu
ramento recepto quod post quam ad
tumaz etatem puemt ipam hre
no ossensit vxorem ab impticone
mlieris,eum potes et debes ab-
solueres ad alia vota vtriqz
dare licentia trascundi. I de pi-
x lris.t.f. sano arepo.
accepimus quod puella que
dam anno.xij.iurata fuit et de
spousata cuidam puero.ix.vel.x.
annoz.et tpe pcedente de volun
tate parentum potius quam de sua
fuit asserit ad domum pris pu
eri adducta vbi nolens a mu
ta mmis pentum impulsa mora
fecit p annum a plus et tandem
inde recedens ad domum pri-
am est regressa.et.j.Cum autem
dcus puer nondum ad.xiiij.an.
pueneriit nec ad eandem carnali
ter accessum habuit.dis.t.t.r.
quod si puella omomita ut donec
opleat idem puer annum.xiiij.ex
pectet non duxerit expectandum
ei fm ea quam pposita fuit accipi-

r Tribuas.ar.5.s.e.de illis.j.et.c.a nobis.so.illud verum est quod certum
est quod sponsalia tenuerunt.ss non tenuerunt.vido datur ei licentia cum alio
Vo.mrimonialiter.i.ut mrimonialiter iungentur, otrahendi.
s Annos.et ita tenuerunt sponsalia ratih abicone sequenti.s.e.ex
lris.et quod patri in sponsalibo non otradicit ossentire vidz.ff.de spon.ss
t Inuxorem quam bre non potuit.s.ti.pxi.sponsam. que pris.
u Redier.redijt ille pri
ad id quod danauerat.xx
vi.q.v.nec mirum.
x Mrimonium.ss sponsa
lia tunc fuerunt uiris ptate
quam non valet ut ago va
leat ut valet pt.intendes
bant enim obligari ad in
meem et ideo inter ptaco
fieri dz ut res potius va
leat quam pereat.s.d fi.istr.
inter dilcos.C ceterum.ut
dictum e.s.e.a nobis.et
hoc patz p sequentia.ar.5
.ff.de ac.et.ob.obligati
onum.C.vboz obligacon.
y Justiciaz.quod impedit
etiam mrimonium otrahen
dum dirimit iam otractum
quare ille wilhelmus non
pt habe aliquam de osan
guinitate wilhelme.s.t.
pxi.ad audientiam.inue
nis.sponsam.et.s.e.ac
cessit.i fi.et.c.lras.in quis
busdam tm sblata e public
e honestatis iustitia ut
i sobole suscepta ex ss
nupciis tm fortitio gne
affinitatis.j.de osang.et
a Time. affi.non dz
.i.p mrimonium quod tanquam
fortius vinculum soluit spo
salia.s.ti.pxi.fi inter.et
j.de spon.du.c.i.als non
otraxit time quam non debu
it frange fide de quod dz age
re pniam.ut.c.fi inter.
b Caput.sic.xxxiij.q.
.v.cum caput.vni sibi po
tius creditur quam vxori.s.
.e.continebatur.et.xxxiij.
.q.i.si quis.accepit.
c Dicat.satis fuit de fa
cili credendum quam nil imr ac
quirebatur alterutri quam
siue ognouerit siue non
eam hre non pt.ut.s.se
cus si coitus facet ad.p
bacone obligacomis ut
.s.de.pba.pposuisti.j.de
fri.et maleficio.c.i.
d Sue aña.postquam fue
rit opulsus redie ad wil
helma siue añ opulsione
siue p ognouit stepha
e Dabit.ss quere ss cum Jna
inter wilhelmum et wil
helma non fuit mrimonium
pt dici quod pter scadalum
ut innuit lra pcedens.vel
potius pt delictum vtriusq
pt sponsalia quam pcesse
rat mt eos et sic orta erat
publice honestatis iusti
cia vni non poterat.w.et
stephana vlterius carna
liter oiungi.et ideo prohibe
tur quam ex cta scia otraxe
rut et carnaliter oiuncti fuerit
tm si cotrahant mrimonium
tenebit.j.de mri.otrac.o
interdict.ec.c.i.
f Cum.m.ni voluerit cum

encia alium virum liberam tribuas
O facultatem. Lem es.iij.
d Vo pueri wilhelmus et
wilhelma mrimonialiter iun
ctis puero.vi.puella vero
vij.annum agente qui simul p tres
annos maserunt tunc pater pu
elle sbtrahes eam sponso ipam
alteri.O.noie copulauit cum quod
p.vij.anos quiete pmasit ipe
vero tunc reliquit eandem quam cre
debat eam alium virum habere illum
.s.cui pius fuerat desponsata.pa
or autem sponsus ad annos discre
tionis puerilis a pde.tuo otra
hendi cum alia licentiam impetrauit quandam nomine.s.osobri
nam poris in vxorem accepit et
cum ea p aliquod tps existens eam
ut ipe fatetur carnaliter non co
gnouit lz illa se ab eo ogmitam
asseueret.cum autem pater memo
rate.w.eam vidisss a secondo viro
relictam pnomiatum.w.cui pius
eam desponsauerat opulit ut.s.ne
pte suam omino dimittet et ad
.w.suam desponsatam rediet qui
postmodum p biemium cohitauit
eidem. Quia igitur quod tibi
faciendum sit postulas edoceri
b.r.quod impediente puerili eta
te mrimonium inter.wil.et wil.
non fuit et lz idem post quam illa nup
sit alij potuerit aliam ducere in vx
orem tm quam dictam.s.duxit osob
rinam mlieris eiusdem siue eam
ognouerit siue non non debet tm
cum eadem.s.pter publice ho
nestatis iusticiam remanere.nec
ad pmam hre regressus quam al
teri fuit time copulata et j. Cum
vero vir caput sit mulieris.et
.w.dicat se non ognouisse pius
.s.supdcam aliaz si voluerit po
terit ducere in vxorem et.s.viro
tumo copulari.post separaconem
vero p vitando pli scandalo v
triqz ad tpus e pnia imungen
da.si vero time constaret ipam
.s.ab eo siue post siue antea
cognitam extitisse neutri viuente
altero dabitur licentia otrahen
di.remanebit ergo wilhelma
cum.m.impositam ipi.m.ad tpus

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

repellé p̄ textu adulterij.

a Requisito. Nō q̄ si ne iudicō ecc̄ie nullus dz dimittē vxorē suā cū sit illa pena que nulli ē inferēda n̄ p iudicē. xxxiij. q. ij. scl'a ēs. et. C. in ꝗ capl'o. et. xxxv. q. vi. mlr'oz. q̄ tūcūq; ēē impedimētū fit maifestū j. de diuor. porro. tūc circa coi tū

H dist̄ igue j. de sen. ex. in q̄ficōm. D dissoluēdū. accusacōne. ꝗ im tellig e ita. quidā iohēs noīe otraxit cū q̄dā puella j. septē mū ostituta tādē ex pte puelle accusabatur mr̄imonīū ꝓpter o sang'nitatē. dū vellēt p̄ducere testes ad p̄bādā cōsang'tatē cōtra illos accusatores excepcōes ꝓposite fuerūt ex pte viri ut ab accusacōe r̄pellēntur sup ꝗ pnunciauit ꝓpa ꝗn q̄ in lra sequitur. b.

c Mr̄imonīū. ſi. s. de restit. spol. ex pte. nec consentit p. vn. an. q̄ si p. o sensilz tenuissent sponsalia n̄ cōsang'nitas impediēt. s. e. lr̄as. accessit. ſi. s. de wō. examīata. sic isti inep̄tā ꝓposuerūt accusationē manifeste et i deo stati dicuntur repelli ut ꝗ dz. vñ adhuc p̄nt. p. ponere ap̄ taz sc̄z tenūcias d

A Accusari. are. bñ dicit q̄ p̄mo debz existere in rerū natura id de quo agitur. nec aīn iuris racō q̄ ꝑsona querēda ē. ff. de iur. codicil. quidaz referunt. C. i. sic. collegio q̄ nōdū est nō datur p̄ uilegiū. s. de. ec. edifi. ad audiēciā. ij. nec ꝗ p tū datur ad lites futuras. s. de ꝗ p. q̄ nōnulli. nec p̄t dici verū q̄ nunq̄ fuit. de pe. di. ij. in fi. nec dz mortuū q̄ nondū vixit. xxxij. q. ij. q̄ nō. vbi de hoc. et j. de homic. sic ex tua q̄. et testamentum q̄ nondū ē rumpi nō p̄t. ff. de minst. rup. testa. nā si sub o ditione. ar. ff. de edil. edic. bouē. C. ulti. sic aque que nōdū apparet nō p̄t o stitui aqueductus. ff. si ser. ven. l. ulti. et ei q̄ nondū natū ē non p̄scribitur. C. de ānā. ex. l. i. C. nemo. ff. quē ad. sui. ami. si quis alia. vbi dz q̄ q̄dm pariēs non ē suiuris nō acquiritur als amittit. ar. o tra q̄ edificio q̄ nondū est p̄scribitur. ff. de serui. ur. p̄di. si seruitus. C. futuro. et. ff. de sui. ru. p̄. labeo. et vsuris futuris p̄scribitur. C. dē vsur. eos. et ar. s. de o sue. cū olim. so. verū est q̄ rei que nōdum est nō p̄t seruitus cōstitui ut dicūt p̄me o cor. p̄t tñ obligacō acquiri de ipa constituenda cū res fuerit in rerū natura. et sic intelligūtur o traria.

e Denūciari. et ita denūciari p̄t crimē nondum omissum. xciij. di. dia comi. ff. de dā. infec. l. ij. imo vnus solus p̄t impedie mr̄imonīū. s. ti. pxi. p̄terea. ij. et valet denūciacō in p̄n. nā stati dicūtur malefidei possessores. ar. C. de rei ven. si fundū. et in mr̄imonio o trahendo id q̄ certius ē tenēdū est. ff. de ri. nup. adoptiuus. C. i. in fi. et. s. t. p. xi. iuuenis. ad hāc denūciacōz nō admittitur n̄ grauis r̄ honesta p̄sona. s. ti. pxi. cū in tua. quilibz tenetur ad hāc denūciacōnem j. de o gna. spi. tua nos. et etiā admittūtur qui denūciāt famā. s. ti. px. cū in tua. et de auditu. xxij. q. v. ꝗ vidz. sine aliq̄ admonicōne p̄missa et nō sic in alijs denūciacōnibz. ij. q. i. si peccauerit. et. s. de iudi. nouit. et est ius cōe q̄ quilibz tenetur et p̄t denūciare. j. de clam. desponsationē iudicō ecc̄ie nullus dz dimittē vxorē suā cū sit illa pena que nulli ē inferēda n̄ p iudicē. xxxiij. q. ij. scl'a ēs. et. C. in ꝗ capl'o. et. xxxv. q. vi. mlr'oz. q̄ tūcūq; ēē impedimētū fit maifestū j. de diuor. porro. tūc circa coi tū

H dist̄ igue j. de sen. ex. in q̄ficōm. D dissoluēdū. accusacōne. ꝗ im tellig e ita. quidā iohēs noīe otraxit cū q̄dā puella j. septē mū ostituta tādē ex pte puelle accusabatur mr̄imonīū ꝓpter o sang'nitatē. dū vellēt p̄ducere testes ad p̄bādā cōsang'tatē cōtra illos accusatores excepcōes ꝓposite fuerūt ex pte viri ut ab accusacōe r̄pellēntur sup ꝗ pnunciauit ꝓpa ꝗn q̄ in lra sequitur. b.

c Mr̄imonīū. ſi. s. de restit. spol. ex pte. nec consentit p. vn. an. q̄ si p. o sensilz tenuissent sponsalia n̄ cōsang'nitas impediēt. s. e. lr̄as. accessit. ſi. s. de wō. examīata. sic isti inep̄tā ꝓposuerūt accusationē manifeste et i deo stati dicuntur repelli ut ꝗ dz. vñ adhuc p̄nt. p. ponere ap̄ taz sc̄z tenūcias d

A Accusari. are. bñ dicit q̄ p̄mo debz existere in rerū natura id de quo agitur. nec aīn iuris racō q̄ ꝑsona querēda ē. ff. de iur. codicil. quidaz referunt. C. i. sic. collegio q̄ nōdū est nō datur p̄ uilegiū. s. de. ec. edifi. ad audiēciā. ij. nec ꝗ p tū datur ad lites futuras. s. de ꝗ p. q̄ nōnulli. nec p̄t dici verū q̄ nunq̄ fuit. de pe. di. ij. in fi. nec dz mortuū q̄ nondū vixit. xxxij. q. ij. q̄ nō. vbi de hoc. et j. de homic. sic ex tua q̄. et testamentum q̄ nondū ē rumpi nō p̄t. ff. de minst. rup. testa. nā si sub o ditione. ar. ff. de edil. edic. bouē. C. ulti. sic aque que nōdū apparet nō p̄t o stitui aqueductus. ff. si ser. ven. l. ulti. et ei q̄ nondū natū ē non p̄scribitur. C. de ānā. ex. l. i. C. nemo. ff. quē ad. sui. ami. si quis alia. vbi dz q̄ q̄dm pariēs non ē suiuris nō acquiritur als amittit. ar. o tra q̄ edificio q̄ nondū est p̄scribitur. ff. de serui. ur. p̄di. si seruitus. C. futuro. et. ff. de sui. ru. p̄. labeo. et vsuris futuris p̄scribitur. C. dē vsur. eos. et ar. s. de o sue. cū olim. so. verū est q̄ rei que nōdum est nō p̄t seruitus cōstitui ut dicūt p̄me o cor. p̄t tñ obligacō acquiri de ipa constituenda cū res fuerit in rerū natura. et sic intelligūtur o traria.

e Denūciari. et ita denūciari p̄t crimē nondum omissum. xciij. di. dia comi. ff. de dā. infec. l. ij. imo vnus solus p̄t impedie mr̄imonīū. s. ti. pxi. p̄terea. ij. et valet denūciacō in p̄n. nā stati dicūtur malefidei possessores. ar. C. de rei ven. si fundū. et in mr̄imonio o trahendo id q̄ certius ē tenēdū est. ff. de ri. nup. adoptiuus. C. i. in fi. et. s. t. p. xi. iuuenis. ad hāc denūciacōz nō admittitur n̄ grauis r̄ honesta p̄sona. s. ti. pxi. cū in tua. quilibz tenetur ad hāc denūciacōnem j. de o gna. spi. tua nos. et etiā admittūtur qui denūciāt famā. s. ti. px. cū in tua. et de auditu. xxij. q. v. ꝗ vidz. sine aliq̄ admonicōne p̄missa et nō sic in alijs denūciacōnibz. ij. q. i. si peccauerit. et. s. de iudi. nouit. et est ius cōe q̄ quilibz tenetur et p̄t denūciare. j. de clam. desponsationē

cum imbibicō. b. sic patz q̄ cum variatur modus agēdi p̄nt op.

f Excepcōnis. pom excepcōes obmisse in p̄mo iudicō. sic. s. de testi. vemēs. ij. vñ nō obstat. s. de excep. pastoralis. Jo. Sz que fuerunt hmōi excepcōnes. p̄t eē q̄ excipiebat vir q̄ accusatores erāt criminosi vel male fame. vel forsitan dicebat q̄ admonicō nō precesserat. ꝗ in isto casu nō ē necē admonicōez p̄cedē. vel forte dicebat nō fuit admittēdi ad accusandū tāq̄ suspecti q̄ tpe o tractus nil dixerūt et erāt presentes qui denunciatū fuerat mr̄imonīū o trahēdū j. qui ma. ac. p̄nt. cū i tua.

g Interdicim9. ita q̄ si p extorsionez vel violēciam quicq̄ fiēt i p̄iudicium puelle siue in iudicio siue ex nō p̄iudicaētur ei

h Irritū. quo ad iudicū q̄ mouetur in p̄iudicū ipius. ſi. s. de p̄ben. m ter cetera. sec9 ēſſ si clausula nō apponatur licet ꝓpa mādat aliq̄d fieri. s. de p̄ben. dilcūs. i. et. e. dilectus. ij. ꝗ quid si cōtraberēt mr̄imonīū o tra interdictū ꝓpe nūq̄d irritabitur mr̄imonīū. dico q̄ non ꝗ sep abūtur ad tps. s. de spon. cū in aplica. quousq̄ cognoscatur de impedimento q. de ma. ō otra int. ec. ex lr̄is. de muliere. nā fortius ē mr̄imonīū q̄ interdictū ꝓpe.

O Ve. subarrauit. sic. xxvij. q. ij. si q̄s vxorē. et. e. se. et ꝗ subarratio fit q̄nq; p immissiōez ānuli in ta illud. ānulo suo subarrauit me. q̄nq; p ꝓna cōnē alia; rerū vl' alio; insignīū. et q̄nq; fit talis ſbarracō interueniente cōsensu ut ꝗ. q̄nz etiam nō intuiente ꝗ siue interueniat siue nō dummodo ostet de ſbarracōe p̄sumitur mr̄imonīū donec pb eturo trariū. ar. xxx. q. v. nātes. et. e. femine. xxvij. di. q̄ interrogasti. et. s. de spon. is quicq̄ nichil interest an fēō an vbo q̄s declaret volūtatē suam. xliij. di. c. i. ibi pastoē recta loqui timuisse. quid aliud ē dicē q̄ terga tacēdo p̄buisse. vl' ibi. vestimēta sacēdotis q̄d aliud q̄ recta opa. ubi de ꝗ. ff. de l. de quibus. et. s. de regul. c. p̄enl. ar. op. r̄ si fiat a pre p̄sumūtur spōsalia. ut. c. nātes ꝗ inter spōsos p̄sumitur mr̄imonīū ut ꝗ in fi. nisi o suetudo in o trariū ēſſ. ar. s. de p̄sūp. il'ō.

k Circiter. sic. s. e. o tie

cum imbibicō. b. sic patz q̄ cum variatur modus agēdi p̄nt op.

f Excepcōnis. pom excepcōes obmisse in p̄mo iudicō. sic. s. de testi. vemēs. ij. vñ nō obstat. s. de excep. pastoralis. Jo. Sz que fuerunt hmōi excepcōnes. p̄t eē q̄ excipiebat vir q̄ accusatores erāt criminosi vel male fame. vel forsitan dicebat q̄ admonicō nō precesserat. ꝗ in isto casu nō ē necē admonicōez p̄cedē. vel forte dicebat nō fuit admittēdi ad accusandū tāq̄ suspecti q̄ tpe o tractus nil dixerūt et erāt presentes qui denunciatū fuerat mr̄imonīū o trahēdū j. qui ma. ac. p̄nt. cū i tua.

g Interdicim9. ita q̄ si p extorsionez vel violēciam quicq̄ fiēt i p̄iudicium puelle siue in iudicio siue ex nō p̄iudicaētur ei

h Irritū. quo ad iudicū q̄ mouetur in p̄iudicū ipius. ſi. s. de p̄ben. m ter cetera. sec9 ēſſ si clausula nō apponatur licet ꝓpa mādat aliq̄d fieri. s. de p̄ben. dilcūs. i. et. e. dilectus. ij. ꝗ quid si cōtraberēt mr̄imonīū o tra interdictū ꝓpe nūq̄d irritabitur mr̄imonīū. dico q̄ non ꝗ sep abūtur ad tps. s. de spon. cū in aplica. quousq̄ cognoscatur de impedimento q. de ma. ō otra int. ec. ex lr̄is. de muliere. nā fortius ē mr̄imonīū q̄ interdictū ꝓpe.

O Ve. subarrauit. sic. xxvij. q. ij. si q̄s vxorē. et. e. se. et ꝗ subarratio fit q̄nq; p immissiōez ānuli in ta illud. ānulo suo subarrauit me. q̄nq; p ꝓna cōnē alia; rerū vl' alio; insignīū. et q̄nq; fit talis ſbarracō interueniente cōsensu ut ꝗ. q̄nz etiam nō intuiente ꝗ siue interueniat siue nō dummodo ostet de ſbarracōe p̄sumitur mr̄imonīū donec pb eturo trariū. ar. xxx. q. v. nātes. et. e. femine. xxvij. di. q̄ interrogasti. et. s. de spon. is quicq̄ nichil interest an fēō an vbo q̄s declaret volūtatē suam. xliij. di. c. i. ibi pastoē recta loqui timuisse. quid aliud ē dicē q̄ terga tacēdo p̄buisse. vl' ibi. vestimēta sacēdotis q̄d aliud q̄ recta opa. ubi de ꝗ. ff. de l. de quibus. et. s. de regul. c. p̄enl. ar. op. r̄ si fiat a pre p̄sumūtur spōsalia. ut. c. nātes ꝗ inter spōsos p̄sumitur mr̄imonīū ut ꝗ in fi. nisi o suetudo in o trariū ēſſ. ar. s. de p̄sūp. il'ō.

k Circiter. sic. s. e. o tie

esset puella cū eidē viro extitit desponsata cū dicatur q̄ circiter. xij. annos habebat vtruz ne prudēciā tūc in illa supplēt etatem. Rndem9 q̄ si puella nubilis non erat etatis cū sepefatus vir desponsauit eandem r etatem in ea prudēcia non supplebat p culdubio inter eos non cōiugiū ꝗ spōsalia otracta fuerūt quātus ab ipo viro eadem fuerit subarrata.

De clādestina desponsatione.

Ex oci. arelacōsi.

S j quis clam desponsauerit aliquā et mulier vel vir negat hmōi desponsacōnem viro incūbit p̄bacō.

O Ex. iij. beluacē. epo. Quod nobis et j. Si matrimonia occulte cōtrahuntur q̄ exim de lūma p̄bacō non appareat hn qui ea contrahunt ab ecc̄ia non fūt aliquatenus o pellēdi. verū si p̄sone o trahēcium ꝗ voluerint publicare misi racōnabilis cā ꝓpediat ab ecclesia recipiēda fūt r cōprobādā tāq̄ a p̄ncipio i ecc̄ie cōspectu cōtracta. Inno. iij. m cōci.

Q Vm imbibicō. gnali. copule cōiugalis sit multimis tribz gradibus reuocata. eā in alijs volumus distrīcte seruari. vnde p̄ de. nr̄oz. westigijs inherendo clam desponsacōnes cōiugia penitus inhibemus. p hibētes etiam ne quis sacēdos talibz interesse p̄sumat. quare specialē quorundā locoz o suetudinē. ad alia gnaliter pro ganda statuim9 ut cū mr̄imonia fuerint cōtrahēda in ecc̄is

bat. et. e. attestacōnes. ad modicā quātitatem refertur hec dictio circiter. et o files. ff. de v. sig. hec adiectō.

l Nubilis. nō nubilis etas i viro ē. xiiij. s. e. vbi et ita si nō fuit talis nō fuit mr̄imonīū inter eos ꝗ spōsalia tm n̄ malicia supplerēt etatē ut j. sequitur.

m Prudēcia. i. car. nalis o cupiscēcia. ar. xxxij. q. i. nō eni. alibi appellatur malicia. s. e. de illis. ij. sic eē in delictis voli capacitas supplet etatē j. de delic. pu. pueris. et insti. de obli. q̄ ex delicto nas. C. i. sūma. circa fi. et. ff. ad. l. aqu. l. ꝗ r si quē cūq; C. et. C. fi mi. se ma. dix. l. iij. fi. lxxvij. di. monachus nouicius. et. C. de hīs qui ve. eta. impe. l. ij. collige q̄ p ſbarracōnē o trahitur mr̄imonīū

n Subarrata. et ita verū vel p̄sūptū ut dixi in p̄n. n̄ etas repugnet ut ꝗ patz. et ē ꝗ ar. manifestū q̄ si minor in o trahēdo o tatur

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

De clandestina desponsatione
et
de sponsa duorum

verbis pertinentibus ad matrimonium contrahendum contrahit sponsalia.
Quis. pbacō. q. caput. e. mlieris. xxxij. q. vi. non mechaberis. xxxiij. q. v. cū caput. et. q. i. si quis uxorez. Ꝗ dixit. R. ex hac lra
innuitur q. siue vir neget desponsa cōnē siue mulier sp viro incūbit
pbacō. ſ Ꝗ nō vidēt q. negātis fem nulla ē. pbacō. vi. q. v. actor.
Cūlti. et. s. de elec. bone. j. et ei qui dic nō q negat incūbit. pbatio
ff. de. pba. ei qui. dixit. ala. q. viro incumbit. pbacō. vbi ip. negat
clādestine ductā esse uxorē quia potius negat ius q. factū et qui ius negat
pbare dz. ff. de. pbac. ab ea pte. ſ ille mtrellcūs non
placi q. ex quo publice
cōfitetur factū coram eccia
aprobatur matrimonium
ī. c. pr. dixit t. q. legitur
ſm q. dixit gratianus. xxxij.
q. vij. C. ſ ilde ambrosij.
ut vir dicatur ꝗ a virtute
vel a virilitate q. stat. p
matrimonio nō a sexu. et
mulier a mollicie mētis
et dic viro. i. qui stat. p
matrimonio. vel dicas q.
c. legitur cū reduplicatio
ne lre. hoc modo. si quis
clam desponsauerit aliq
et mulier negat desposa
cōnē viro incumbit. pbā
tio et si vir negat desponsationem mulieri incumbit. pbacō et ideo non res
ſuſpit expſſe q. idē iudicii ē de muliere qd de viro. sic. xxxij. q. vij. aplus.
et Ꝗ verū est et sic fuatur
si vir negat matrimonium
mulieri incumbit. pbatio
Et econuerso.
Quod aūt cōpellēdi
si alter vel uterq negauerit se contraxisse non debent compelli ut simul maneant
exquo nō. pbatur q. ecclesia nō iudicat de occultis. xxxij. di. erubescant. et
. xxxij. q. v. xpiana. et Ꝗ.
inno potius sunt ab mutuo
cem separandi q. cōtubernia vel stupra p̄sumunt.
. xxxv. q. i. c. i.
c. Racōnabilis. puta
cōsanguinitas. xxxij. q. v.
horrēdus. xxxv. q. iij. cōtradicimus. vel affinitas
vel aliud j. de eo q. cog. osan. vx. sue. sup eo.
d. A principio. ar. q. ab initio non valebat
sicut. C. si autē. ar. ō. s. de el. ec. ducū. j. ubi de Ꝗ. s. de censi. scēres. ſ Ꝗ
in principio valebat q. ad deū licz nō quo ad eccīam ſ nūc p̄mo declaratur. fi. c. j. de frigi. fratermitans. in fi. fi. ff. fi ser. ven. sicut aūt. C. ſ si
Queritur. ff. de acquir. re. d. adeo. C. cū quis. in fi.
Sm mi. dibi. ō. reuocata. p illā. ostōnē. j. de osang. nō debet.
f. Predecessorū. s. e. c. pri. et. xxx. q. v. c. i. b.
g. Clamdestina. dz clamdestinū matrimonium
testes. s. c. pr. sed. cū non fit cū solēnitate. xxx. q. v. aliter. tercio dz
clamdestinū qd fit ortra tenorē huius ostitucōis videlicet nō p̄missa denūciacōe. tenz tū q. ad eccīam ſ filij nati inde directo impedimēto
ltim erūt si fit ip̄edimētuz ut. j. seqtur.
g. Locorz. j. qui m. i. ac. pnt cū i tua.
i. Soluerit. quasi publicū crimē vidēt
nēi tū potius admittūtur q. ex nēi. xxxv. q. vi. c. i. ſ pone matrimo
mū contractū nulla p̄missa tali denūciacōe alicuius pnūbo qn cōtrahitur et scientibus impedimētū nūl obiicientibus nūqd isti debēt admitti postea ad accusandū vel ad testificandū contra illū matrimonium i vita vel etiā post mortē. videt q. nō q. qui scivit cercōtrari nō debuit
. ff. de ac. emp. et ven. l. i. in fi. q. denūciatio nō fit ñ p̄ter ignorantes
Itē licz contrahentes fuerūt in culpa tū scientes impedimentū fuerūt in
volo et volus p̄ p̄ōtrat culpe. ff. ad. l. aquil. Itē mela. in prin. et ex q.
factū est publice nō admittitur cōtradictor. vij. q. i. licz. quare isti
quibus vidētibus scientibus impedimētū matrimonium contractū est nō debent amplius admitti q. nō videntur carē suspicōne. qui ē debēt
admitti post ter ñ tanta cōz dz. j. qui ma. ac. pnt vel nō. cū in tua. post
mortē etiā admittitur accusatio p̄ter bona. j. qui fi. sint le. causam.
. C. ne de sta defunc. q. tus.
k. Cōiectura. nō q. pbas
osang. et a. f. sup eo.
l. Clamdestina. s. non p̄missa denūcia cōne ut
dictū est. s. in
Int dicta. post cām. pbabilē allegatā nec hmtazn. De tali. scz clamdestina vel interdicta.
o. Parētes. et idō nō. p
dest opio eccie si ābo parentes sciant impedimētuz qn sint filij illegiti. ſ
quid si vnus scit et alter
nescit dic t. b. et lauī q.
q. tū ad scientez sue illtāmi
q. tū ad ignorātem lē mi
ar. C. de incest. nupē. qui
etra. qd nō credo mo ltā
mi. sūt. j. qui. fi. sint le. ex
tenore. monstrū enī esset
si aliqs esset ptim ltimus
et ptim illtimus. q. aliqs
esset ptim suus et ptim lib
qd esse nō p̄t. ff. de sta. li.
si duobz. et Ꝗ mnutur cū
dicit. ambo pentes.
p. Tales. post allegatum impedimentū.
p. Pnia. Nō q. punitur
contrahentes et tū nullū sb
est impedimētū ſ illud
ideo fit q. contrahūt contra
interdictū eccie vñ puniuntur nō p̄ter ipedimētum ſ q. mādatū eccie o
tēnūt. j. de ma. contrac. ō interdic. ec. c. i. mādatū enī
iudicis cōtēmi non dz ut
ibi. et. ff. ne qd in lo. pu.
. l. ul. et ita est ar. q. iud ex
p̄t punire illū qui venire
ad eius citacōz contemnit
. ff. si quis in ius vo. non
ierit. l. ij.
r. Malicōse. q. enī calū
mīose denūciat pūitur ut
Ꝗ dic. et hec pena arbitō
iudicis committitur. s. de
offi. del. de causis. eñ clericus qui calūmiose denūciat ab officō et bñficō sus.
Dpēdet. j. d cal. c. ij.
Sobo. cōsensus.
Ꝗ est dicē vna fi
t. Nō debz. tū si duxerit tenz matrimonium rogat pniaz de fide mentita ut Ꝗ dz. et. s. de spon. si inter. in fi.
n. Pniaz. fortitā triū ānorz. xxvij. di. si vir
x. Sacrm. de isto sacro hēs. s. de biga. de
y. Soroi. nō obstāte aliq osuetudie in māriū. j. e. c. ul.
a. Est aūt expōnit qd diceret in principio.
b. Si pmiserit. si de formario coitu intelligas odicō turpis ē tūdo
p nō adiecta dz haberi. j. ti. pri. c. i. et. c. ulti. vñ si postea rem secū
habuerit stati est matrimonium. j. ti. pr. de illis. et. c. p tuas. si de ltimo
intelligas multo fortius tenz matrimonium si coitus sb̄sequatur potius enī videt hortacō ita q. pmittat ei rem secū hre. fi. ff. de turel. mu
to. ala. tan dixit q. istud si non tenetur odicōnaliter ſ causatue q.
in omni matrimonio hec cās. scz carnalis copula debz interuenire saltē
quo ad p̄positum. xxvij. q. ij. C. cū ergo. v. btā maria. et expone si p
miserit. i quia pmiserit. fi. s. de elec. significasti. in verbo. si diligis me
lauī. dixit q. Ꝗ q. dicit si pmiserit tē. notat odicōnalē fidē pactōis. p hoc qd sequitur. vel etiā p osensu notat simplicē et absolutam fidē pactōis. vel p vtrūq notatur cōdicō. vel p̄t dici q. Ꝗ
notatur q. fides pactionis. i. spōsalia Ꝗ odicōe contracta duobz modis trāsit in fidē osensus. i. in matrimonium de pnti scz p carnalē copulam. vel p osensū de pnti. ut. j. ti. pr. de illis. et. c. p tuas.
c. Stringat. forte p annuli immissionē. xxx. q. v. femine. cum enī stringit manum signū dilectionis est. vel forte alludit osuetudini alicuius. G.
Ccepisti. desponsatā. p verba de pnti. ut. s. c. pr.

a Potest·ar·qd ab imico nõ valet tractu tpis nõ oualescit fic·s·
de elec·auditis·et·c·dudũ·j·et ar·xvi·q·iij·C·pt·v·q fi priuatus·et
·ff·de re·iur·l·pnl·ar·ō·s·ti·pxi·c·ij·et·s·de elec·q ficut
b Carenã·vulgaē est italicoꝝ·et dr carena a carentia hoim dicta
vel etiã cibariorꝝnã millis·xl·diebꝫ includũtur in aliquo loco se
creto iuxta eccia vbi nõ hnt consortia hoim·B·
Licet·pter·qd dr hic habuisti·s·de spon·si inter·
d Iudicatũ·osuetudo fu
it olim in mutiñ·et bon·
ciuitatibꝫ sup hꝫ ꝫ corrã
est J·e·c·ul·B·
Qa·ante decisionez·
appellatione enĩ pẽdẽte
mchil innouari debz·ij·q·
·vi·C·appellatione·et·ff·
ñl inno·ap·p en·l·vna·
f Irritaē·si·s·de despõ·
impu·ad dissoluẽdũ·in
fi·Ex quibꝫ colligitur q
mrimoniũ cõtra interdi
ctũ eccie otractũ sit oino
dirimẽdu·xxxv·q·iij·cõ
tradicimus·et·xxxiij·q·
·iiij·nõ optz·ij·et·x·di·vi
des·et·C·de legi·nõ dubi
um·et·xxv·q·ij·imperia
li·et·C·q̃ p sua iur·l·vna·
ar·ō·J·de ma·otrac·ō mt·
ec·c·i·ij·et·iij·so·cũ matri
moniũ interdicitur ab ec
clesia aut cã phibicõis
est ꝓpetua aut tpalis·si ē
ꝓpetua separantur a cohita
tione quousq cognoscã
tur de impedimẽto quo
phato separantur ex toto
lata sniã diuorcij inter e
os J·de ma·otrac·ō in·ec·
de muliere·et sic intelligi
tur·c·otradicim·vi des·
et·l·nõ dubũ·et sic intel
lige qd dicẽ hꝫ et·c·ad dis
soluẽdũ·quo non phato
remanebit simul·si vero
cã phibicõis fuerit tpa
lis puta tps in q̃ mrimo
miũ phibetur otrahi ꝓpt
reuerẽtiã diez vel osen
sus de futuro cũ alio tunc
nõ deberẽt separi hꝫ pen
tentia eis dr impom q
otra interdictũ eccie hꝫ fe
cerũt J·de ma·otrac·ō in
ec·c·ij·et ne mãdatũ indi
cis otẽp tibile videatur·si
vult pt eos separe ad tẽ
pus·et sic intelligitur·c·
nõ oportz·et J·de ma·cõ
ō inter·ec·c·i·interdcm
enĩ eccie nõ ē tante effica
cie ut sepetur mrimoniuz
otra illud otractũ ñ sb sit
causa ꝓpetua·tũ pnia debz
semp impom siue cã sit ꝓpetua siue nõ ꝓpter otẽptũ eccie ut pz per
inra pdicta J·de ma·otra·inter·ec·p totũ·et·s·ti·pxi·c·ij·
Qas dudũ·ognouisti·videbat q̃ sedus ideo esset pocõr q illi
tradita esset possessio sic est in vendicõne r donacõne·C·de rei ven·
quo tẽs·et in mrimomo spũali·s·de iur pa·q aũt·et·c·pastor alis·
et in obligacõne pignoris·ff·qui pocõres in pig·ha·potior·hꝫ nõ
ē ita·imo q̃ potior ē tpe pocõr ē iure·s·de maio·et obe·c·i·q iãotra
ctus pfectus ē p solũ osensũ licz cũ sedo ꝓcessuz sit ad carnalẽ co
pulã que mrimoniũ nõ facit sine osensu ut J·dr·fi·s·de iur·patro·
cum autẽ·et·ff·locati·in opis·licz hꝫ circa mrimonium nõ stetur con
suetudini al's tñ ꝓbatur cõsuetudo ut q̃ l tũmus ē ad mrimoniũ cons
uetudo facit illtimũ J·de ogna·spi·sup co·xi·di·nolite·et·xij·di·
b Turpis·fic·viij·di·qui otra mores·et·c·i·et·s·de pscp·cũ nõ
b Metropolim·hec vba sũt·xi·di·nolite·et·xij·di·c·ul·liccat·
et·s·de postul·pla·c·i·
k Solus·so·lus osensus facit mrimoniũ·s·de spon·cũ
lo cũ·et·xxviij·q·ij·sufficiat·
Sicũq frangatur·intelligehꝫ·c·de odicõne turpi q̃ tñ non
sit otra naturam mrimonij ut J·e·c·ul·p qd intelligo hꝫ·c·ut

ris irritare. Inno·muti·epo·
Qvas dudũ et J·de cõsue
tudine q̃ diu in mutinẽ·
obtinuit ciuitate vtrum si quis
iuraret aliquã ducturũ r citra
carnis copulã desponsassz si cõ
sequẽter despõsassz aliã r etiaz
cognouissz pmo cognita ad
iudicaretur viro nõ que prius
extitit desponsata et J·Ne véo
turpis sit ps q̃ suo nõ cognuit
vmũso q eccia mutiñ·tenere de
beat humiliter et seruaē qd beati
petri sedẽ r suã metropolim se
qui viderit et docẽ·in mrimo
nijs de cetero otrahẽdis illud
te volumus obseruare ut post
q̃ inter lãmas psonas osensus
lãmus interuenerit de presen
ti qui sufficit in talibus iuxta
canonicas sanctiones et si so
lus defuerit cetera etiã cũ ipso
coitu celebrata frustrantur·si
psone iũcte s̃me cũ alijs post
ea de facto contrahant prius
quod de iure factũ fuerat non
poterit irritari.

De cõdiõnibꝫ appositis in de
spõsacõe vel in alijs cõtractibꝫ

De cõci·affricano.
Dicũqz sb cõdicõns
nomie aliquã despõsa
sauerit r eã relinquẽ voluerit
dicimus q frangatur odicõ et
despõsacõ irrefragabiliter tene
atur. Greg·epo spoletañ·
Vm sit ꝓprium et J·h·pb
sbiter conquestus est

puta si furtũ fecerit si hoiem interfecerit·talis odicõ non impedit
Qmrimoniũ imo ꝓ nõ adiecta dr haberi·ut J·e·c ul·ubi dcꝫ.
Qsm sit·odicõne·ar·i·q·ij·q̃ pio·et·s·de pact·pactõnes·dixe
rũt quidã q libtas ẽ res spiritualis et ideo pt vemre in mutacõz
eũ alio spũali·ar·s·de ser·nõ ord·nullus·vel dic q nõ otradicitur q
monachatus hꝫ nõ datur sub odicõne hꝫ libtas datur si voluerint
sẽ monachi al's nõ erũt isti liberi nec possent ad hꝫ opelli·xxxij·q·
·i·integritas·
n Fuerat pr intelligi q
ipe fuerit clicus vel pro
nus·xx·q·ij·pns·et non
monachꝰ qm monachꝰ
libtatẽ tonare non pt cũ
ñl hẽat·liij·di·abbati·
nec suũ ꝓpriũ pt hre·xij·
·q·i·nõ dicatis·ñ hꝫ fecisset
in ipo ingressu·vel q dí
cit vbi ipe fuerat·s·ipe pb
sbiter et sic planũ est·
o Seruituti·sic ergo vi
detur q isuituti redigi
pnt si inde exierint exq̃
hac odicõ liberi fci sũt
ar·s·de s·nõ or·de famu
lis·et·c·nullus·et·C·de
epi·r cleri·aut si seruus·
qd quidã oceduẽt·et lau·
et·t·dixerunt q hec vba
si aliquis otraxerit facẽt r ẽ·
nõ fuerũt efficacia ad re
uocãdã libtatem et sic re
manebit iste libr indicis
officio opelli dr iussa te
statoris adimplẽ·ar·ff·
de manumis·testa·meuia
et·l·impatores·et lãa·c·
co adiuuat ad hꝫ·s·ut nec
illi deserendi r ẽ·alia racõ
videt fuisse quae iste non
ꝓuocatur in suituti·Iste
q̃ cito acceptauit odicõ
nem fuit libr monachus
et sic monachatũ vlterius
deserẽ nõ potuit ec si vel
let redire in seruitutem.
imo ꝓpa cũ ipo dispẽsare
nõ possz ut mõchus nõ
essz·s·de sta·regul·cũ ad
mõsteriũ·i·fi·vñ dr J·sic
te exhibe ut nec illi dese
rendi mõsteriũ sit facul
tas·exquo enĩ semel fuit
monachus sp erit mona
chus et ideo odicõ appo
sita nec pt reuocare illuz
in seruituti hꝫ opelli dr ut
in mõsterio pseueret·se
cus circa alios otractus
q̃ reuocari pnt si pactuz
siue modꝰ appositus nõ
seruetur J·e·ꝓxi·et secus
in bijs qui ꝓmouẽtur ad
clericatũ·s·de ser·nõ ord·
stationem adiecta als ex interuall·
Qe illis·hmõi vbis·lo admitti nõ dr·C·de tona·q̃ sub mõ fi·
q Si tãtũ·talis odicõ licita ē in spõsalibꝫ ut hꝫ patz·l·pfecta·
et hꝫ si patri meo placuerit J·ti·pxi·sup eo·et·c·p tuas·si tñ i moduz
pẽne adiciatur ut si ita dicatur ñ treũ otraxero tibi dabo centum nõ
valet·s·de spon·gẽma·et·C·de spon·l·ul·et·ff·de v·ob·ticia·et·ff·de
r Cõsensus·tũc enĩ recedit a cõdicõe apposita et imuti·sti·l·ij·
simpliciter intelligitur osentire·h·s·de despõ·in pub·de illis·in fi·
s Carnalis·et p hꝫ recessisse vidr a odicõne J·e·p tuas·et sic ē ma
trimoniũ pũptũ otra qd nõ admittitur ꝓbaco in ordũ s·de spon·
Qis qui·et sic duobꝫ modis recedit a odicõne J·e·c·sup eo·
Erũ·q̃libz·i·aliq̃ de q̃buslibz·sic·xv·q·i·mlier·et·i·q·vij·si q̃s
u Donat·si aliq̃s tonet aliqd p diũ eccie sb aliq̃ odicõe omem·
puta ut illd restituat·ticio si osul fcũs fuerit v dosimili vel q restis
tuatur eidẽ qui tonauit vel heredibꝫ suis stati tenz tonacõ q̃ tonũ
reuocari nõ pt ñ cõdicõe aduemẽte·sic·xij·q·iij·pontifices·in fi·q̃li·
bet enĩ in tradicõne sue rei pt apponẽ pactũ legibꝫ non improba·
tum·ff·de pac·in traditionibꝫ·et·C·de otraben·emp·l·iij·in fi·et sic

donacō stati tenet licet possit p odicōnez resolui sicut vendicō. s. de
pig. illo uos. et. ff. de. in die adicc. l. ij. ß huic intellectui ōdicit vbuz
qō est in fine. ea cessante. vñ expone interposita odicōne. i. modo
vel pacto. vñ nota dram inter donacōnē sub odicōe et donacōz sub
modo. donacō enī sub odicōe facta nō tenet ñ adueniente cōdicōne
siue ea impleta. ff. de odic. et demō. qui ßredi. C. ul. et. l. qui sub odi
cōne. sic et vēdicō. ff. de otrah. emp. hec vēdicō. ff. de l. iij. si tibi lega
tū. ff. locati. in sulā. C. ul. et
J. e. sup eo. et. c. p tuas. et
de tali nō intelligitur hec
dē donacō sub modo sta
ti tempis nō ꝓuocatur q̄ diu
modus seruatur modo il
lo nō extante pt reuocari
put dictuz est ab initio si
hoc dictū sit ut reuocet
si modus nō fuerit ut di
cit in fi. C. de donac. q̄ sub
mo. l. i. et. ij. et de tali dona
cōne loquitur dē. ista. et
huic donacōni cōcor. qō
dicit ea cessante debeat
reuocari. sic ergo expone
odicōe. i. mō vel pacto. ß
expositio pbatur. ff. de
manumis. testa. l. m cuia.
et fit sic. dono tibi hoc ut
singulis ānis ß facias vl
cōsile aliquod siue ut ali
menta michi pstes alio
quin reuocetur donatio.
donacō sub odicōe fit sic
dono tibi vel lego si ß fe
ceris. vnde vsus. Scito q
ut modus ē si odicō quia
a Reuocari causa.
sic g pat q lex in donati
one dicta seruari dz aliaz
reuocatur. C. de cōdi. ob
cām da. dictā legē. et. l. si
ut. et. C. de reuo. do. l. i. et
ij. et. C. de d. q̄ sub mo. l.
i. ar. ō. C. de escan. vē. ea
cōdicōne. si ibi non fuit
dictū ut vēdicō nō valet
si nō satisfecerit rei publi
ce vnde ibi agit tm ad in
teresse ut fiat qō cōuene
rit. ut. ff. de manumis. tes.
l. m cuia. et ex ß vidz q
res tali modo donata alie
nari non possit qō si fiat
reuocabitur. ß pone cām
necēcitatis alienādi minui
nere puta debitum vel re
dempcōnez captiuorum nū
quid poterit res ista ali
enari vel alia que sic tra
dita est ne alienetur aliaz
ꝓuocetur. vidz q sic quia
talis odicō ne liceat alie
nare rē meā reprobatur
a iure. ff. de pac. l. pnl. et
casus isti excipiuntur a iu
re. x. q. ij. C. ß uis. ar. ō ex
pssum ē q alienari nō pt
exquo prohibetur a donatore. in aut. de aliena. et emphi. ō. C. sanctis
simas. C. de reb alie. vel nō ali. l. pnl. et. C. de pac. inter emp. et vē.
l. ul. tan. et alij quidā dicūt q in tali casu res tali modo sme odicōe
donata eccie ne alienetur bñ pt alienari dūmodo alias possessiōes
non deat eccia. qm si alias habet non posset alienari ꝓter inhibi.
bicōnē testatoris siue donatoris. in quo casu dicūt intelligendū. aut.
C. scissimas. coll. ix. q̄ ut dicit canō. p captiuorum redēpcōe res eccie
alienātur. xij. q. ij. aurū. Alij dicūt qō verius vidz q res tali modo
donata ne alienetur alienari non pt etiā. p redēptione captiuorum ut
dicit aut. C. scissimas. q̄ nō inuenitur expssum ꝓtrariū in eo casu g
illi stabimus. et. c. aurū. nō loquitur de talibz rebz ß de vasis tantuz
Sp. eo. si pater. fic. J. e. c. pxi. fic g mrimoniū loqui vidz. B.
otrahitur sb odicōe sicut tempcō vel alij otractus. ff. de otra
hen. emp. hec venditio. nec obstat. ff. de re. iur. actus l. tum. act? enī
illi non sunt cōtractus sed quasi otractus.

diaconē quendam manumi
sisse duo mācipia sub hac cō
dicōne ut monachi fiēnt et in
eo mōsterio ubi ipe fuerat p
maneret adiciēs ut si q̄s otra
facēt fuituri iterū sb dētur atz
vnū ex hijs hac cōdicōne de
specta mōsterium defuisse. et
se inter clericos sociasse. tu er
go si ita esse repereris sic te
exhibe ut nec illi mōsterū de
serendi sit facultas et manu
mittētis volūtas nō valeat p
teriri. Hlex. iij. panormitano
De illis et J. arepo.
Si vero aliq̄s sb hmōi
vbis iuramentū alicui mlieri
pstitit. ego te in vxorē accipi
am si tātū michi donaueris re
us piurij nō habebitur si eam
nolētez sibi solue qō sibi dari
petijt nō accepit in vxorē msi
osensus de pnti ā carnalis sit
inter eos omixtio subsecuta.
Verum cū alicui Idem.
Eccie possessio quelibet
interposita odicōne donatur
a donatore domū postea reuoca
ri nō pt msi forte tali sit cōdi
tione collatū q ea cessante de
beat reuocari. Urbanus. iij.
Sup eo vero qō postu
lasti vtrū ille q̄ in quan
dam mulierē cōsensit si pater
eius suū pstaret assensum fit
ad osumandū mrimoniū pel
lendus. Rndem q cū osensus
liber dici non possit q̄ in alieno
arbitrio reseruatur ac odicōz
ipam canonica nō improbet in
stituta msi volūtas pris post

modū intercedat nequaq̄ co
gendus ē ad mrimoniū con
trahendū. nā licz alex. ꝓpa rn
derit q sponsalia interposita
cōdicōe otracta ipa nō iple
ta si osensus de psenti intercē
dat vel carnalis copula sb seq̄
tur dissolui nō debet ß firmit
obseruari nequaq̄ ē nre diffi
nitionī adūsū cū hmōi cōsen
sus nō fit de pnti habēdo l. p
verba de pnti cuidētius exp
matur qui in alieno arbitrio
nō habito ß habēdo cōsistit.
Innoc. iij. m alicañ. epo.
Per tuas lras intimasti
q cū quedaz mulier. p.
noie. n. postularet in virū asse
rens inter se mutuū de pnti cō
sensū interuenisse et carnalez
copulā accessisse vir ipe q̄ uis
cōtracta spōsalia carnis co
pulā nō negaret asserebat se
tñ illā in vxorē ducē nō tenei
q spōsalia inter ipos sb hac
fuerūt odicōne cōtracta si pr
eius a patrim spōsalibz osen
tirēt. ß ipi q̄cito nouerūt spō
so otradixerūt spōse. verum
mlier replicabat q licz fides
pstita fuēit ab utroq̄z subodi
tione pscpta nō tñ sibi fuerat
a pre viri vel primo aliqñ otra
dictū a añ tpus otradictōnis
expssum a testibz post dice
bat inter se carnalē copulā ac
cessisse. et J. o. t. t. r. q cū liqdo
ostet q post otracta spōsalia
carnalis ē inter eos copla sb
secuta p mrimonio ē psumen
dum. q videtur a conditione

e Arbitrio. vbi enī sba otractus cōfertur in arbitrio expsse plo
ne nō valet cōtractus ñ ille arbitretur. C. de otrah. emp. sup rebz. ß
testamētū in alterius volūtate expsse omissum nō valet. ut si ita di
cam instituo te hredez si ticius voluēit. ff. de hred. insti. si quis sem
promiū. et. ff. de odi. et demō. nōnūq̄. sic nec legatuz expsse omissum
in alterius volūtate ut ipe det ß ut arbitretur bñ. ff. de l. ij. l. i. ß po
ne iste significauit ß patri absenti ß añq̄ pater osentiat mutat volū
tatem et dic q nullo mō
vult illā etiā si pater hoc
osentiat pater hoc ignō
rās osentit nūquid ē mri
moniū inter eos. vidz q
fic. ff. mādati. si mandas
sem. et. s. d ß p. ex parte.
ij. et. s. de pcur. manda
to. dico q exquo pr con
sensit opelli dz ut illā re
cipiat. ar. s. de desponsi. im
pub. de illis. in fi. nō tñ ē
mrimoniū inter illos vñ
si otrahat cū alia tenebit
q nō dz osensus ñ fit tēp
ore q pater osensit q̄a
nec dz hre talē ptātē msi
cui ocessa durat. ar. ff. qō
cuiusq̄ vniu. Itē eoz. C.
q si actor. q vbi dicit ltū
mus osensus nō est ma
trimoniū. b.
d Improbet. ar. ō. s. de.
c. i. ibi loquitur de odicio
ne inhonesta q tñ nō ē
contra sbam matrimonij
J. e. c. ul. b.
e Alexādri. s. e. de illis.
f De pnti. fic. s. e. de il
lis. et J. e. pxi.
g Nequaq̄. sic ß fac cō
ditio apposita q suspen
dit otractū usq̄ ad tpus
cōdicōnis extātis ut di
ctum ē. s. e. verū.
Per tuas. negaret. ß
ofitebatur se illā pluri cf
diuersis tpibz cognouis
se post otracta spōsalia
ex tali ofessione pcedit
cōtra ipm quia non pba
uit otradictōnē ante car
nalē copulam.
i Subsecuta. pluries a
diuersis tpibz alias non
videretur bñ sniatū cū p
batū fuēit p testes viri q
post odicōnē pris eam
cognouit. ff. s. de fide in
stru. iobes. ad fi. et. s. de p
bati. i pnntia. et ita dubia
pbatio nō sufficit.
k Presumendū. Sz q̄re
psumitur istū recessisse a
odicōe q nō ē psumen
dum aliquē recedē a iu
re suo. s. de renū. a. sup ß.
cū pcedēs osensus dura
re intelligat. ar. s. d bap
tismo. maiores. in fi. et ex eo q p mo. ultimo otradixit psumitur q
medio tpe nō cōsensit. xxviij. di. q. fūt culpe. et. s. de cele. msi. cum
marthe. v. fi tūc igitur in celū. et. i. q. i. iudices. in fi. et p cedēs volū
tas pbatur p sequēz. xxxiij. q. i. cū p bellicā. pterea si pēdēte cōdi
tione res tradatur et postea nō existat odicō res tradita repetitur
. ff. de odi. indebi. sb cōdicōne. ff. de pi. et. como. rei ven. qd si. pterea
cōdicōnalis cōsensus nullus ē ante cōdicōez extātē. ff. de v. ob. ce
dere diē. si g nullus pcessit cōsensus solus coitus mrimoniū nō fa
cit. s. ti. pxi. c. ul. dicas g q osensus pcessit de futuro ut ptz in fi. q̄
uis p verba de pnti expssit. s. e. pxi. et ita carnalis copula sbsecuta
inducit mrimoniū psuptū. s. de spō. is qui. et. s. e. d illis. et. s. e. pxi.
et fauore mrimonij inducta ē hec psūp cō q p carnalē copulā ipo
facto vidz osensū expmē de pnti et a odicōne recedē sic p puram
cōdicōz receditur a cōdicōnali. ff. de cōtrah. emp. si celsus. C. ulti. ß
quid si añ coitū protestetur se nolle ꝓter ß recedē a odicōne nec illō

pro dest. s. de sponsi. cū. M. et. s. de ap. sollicitudinē. Item quid si dicā otrahō tecū si te v̄ ginē inuenero. vidē q̄ fit mrimoniū. s. e. c. i. et J. c. px. et. xxxij. q. ij. sol. et. q. nec talis error dirimit mrimoniū. xxix. q. ij. C. i. nec dirimit emp. cōnē. ff. de otraben. emp. alio q̄n. C. i. dico q̄ talis odicō nō impedit mrimoniū. s. e. c. i. Item quid si otrahō cū aliqua sub odicōne temde cū alia pure. tenet mrimoniū. ſ pone q̄ postea existat cōdicō. vidē q̄ teneat p̄mū q̄ pinde vidē ac si a p̄ncipio pure cōtraxisset. ff. qui po. in pig. ha. potior. ar. J. de fri. fraternitatis. in fi. ſ secus ē in matrimonio q̄ nō trahitur retro qō ab initio non fuit q̄ tū tñ ad filios tūmanos retrotrahi vidē. J. qui fi. smt le. tāta. Item quid si otrahatur mrimoniū sub cōdicōe que oino existat vidē idē ac si pure otraxisset. ff. de odiē. ente. q̄ fi. et sim ſ ē mrimoniū ante q̄ existat odicō. ſ dic q̄ non ē ibi mrimoniū sed exspectatur eūtus cōdicōns. tunc p̄mo erit. et si medio tpe otrahēt cū alia tenēt mrimoniū licet videatur q̄ ex futuro eūtu p̄ēdeat an sit matrimoniū ut dixit. Io. p de cere J. de frig. fraternitatis. a Spōsalibō. g. si otradiximus ad carnalem copulā coitus postea nil oparetur q̄ nil est ibi purū vel odicōnale qō cōfirmet vel ducat ad esse talis coitus. s. ti. pxi. culti. in fi. ar. s. de ofir. exammata. b.

b Probatū. nō q̄ otra eū fit interp̄tacō q̄ testes p̄duxit cū exp̄sse non p̄bant id ad qō inducūtur ſ obscure. sic. s. de p̄ba. impūtia. et q̄ p ofessiōez vtriusq̄ ostabat q̄ post spōsalia cōtracta carnal copula fuit subsecuta et ideo q̄ non exp̄sse cōstat p testes q̄ otradictio patris p̄cessit copulā fit mterp̄tacō, p mrimonio p̄sūpto cū iā esset fundata intēcō mulieris.

Iodicōnes. coniugij. quod dē hic sūptū fuit de illo canone. xxxij. q. ij. solet. et. c. aliqn. Nō g. q̄ quedā cōdicōes appōi pnt in mrimonio licite que a iure admittūtur. puta si centū michi deberis si pri meo placuerit. ut. s. e. de illis. sup eo. p tuas. hmōi enī odiciones honeste sūt nec sūt otra sbam mrimonij q̄ pt esse cū illis. si ne illis vñ nō p̄hibet hoc eē qō abſ otingit abeē. s. de trāsla. inter corpalia. Est tālia odicō honesta que ē de sba mrimonij ut cū xpiano dicat inde vel hēretice otrahō tecum si vis fieri xpiana sme ista nō teneret mrimoniū. xxviij. q. i. nō oportet. et. c. caue. Sunt tālie odicōnes inhoneste. turpes de quibō ſ fit mencō et illaq̄ quedam sūt otra sbam mrimonij ita ut illis appositis nō tenet mrimoniū de quibō ſ habes i p̄n. et. c. p̄dictis. solet. aliqn. Sūt tālie inhoneste turpes aut impossibiles ut si dicatur otrahō tecū si furtū feceris si homicidū feceris. iste enī sūt turpes. Idē ē si fit impossibilis ut si dico cōtrahō tecū si dederis michi imperiū si digito celū detigeris. ff. de iusto. rup. te. l. cū in scdo. hmōi odicōes non sūt otra sbam mrimonij. et de talibō intelligitur qō dē in fi. si turpes aut impossibiles. et ideo si apponātur, p nō adiectis haberi debēt ut dic in fi. et. s. e. c. i. qō de hmōi odicōibō intelligit. mrimoniū tenet. et sic vidē q̄ omis odicō q̄ est ō naturā otractus ipm impediat si apponatur et hec est racō cū tria debēt eē bona mrimonij saltē q̄ ad ꝓpositum scz fides, ples. sacrm. xxvij. q. ij. omē. et aq̄. p illas tres odicōnes extinguūtur illa tria bona q̄ in quolibē mrimonio necēario requirūtur aliter nō erit mrimoniū ut ſ patet. ſ otra vidē. x. q. i. c. ij. ubi tenet otractus nō obstāte odicōe otra naturā otract. et ar. ō. xxviij. di. diacon. ubi tenet ordiacō licet dicat se velle hēre vxorē qō ē ō ordinis sbam. Item quid si dicat, p fitē talē religionē ita q̄ possim ꝓprium retinē. uti mrimonio vidē q̄ tenet monachatus J. ti. px. in fi.

nuante. nō credo q̄ teneat monachatus sub hac odicōne q̄ illa ē de sba mōchatus. s. de sta. mōcho. cū ad monasteriū. i fi. et. ar. s. de diuersi. oing. dudū. hec fuit opso. h. quā inuenies. xix. q. ul. nūc autem Impossibiles. fi. s. de pac. c. ul. sic in testam tem alij dicūt. to turpis odicō, p nō adiecta habetur. C. de insti. et. ſ sti. rep hēdēda. et. ff. de cōdi. insti. quid ā. et. C. de hijs q̄ p. no. rcdi. l. vna. in fi. et. ff. de l. j. turpia. ff. de vsu. et ha. ſ neq̄ sic turpis siue impossibilis stipō etiā alijs tractatibus nō obligat. ff. de v. obli. gnaliter. et. l. se. et. ff. de ac. et ob. non soluz. insti. de inutili. sti. C. si impossibilis.

e Fauorē. sic g mrimoniū res fauorabilis ē vñ ꝓpter ipsius fauorē pater. mater in ipūs progatiua ad testimonium admittūtur q̄ in alijs cōtractibō repellūtur J. qui ma. accu. pnt. vidē. in fi. et plura alia specialia ibi obſuātur ut no. s. ut lit. nō ot. c. i.

O E diacono. vxorem. de facto. q̄ non potuit de iure. xxxij. di. erubescāt. placuit. j.

g Huiliato. alias non ē recipiēd? q̄ venia non datur ñ correctis. xxiij. q. ij. legatur. nec pt gaudere se correctū ñ pius voleat se fuisse puersū. xxi. ij. q. vij. quēadmodū. et dixit lex. delicti enī veniam p emitētibō indulgemus. C. de hēret. manichē os. et. C. de sum. tri. et fide ca. c. ul. et de pe. di. i. nemi nem. et de cōse. di. iiij. oīs qui. et dixit salomō. qui abscōdit pcā sua nō videbit lumē in eternū.

h Obtēta. a quo debet peri nō dē vnde vidē q̄ a ꝓpatm. xvij. q. iiij. si quis fuadēte. et p̄cipue ꝓpter atrocitatē facti vñ etiā si esset monach? abbas ipsū absoluēnō possit. de sen. ex. cū illoq̄. vel forte ex illa indulgētia speciali ipsū potuit absoluē qō ē verū ut p̄ i an

i Dispensatiue. et ita epi p̄nt etiā dispēsare cū clericis cōstitutis in sacris ordinibō si cōtrahāt de facto. sic. s. de cle. oui. sane. ij. ar. ō. s. de biga. nup. ſ illō intelligitur de illo q̄ in seculari habitu vnā habuit de iure vxorē et in sacro otraxit cū illo tāq̄ cū bigamo non pt dispēsari. ar. ō. J. c. pxi. so. ut ibi. b. eps ꝓpter homicidū

k Interfecerit. putabat enī forte iste ar. q̄ degdari debeat et q̄ amisisset ordinē qō nō ē verū q̄ caracter in aīa impssius nō soluitur. ut. i. q. i. q̄ quidā. vñ nō pt otrahē. et ꝓpter delictū nō est alicui subuenēdū. ff. quibō ex cau. ma. ſ si. C. acto. nec stulti melioris odicōnis debēt eē q̄ piti. ff. qō vi aut clā. fuus. nemo enī delinqndo fit melior. ff. ad. l. fal. p̄cia. et. xvi. q. i. legi. sic malefi dei possessor non debet eē melioris odicōis q̄ bone fidei. ff. de pet. hre. fi a patre. C. si p.

l Canonū. xxxij. di. si quis eq̄. et. c. de illo. et. c. i. et. lxxxiiij. dodi. cū in p̄torio. ar. ō. s. de cohabi. cle. et mli. clericos illud ex iure. abiurare. intelligēdū est vbi suspicō hētur de pirio ut sepe faciūt inter se oculbmarij tūc nō exigitur iuramētū ut ibi satis colligitur. vel illō circa otubmiū ſ in diuorcō cuiuscūq̄ mrimonij. xxxv. q. vi. ab isto die. c. pxi. vbi dispēsatur cū eo qui in plurimis

n Ministrare. ar. ō. s. bus deliquerat q̄ iste. q̄ fuit g racō placuit ſ dūo ꝓpe ut maior ē gram facēt illi q̄ isti. Illa potuit eē racō q̄ nō videbatur vē pentēs et p̄sūpcō erat ō ipm de sua incōtinētia et cū talibō nō ē dispēsandū dū, p reuersione spe p̄ue actōis de sidēria cōcipe nō formidāt. l. di. c. i. et. c. ut cōstituētur. et idēo ꝓ, p̄hibē ne cū ipo dispēset cū alias suo iur dispēsaē possit. ut. s. e. pxi. ſ si intra revoluēit religōnē tūc fauore religiōis poterit circa ordinē dispēsare. sic J. de apost. c. ij. vel de cōsilio loquitur cū de iure suo eps posset dispensare cū ipo. ut. s. e. pxi. et. s. de cle. cōiug. sane. ij. b.

o Minorbō. si. l. di. placuit. xv. q. viij. si quis p̄sbr. b.

revoluerit dimissa illa quam accepit in vxorē a absolucōne obtēta iniuncta sibi pnia de vtroq̄ excessu post eā pactam dispēsatiue poteris ei diaconatus officium reddē et si p̄fecte vite a oūsacōis fuerit eū in presbiterum ordiare. Subdiaconū autē siue hoiem incerfecerit siue nō mrimoniū nō posse cōtrahē sacrorū canonum cēsura demōstrat. I de cenoma epo.

Ex lra tua tenore accepimus q̄ lator p̄nius in sbdiaconatus officō ostitutus quādā sibi in cōiugiū copulauit quā eū dē. p. abiurare fecisti. sup quo pru. t. in dño omēdamus mādātes. q. si ad ordinē transire voluerit a tibi post laudabilē oūsacōis ipius visus fuerit eū ad maiores ordines p mouerī ocedas. q̄ si ad religionem se trāsferre noluerit eū neq̄ in subdiaconatu mīstraē neq̄ ad vlteriores permittas ordines p mouerī in minoribus tñ ordinibō poterit mīnistrare.

A I dem wigorien. epo.

m Emimus. et J. ſ ñ. q̄ si

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Emmim⁹. Ca. quidã pmisit intrare religiõez habituz religiõis suscepit postea õxit mrimõiũ qrit quid uris. et rndz ꝑ put se
b Professionẽ. q ee sola facẽ mõchũ. s. de regla. porrectũ. vñ in sclo remanẽ nõ debuit nec otrahẽ mrimonũ mo opelli dz redire ad mõsteriũ. s. de regla. sicẽ ut ꝗ dz. ar. xx vij. di. qõ interrogasti. et. xxvij. q. i. quasi p totũ
c Nec habitũ. maxie qꝫ solꝰ habitus non facit monachũ ꝗ professio regularis. s. de regular. porrectum. nisi gestaret habitũ monachalẽ cũ alijs p annũ tũc p̃sumtur pfessionẽ fecisse ut postea ei exire nõ liceat. s. de regul. ex pte. et. c. vidua.
d Promisit. et ita votũ fuit simplex tm qõ p fortius vinculuz tollitur. j. e. rursus. xx vij. di. si vir. xxvij. q. ij. nos nouimus. equaliter tñ cum solemni obligat apõ deũ ut dicit illa decre. rursus. ubi de ꝗ dicetur.

Onsuluit. habitum. nulla facta pfessione seu voto. vñ nõ impeditur mrimonũ. xxvij. q. ij. gõsaldus. et. s. e. c. px.
f Selamen. s. pbationis qui distinctus est ab habitu pfessorũ. s. de regula. c. pnl. qui non dirimit mrimõiũ iã otractũ. s. c. px. et. j. e. rursus.
g Renũciauit. p ꝗ que ꝗ enumerantur pz qꝫ non assumpsit religionez nec habuit ꝓpositũ mutandi seculũ vñ libere exire potuit infra ãnuz et etiã ãno completo. s. de regul. c. pnl. ubi dz qꝫ cuidẽter dz apparẽ si seculum mutare voluerit et ita signa mutacõnis euidẽter debent apparẽ ad ꝗ ut aliqs censeatur monachus alias exire poterit. j. ãnũ ãno finito. xx. q. i. illud.
h Altare. vide qualiter quis pt. p fiteri in manu epi. xxvij. q. i. viduitatis. et in manu etiã monachi. j. e. mismuãte. et corã sacerdote pipius bñdictõz. xvij. q. i. sciendum. et. xx. q. i. vidua. et sup altare ut ꝗ dicit. et. xx vij. q. i. viduas. ij. et
i Dirimit. xxvij. di. Ꝗ. hic distinguẽdũ. et. c. si vir. et. j. e. rursus. et. s. de regul. porrectũ.
k Suscepturus. ꝗ vidz qꝫ eoipso. q suscepit habitũ. velamẽ votũ suũ solẽnizauerit ita ut ad mõsteriũ redire cogatur. ar. s. de regul. vidua. xxvij. di. qꝫ interrogasti. lrã istius. c. satis soluit cõtraria illa. ꝗ ostabat qꝫ absolute habitũ nõ mutauit. ibi vero eo animo ꝓposito habitũ. velamez suscepernt ut monachi eẽnt vñ postea nõ audiũtur etiã si otrariũ vellent uirare. ꝗ.
l Uemẽs. absenti. ar. qꝫ mrimonũ inter absentes otrahi pt. xxxij. q. ij. hyn oãtur. et. xxx. q. v. nec illud. et. s. de ꝺũ. ouig. ex pte. et eodẽ mõ spõsalia. ut ꝗ et. ff. de spõ. l. iij. et. v.
m Promisit. p interpositã pson̄ãm q mãdatũ hẽbat ad ꝗ alꝰ ñl cl.
n Seueritate. tim oz iste vanus erat vñ nõ excusatur quo setminus debeat opelli ad mrimonũ otrahendũ ꝓter fidẽ datã si illẽ cũ alia nõ otraxisset nõ obstante voto simplici. ar. s. de sponsa ex lris. ij. pma enim fides seruari dz. s. de spon. sicut. ñ fortius vinculũ superuenit. ut. s. de spon. si inter.
o Votũ. mlier ista vouit. otinẽtiã nec mutauit locũ nec vestẽ nec fecit pfessionẽ et tñ post votũ cõtinentie de pñti otrahẽ pt. et ita ẽ ar. op. qꝫ votũ nõ solẽnizatur per votũ otinẽtie tm. de ꝗ dz. j. e. px. i. b.
p Formica cõmis. ar. minus malũ. tolerãdũ ut maius euitetur. xxxij. q. ij. si qõ verius. xx vi. q. ij. hyn. qui. xxij. q. i. ofiera. et. iiij. di. de mq.
q Violato. i. violãdo. si. ff. de iurisdi. admonẽdi. i. vbo absolutꝰ. i. absoluẽdus. vel dic violato animi destinatione qꝫ petebat sibi dari etiã licẽtiã otrahendi. nec intelligo qꝫ imponatur pñia ñ ꝗ ea odicõe si otraxerit. vel imponetur postq otraxẽit vel etiã de volũtate mutata agitur pnia. ar. xxvij. q. iiij. sũt qui opes.
r Postponas. ꝗ qliter datur ꝗ lnia otrahendi otra votũ otinẽtie

licet sit simplex cũ apõ deũ equaliter obliget cũ solẽmi. j. e. px. ꝗ debuit opelli ut seruet votũ sic fit in spõsalibꝫ. s. de spõ. ex lris. dicas qꝫ nõ datur ꝗ ecẽia licẽtiã otrahẽdi dicẽ ꝗ ẽ hic quedã cõpatua permissio ne deterius in de otigat ut ex lra patz. i qꝫ in pturba cõne animi votũ emisit. ar. xvij. q. ij. gonsaldus. vñ datur ei licẽtia cõtrahendi. alꝰ nõ daretur. nã votũ otinentie seruandũ est etiã a coniugatis. xxxiij. q. v. qõ dzo pari.

Rursus. castitatis simplicit. s. e. c. pxi.
e Apõ deũ. ꝗ vidz eqlit obseruandũ ut solẽne seruatur post otractũ mrimonuz. j. e. pxi. et ꝗ in fi. ist dõ vero non. xx vij. di. si vir. et ꝗ dicas qꝫ ab inicio sunt eqliter obseruanda. et vtrũq; in tm obligat qꝫ q otrauerit peccat mortaliter. et dic nõ minus. i. nõ minori tpe qꝫ vtrũq; in ꝓpetuũ obligat et vtri usq; fractõ ẽ mortale peccatũ licet vnus mmꝰ peccet alio qõ patz ex minori pñia. xxvij. di. si vir. et. xxvij. q. i. ṽ gimbo. et. c. deuotã. vel ꝗ otigit ꝓt adiũctũ. s. ꝓt bonũ mrimonij. ar. xxvij. q. i. nuptiarꝫ. et ẽ fil̃e qõ dz inter simplicẽ loquelã et iuramentũ nõ facit deus dnũz. xxij. q. v. iuramẽti. et collige ex ꝗ qõ ꝗ dz votũ ex sui natura nõ dirimẽ matrimonũ ꝗ cõstituẽ fcã sup voto. qꝫ ꝗ fit mentio de voto simplici. solẽni vide quid sit utrũq; votũ Solẽne ẽ qõ fit interuenientẽ aliq; istarꝫ solẽnitatum. videlicet p suscepcõnez sacri ordinis. xxviij. di. di acom. et. lxxxiij. di. cũ impterito. Item p susceptionẽ sacri vestis q tm ꝓfitentibꝫ dari dz. s. de regul. statum⁹. et maxime si cũ alijs incipiat castare. oblacõnez facẽ in ecẽia. xxvij. q. i. vidua. et. s. de regul. vidua. et. xxvij. di. qõ interrogasti. Tercio modo cũ p ꝓfessiõz deuouet se alicui religioni manu abbatis vel abbatisse vel etiã in manu monachi. s. de regul. statum⁹. et. s. e. cõsuluit. et. j. e. px. pñtibꝫ testibꝫ p quos possit ꝓbari ꝓfessio si ille negaẽt. i nẽ ꝗ negari possit fiat mde publica scẽptura. xxvij. q. i. omnes femine. in qua scriptura ꝓfitetur se velle religiose viuẽ. xx. q. i. vidua. et tale votũ impedit mrimonũ otrahẽdũ i dirimit iã otractũ. xxvij. q. i. c. i. et p totũ usq; ad. c. nuptiarꝫ. alias aũt votũ otinẽtie fcm q uis corã multis dz simplex q̃si nõ vestitũ siue institutũ aliq solẽnitate et tale votũ impedit mrimonũ otrahẽdũ ꝗ nõ dirimit iam otractũ quasi dicẽt nõ dz otrahẽ post tale votũ tñ si otrahat tenet. s. e. cõsuluit. et. c. vemẽs. et. xxvij. q. i. nuptiarꝫ. cũ seqnti. c. et post hoc votũ cõtinẽtie cũ quis dic vouco otinẽtiã dat ecẽia licẽtiã otrahendi. s. e. c. px. et. c. vemẽs. hec opio hodie q̃ rõnis est et in hac opione fuit gratianus. xxvij. di. Ꝗ. ul. et. c. ul. hug. vero dixit qꝫ votum otinentie inter omia uota ꝓpetue impedit mrimonũ otrahẽdũ et dirimit iã otractũ i in nullo casu est mrimonũ post votũ ꝓpetue otinẽtie q ad deũ et si postea contrahat de solo fcõ otrahit i mortaliter peccat et ꝗ dicit eẽ verũ si votũ otinentie ꝓpetue teneatur. ꝓpe dz votũ otinẽtie cũ dico vouco ꝓpetuã otinẽtiã qõ ẽ dicẽ votũ de pñti. Impropẽ cũ dz vouco siue ꝓmitto qꝫ pꝰ ãnũ siue post mortem vxoris mee vouebo ꝓpetuã otinentiã qõ ẽ dicẽ votũ de pñti i de futuro. et dic hug. qꝫ solẽnitates ꝑmisse nõ sũt de ꝗ a voti ꝗ signa et ꝓbacões voti si votũ reuocetur in dubiũ. Io. dixit qꝫ si aliquis coram tota ecẽia dicat vouco ꝓpetuã otinentiã nõ solẽnizatur votum ñ aliquid de ꝑmissis interueniat vñ si postea otrahat tenz mrimonũ. h. vẽo otra ut pz. ꝗ certe qõ dic. h. magis vidz tutũ. licet enim aliquis non efficiatur monachus bñ pt se obligaẽ ad otinentiaz ꝓpetuã p votũ sic se pt obligare ad alia vota qꝫ votum continentie

impedit ꝗ otractum nequaq dissoluit. Idem.
t Emẽs ad pñtiam nrãm. m. h. remita ꝓposuit qꝫ. j. mulier cuidam viro absenti fide data se nuptuã ꝓmisit ꝗ post modũ audiẽs plura de seueritate ipsi⁹ ei noluit copl̃ari. cũ itaq; timẽt ne illi uubẽ cogẽtur in mambo suis votũ otinẽtie ꝓmisit nõ tñ locũ a vestez mutauit quo audito vir sibi aliã copulauit. Nos itaq attẽdentes tutius eẽ ut ꝑfata mulier post fidẽ i votũ simplicit oblatũ mrimonũ otrahat q formica cõmis reatuz incurrat. m. q. si plus nõ possit sibi de fide mẽtitan voto violato cõgruã satisfactionẽ indicas et ei cui vult in dño nubẽdi licẽtiam tribuẽ nõ postponas.
u Celestinus. iij.
Rursus quidẽ votũ castitatis emittẽs iurauit se quandam ducturũ postea in vxorẽ Vnde a f. tua requisiti arbitramur qꝫ cũ simplex votuz apõ deũ non minus obliget q solemne ꝓ eo qꝫ iurauit temere

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

excedit oia alia vota vñ nõ pt cõmutari in maius bonũ. ar. xxxij. q. i. nuptie. vñ ꝛ sic ingati ot inẽtia, pmittãt eã seruare tenẽtur. xxxiij. q. v. qõ deo pari. hug. ō dicit a lexãdro. s. c. px. eu potius stãbum est. (vnde versus. Solẽne votũ demonstrãt quatuor ista. Ordo sacer septũ, pfessio pstita spõte. Et, pfessoꝝ uelle suscepta sciẽter)

a Obseruare. q̃ si prius iuraſſꝛ postea votum simplex emisſꝛ tene quod dicitur. s. de spon cõmissum.

b Sitetur. quia ꝛmanebit cũ illa. s. e. cõsuluit.

Ismuante. suplicatũ. ot illa iura. nã a pncipe nõ ẽ peẽda vxor. xxxvi. q. ij. nullus. et penã de portacõis mẽtur. C. si nup. ex sp. pe. l. i. et q̃ debẽt eẽ libera matrimonia. s. de spõ. gẽma.

c Mamb. et ita solẽnisauit votũ otinẽtie tradẽdo se ordini sci augustini in manibus illius monachi ut J. patꝛ et habitum pfessorum suscipiendo et ibi p bienniũ manẽdo.

d Propria. q̃ non erat mõcha exq̃ pt ꝓpriũ retinere. ar. s. de sta. mo. cũ ad mõsteriũ. in fi. cũ talis o dicõ fit cõtra sbam monachatus. s. de o dic. ap. c. fi. et. xxij. q. ij. solet. et. c. se. et. ar. ff. de ac. et. ob. nõ solũ. ar. ō. x. q. i. sic q̃dam. et. s. de cõdic. ap. c. i. talis eni o dicõ est otra sbam mõchatus vnde ea retenta impetit mõchatum. quidã tñ dicũt q̃ ea adiecta tenet mõchatus et, p adiecta hẽt debꝛ. ar. huius lre. de ꝗ dixi supra de o dic. ap. c. ul. ÿba ista in domo ꝓpria cũ omi etiã sua sba. sic expone. i. cum vsu fructu illaꝝ rerꝝ victũ et vestitũ habẽt in vita sua quicq̃d eni supest dꝛ esse et ẽ mõsterij et si quid desset suppletur ei a mõsterio. filis eni exposicõ habetur. xxvij. q. i. si quis rapuerit. et sic ista erit mõcha et pt remanẽ in domo quondã sua cũ vsu rerũ quas otulit monasterio. sic. xxvij. q. i. de vi.

e Metu regio. duis. ãr. q̃ impũ regiũ nõ sufficit ad instũ metũ. ar. C. qõ me. cã. ad iuridiã otra. C. e. l. ulti. et. xxiij. q. viij. ouemor. filꝛ impũ parẽtum nõ sufficit. ff. de ri. nup. si patrẽ. xxxij. q. vij. omes causacões.

f Coactõ. Nõ q̃ leuis metus nõ excusat in voto. ut ij. et. s. qõ metus cã. cũ dilci. ij. in electõne leuis metus sufficit. i. q. vi. si quis autẽ filꝛ in mrimonio ut vidꝛ q̃ plena dꝛ securitate gaudẽ. ut. s. de spõ. cũ locũ. ff. de ritu. nup. si patre. tñ talis dꝛ esse q̃ possit cadẽ in ostãtẽ virũ alꝛ nõ excusat. s. de spõ. vemẽs. et. c. o sulta cõm.

g Pacta Nõ q̃ ratione tpis euanescit excepcõ q̃ pſumitur cõsentiẽ. i. q. i. o stat. s. de spõ. ad id qõ. J. de frig. c. i. C. qõ me. cã. l. ij. ff. de. cõdic. ob tur. cãm. si ob turpẽ. ff. de ritu nup. si pater. (vñ vsus. Ordo sacre vestes ꝛ votũ religiõis. Publice suscepta reddũt solẽ.

D Roposituũ. mscia. ꝗ excusauit mlierẽ ab adulterio q̃ ignorãs nõ omittit adulterium. xxxiiij. q. ij. in lectũ et. ff. de adul. l. ul. alioquĩ si fuisſꝛ cõscia nõ possꝛ postea cũ eo remanẽ. J. e. cum hẽt. mo plus, p dest q̃ filij de tali mrimonio c. cũ in ter. et tñ nõ fuit mrimoniũ inter eos etiam post mortẽ pme

pniam agat ꝛ votũ qõ deo fecit, studeat obsuare. qõ si postq̃ hmõi pstitit iuramentũ ad nuptias motu ꝓprio ouolasset cũ votũ sit simplex mrimoniũ impediat otrahẽdũ nõ tñ diri mat iã otractũ. in cbil ãbiguitatis questio tua otinẽ vidꝛ.

Inno. iij. libo neẽ ꝛ lubicen.

Ismuãte J. nobili) epis. mliere nro est apl'atui reseratũ q̃ a quibusdã curialibꝫ fuit regi legionẽ. p ipius copl'a supplicatũ. qõ cũ ad osanguineorũ eius noticiaꝝ puemisset ut maritũ recipet ei sb obtestacõone regia suggesserunt. ipa vero q̃ tũc nollet nubere ꝓtestans osilũ accepit ab eis q̃ votũ pmittẽt castitatis qõ in mambꝫ cuiusdaꝝ de fratribꝫ sci aug9. eo fecit adiecto tenore ut in domo ꝓpria cum omi sba sua remanẽt. Panem in eiusdẽ ordis habitu bienno post pmansit licꝫ id se invitã fecisse asserat ꝛ coactã nõ tam metu regio q̃ pentũ ꝛ J. Tandẽ attendẽs q̃ mutata votũ emiserit eo dimisso de pentũ cõsilio. p. michaeli publice fuit mrimonialiter copulata de quo ãtuor sustulit filios tpe ꝓcedẽte et J. Nos igitur attẽdẽtes q̃ in emissiõe voti qõ pcessit nulla vel modica coactio, affuisſꝛ quã pacta ꝛ pseuerãtia sequẽtis tpis pmitus effugauit et q̃ sbsequẽs ouictõ potius iniqua fuit ꝛ violẽter extorta. m.

veꝛis. licꝫ eni ista credẽt cũ libẽrũ ligatus tñ erat in pmo cõsensu qui nullus fuit intelligitur perdurare sicut nec in mrimonium contrahitur cũ seruo licet credatur liber alias nõ otrahitur etiã si postea manumitteretur eo ignorãte q̃ pꝰ manumissionẽ facta manẽdo cũ eo approbaẽ sp intelligitur pmũ o sensũ qui erroneus fuit et nõ aliũ vñ mrimoniũ nõ, pcedit ñ ex nouo o sensu. ar. ō. ff. de offi. pcõsu. o bsuare. Cul. mo vidꝛ exp̃ssuꝫ. ff. de inꝭ. tot. pculus. pus dictũ verũ ẽ. tñ si mulier vult opellitur ipam ducẽ, pter wlũ et fraudẽ illius ut in fi.

i In canonibꝫ. xxxi. q. i. c. i. et ij. et J. e. ex tua. cũ hẽt. et. c. ul. in fi.

k Dederat. vel si de fcõ ea duxit. J. e. cũ habẽt. et supplex eã o gnouit viuẽte sua vxore alꝛ nõ ipe dirẽtur otrahẽ cũ ea ꝛ. e.

l Machinata.) c. ul. xxxi. q. i. si q̃s vinente. et

m Dolo.) J. e. sup ij. s. de ꝓp. sedes aplica. et. xxxi. q. i. dictũ. et J. ō cognaspi. si vir.

n Mulier. et ita opellitur vir remanẽ cũ ea si velit ꝓpter culpã ꝛ dolũ ipsius viri ꝛ nõ ecõũso. si J. de adul. c. ij. et ita ẽ ij. ar. q̃ otractus, p pte tenꝭ et, p pte nõ. s. de dspõ. impub. de illis. ff. mandati. pt. C. de rescin. ven. l. ij. et msti. de auc. tu. circa pri. ff. locati. fiẽ emp cõ. C. interdũ. et. ff. de ac. emp. et ven. iulianus. C. si quis a pupillo. xxix. q. ij. si quis mgenuꝰ. xxxij. q. v. ꝓpositõ. et. xxx. q. ij. aliquando. et. xxvij. q. ij. C. i. et. xxxi. q. ij. c. i. et. ij. si tũ cõtrahẽt cũ alia tenẽt mrimoniũ. (et ꝗ ẽ verꝭ añ pmũ vel nouũ o sensũ.)

q̃. si pmissis veritas suffragatur pfatã mulierẽ ad male dimissum religiõis habitũ resumẽdũ ꝛ suãdum qõ vouit monere et inducẽ p curetis et si opus fuerit p cen. ec. cohẽcere.

De eo qui duxit in matrimonium quã polluit p adulterium

Hlex. iij. abbati sancti albani.

D Ropositũ est nobis q̃ vir qui daꝝ vxorẽ habens sibi aliam hmõi rei inscã copulauit ꝗ pma mortua mitiur discedẽ a secũda et J. Licet aũt i canonibꝫ habeatur ut nullus copulet matrimonio quã pus polluerat adulterio et illã maxie cui fidẽ dederat vxore sua viuente vel q̃ machinata ẽ in mortẽ vxoris. q̃ tam pfata mulier erat inscia q̃ ille aliã hẽret vxorẽ viuẽtẽ. nec dignũ est ut pdcũs vir q̃ sciẽter o tra canones venerat lucrũ de suo dolo reportꝭ. cõsul. t. r. q̃ nisi mulier diuorcium petat ad petiõnẽ viri nõ sũt aliq̃tenus sepãdi. ⁊ de abbati de funtibꝫ

Significauit nobis. o. andegauen. et J. O). q. si tibi cõstiterit q̃ eidẽ. o. tanta vis illata fuerit q̃ nõ spõte i pmã o senserit nec post pstitum iuramentũ ipam carnaliter o gnouerit ꝓpter ꝗ nõ dimittas quin ad aliã quã postea in vxorem accepit reuertendi liberam tribuas facultatem. alioquin sibi ne ad secũdaꝝ reuertatur sub intminacõne anathatis inhibẽs

Significauit. iste. o. coactus fuit quandam dspõsare in vxorem pstito iuramento postea vero otraxit cũ alia spõtanea voluntate o scia hꝰ facti pima petit illũ in virũ corã eboracen. a re po q̃ cũ o pulit recedẽ a secũda pstito iuramto donec his essꝭ indicõ eccie terminata inter ipm ꝛ pmã lite pdẽte mortua ẽ pma. dubitabat iste o. an debẽt redire ad secũdaꝝ quã spõte duxerat in vxorem. rñdet ꝓpaput sequitur.

p Tanta vis. q̃ posset cadẽ in ostãtẽ virũ. s. de spõ. vemẽs. ij. et. c. cõsultacõi. si. s. qõ me. cã. platũ. et. c. cũ dilci. ar. ō. xv. q. i. merito queritur. et. s. ō iurꝭ. fiv eo. Iuramẽtũ istũd poterat ꝓuari sme interitu aie q̃ debuit ꝓuari ut ibi ōꝭ. hec nõ habẽtꝭ locum q̃ matrimonia libera debẽt eẽ ꝛ nõ coacta. s. de spõ. cũ locũ. et. c. ꝓter ea. j. requisiuit. gẽma.

q Cognouerit. si fec añq̃ o trahẽt cũ secũda o senssisse vidꝭ vnde ãplius secũdaꝝ hẽre nõ possꝭ. s. de spõ. ad id qõ. et. s. de dspõ. impu. de illis. ij. et J. de his q̃ ma. ac. pnt. in sup. est ar. q̃ ratihabicõ retrotrahitur. si. s. de regul. fi. gñ. catu. ad fi. i. q. i. o stat. lxiij. di. salomtane J. de iu. ser. ꝓposuit. et. s. qõ me. cã.

r Secũdaꝝ o sciã hꝰ facti alꝛ eni bñ possꝭ eã hẽre. s. e. px. platũ.

s Reuertatur. ar. est ꝗ qõ ab imicõ non valet tractu tpis nõ oualescit. licꝫ puemat ad eũ casũ a quo potuit hẽre iniciũ. msti. de le. C. an seruo. ij. q. i. in pmis. circa. pñ. msti. qui testa. fa. pñt. C. ulti. xxxvi. q. ij. c. ul. ar. ō. xxx. q. i. ad limina. ff. de ꝓuit. ut pomũ. C. i. xxxiij. q. ij. in lectũ. pma. ꝗica le cũ hꝰ q̃ ꝓpetuũ sb est impedimentũ. ōria adaptãtur ad hãc regulã. multa impediũt faciẽdũ q̃ iam factum

de eo qm dmpt in mat'

nõ dirimũt. q̃ qõ ab initio ltĩme factũ ẽ ex supueniẽti delicto nõ mutatur. ff. de iti. actuq; p̃. nec enim. ñ lege vel canone illud exp̃matur ut patz p otraria q̃ ꝓpetuo ꝓhibentur fieri quolibet casu supueniẽte ꝓhibitio durat ut in p̃mis d cor. et j. c. pxi.

a Sper ꝗ. copulauit. et eã viuẽte sua vxore ognouit als nõ ꝓhiberetur. j. e. c. ul. et ea sciente q̃ hꝫ vxorẽ. secus si ignoraret. s. e. c. i. et. ij. et j. ex tuarũ. et. c. cũ hꝫ.

b Machiata. xxxi. q. i. si q̃s viuẽte. et. s. e. c. i. et intellige cũ effectu ut die. c. si q̃s viuẽte. qõ dicit machinata q̃ vba cũ effectu sũt accipienda. s. de de. nõ resi. relatũ. et. s. de spon. c. ul. de pe. di. i. ¶. ꝗ aũt vba. et. ff. qõ quisq; ũr. l. i. ¶. ꝗ autẽ. et ar. j. c. ul. Quidã dicũt q̃ sufficit conatus sine effectu. et sufficẽ q̃ ita sẽp tũ ẽ. ff. q̃ et a quibꝫ. ꝓspexit. et. vi. q. iij. sẽp tũ est. qõ nõ est verũ. j. e. c. ul. Quid si aliq̃s interficit aliquẽ in bello nõ eo ꝓposito q̃ velit vxorẽ ei sumẽ nũq̃d ꝓtillã ducẽ in vxorẽ. dicas q̃ fic. s. de ouer. infi. laudabilem.

c Dederit. xxxi. q. i. relatum. et. j. e. si ꝗficasti. B.

Ex lrãz. de ꝓhẽsam. i. quictã. sola eni de ꝓhensio nõ sufficit ad ꝗ ut separẽtur. ij. q. i. c. ij. et. iij. licz sufficiat ad infamiã. ff. de ritu nup. palã.

e Supinduxit. ¶. ¶. ul. in vxorẽ q̃ fuit cõsciã q̃ aliã hẽbat vxorẽ als nõ nocẽt. s. e. c. i. et. j. e. vemis.

f Separe. j. e. c. ens. pxi. et. c. ꝗficasti. xxxi. q. i. relatũ.

g Poterit. acta pnia. ar. s. de spõ. cũ in aplica. vel etiã pte pnie si tum est de incontinẽtia. xxxiij. q. ij. in adolescentia. B.

Sm hꝫ. cõtinẽtia. ꝗ fit ꝓter cãs q̃ ꝗ ponũtur. et q̃ ãbo ꝓcesserãt in dies suos. tñ si timẽtur de incõtinẽna ipoꝫ puta si essent iuuenes daretur licẽtia otrahẽdi. xxxiij. q. ij. in adolescentia. et. c. ul. ꝗ otra vidz. s. e. pxus bi datur licẽtia otrahendi in fili caũ. ꝗ racõ reddi tur in lrã q̃ plus isti pecauerũt q̃ alij. vñ plus puniuntur. et q̃ senes vi

h Leo papa. debant. xxxi. q. i. c. i.

i Plus. fie. j. e. c. ul. sed vidz q̃ casus iste non fit alius ab alijs duobus de quibꝫ hẽs. s. e. sup hoc. q̃ si ducit illã fidẽ dat illi et ita idẽ est ducẽ eã sicde facto q̃ fidẽ dare. satis ꝓt dici q̃ iste casus nõ ẽ diuersus ab illis et ꝗ nõ dz q̃ sit alius oino ꝗ q̃ plus ẽ ꝗ q̃ si fides tm detur. q̃ ꝗ primo interuenit fides in despõsatione tali de facto ⁊ postea eã duxit ꝗ verius est q̃ ẽ tertius et bñ differt ab alijs q̃ ꝗ ẽ fides de pnti ob bendo cũ ea q̃tenꝰ ꝓt ꝗ in alio casu est tm fides de futuro. et est filis dia sic inter spõsalia ⁊ mrimoniũ. ar. j. e. ul. et plus ẽ ꝗ q̃ fidẽ dare ut ꝗ dz et plus peccat.

l Cũ eadẽ. s. vxore.

m Juramẽti. iuramẽtũ istud fecit iste ut ei vltrꝰ

n Triburien. xxxi. q. i. relatũ. et. c. se.

des ei licentiã ducẽdi aliam in vxorẽ. I Dẽ baran. epo.

s Ꝑp eo qõ q̃siuisti an liceat alicui cũ ea otrahẽ mrimoniũ quã vxore sua viuẽte sibi de feõ mrimonio copulauit. t. r. q̃ si adultera ẽ in mortẽ vxoris aliq̃d machinata siue fidem dedit q̃ ea defuncta hãc essꝫ ducturus fm canones ab eius osortio ꝓhibetur et hꝫ ꝓhibitio ꝓpetuo est seruanda. Item ẽs. iij. x lrãz tuaz insinuatione accepimus q̃. t. vxorẽ suã in adulterio deꝓhensam de tui antecessoris assensu abiecit q̃ postmodũ accepit habitũ mõchalẽ. ꝗ d cũs. t. añq̃ illa decederet aliã sup̃ duxit ⁊ plures suscepit filios ex eadẽ et j. f. t. t. r. q̃ illos debes ab iniuce separe. idẽ vir vero indicta ei de adulterio pnia aliã ducẽ poterit in vxorẽ. I Dem Vm hꝫ vxorẽ ltũ mam. a. noie. j. latoz pntiũ cũ. m. ad ulterũ ꝓpetrauit. cũq; sup hoc fuissꝫ in ius vocatus abiurauit adulterã et postmodũ iuramẽto otempto viuẽte ltũ ma cũ ea mrimoniũ otrahẽ. aipi diu cohabitare ꝓsuꝑsit. demuz ꝓdcã. a. de pnti luce subtracta memoratus j. cũ adultera ꝓ decẽniũ est moratus de qua. x. filios ꝓcreauit. Tale ergo damus osul. t. rñsuz ut sepentur omino et eis iniũcta pnia ꝓpetua otinẽtia indicat. ꝓsum cũ in dies suos ãbo ꝓcesserint et tãdiu publice in adulterio et piurio ex certa scia ꝓdurãtes eccĩam in grauiscãdalo ꝓturbauerint. Nosti eni q̃ leo ꝗpa statuit ut nullus ducat in mrimoniũ quã adulterio polluit. et q̃ ꝗ plus ꝓcessum fuit q̃ si fides ꝓstita dũtaxat fuissꝫ adultere ut defuncta ltũa eã duceẽt vxorẽ cũ eadẽ etiã viuente q̃si mrimonialiter mechꝫ mechus adherẽ ꝓsuꝑsit et sacramentuz suũ temẽ violare. qõ vtiq; onubiũ vbi etiã nulla mtercessit religio iuramẽti tam ggg. ꝗpa q̃ tribuꝝ. sinodus detestatur et vtrũq; hoc mõ ouũ ectũ ꝓcepit publice pnie sbici ac ꝓpetuo sine vlla spe oiugij ꝓmanẽ nec aliqõ eisdez j. et. m. adminiculũ afferũt ut sil' maneãt q̃ decẽnio cohabitauerit ad minꝰ cẽ ac. x. filios suscepterint. cũ multiplicitas ꝓlis ita suscepte magis eoruz ẽmẽ exaggẽt. et diuturnitas tpis pcẽm non minuat ꝗ augmẽtet. sollicitudis tñ tue int' erit ut vterq; liberis suis fm q̃ eis suppetũt facultates necessaria sbministrẽt. I nno. iij. epo spoletano.

Ignificasti nobis q̃ cũ. p. ciuis spoletanus quandã mulierẽ duxissꝫ ltũme in vxorẽ ea relicta cuidã mẽtrici adhꝫ fit et j. verũ cũ vxor ipius viã ect vmuse carnis ingressa mẽtricẽ cui adhesserat despõsauit Nos igit' in q̃. t. t. r. q̃ ñ alter eorũ in mortẽ vxoris defuncte fuerit machinatus vel ea viuẽte sibi fidẽ dedeit de mrimonio otrahendo ltũ iudices mrimoniũ supdictum. excõicato munus absolucõis si petierit iuxta formã eccie impẽsurus.

o Multiplicitas. q̃nz tñ fauor filioꝝ despõsacõez inducit. xxxv. q. viij. de gdibꝫ. et. ff. de ritu nup. q̃ in puicia. als incipit. diuus.

p Minuat. j. de simo. nõ satis. et. c. se. et. s. de osue. c. ul.

q Intererit. apõ quẽ debeãt demorari filij facto diuorcio hẽs. C. diuor. fac. apud quẽ mo. de. l. vna. et apõ talẽ omorari debẽt q̃ cc ꝗ vite vel sangm nõ insidietur. s. de ouer. infi. c. ul. vbi de hoc.

r Scõm facultates. ꝗ est regulare q̃ fm facultates alimta ministrent. ff. de lib. agno. si q̃s a liberis. i. ꝗn. et. ¶. si q̃s ex hꝫs. et. ¶. alimta. et. C. de alẽ. lib. si opetũ et. l. ul. fici ꝓpurato exhiberi dz fm facultates eccie. s. d censi. sopite. et. c. cũ nup. Et nõ q̃ filius mior triẽnio ali dz apõ matrez maior triẽnio apud patrẽ. C. de pa. ponec filiũ. et. s. de ouer. infide. c. ul. et ar. ff. de libe. ag. si q̃s a liberis. ¶. non tm. Illud scias q̃ sic parentes alẽ debẽt filios. i. di. ius naturale. sic et filij pentes si egẽt. ut in. l. ꝓ dicta. si q̃s. in pñ. et. ¶. si im pũbes. et. C. de alẽ. li. l. i. et. ij. ⁊. xxx. di. c. i. xxxij. q. iiij. inter cetera. tñ recusare ꝓt pater alẽ filiuz insta de cã. si forte cũ accusauerit ut in. l. ꝓ dcã. si q̃s ex hꝫs. in fi. si aũt pater et filius egẽt matero ꝓdlit' eos alẽ. ut. c. l. ¶. utrũ et. l. pnl'. et. C. d alẽ. li. auten. quẽadmodũ. et in auten. ut li. ma. ⁊ auie. ¶. illud. coll'. viij. si aũt mat' alit filiũ dũ pr̃ habũdat ꝓt repetẽ expẽsas si ꝗ fuerit ꝓstata. ff. de negoge. nesenmus. post triẽniũ tñ. ꝗ hec q̃ dicta sũt intelligũtur de ltũmis vñ signãtur õia in aut' q̃mo. na. ef. le. ¶. ul. et. C. de incest. nup. aut' ex oplexu. et. C. de na. lib. auten. licz patri. et j. q̃ si. sint lep venerabilẽ. ꝗ illa õia intelligũtur de rigore iur' ciuilis qõ vidz inductuz in detestationẽ crimis. ꝗ qõ dz hic intelligitur de benigtate canonica q̃ vigorẽ sumit a iur' naturali. nã educacõ filioꝝ de iure naturali ẽ. i. di. ius naturale. ⁊ ex instictu nature ꝓcedit. vñ ius istd ꝓferr' ciuili. tñ filij nõ succedẽt i bonis pris ⁊ illtimi sũt. s. d clãde. despõ. cũ imbibicõ. ¶. i.

Ignificasti. adhesit. q̃ eã nõ dimittebat fuit excõicatus. et idõ dic in fine. si petierit absoluti onẽ ipsũ absoluas.

s Machiatus. xxxi. q. i. si q̃s viuẽte et. s. e. sup ꝗ. et. j. e. c. ul. Idẽ ẽ si de facto eã in vxorẽ ducit. s. e. pxus et hoc verũ ẽ cũ mulier ista scit illũ aliã hꝫ. aliter non nocẽt quominꝰ post mortẽ vxoris possꝫ secũ remanẽ. s. e. c. i.

t Dederit. xxxi. q. i. relatũ.

u Si petierit. imo vidz q̃

opelli. dz. ar. xxij. q. i. ꝓ dicãdũ. et. xciij. di. di. a com. ꝗ qualiter ꝓt cõpelli cũ iã fit excõicatus. hoc mõ ut alij opellãtur ne ei cõicent j. de vsur. post miserabilẽ. Alij dicũt q̃ nõ est absoluẽdus ñ petat ut ista lrã satis innuit. q̃ impetitẽti nõ dãtur remissio. xxiij. q. ij. legatur. et. xxiij. q. vij. quẽadmodũ. ꝗ hec nõ ẽ otrarietas q̃ vtrũq; fieri ꝓt ut ille indirecte cõpellatur et sic petet absolui et satisfaciet.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Uemēs insta. si hoc fuit verū l tūme poterit remanē cū illo. si
b De nouo. ut sic teneat mrimoniū ut ex nūc si .s.e.c.i.
illa voluerit in eū ossentire als nō oppellētur ſ vir. s.e.c.i. sic et trāsa-
ctio solo alterius tm̄ inita ab eo reuocari nō pt. C. de trāsact. trāsa-
ctione. ſi. ff. de offi. pcō. obſuare. C. ul. sic. ff. del. iij. l. i. C. i.
c Adultere. ſ. ito die qz et si illa ſ cauſſ. et qz hēret aliā vxorē ad-
ultera dicētur vñ nō poſſ. eē cū illo ꝓpter fidē datam et qz etiā plus
fuit ſ qz m vxorē eā du-
xit. s.e.cū habēt. ſ qz ſ
fuit ignorans adulteriū
nō omisit. xxxiij. q. ij. m
lectū. ff. de adul. l. penl.

Quis eandē sic pz
qz sola fides data vl
tm de facto cōtrahē non
impedit mrimoniū vxo
re defuncta ñ ad carnalē
copulā sit pcessum et sic
itellige oia illa iura q̄ di
cūt qz nullus ducat i mri
moniū cui dedit fidē de ea
ducēda post mortē vxo
ris vel cū qua otraxit de
facto. et ita ē ar. qz volū
tas siue factū ñ fuerit ſ
secutus effectus nō nocz
qz non obſuit conatus
vbi iuria nō habuit ef
fectū. s. de spō. c. ul. vbi
de ſ. et ar. xxxv. q. iij. ex-
ord maria. et. ff. qd q̄sq
iuris. l. i. in fi. ar. d. xxxij.
q. v. qui viderit. et. s. de
biga. nup. et. c. ul. et. l. di.
ſi q̄s post acceptū. et de
pe. di. i. ſi q̄s cū tēlo. s. de
spon. inuenis. et idē itelli
gē de eo vel ea q̄ machia
tā ē in mortē alterius sez
cū effectu ut. xxxi. q. i. ſi
q̄s viuēte. als solus co-
natus nō impediret. ar.
istius. c. qz eadē ratiōe vide
tur vtrobiqz.

Qeruemt. de osue
tudine. q̄ est iure
canonico approbata. s.
de ec. edi. cū dicat. qz ut
ibi pz cū alijs hītare nō
debēt et etiā de iure vete-
ris testamti. xxxiij. q. ij.
hoc ipsū. ſ. in ſ qz viri sa
mi nō sequūtur vxores vl
ecōuso mala erat osuetu
do ut j. sequit. et j. c. pxi.
f Caro. hoc expositū
est. s. de biga. debitū.
g Sine altero. xxxiij.
q. i. ſi quis necessitate. et
xxxij. q. v. ſi vxorem
h Diutius. ſ. nō determi-
nātur q̄ tū extēdat istō
diutius. et ideo in arbitrio
boni viri existit. s. de of. del. de causis. et. ff. de inf. del. ſ. ait pt̄or. per-
mittūtur tū mariti qñqz ab vxoribo recedē et abesse p multa tpa in
fauorē tū terre sancte. s. de vo. ex multa. ad fi. diutius qñq extēdit
vsqz ad biēnū. ff. loca. cū dñi hortorū. qñq vsqz ad qñquēniū. ff. de
sepac. l. i. C. qd dicitur.
i Sequātur. nō qz vir imparia iudicētur. xxxij. q. i. ſi q̄s vxorez
in fi. et ſ cū ex iusta cā recedit als retineat eā maritali ptate. xxxiij.
q. v. cū caput. et. c. manifestū. et. c. noluit. et mulier virū tenet. sc q̄.
viij. q. ij. vnaqueqz. ñ ip̄am trahē vellet ad infidelitatē j. de diuorc.
quesiuit. et. c. quāto. et. c. gaudemus. vel ñ efficiatur vagabūdus.
xxxiij. q. ij. ſi q̄s inuitabili necitate. ar. ff. de opi. lib. qd nisi. in fi.
k Ministrēt. nūqd in eodē lecto et domo morari debēt. nō debēt ad
ectū otinuo opelli ſ sufficit leproso ut suo debito non fraudetur. ſ
quare nō oppellūtur p̄cise. xxxiij. q. v. c. ij. Rñdeo forte ideo ne lepro
si minus improbi efficiātur in exactōne suj iuris tū si sam oino re-
cusarent bā oppellerētur ſ p̄mo exhortādi sūt ut ſ dic. qd in fine pz
et j. c. pxi. in fi. nā istud nō pt referri ad otinentiā q̄ suaderi pt. im-
pari vero mime. xxxij. q. i. integr. as. et vnā solā cām excipit dñs j.

Dē mesan. capitulo.

Uemēs ad pntiā nram. s.
laicus humili insinuacōne mō
strauit. qz cū in ciuitate lemo-
niceñ. quādā sibi mrimoniali-
ter copulasset. ab ea recedens
mesanā aduenit. ubi. m. mulie
rem inscam. qz aliā hēret vxorē
sibi solēniter copulauit. veruz
cū eidem fuisſ. pnia imūcta. ut
ad lūmam redire vxorē ipe
ꝓpter ſ in suā patriā redisset
vxorē suā inuenēs carnis de-
bita psoluisse ad mesanā re-
diit ciuitatē et supdicte. m. tā
q̄ tūme cohabitauit vxori. et
j. licet aūt viuēte vxore tūma
pdictā. m. sibi copulare nequi
uerit in vxorē. qz tū vxore de-
functa. ut pote a lege ip̄ius so-
lutus in eandē. m. de nouo po-
tuit mrimoniaiter osentire dū
modo nō pstiterit fidē adulte
re vl machiatus fuerit in mor
tē vxoris. m. q̄. ſi est ita eidem
. s. ut supdicte. m. affectu ad-
hereat oiugali licentiā oceda
tis. Oreg. ix. fratri. R.

Quis vxore viuēte fide
data pmisit aliā se ducturum
vel cū ipa de facto contraxit si
nec ante nec post tūma ei9 su
pstite ognouit eandem q̄ uis
vtriqz ipoz. p eo qz in ſ gui-
ter deliquerint sit pnia iuūgē
da nō est tū mrimoniuz qd cū
ea otraxit post vxoris obitum
dirimendū. Ceterū tolera-

O. c. pxi. et. xxxij. q. vij. omēs causacōes. dñs. et. q. vij. apls.
Somā. fornicationis. xxxij. q. i. dixit et. c. omēs causacōes.
m Lepra. sic ꝓpter lepram alter alterū dimittēnō pt. s.c. pxi. et. s.
de mrim. quēadmodū. ſ. spōsa de futuro dimitti pt ꝓpter lepram sup
uenientē ut ibi. et j. c. pxi. q. vij. hij q̄ sam. et. q. v. ſi q̄s vxorē. fisse
n Infirmitate. xxxij. s. de cle. egro. c. i. et. iij. et ul. et. ff. de tu. et
cura. nec ille. et. vij. q. i. pōtifices. ar. d. s. de cle. egro. tua. ſ. ibi solus
o Liberū. cū nō tur.
sit ei phibitū qz edictuz
de mrimonio phibitorū
est. s. de spon. cū apud.
p Precepto. Nota od
gñaliter dr gñaliter esse
intelligēdū. de osc. di. iij.
ut ostēdēt. et. ff. de pcura.
pcurator. cui. xij. q. i. dile
ctissimi. ff. mādati credi
tor. C. lucius. imo etiā in
definita gñaliter itelligi
tur. xix. di. ſi romanorū.
et. xxiij. q. v. ſi nō licet. et
j. de pnil. qz circa. ff. de
fuit. ur. pdi. ſi seruitus. 1
. ff. de accep tīl. plurib.
ar. d. qz indefinita nō eq
pollet vmūsali. s. d dici.
ad audiētiā. ff. del. iij. nō
aliter. de osc. di. ij. liquido
Itē ora qz gñale vbū re
stringit. ij. q. ij. omēs le
ges. et di. i. omēs leges.
et j. de sen ex. ſi vero. C. ſi
vero. et. ff. ad. l. a quilia.
sciam. C. qui cū aliter. ff.
de pig. ac obligatione.
so. vbū gñale intelligē-
dū est gñaliter, put ſ dr
et in pnis o corō. ñ ostet
otrab entē vel testatorez
aliter intellexisse de qui-
busdā. C. de trāsac. age
cū geminiano. vel ñ sen
sus nō patiatur ut in ul-
timis o cor. et qd dr inde
finita equipollet vmū-
sali. illd regularitet obti
net in iure ſ lege vel ca-
none nō diffimat. xxxi.
q. i. qz ſ dormierit. ſ.
q Exceptio. Tideo nos
ex o sensu nro excipe nō
debem9. ij. q. v. osulusti
et. lv. di. ſ euangelica. et
lxi. di. miramur. vn. q. i.
sep̄ sit. vi. q. iij. sep̄ tū est.
et. xxxi. q. i. qz ſ dormēit
et. s. de trāslac. inter cor
poralia. ar. d. de cōse. di.
. ij. liquido.
r Itteras. debet sic g
patz qz lepra supuenēs
solut spōsalia de futuro
et eadē ratiōe q̄libet alia
enormis deformitas ut. s. de iuriur. quēadmodū. secus in mrimo-
nio de pnti. ut pz ex. pximis. c. s. e. et. c. quēadmodū. Itē ar. qz ea q̄
de nouo emergūt auxilio indigent. ff. de inter. ac de etate. C. ex cā et
s. de offi. del. insinuāte. et. ff. ad vell. ſ mulier in iure.

Ignū est. in xpo ihu. i. in fide xpi suscipienda.
t A sacramtis. q̄ suscipiētis cā oferūtur. ut bap̄mus cōfir
matio sacrm eukaristie viaticū pnia. ab istis sacris nullus fidelis
debet excludi imo tenetur ea recipe j. de pe. et re. omis vtriusqz. sic
a mrimonio nullus dz excludi qz edictū de mrimonio phibitorū
est. s. de spon. cū apud. secus de alijs sacris ut ordo q̄ ratiōe alioz
datur qm̄ nullus ſ suus dz ordinari ꝓter dñm volūtatez. s. de ser. no-
ord. osuluit. et p totū titulū. nullus illtime natus. s. de fil. pbi. c. i. 1
p totū ut ſ. pbatur. i. q. i. C. ſ g sacra. et. C. ecce ſ clericus.
u Remouēdus. in autē de monachis. C. hinc autē. coll. i.
x Inter seruos. nec etiā inter liberū et ancillā ſ otrahē voluerint
scienter. xxix. q. ij. ſ q̄s ingenuus. et j. c. pxi.
y Dissoluēda. quix enī a oiuge separi nō dz. C. cōia vtriusqz in pos
sessionū. ptus tū apud dñm ā ille remanet. ff. de sta. ho. l. et ſ suoz.

de coniugio seruorum
de coniugio seruorum
de nat. ex libero ventre

a Seruicia. g si dns seruiciu exigit et vxor debitu petit a viro eodem tpe dno est potius obediendu. dicit quida q pot? e obediendu dno n piculu formica cois timeat vel magnu p iudiciu fiat vxori. f pot? vid? q vxori p us reddat debitu cu p nullu p iudiciu vel saltem modicu fiat dno ꝓter mora modici tpis. ff. de iurd. si delatori. ms forte dns i auxiliu p sone petet suu suu. q d si dns vellet vendere suu suu alicui q vellet eu ducere ad extreas remotas ptes forte i grecia. dixit alia. q pt et vxor tenet eu seq. verius vid? ut alij dicit q talis vendicio, prohibenda est. ar. C. coia vtriusq; possessionu. ar. liij. di. frat. intrate. et ar. j. de iude. c. ul. int. est enim reipublice ne qs resistat male vtatur. isti. d hys q sui ysalium fuit. C. pnl. et. ff. e. ti. f

Proposuit. dns. credebat. et sic nullu fuit mrimoniu si erat an illa qua credebat libera. xxix. q. ij. p totu. error enim dicois ipedit mrimoniu. xxix. q. ij. C. h ijs ita. c Audiuit. supple et credidit. nd enim cuilibet referenti credere tenetur. ar. xxiij. q. iiij. q magnum. xi. q. iij. in cuctis. circa fine. et. ff. qd cu fal. tu. l. ij. tutubas enim. p ignorante habendus est. C. de di. mde. l. ul. ff. de lib. ho. exhi. l. iij. C. is qui. ar. j. de secu. nup. dns. et. xxxiiij. q. ij. cu p bellica. ar. d. xxij. q. iiij. in nocens. et. ff. de pe. hre. Item venit. C. cu anq ptes. dic q si habet cosciam seruitutis ex pbabili ca et discreta tuc p iudicat sibi si carnaliter ea ognoscat si ex leui et temeraria cui credi non dt nd vid? q ei p iudicet. ar. j. de sen. ex. mqficois. et j. e. c. ul. f pone iste mouet ei lite dicois ipa petit q lite pendente reddat ei debitu cu lite pendente iure puari nd debeat. s. ut lit. pe. c. i. et. ij. et. x vi. q. iiij. volumus. viij. q. iiij. none. nuqd eccia dt ei p cape ut debitu reddat qd vid? p iura p deca. Dicit quida q bn tenetur reddere debitu ad madatu eccie f ipe nd debet exigere nec sibi fit p iudiciu. t. dixit q nd dt exigere nec exigere reddere q ei fiet p iudiciu qd vid? p ista lram mnuere et si appellatur nd reddat q si ea ognoscat vxoris affectu fit ei p iudiciu si habeat oscias ex ea, pbabili et discreta et sic statim est mrimoniu. si fornicario affectu peccaret mortaliter qd facere nd dt imo potius pati dt excoicacoes. s. de resti. spo. lras. et h dixit ar. illius dec. imqsitions. f satis vid? q possit reddere ad madatu eccie ut ex p mo cosensu ei adiuge atur q diu costet p sniam de impedimeto dicois et h vbi nd est certus licet in de aliqs beat psupcones. secus si scaret p certo. et q dicit lra ista postq audiuit illa ancilla ognouit eandem intellige an lite mota et sine madato eccie tuc enim intelligit osentire nd obstate illo impedimento rita secus vid? si ad madatu eccie ea d Pro vote. i. vice votis nd enim fuit vos si fuit ancilla. ff. de iur. vo. si mulier. C. ul. als in. l. p culus. Licet. puicie. mnuit aliter esse de iure comuni. ff. de sta. ho. l. et seruorum. et. s. de ser. nd ord. c. ul. vbi de hoc.

cui p ceptio nulla in h casu exceptio imuenitur. Urbanus. iij. Litteras epo florenti. et j. qe postulasti vtrum si post sponsalia de futuro inter tumas psonas contracta anq a viro mulier traducat, alter eorum lepre morbu incurrat alius ad osumandam copulam maritale opelli debeat. Rndemus q ad ea accipiendam cogi nd deb;. cu nondum inter eos mrimoniu fuerit consumatum:

De coniugio seruorum.

Adrianus ppa salezburgen. Ignu e q j. arepo. Sane iuxta verbu apostoli, sic in xpo ihu neq liber neq seruus, e a sacris eccie remouendus ita nec inter seruos mrimonia debent vllatenus phiberi. et si ordinentibo dnis a iuuenis ordinata fuerint nulla racone sunt ꝓter h dissoluenda. debita tn q osueta fuicia nd debent minus ꝓpris dnis exhiberi. Alex. iij. iposito et p ori mortarien.

Proposuit nobis. m. mulier, q cu vir eius cu ea diu? pmansisset nota ei odicois obiecit asserens ea esse ancillam qua libera esse credebat cu ea duxit in vxorem et j. m. q. si costiterit q idem vir pfata mulierem postq istam audiuit ee ancillam carnaliter ognouit ipm monitione pmissa copellas ut ea sic vxorem maritali affectione ptractet. si vero aliter fuerit et sniam diuorcij pferre ordinat mulieri pecuniam quam pfato viro p dote cocessit restitui

f Decemio. sufficit tn qnquenniu. C. ne de sta. defunc. si pater. et. l. i. et hoc ita origit de facto. libtatis enim multa ordinatio rigorem iuris statuta fuit. ff. d fideicom. lib. gnalit. C. si qs seruo. C. coia de manumis. l. i. s. de pbac. ex lris. et. s. de re iud. c. ul. xij. q. ij. cu redemptor. suit qd bn potuit. s. e. ꝓposuit. et. xxix. q. ij. g Libratis. fauore. si qs ingenuus. q errantis nullus ofensus e. e. ca. q. i. C. is ita. et. ff. de iur. o. iu. si p error. et. C. de iur. et fac. ig. non idcirco.

H Dnam separatis facatis. Urbanus. iij. arcepo. Licet et j. minen. epo. Spane sup eo qd fuit propositu an mulier possit diuortiu postulare p eo q vir cu q odicois sue ignara ordinatu fuit fuus mostery ꝓponatur. cu e cotra idem vir prez suu cu? odictione fm leges puicie sequeret tpe mortis pro libero se gessisse et iam elapso decemio nec pris nec suo noiese stat? controuersia passum ostanter affirmet. videtur nobis ratione tpis et fauore libtatis propter viri securius iudicandu.

i Facto. puta carnaliter ognoscendo ea postq intellexit illa ee ancilla. s. e. ꝓposuit. xxix. q. ij. si qs ingenuus. s. de cond. ap. de illis. et. s. d spon. is q. et ita ipso facto mrimoniu ordinatur sic et vbo. xxxij. q. ij. honorantur. ff. de spon. f que. Item pt f q mrimoniu qd nullu est tractu tpis ofirmat. sic. s. de desponsi. impuberes. accessit. et. s. e. ꝓposuit. ff. de ritu nup. si qs. f ordinatio vid? q vba necaria sint. s. d spo. tue. et. c. si inter. et de ose. di. iiij. cu p puulis. In hys q loq pnt necaria sunt vba. ff. de l. iij. mutu. sic in solueto mrimonio requiritur expssus ofensus. ff. de ritu nup. in eo. pterea p or cosensus nd facit mrimoniu q nullus fuit sed nouus requiritur. s. de eo q dux. in ma. qua pol. venies. et. c. i. et ita vid? antiquus pdurare ms nouus exp matur. si. s. de bapt. maiores. in fi. ff. de p car. f si manente. ff. de arbi. si cu dies. in pn. et. l. labeo. C. pnl. et. ff. de v. obli. l. i. C. cu adicit. dicas q de feo tuc ordinabit mrimoniu qn aliq vba pcessert ad sponsalia vel mrimoniu licet tuc nd habent effectu postea veo ipo facto ordinabit mrimoniu siue sponsalia. s. d desponsi. ipuberes. accessit. et. ff. de spo. f q pris. et tale mrimoniu psiuptu appellatur. s. de spo. is qui. f pone q aliqs contraxit cu ancilla ignorater. et dns postea illa etia manumittat viro ignorate nqd e mrimoniu. dico q nd q adhuc omisceat ei ex p mo cosensu qui nullus fuit. ar. C. ad vell. quanis. et. l si mulier. ij. ff. de mio. l. iij. C. scio. Item si dns ancille taq libera ea alicui tradat in vxorem q liber e eo ipo intelligitur ei dedisse libtate. m aut. d nup. C.

Nocens. ex libera. fallit tn in casibo. xv. q. ul. cu multe. crew. (Item in alio casu. xxxij. di. eos.) Item in alio j. de iudeis. ita quorudam.

l Documetis. q dicebat mulier ista se habe de manumissione matris sue quedam instrumenta q forte ostendit ꝓpe quibo instrumetis stabitur n ex pte eccie ordinaria instrumenta ostendantur et sic est ar. q instrumentu p aliud instrm pt reprobari et p alias etia pbacoes poterit eccia reprobare hmoi documeta. m Ab eccia. lxxxvij. di. n Tueri. ar. q nd debeo id face a q teneor aliu, phibe libtos.

fi vero ab initio. coll. iij. Sz pone liberum traxit cu eo que credebat liberu postea scuit illu esse seruu nlominus vult esse cu eo f ille nd vult remane. dixit Io. q nd est mrimoniu tn ille dt cogi pelli exquo vult cu eo esse. fi. s. de eo q dux. in ma. qua pol. p adul. c. i. qd verum

Et qui defendere me tenetur me non debet impugnare. ff. si fuitius ven. l. altius. ff. de odio. indebi. frater a fre. et. xxvi. di. vna tm. et. xxv. di. c. ul. et. xi. q. i. silvester. ff. de fideius. tutor. et. xlij. di. C. i. ff. de admi. tu. q. tiens. C. ij. ff. de neg. g. si pupilli. C. videamus. sceus in marito q. alios ab vxore. phibe dz. iij. q. vi. q. uis. so. in pmisso gnali supplcetur n fit tale factu qd sibi soli ex officio opetebat.

Trum autē filij. secz duorum cōpatrum.

b Posterius. pmus canon. xxx. q. iij. post susceptu. et dz esse pascalis pmi. licz in quibusdā libris dicatur pascalis secūdi. canō posterior editus. e. c. cā. et. q. c. sup quibus. qui corrigit pmum ut h dicit. sed canon iste ita pt legi q teneat. put ibi exponitur. h alex. aliter illu intellexit ut h pz.

De cognacōne spirituali.

Trū autē filij ante vel post oprmitatē gemiti possunt ad mucem copulari canones fm diuersorū locoz osuetudines otrarij inuenūtur. et licz pmus canon exinde editus post oprmitatē natos ad mucē copulari prohibeat. alter tn canon posterius editus pmum videtur corrigere p quē statuitur ut siue ante siue post oprmitatē gemiti fuit simul pnt oiugi exceptaillā p sona dūtaxat p quā ad oprmitatē puenitur. vnde nobis videtur ut fm posteriorē canonē debeat obseruari msi osuetudo eccie que scandalum generet aliter se habere noscatur.

c Scādalū. hug. dicit q alexā. male dixit h q. innuit h q. ltime cōiuncti debeāt separi qd esse nō dz. ꝓter iniquā osuetudinē vel scandalū q a deo fuit ouncti. et ds deus ouxit hō nō sepat. xxxiij. q. ij. quos deus. et ē ar. p eo. s. de spon. du. c. ul. vbi nō statur cōsuetudi h potius iuri. ar. ō. q cōsuetudo reddit personas ltimas ad otrahendū illegitimas. j. e. sup eo. et. s. de cle. cōm. cū olim. et ar. xxxij. di. placuit. sō. pt dici q h locū habz m mrimonio otrahēdo ut ꝓter scādalū impediat mrimonū qd als ltimū est h nō dirimitur iā contractū ꝓter scādalū et h satis pz ex osultacōne. et nō dicit alex. q ouncti separētur. h rndet q oiugi nō debēt si scandalū ē. nā multa fieri phibētur facta tn manēt. s. de iuriur. quēadmodū. et. s. de regul. ad aplicā. r. xxx. q. v. C. h obicit. et ar. xv. q. i. C. ul. vel dic q ꝓt scādalū derogatur iuri ut ꝓter scādalū sepentur licz de iure nō deberēt ut j. e. sup eo. h pmū veriusvidz q ꝓter scādalum mrimonū qd deo auctore in paradiso mstitutū fuit p eccīam dissolui nō dz. xxvi. di. deinde oppōnitur. et ita remanet otraria illa dec. sup eo. h intelligē hoc. put ibi soluitur.

Ivir. mstitutū. xxx. q. i. c. i. et. ij.

e Statuerūt. xxx. q. i. dictū. de eo. ad limina.

f Subtrahē. h nūqd pt exigere. pt dici q ille qui hoc fecit ignoranter poterit reddē et exigere q nō peccauit. qui vero scienter satis vidz q non dz exigē h reddē tenetur. tn nō inuenimus phibitū in hoc casu q nō exigat ergo nec nos phibeamus.

g Ignorātia. pbabili alias nō excusaretur a pcō. s. de eo qui renū. epi. c. i. in fi. et j. de cle. ex. nn. aplice. et est ar. h q ignorātia excusat ut ibidē. et. i. q. iiij. C. ul. et. viij. di. consuetudo.

h Patrocinari. s. de eo qui dux. in mri. c. i. et j. de collu. audiuim. xxx. q. i. dictū. et. s. de Rp. sedes apostolica.

Sper eo. alterū. s. e. c. i. et. xxx. q. iij. sup quibus.

k Separe. q otra canones oiuncti sūt vn separandi sūt. x. di. vides. et. C. de le. nō dubiū. et. xxxv. q. iij. cōtradicimus.

Metropolitane. sic. xij. di. de hijs. h otra vidz q osuetudo romane eccie potius sit sequēda. de dse. di. iiij. de trina. xi. di. qui nesciat. in fi. otraria intellige de forma sacroz h uanda quā quilibet tenet seruare et credē. put tenet romana eccia j. de heret. ad abolendaz. i. Rn. Itē est ar. q pus recurrendū est ad osuetudinē metropolitane eccie q aliarū ad quarū osuetudinē recurrendū est. s. de cēsi. sup eo. demū ad romanā. ar. ff. de le. de quibz. vel potius ad ius scriptū pmo. s. de transac. c. ul.

m Cōsuetudo. et intelligē de tali osuetudine q scandalū generet msi fuerit obsuata. s. e. c. i. in fi. et surgit osuetudo ista ex quadā affinitate contracta ex cōpatrinitate vnius filioz ut etiā alij cōiungi nō possint. put olim obseruabatur fm intellectum alex. ut. s. e. c. i. et. xxx. q. iij. post susceptū. licet illud ius immutatuz fuerit ut omes possint coniungi pter illas psonas quibus medianibz opatrinitas cōotracta fuerit. xxx. q. iij. sup quibus. et. s. e. c. i. et sic si scandalū magnū fit in aliquo loco q tales cōiūgantur vel remaneant ouncti adhuc ꝓter scādalū suabit ibi illud ius nō obstāte ostōne q emanauit postea in otrariū vn forte filio mow pt dici si in aliquo loco esz magnū scandalū et horror q aliqui cōtraherēt in qnto gdu illud nō toleraretur nō obstāte cōstone illa j. de cōsang. et affi. nō debz. q ꝓter scādalū multa etiā otra ius obmittūtur ergo multo fortius vbi alia racō sub esse vidz et ita h. et. s. e. c. i. in fi. scādalum impedit mrimonium et dirimit. et est sile q cōsuetudo facit aliquē illtimū ad eligendū. s. de cle. oiug. cū cli. In phibicōne talis mrimonij nullū est pcm ergo si scādalum est q cōiūgantur ꝓter scandalū phibentur. ar. j. de noui ope. nūcia. cū ex iniūcto h si nulla phibitio vn q fuisz inter tales psonas otractū mrimonium non debet dissolui ꝓter scandalum quia talis dissolutio sine peccato mortali fieri non posset. ar. p dicte decre. cum ex iniūcto. b. quidam tamen volūt intelligē vsi culū istū ita q si eiusdem eccie r. c. de pmis psonis de quibz pmisit in pncipio capituli q inter eos de quibz secūdo dicitur licitū est mrimonū. ut. s. e. c. i. nec de tali mrimonio dicit alex. q fit dissimulādū ne in exemplū trahat cū eccia talia mrimonia approbet. h verius credo pmū dictū. verū tamen si osuetudo habet ut postq otracta sūt tolerēt poterit iste dissimulare ita q nec osentiat nec otradicē videatur ꝓter racōz q j. sequtur. tacite hēt

n Dissimulare. talis dissimulatio loco approbacōis. et merito cū nullū sbsit impedimētū.

o Cōtradicē. nō q tacet. cet neq osentit neq negat. ff. de re. iur. q tacet. qiz tn taciturnitas hētur pro sensu. liij. di. si suus. s. de psup. nōne. et aliqn. p otradictōne. de se. di. iij. cū. p puulis. ff. de pcur. filiusfamilias. C. inuitū. lxv. di. si forte.

p Circūadiacentiū. et ita vicinoz locoz nō ē otemnēda osuetudo imo suanda ne si cōtrariū fieret sumeretur inde exemplū q cū ista osuetudo satis sit honesta nō dz iste videri auctor ut alij recedāt ab ista osuetudine et ita taceat si sine scandalo id sustineant.

q Assumi. ab alijs qui talia oiugia nō otrahūt de cōsuetudine.

Ver eo qd a nobis tua fraternitas requisiuit de duoz cōpatrum filijs. Rn. demus. q si tales filij fuerint p quoz alterum vel vtrūq parentes ad cōpatrinitatē venerint eos cōiugi nulla ratione sustineas et cōiunctos pōtificali autoritate nō differas separare. Ceterū si p neutrum illorum ad cōpatrinitatem ventū fuerit de hijs te volumus consuetudinē tue metropolitane ecclesie vel aliarū circūpositarū inquirere et diligentius imitari. ita q si eiusdem ecclesie consuetudo habet inter eos nō sustinere cōiugiū fieri nec factū firmitatis robur habere. tu simili modo in ecclesia tibi omissa cōiugiū hmōi fieri nō pmittas. et si quos taliter ouūctos inueneris iuxta earūdem eccīaruz consuetudinē ipsos separari ab inuicē nō dimittas. Verum si de osuetudine habeat ut talia cōiugia pmittantur id in ecclesia tua dissimulare poteris ita q nec otradicere nec tuum videaris pstare assensū. q sicut graue est antiquā cōsuetudinē circūadiacētium ecclesiarū sup hijs otemnere sic quoq grauius videtur si ꝓter eas huiusmodi cōiugijs tuum indulges assensum cum posset sic in exemplū assumi. Clemens. iij.

De consuetudine.

Consuetudo. et intelligē de tali osuetudine q scandalū generet msi fuerit obsuata. s. e. c. i. in fi. et surgit osuetudo ista ex quadā affinitate contracta ex cōpatrinitate vnius filioz ut etiā alij cōiungi nō possint. put olim obseruabatur fm intellectum alex. ut. s. e. c. i. et. xxx. q. iij. post susceptū. licet illud ius immutatuz fuerit ut omes possint coniungi pter illas psonas quibus medianibz opatrinitas cōotracta fuerit. xxx. q. iij. sup quibus. et. s. e. c. i. et sic si scandalū magnū fit in aliquo loco q tales cōiūgantur vel remaneant ouncti adhuc ꝓter scādalū suabit ibi illud ius nō obstāte ostōne q emanauit postea in otrariū vn forte filio mow pt dici si in aliquo loco esz magnū scandalū et horror q aliqui cōtraherēt in qnto gdu illud nō toleraretur nō obstāte cōstone illa j. de cōsang. et affi. nō debz. q ꝓter scādalū multa etiā otra ius obmittūtur ergo multo fortius vbi alia racō sub esse vidz et ita h. et. s. e. c. i. in fi. scādalum impedit mrimonium et dirimit. et est sile q cōsuetudo facit aliquē illtimū ad eligendū. s. de cle. oiug. cū cli. In phibicōne talis mrimonij nullū est pcm ergo si scādalum est q cōiūgantur ꝓter scandalū phibentur. ar. j. de noui ope. nūcia. cū ex iniūcto h si nulla phibitio vn q fuisz inter tales psonas otractū mrimonium non debet dissolui ꝓter scandalum quia talis dissolutio sine peccato mortali fieri non posset. ar. p dicte decre. cum ex iniūcto. b. quidam tamen volūt intelligē vsi culū istū ita q si eiusdem eccie r. c. de pmis psonis de quibz pmisit in pncipio capituli q inter eos de quibz secūdo dicitur licitū est mrimonū. ut. s. e. c. i. nec de tali mrimonio dicit alex. q fit dissimulādū ne in exemplū trahat cū eccia talia mrimonia approbet. h verius credo pmū dictū. verū tamen si osuetudo habet ut postq otracta sūt tolerēt poterit iste dissimulare ita q nec osentiat nec otradicē videatur ꝓter racōz q j. sequtur. tacite hēt

n Dissimulare. talis dissimulatio loco approbacōis. et merito cū nullū sbsit impedimētū.

o Cōtradicē. nō q tacet. cet neq osentit neq negat. ff. de re. iur. q tacet. qiz tn taciturnitas hētur pro sensu. liij. di. si suus. s. de psup. nōne. et aliqn. p otradictōne. de se. di. iij. cū. p puulis. ff. de pcur. filiusfamilias. C. inuitū. lxv. di. si forte.

p Circūadiacentiū. et ita vicinoz locoz nō ē otemnēda osuetudo imo suanda ne si cōtrariū fieret sumeretur inde exemplū q cū ista osuetudo satis sit honesta nō dz iste videri auctor ut alij recedāt ab ista osuetudine et ita taceat si sine scandalo id sustineant.

q Assumi. ab alijs qui talia oiugia nō otrahūt de cōsuetudine.

Martinus.p onubiū.i.p carnalē copulā.xx vij.q.ij.a gadosa.
b Caro.xxx.q.iiij.scisciatur.et.c.si quis ex vno.
c Eius.s.lotarij. d Cū quo.scz lotario.
e Noscatur.s.post mrimoniū carnali copula osumatū in quo intelligē qd dz ḡ si alter cōiugū suscipit filiuz alterius de sacro fonte ābo iuges opres efficiūtur pentibo infantis et ita vir suscipiendo filiuz alterius de sacro fonte vxor mediante viro cōmater efficitur parentbo infantis et mater spūalis efficitur illi? et ecōuerso.xxx.q.iiij.sciscitatur.si qs ex vno.si vero cōprmitas mrimoniū p celsit siue carnalez copulaz puta suscepisti filiū berte r martini de sacro fonte et postea otraxisti cū ceberga et eā cognouisti vel licz otraxisti nōdū tn carnaliter illaz ognouisti qui illā postea ognoscas vxor tua nō efficitur cōmater pentibo illius infantis qz nōdū eras effectus vna caro cū ea qz p vnionē carnis osequētē cōprmitatē nō trāsitur ad vnionem spūs pcedentē mrimoniū vn te mortuo et mortua vxore martini quoq filiuz aliq hres teberga de sacro fonte leuaueras martinus poterit habē teberga in vxorē.xxx.q.iiij.qui spūalē.et.c.post obituz.et sic teberga pt hre duos opatres vnuz post aliū.vn nota vsus Que michi vel cui? me natū fonte leuauit. hec mea omater fieri mea nō valet vxor. Si qua mee natū nō ex me fonte leuauit. hac post fata mee nō inde verabor hre. Sic qnq facto suo alter oiugū solemizat votuz alterius puta vir q volente vxore ordinez suscepit.
Q.xxviij.di.qz fuit.
Contracto.salis.de cōse.di.iiij.sal celestis.
g Cōcubine.quidam dicūt q ille filio? tm erat filius ocubine ipius.p. de alio viro dicētes q cōprmitas cōtrahit ꝓter illud sacrm sacrati salis ſ hm ſ nulla fuisſ qstio.
h Cōtrahēcw.ex ſ videtur q p illa q pcedunt baptisma nō otrahatur oprmitas.ar.xxxij.di.c. verum.in fi.vbi dz q bapmus est ianua oim sacrorū. Itē ꝓter cathecismū nō fit aliquis aptus otrahē mrimoniū.xxviij.q.i.caue. Itē si quis decedēt sine bapmo nō p desſ ei cathecismus qn ꝓpetuo dānaretur.de ose.di.iiij.firmissime.et.c.nulla.et sic est adhuc membru diaboli g nō pt esse spūalis filius.ar.ō.q otrahatur cōpatermitas p cathecismū.xxx.q.i.c.i.vbi dz q a pmo pabulo sacrati salis vsq ad ofirmacōnē otrahituro prmitas p cathecismū ut.e.cā.q.iiij.si qs ex vno.de ose.di.iiij.in cathecismo. nā et xpiana dz post q ē cathezizata.xxxviij.q.i.caue. hug. dixit sup illo.c.pueri.xxx.q.i.q sicē septē sūt vna spūs sanctus ita septē vna bapmi et p qd libet illorū otrahit oprmitas ita q impedit et dirimit mrimoniū pmū ē collacō sacri salis.de ose.di.iiij.ex hinc.scdm aurū et nariū limitio cū sputo.di.e.postea tāgūt.terciū in frōte et in pectore crucis figtio.di.e.postea figtur.quartū olei sacri punctio.di.e.deinde quintū abluciō bapmi.di.e.vemt.sextū i vrtice crismatis pūctio a sacrorte.di.e.post q ascēdit.septimū ofirmatio crismatis in fronte p epm.di.e.p sbri.Et illi q sequūtur hug.dicūt q ille filius nō fuit filius petri ſ tm cōcubine.et dicūt hāc dcē non tenē dato q fuerit filius petri.Alij dicūt q p tria sacra tm otrahitur oprmitas vitelicet p cathecismū baptismū et ofirmationē.de ose.di.iiij.in cathecismo.xxx.q.iiij.si qs ex vno.et hec mulier nō tenuit illū filiū ad totū catecismū ſ tm ad immissionē salis qd satis apparet p hāc lrām.alij dicūt q licz cōprmitas otrahatur p cathecismū p illā tn nō dirimitur mrimoniū otractū put innuitur p hāc lrāz tali racōne qz bap mus est ianua sacrorū oim ut dictū ē in.C.verū.xxxij.di.et.s.de p sbi.nō bap.c.i.et.iij.g si ianua nō ē apta nullū sacrm recipitur. Itē alia racōe qz an baptismū nō ē filius eccie qz sine eo nullo? saluatur ut dictū est.g si nō est filius eccie nō ē filius spūalis et si nō est filius spūalis nulla p eū spūalis ognatio ē cōtracta g p ſ non dz mrimoniū separi.ſ certe etiā otra eos q dicūt q p cathecismuz nō dirimatur mrimoniū maifeste faciūt illa duo.c.si qs ex vno.et.c.in cathecismo.qz ibi eq pant ista tria cathecism? baptismus r cōfirmatio.vn crew in hoc casu cū hug. q si qs teneat aliquē in toto catecismo in q vnus patrin? dz esse q ille sit opater effectus pentibo infantis ſ hec mlier nō tenuit illū infantē n in pmo pabulo sacrati salis nec exp sse dicit lra q fuerat filio?.p.et ideo dico q cathecismus ipedit et dirimit. Tan.dixit q oprmitas p cathecismū otracta inualida ē ad separationez mrimonij qd satis pt tolerari racōe pdcā.
Emēs.de sacro fonte.idē si tenuisset eū in catecismo vel in cōfirmacōe ut.s.c.pxi.dictū
k Antē q.bn dicē est. anq qz si p? otractū mrimoniū ſ fecisſ nō separatur mrimoniū otractū.ſ.e.si vir.et.xxx.q.i.ad limina.dictū.de eo.
Sa nos.filiā.spūalē.p quā oprmitas ē otracta.s.e.c.i.et.c.sup eo.et.xxx.q.iiij.qui spūalē.
m Possūt.i.debēt de iur.s.e.c.i.et.c.sup eo.i pn.
n Nūciare.nō ar.q denūciacō criminū ad oēs spectat et nō tm ad plātos. Itē p sone ille q scuerāt otrahi mrimoniuz nō admittūtur ad accusationē mrimonij aut etiā ad testificacōz.J. qui ma.accu.pnt. cū in tua.nō tn repellūtur a denūciacōne ut ſ pz et tn ſ osequitur idē p denūciationē in ſ casu qd p accusationē non enim pt p emitē ille cui denūciatur tale crim ē n remota vxore.c.iiij.q.vi.si res.ar. Itē alia via excluditur et alia admittit. sic.s.de iureiurā.quēadmodū.s.de despon.impu.ad dissoluēdū.ar.ō.s.de p cur.tue.vbi de hoc. et ita fuit filius spūalis ipi? sacrorū.
Xtus.baptisauit. .xxx.q.i.omes qs.ubi de ſ.et.c.nō dz.et.q.iiij.si quis ex vno.ar.g et filia illius viri effecta est soror spūalis viri ac si ipm sacrorū de sacro fonte leuasset qz tūc illā hre in vxorez non possz qz ea mediāte cōprmitas essz otracta.s.e.c.i.et.c.sup eo.et.xxx.q.iij.sup quibo.g multo fortius cū sit pater spūalis illius.ſ q d mouit istū officialē ad sententiandū p mrimonio. hec potuit esse cā qz edictū de mrimonio phibitorū ē.s.de spō.cū apō.ſ ſ nō inueniebat phibitū exp ssis vbis de hjs qui baptizāt q filij eorū cū talibo nō possent otrahē ſ licz exp sse nō essz phibitū satis videbatur exquo pater ē ipius spūalis.qz in eo qd minus est phibicō inuenitur in filio illius q alia de sacro fonte leuauit.sile est qd dicit

Martinus tertā duxit vxorem teberga sibi copulauit lotarius qui terte et martini filiuz de sacro fonte susceperit.l.vero et.b.sublatis de medio.m.cum.t.p fata cōtraxit. Nos autē osul.t.t.duxim? rn. q cū fm verbū dni vir et mulier efficiātur p onubium vna caro liquidū est teberga non posse mrimonialiter copulari martino qui cōpater eius fuerat cū quo vna caro teberga noscatur extitisse. Idem.
Contracto mrimonio inter.p.et.a.vxorez suam quidā osanguinei eiusdē.a.cōtra mrimoniū obiecerūt q eadem in pmo sacrati salis pabulo filiū quondā ocubine ipius.p.tenuit et.J.veruz si cōstaret vera esse que diximus nō ideo tn cōtractū mrimoniuz solueretur que res vix cōtrahendo mrimonio impedimentū afferret. Ideo qz.O.q.q.p fato.p.auctoritate nra inūgas ut memoratam.a.sicut vxorem maritali affectione ptracter et carnale debituz ab ea licēter exigat et p soluat siue ipaz ante mrimoniū cōtractū cū.p.siue postea ostiterit hoc egisse dū tn si in fraude hoc fecerit cā mrimonij separandi pniam p p sumpcōne accipiat mrimonio in sua firmitate durāte. Anno.iiij.epo et ardiacono lincomen.

Emens ad aplicā sedez.c.anglicus et.J.m.q.si ostiterit.b.mulierē pdcā viri filiū de sacro fonte leuasse an q eā desposasſ vxorē vos inter eos diuortiū ap.post.celebretis. Idem gro.s.canonico
Va nos lxfordēn. Dixit discrecō osulēdos an natus an oprmitatē filiam opatris sui vel omris si bi possit mrimonialiter copulare. r si cōtraxit an debeat separari.et an oscij talis mrimonij teneatur illud in publico accusare. sup quo Rndem? q hmōi psone nō pnt mrimoniū otrahere et si otraxerint pnt ab invicem separari.et q otractū seuerint debēt eccie illō nūciare.
Ex lris vestris reg.ix. accepim? q cū.m.mlier coram officiali cātuar.alanū petēt in virū et se afflictatā ab eo ac carnaliter cognitā p testes idoneos p bauisſ dictorū tandē testū de posicōibo publicatis idē.a.excipiēdo ꝓposuit q eā habē nō poterat i vxorē p eo q ipm pater mulieris eiusdē q sacerdos extitit baptisauit.ſ cū idē officialis excepcione hmōi nō admissa diffinitiuā tulerit sniam otra ipm et idē ad sedē aplicā appellauit.O.q.si est ita eūdē.a.sup hoc ab impeticōe mulieris absoluatis ipius. eidez mulieri

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

urbanus nulla racōe phibitū esse inuenitur q vir et vxor simul nō possint filiū alterius de sacro fonte suscipe. xxx. q. iij. qd autē ꝗ est verū ỳ bis expssis ꝗ in gne phibitū ē dū phibetur q plures simul nō suscipiāt puerū de sacro fonte. de se. di. iiij. nō plures. et q phibetur omisceri filie spūali ut pdicto. c. nō debz. Sz nūqd filius sacerdotis pt otrahē cū filia illius quā recepit ad pniam. videt q non q et illa filia spūalis est sicut illa quā baptizat. xxx. q. i. omes qs. sed nō est ita q nō otrahit tanta affinitas p pniam sicē in bapmo. q p pniaz nō efficiūtur filij sacdotis affines filijs eorū quibus pniaz imūgūt. nec vsq; quaq; inuenitur phibitū directe vel indirecē ꝗ intelligit esse ocessum. s. de spon. cū apud. Iqua. q diu. sic. xxx. q. iij. ita diligere. ꝗ ea finita cum ea possum cōtrahē. insti. de nup. ¶. ꝗ si qua. Itē ar. ꝗ q cā cessante cessat effectus. s. de renū. post trāslationē. s. de iurium. et si xp̄s. ad fi. et. lxi. di. ¶. hijs omibz. ff. de ri. nup. p ad optionē. Nō ad intelligētiā hui⁹ dēc. q cognatio quedā est spūalis de q dz. s. ti. pr. quedā etiā legalis de qua ꝗ dz. Legalis fit duobz modis vel per adopcōez vel p arrogacōem. Dicimur aūt arrogare illū q sui iuris est et p arrogationez trāsit in nāz ptātē. et fit arrogatio pncipis aūcte. adoptio aūt p quēlibz mgrātū. insti. de adop. ¶. ij. r. iij nec trāsit in ptātē adoptantis. C. de adopc. l. ul. et insti. e. ti. ꝗ hodie. ꝗ remanet i ptāte sui pris. et tā arrogati q adoptati dicuntur filij adoptiui siue frēs. et inter frēs adoptiuos siue naturales et ltimos impedit mrimoniū q diu durat adopcō ut ꝗ et. ff. de ri. nup. p adoptionē. et. xxx. q. iij. ita diligē. ꝗ inter ascēdētes et descēdētes. i. inter adoptātē et adoptatū sp impedit mrimoniū. ff. de ritu nup. ad optiuus. licz soluat adoptio. ff. e. ti. quietā. Item possz dici q filius adoptatus possit copulari filie adoptātis cū adoptatus nō trāseat in ptātez adoptātis ut insti. de adop. ¶. ij. sic etiā pt dici q filius illtim⁹ pt copl'ari filie adoptiue q illtim⁹ nō ē in ptāte pris. insti. de nup. ¶. ul. Illtim⁹ no pt copulari filie spūali. alij dicūt q adoptatus nō pt copl'ari filie adoptātis q licz adoptatus nō trāseat in ptātē adoptātis acqrūtur tn ei qdā iura p adopcōez q dissoluūt p emācipacōez. C. de adop. l. pnl. ¶. sin aūt. et ꝗ ide vidz p dēc. ista q m distincte loqt de adopcōe nō distmguēdo inter arrogatū et adoptatū. et ꝗ impedimētū esse de finit p emācipacōez alterutrius. ff. de adop. in omni. ff. de ritu nup. p adoptionē. Sz nūquid filij adoptiui pnt otrahē inter se. dici pt q sic q nō inuenitur phibitū. Itē qd si adoptiuus durāte adopcōne otrahat cū ltima. dicūt quidā q nō dissoluitur mrimoniū cū illud impedimentū fit tpale. hug. dicit q nō ē mrimoniū nec obstat q tpale sit impedimentū. et inducit si l'e. hodie nō possz otrahē cū illa q hz virū tn cras potero mortuo viro suo. hec dēc. facit p hug.

Iqs cū filiastra. xxxij. q. vij. quedā. q uxorem erit. et. c. si quis. Scienter secus si ignoranter. xxxiij. q. ij. in lectū. viduā. Petē. exactus tn reddē tenet. J. e. ti. trāsmisse. nō obstāte affinitate iniqua ex post facto otracta. et sine culpa puari iure suo nemo dz. J. e. discretionē. et. c. ul. et. c. tue. Nec ille. p⁹ mors. Copulare. ppter incestū. xxxij. q. vij. q uxorem erit. et tē vxoris. J. e. ex lris. tn si otraberēt tenet mrimoniū et etiā si cēnt iuuenes dispēsaretur cū eis. xxxiij. q. ij. in adolescētia. Emēs. spōse. de futuro. vnde affinitate superuenīte illā in vxorē hre nō poterit solutis spōsalibz. J. de osang. et affi. c. ij. et J. e. ex lris.

b Adhesit. postq cognouit matrem.

i Adulterio. quare maior pnia imponitur q p adulterio cū trn publice honestatis iusticiam violauerit cū illa essz trn spōsa de futuro. dicas q non solum violauit publice honestatis iusticiā ꝗ adulteriū cōmisit cū matre sponse siue q nupta erat patri suo ut pz in antiq. al's si mater spōse nō essz coniugata nō puniret nec plus nec etiā trn vn iste multū plus dz puniri q p adulterio. ppter tria puniri dz. ppter honestatis iusticiā. ppter adulteriū et incestū etiā ppetrauit in ognoscendo affinē pmi gnis et pmi gdus.

k Parte. ar. q sufficit aliqd inchoare et si non fit opletum. s. de dect. cū in cuctis. ¶. inferiora.

l Ex dispēsacōne incestuosi eni otrahē nō debēt et ideo dispēsatur cū eo q inuenis erat al's sine pcēo otrahē nō possz. xxxiij. q. ij. in adolescentia. trn si otrahēt citra aliquā dispensacōnem teneret matrimoniū.

m Matrē vn stati fuit mrimoniū psūptuz. s. de spon. is qui. et. s. de o. di. ap. de illis. vn matrē vlterius hre nō possit etiā si nō essz cōiugata. et hoc idem essz etiā si nūquā cognouisset sponsam. s. de spon. sponsam.

n Eam. scz matrē ut dictū est. vel dic eā scz spōsam suā et bm ꝗ nō tenet. J. e. discretōem. et. c. ul.

o Aliā. post mortē illius. q exquo eā cognouit aīq matrē nō dissoluitur mrimoniū licet postea ognouerit matrē. J. e. discretionē. et. c. ul. et pnl. ꝗ ea mortua cū alia ppter incestū otrahere nō debz. J. e. trāsmisse. in fi. Et illo. occasiōe. q cōfessio illa sola nō pīudicat etiā si rumor vicime ofsentiēt. J. e. sup eo. secus essz in mrimonio otrahēdo. s. de spō. Preterea. et J. ti. pr. c. ij. Transmisse illicitā rem incestui adulteriū adiūgendo.

r Legitie. et sic pz q incestus nō impedit q min⁹ mrimoniū fit ltimū licez otrahē nō debeat. sicē vo tū simplex. s. q cle. vel vo. rursus. talia eni crimia impediūt mrimoniū otrahēdū ꝗ nō dirimunt iam otractū msi in tribz casibz. si machiatus fuerit in mortē alteri⁹. si dedit fidē adulterē. si duxit eā de facto. s. de eo q dux. in ma. cū habere. et. c. sup ꝗ.

s Fuerit requisitus. et sic intellige. s. e. c. i.

t Cōiugij. xxxij. q. vij. si quis viduā. et. xxxv. q. iij. de incestis. et

Ipetuū silentium imponētes.

De cognatione legali

Iolaus ad osulta bulgaqua p ad roū. Optionez sororē michi esse cepit quādiu durat adoptio inter me et ipam nuptie osistere nō possunt.

De eo qui cognouit consanguineā vxoris sue vel sponse.

Ex cōci. apud metram.

Iqs cū filiastra sua scienter fornicatus fuerit nec a matre debitū petere nec filiam vnq hre pt vxorē. nec filiastra nec ille vllo vnq tpe alij se poterunt mrimonio copulare. Alex. iij. Vpictauien. epo.

Emens ad nos pniū latorem et J. inquisi. t. t. r. q si mrez sponse sue cognouit si sponse nūq carnaliter adhesit impōnēda ē ei pnia paulo maior q p adulterio qua pacta vel pte ipius poterit ex dispensacōne cū alia matrimoniū otrahē Ceterū si sponsam ognouit antequ matrē vel post nūq eā vel aliā pt accipere in vxorē.

Q Et illo qui vxorē Dem. fratris antequ ei mrimonio iūgeret se ppositum ognouisse. Rndem⁹ q msi hoc publicū et notoriū fuerit a idoneis testibz oprobatū pdictū mrimoniū occasione illa ipm imptē nō pmittas. Clemēs. iij. Transmisse nobis tue lre demonstrarūt q. s. vxore sua defuncta filiā eius preuignā videlicz ppriā copula carnali ognouit. postmodū aliā accipies in vxorē cū puigna publice tanq̄ canis ad vomitū rediens illicitā rē omittere nō expauit. Quia vero sup hijs osiliū requisisti pnti pagina rndemus q tūme vxori cohabitans et necaria subministrās nō ognoscat eam q diu vixerit msi ab ea fuerit requisitus et tunc ad ipam nō sine graui cordis dolore accedat. q etiā p incestu et adulterio donec cū ea pmanserit iuxta moderamen tui arbitrij pniam agēs postmodū si supuixerit ei ppetuo sine spe cōiugij permanebit. Idem.

s Super eo qd postulasti vtrū oiugatus qui ante otractū mrimoniū vxoris sue cōsanguineā carnali omixtōne cognouit cū id fateatur vterqz et aliqua ps vicime hoc accelamare dicatur fit ab vxore sua iudicio ecclie separandus. t. fra. rndem⁹ q ppter eorū ofessionē tantū vel rumorē vicime separi nō debēt. cū et qnqz nonnulli inter se cōtra mrimoniū velint colludē et ad ofessionē incestus facile pslirent si suo iudicio crederēt p iudiciū ecclesie ocurrendū. rumor autē vicime nō adeo est iudicādus validus q msi rationabiles et fidedigne pbationes accedant possit bn otractū mrimoniū irritari. Innocē. iij. ppositio magdeburgensi.

Iscretionē tuā et J. Sane ex pte tua fuit ppositum q quedaz cū muliere quadā ltime p verba de pnia otraxit quā

Q Sqs cū filia astra. xxxij. q. vij. quedā. q uxorem erit. et. c. si quis. Scienter secus si ignoranter. xxxiij. q. ij. in lectū. viduā. Petē. exactus tn reddē tenet. J. e. ti. trāsmisse. nō obstāte affinitate iniqua ex post facto otracta. et sine culpa puari iure suo nemo dz. J. e. discretionē. et. c. ul. et. c. tue. Nec ille. p⁹ mors. Copulare. ppter incestū. xxxij. q. vij. q uxorem erit. et tē vxoris. J. e. ex lris. tn si otraberēt tenet mrimoniū et etiā si cēnt iuuenes dispēsaretur cū eis. xxxiij. q. ij. in adolescētia. Emēs. spōse. de futuro. vnde affinitate superuenīte illā in vxorē hre nō poterit solutis spōsalibz. J. de osang. et affi. c. ij. et J. e. ex lris.

b Adhesit. postq cognouit matrem.

i Adulterio. quare maior pnia imponitur q p adulterio cū trn publice honestatis iusticiam violauerit cū illa essz trn spōsa de futuro. dicas q non solum violauit publice honestatis iusticiā ꝗ adulteriū cōmisit cū matre sponse siue q nupta erat patri suo ut pz in antiq. al's si mater spōse nō essz coniugata nō puniret nec plus nec etiā trn vn iste multū plus dz puniri q p adulterio. ppter tria puniri dz. ppter honestatis iusticiā. ppter adulteriū et incestū etiā ppetrauit in ognoscendo affinē pmi gnis et pmi gdus.

k Parte. ar. q sufficit aliqd inchoare et si non fit opletum. s. de dect. cū in cuctis. ¶. inferiora.

l Ex dispēsacōne incestuosi eni otrahē nō debēt et ideo dispēsatur cū eo q inuenis erat al's sine pcēo otrahē nō possz. xxxiij. q. ij. in adolescentia. trn si otrahēt citra aliquā dispensacōnem teneret matrimoniū.

m Matrē vn stati fuit mrimoniū psūptuz. s. de spon. is qui. et. s. de o. di. ap. de illis. vn matrē vlterius hre nō possit etiā si nō essz cōiugata. et hoc idem essz etiā si nūquā cognouisset sponsam. s. de spon. sponsam.

n Eam. scz matrē ut dictū est. vel dic eā scz spōsam suā et bm ꝗ nō tenet. J. e. discretōem. et. c. ul.

o Aliā. post mortē illius. q exquo eā cognouit aīq matrē nō dissoluitur mrimoniū licet postea ognouerit matrē. J. e. discretionē. et. c. ul. et pnl. ꝗ ea mortua cū alia ppter incestū otrahere nō debz. J. e. trāsmisse. in fi. Et illo. occasiōe. q cōfessio illa sola nō pīudicat etiā si rumor vicime ofsentiēt. J. e. sup eo. secus essz in mrimonio otrahēdo. s. de spō. Preterea. et J. ti. pr. c. ij. Transmisse illicitā rem incestui adulteriū adiūgendo.

r Legitie. et sic pz q incestus nō impedit q min⁹ mrimoniū fit ltimū licez otrahē nō debeat. sicē vo tū simplex. s. q cle. vel vo. rursus. talia eni crimia impediūt mrimoniū otrahēdū ꝗ nō dirimunt iam otractū msi in tribz casibz. si machiatus fuerit in mortē alteri⁹. si dedit fidē adulterē. si duxit eā de facto. s. de eo q dux. in ma. cū habere. et. c. sup ꝗ.

s Fuerit requisitus. et sic intellige. s. e. c. i.

t Cōiugij. xxxij. q. vij. si quis viduā. et. xxxv. q. iij. de incestis. et

de cognatione legali

de eo qui cognat affinem

s. e. veniens. et J. de pe. et re. e. ij. vbi de hoc.

Sper eo. ofessione. ß vidr q cōfessioni standum fit' q ofessus in iure, p uicto hētur. C. de ofes. l. vna. et. ff. e. ti. l. i. et. l. certū. et. s. de censi. olim cām. dicas q in casu isto nō statur ofessioni otra mrimonium, ꝓter rationē que h in lra redditur. et est ratio q cōtra se quisq testificari pt, p se vero mime. xxij. q. ij. C. i. et. ff. de interro. ac. de eta te. C. i. pter ea iste nō ofitetur otra se imo, p se vñ de iure cōi nō, p dst

citalis ofessio. iste petit separari ab vxore q dicit se ognouisse eius o sanguineā si cōfiteretur aliquid otra hoc, ꝓter qd ci p iudicaretur tūc videtur stādū sue ofessioni ß ut dixi speciale ē in mrimonio vbi nō creditur viro vl vxori in p iudicio oiugij siue mrimonij. ß si ofiteatur, p mrimonio otrahē. bene statur ofessioni puta si petā aliquā ivxorē si ipa cōfiteatur mrismonium p iudicatur ei licz ipa nollet me hre q mō directe ofitetur cōtra se. secus in cōfessione q fit quātū ad t'ori separationē ꝓter adulterium vbi statur ofessioni J. de diuorc. ex lris. ar. ō. xxxv. q. vi. si duo. so. ibi ofitētur cōsanguinitatē esse inter eos. et fama publica ofessiōi cōiugū ofentit. et tūc statur fame et cōfessioni. ß ß tantū ē rumor. et aliud est fama et aliud rumor ut hic videtur.

b Cōcurrendū. qd faciendū nō est ꝓter racōes ß expssam imo ex colludio p̄uiri deb ēt. ij. q. iij. si quēq. et J. de collu. c. i. ij.

c Rumor. ar. ō. et. iij. s. ō p sup. illd. et. c. tercō. ut dixi. aliud ē rumor q fama. et illa dcē. tercō. loqtur de mrimōio ō hēdo qd ad solā famā ipedit'

d J. ti. p xi. sup eo. Iscrecōz. tradidit. et ideo nō pt illi opponē adulterū. ar. xxxij. q. v. C. i. et. c. i. et. iiij. nec adulteriū dr hec omisisse ut ibidr q nō osensit. et ß patet ex eo q q cito potuit aufugit ut sequitur. ar. i. q. i. cōstat. secus essz si occasionē adulterādi ei dedisset q ñ lomin' imputaretur ei. ar. xxvij. q. ij. agathosa. et. c. si tu abstines. J. de diuor. si gfica. ff. sol'. ma. cū mulier. ff. de adul. l. ij. C. i. ß otra vidr p. c. p dictū. si tu abstines. et ar. xxij. q. iij. nabuchodonosor. 1 i aut. ut li. mri et anie. C. q vero plurimos. in fi. collaviij. vir enī dēbz esse mulieri auctor colendi bonos mores. ff. de adulte. si vxor. C. si index. et xxxij. q. vi. indignātur. alioqn essz detrahēda a viri ptate. C. de epi. e. bonestatē. i. affinitatē q fic inique otrahit'.

e Adulterij. q p mus est maritus illius et nō secus. Et est nō bile q adulteriū omittitur cū sponsa nondū cognita a viro vñ si als omisisset adulteriū possz accusari a spōso. ff. de adul. miles. C. querebat'. s. de iurim. quēadmodū. q iniuria facta ē ei. ff. de iur. Item apud. C. sponsū.

g Presertim. i. tm. q in talibz q fine pcco mortali cōmitti nō pnt mandatū non obligat. xxxij. q. v. ita ne. et. s. q

postmodū a se incognitā cuidam cōsanguineo suo tradidit in quātū potuit remittentez. ille vero cū ipa licz inuita matrimonij solēnia celebrauit. ß mulier q cito fuit reddita libtati aufugit ab eo. et se p̄ori viro restitui postulauit. Nos igitur in q. t. t. r. q et viro, p tam turpi facinore grauis ē pnia inuigenda et mulier ꝓter publicā honestatē ē monēda sollicite ut nec p̄mū repetat cui9 cōsanguineus eā licz inuitā cognouit. nec redeat ad secū dū cui nō pt ꝓter reatuz adulterij omisceri. ß in otinentia maneat donec p̄or fuerit viā vmis̄ se carnis ingressus. qd si forsan ad id induci nequerit vir p̄or cogatur redire ad ipam et maritali eām affectione tractare. cū adulterū ei nō possit obicere qui eā adulterandā tradidit p̄sertim inuitā. nā et si scōm euāgelicā veritatem nūq̄ nisi ꝓter fornicacōis cāz aut vir vxorē aut vxor possit dimittere virū nō tn sp ꝓter cām eandē vel vxor virū vel vir dimittere pt vxorē cū possit exceptione vel replicatione legitima impediri. ß nec affinitas que post otractū lūme matrimonii inter virū et vxorē inique otrahitur ei debz officere q h mōi inīqtatis pticeps non existit. cū suo iure nō dēbeat sine sua culpa puari. q q a quo dā p̄decessore nro dicatur in simili casu fuisse distinctū vtruz incestus vel adulterū manifestū fuerit an occultū. alijs asserentibz inter gradum ꝓximū et remotum esse potius distin-

guendum. Idem bisuntinen. archiepiscopo.

Fraternitati tue et J. diuortij sniam approbam9 quā in euz canonice ꝓmulgasti q illā sibi postea copulare p̄sup sit cuius antea sororē ad hoc septēnē otractis spōsalibz ex ordinaria libidine noscit' polluisse. Dē eo gerūdmen.

Ex lris. f. t. accepimus q. g. lator earz matrē puelle quā infra nubiles annos desp̄sauerit in vxorē carnaliter se cognouit et post carnali omixtione puellā tractauit adultā et J. Nos autē ei de viro pniaz inuigi fecim9 ꝓ peccato. o sul'. t. rndētes q eis ab inuicē separatis mulier alteri viro nō nubat si postq̄ nouit viri matris delictū ei non erubuit omisceri. vir etiā et mater mulieris nūq̄ debēt ad alias nuptias cōuolare ß sp otinentiā seruare tenent' et enor me deflere delictuz qd ꝓ tam nephanda libidine cōtraxerūt p̄sertim si circa psonas huiusmodi delapsu carnis minime timeatur. Idem archiepiscopo magdeburgen.

Temens ad aplicam sedem laicus nobis ꝓposuit q cum tpe infantie sue quandam puellā se ducturū iurauerit in vxorem q cito ad legitimā puemisset etatem. pater puelle cōfederacōne h mōi fideiussorū obligacōne hinc inde firmata eū in ꝓpria domo recepit et nutriuit insimul cū puella. deinde ex ouersatione diuturna sororī puelle carnaliter se oūxit. tandem amicor

me. cā. sacris.

b Et si responsio videtur tacite questionis.

i Fornicationis. xxxij. q. vij. omnes causationes.

k Exceptione. puta q ipe tradidit eā inuitā. vel q idē similiter fornicatus est. J. de adul. c. pnl'. et ul. et. xxxij. q. vi. michil.

l Affinitas. hic reprobatur illor opinio q dicebāt q p fornicariū cōiuz nō cōtrahitur affinitas. et J. e. c. pnl'. et ulti. ar. xxxv. q. iij. nec eā. ar. ō. ff. de gradi. nō facile. C. sciendum. et. C. affines. sed illa non obstant.

m Officē. ar. qd ltime factū est nō irritatur licz deueniat ad euz casum a quo nō potuit h abē pncipuiz. ff. de iti. actuq̄ p̄. non enī. ff. de postulan. l. i. C. casum. et. xxx. q. i. ad limina. ar. ō. ff. de inō. si a me.

n Culpa. ß gnale est. sile J. e. c. ul. si qua cōtraria fuit casualia sunt.

o A p̄decessore. s. alexandro. ß illa dcē. remota est de hac opilatione.

Fraternitati spōsalibz. et sic maritali affectu cū essz etiā spōsa ipius eā polluit. sic. s. de spon. iuuenis. et ita non est otrarium. xxxv. q. iij. exordinaria.

q Extraordinaria. i. ex naturalia cū non duz essz idonea ad viriles āplex.

Ex lris. in vx us. orem. futuram scz.

s Cōmixtione. p̄ cōtractā affinitatē vñ illaz in vxorē hre nō poterat

t Pniam. ꝓ incestu. ß maior dz imponi q pro adulterio q incestus vīcit adulterium. xxxij. q. vij. adulterij. et. s. e. c. ij.

u Separatis. si ita eē cōstiterit alias fiat ut dr J. c. ꝓx. Nō q affinitas supuenīs spōsalibz de futuro rūpit ea. s. e. c. ij. et J. ti. ꝓx. c. i. et. ij. secus in mrimonio. s. e. discretionem. et J. e. c. pnl'. et ulti. xxxiiij. q. ij. in lectū.

x Debēt. incestuosi cōtrahere nō debent ꝓter enormitatē delicti ut dictū est. s. e. c. ij.

x Carnis. si timētur de hoc dispensarctur cum eis. s. e. c. i. et. xxxiij. q. ij. in adolescentia.

Temēs. infantie. Infantia enī dr vsq̄ ad septēnū. C. de iur. delib. si infanti. ß tales iurare non debēt nec tenet iuramentum eorz cū ipsi non intelligant. xxij. q. v. parūuli. nā et furtū nō cadit in infantē. ff. de furimpuberē. secus post infantiā si sit doli capax ut ibi. et J. de deli. pupueris. ß h potius videt' sunni, p etatē pueri post septimū annū.

; Firmata. obligatio q interuenit in mrimonio non recepit penē adiectionē. s. de spon. gēma. et. C. e. ti. l. ul. et. C. de iuri. stipula. libera. et. ff. de v. obli. ticia. et licet alienum factū in matrimonio, p̄mittatur tn, pmittens nō tenetur ad aliud nisi ut det operā quā pt. ff. de v. obli. stipulatio ista. et. l. ticia. in, pn.

a Carnaliter. et ideo affinitatis interuenīte illā quā desp̄sauerat

habere nō poterat de iure nec illā eandē quāo g n ōnit. ſ. e. Fraternitati. et. s. de ſpō. ſpōſam.
a Inuxorē. de facto q̄ de iure nō potuit eo ſibi viā p̄cludēte.
b Stātq̄. addēs inīq̄tatē miq̄tati. ſi. s. e.
c Cōfiteri. tñ talis ofeſſio nō. pfuiſſ ut mr̄imoniū separetur in facie eccie o tractū miſi aliter. pbaretur. ſ. e. ſup eo.
d A malo. s. de vita et honeſt. cle. cum ab omni.
e Cōſulēs. ſ. intelligē eſſe dictū in iudicio aīe ut ad neutrā accedat et ſi poſtea excōicet fuſtineat potius excōicationē q̄ veniat o tra cōſcientiā. J. de ſen. ex. inq̄ſitionī. et. s. de reſtitu. ſpolīas. ſ. in iudicio eccie p̄cipietur ut ei debitū reddat. et ita aliud eſt iudiciū eccie et iudiciū aīe. s. de offi. ord. ſi ſacerdos. ſ. o tratiū vid. s. e. pxi. nō eſt o tratiū q̄ queritur q̄d de iure fit ibi faciendū et rñdetur q̄ ſi ita eſt ſepentur. ſ. vero o ſulitur in iudicio aīe quid ſit faciendū cū factū eſt occultū et ſic nōō dicit. et illa clauſula. ſi res ita ſe h. debet ibi ſuppleri ſic in ātiqua cōpilatione erat.

De fraternitatis honeſtate. i. affinitate. s. e. diſcretione. ſi. J. e. pxg
g Soluē. ſ. nō exigē. J. e. pxi. et. s. e. e. i. ſi ſe. J. de ſen. ex. inquiſitionī.
h Affinitas. s. e. diſcretionem. et. J. e. pxi.

Ordane. cogita. et ſic ſtatim fuit ibi matrimoniū malicia ſupplēte etatem. s. de deſpon. impu. a nobis. et. e. ulti.
i Sine culpa. nullus ſi nē culpa ſua ire ſuo dz p̄uari. ſi. s. e. diſcretionē. l. vi. di. ſatis puerſū. xvi. q. ul. mueū. ar. ō. s. ut li. nō o t. qm frequēter. C. ſi vero. in ſi. et. J. de p̄uil. antiqua. ō. xxij. di. renouātes. ſ. ibi cā ſit beſt quare pumūtur ſine culpa.
k Pemtentia. et maior debz impōi q̄ p adulterio. s. e. e. ij. q̄ mceſtus vincit adulteriū. xxxij. q. vij. adulterij.
l Exactus. ſ. exigē ipe non debet. ſi. s. e. e. i. et. e. trāſmiſſe. et poſt mortez vxoris iſte o trahē nō debet. s. e. e. ij. et. e. ex lr̄is.

Ex lr̄is. ſ. arraſſz. ſi. s. de deſpō. im. e. ul. vbi de ſ.
n Cōſang̃nitatis. vñ mulier illū hr̄e nō poterat cū eſſz ei affinis in p̄mo gr̄ie affinitatis et in quarto gradu. xxxv. q. v. porro.
o Juramēto. et ſic mr̄imoniū o traxerūt publice et in facie eccie.
p Archip̄ſbro. forte ad ſ. delegato vel de loci cōſuetudine q̄ tribuit iuriſdictionē. s. de offi. ar. ō. e. ulti. et. C. de emanci. lib. l. i. et ulti.
q Gradu. p̄mi dixerūt de quarto. non nocet q̄

ſuorū deuictus instantia quā iurauerat in vxorē accepit et nuptijs celebratis q̄n ſe illi oportunitas ingerebat o gnoſcebat vtrāq̄. verū licet in p̄nitia tua ſup ſ. fuerit accuſat9 cōuici tñ nō potuit nec ſuū voluit o fiteri delictū. nūc aūt reuerſus ad cor penitens de omiſſis ſalutis ſue cōſiliū requirit impendi. Cū igitur non tm a malo ſed ab omni ſpecie mali p̄cipiat ap̄lius abſtinere. O. q. p̄dicto. e. p hmōi enormitatis exceſſu mūcta p̄na cōpetenti cōſulens ei et monens illū ſalubriter et inducēs ut de cetero abſtineat ab vtraq̄.

Idē ar̄ep̄o ſtrigoniē.

De fraternitatis deuotio poſtulauit vtrū is q̄ cū ſoore lr̄ime cōiugis fornicat cū vxore poſſit poſtmodū o morari et exigere debitū ac ſoluere requiſitus. Nos igitur rñdemus q̄ vxor ut a o mixtione viri abſtineat p̄pter publicā honeſtatem et in cōtinentia maneat donec vir viam vniuerſe carnis ingreſſus fuerit diligētius ē monenda. q̄ ſi forte cōmonitionē recuſans talis fuerit ut de lapſu timeatur ipſius vir eius poterit et debebit cū dei timore debitū ei ſoluere cōiugale cū affinitas poſt matrimoniū inique o tracta illi nocere nō debeat q̄ inīq̄tatis p̄ticeps nō exiſtit.

Reg. ix. epiſcopo pictauien.

Ordane mulieris petitio cōtinebat q̄ J. laicus cū ipa q̄ nōdū decimū etatis ſue annū cōpleuerat p verba de futuro cōtraxit et ea infra eiuſdem anni ſpaciū carnaliter o gnita. matrē ipi9 ſibi mr̄imoniali cōpulare et ad dāñate cōmixtionis amplexus p̄cedē nō expauit et J. quare p̄fata J. ſupplicauit ut cum carnis ſtimulis reſiſtere nequeat ſibi ne iure ſuo ſine ſua p̄pria culpa fraudetur p̄ui dē ſalubriter dignaremur.

Eapropter. O. q. ſi res ita ſe habet vtrūq̄ ip̄oz ad vouē dam p̄petuam cōtinentiā atte te moneas et inducas et ſi ad eā inducī nequiuerint memoratū J. in iūcta ei p̄mitus p cōmiſſo incceſtu p̄na o petenti ut eidē cohabitet et o iugale debitū reddat exactus eccleſiaſtica cen. cōpellas.

De o ſang̃nitate et affinitate.

Lex. in. caſſineñ. abbati.

Ex lr̄is tuis accepimus q̄ cū quidā ſecreto quādā viduā ſ. barraſſz et carnalit o gnouiſſet et J. tandē cū vir paratus eſſet eā in o ſpectu eccie ſ. barrare surrexerit duo p̄ponētes q̄ iſte qui eā ſubarrare volebat p̄orem virū quarto gradu cōſanguinitatis attingit. vnus autez ita ſe audiuiſſe iurauit. alius noluit id iuramento firmare. et J. Nūc queſtio p̄mata retuixit et iurauerūt duo coram ar̄p̄ſbro plūbarole q̄ p̄mus vir fuit ſupſtiti q̄nto o ſang̃nitatis gradu cōiūctus. Quo circa. O. q̄. vtrāq̄ p̄tē aī tuā p̄ſentiam cōuoces et facias teſtes coram te iurare et J. Inquiſita vero diligētius veritate ſi per teſtes circūſpectos omni exceptione maiores inueneris q̄ p̄mus vir ſupſtitē q̄rto gradu o ſang̃nitatis attingit non differas diuortij ſententiā p̄mulgare. eque enim ſicut canones dicūt abſtinendū ē a o ſang̃neis vxoris ut p̄p̄rijs

Ceterū tuā prudentiā volumus nō latere q̄ nō ſūt cauſe matrimonij tractāde p quoſlibet ſ. p iudices diſcretos qui poteſtatez habeāt iudicandi et ſtatuta canonū non ignorent.

Urbanus. iij. burdegalenſi archiep̄o.

Vper eo qd̄ iuuenē aſſeris puellā quandā non dū nubilē fide interpoſita deſponſaſſe que iam facta nubilis eū repetit et ille excipit dicens

aliud iudiciū fuit illud nec fuit aliquid p̄batum.
r Juraret. ſ. quare poſt publicationē iterū inducūtur teſtes cōtra illud in autē. de teſti. C. illū. coll. vij. et. s. de teſti. fraternitatis. dicūt quidā q̄ hoc eſt ſpēale in mr̄imonio. vel dicas q̄ nō iurauerūt iterū q̄ iſti erāt accuſatores vñ nēce habebāt teſtes p̄ducere et nulli teſtes inducti fuerūt in cā iſta. et hic nota ar. q̄ in cā mr̄imoniali iterū recipiūtur teſtes poſt publicationē. ar. ad hoc. s. de ſponſi. et in ſi. et. s. de cōiug. ſer. c. ul. et. s. de p̄ba. cum mr̄imoniū. ſ. ſ. nō bñ colligis.
s Maiores. turbi illi dicūtur omi exceptione maiores q̄ repelli nō p̄nt aliqua excep cōne.
t Quarto gradu. Si quare dicit hic p̄pa q̄ ſeparentur ſi ſūt in quarto g̃du vir iſte et maritus p̄mortuus nōne idez eſſet ſi eſſent in quīto vel ſexto vel ſeptimo ſm illa tpa. dic q̄ diſpenſatiue tolerabantur in q̄nto vel vlterioribus ſi ignorāter cōtraxerint. xxxv. q. viij. de gradibus. et ideo dicit q̄ ſepentur in quarto ſ. nō in quinto vel vlteriori g̃du aliquo.
u Canones. xxxv. q. iij. C. equaliter. nullus de p̄pinquis. in ſi.
x Sponſis. Iſtud dicit ſi o traxiſti ſpōſalia ſive mr̄imoniū cum aliq̄ mortua illa nullā poteris poſtea ducē in vxorē de cōſang̃nitate illius et e conuerſo illa ſponſa vel vxor tua te mortuo nullum poterit habē de ſang̃nitate tua. s. de ſpō. ſpōſam. ſic g̃ mulier iſta nō poterat illū hr̄e qui fuerat p̄ori viro ſuo in quarto gradu ſive in q̄nto vel vlterioribus ſoiūctus ſm ātiqua iura. hodie vltra quartū nō impeditur J. e. nō debet.
y Poteſtatez. Nota q̄ duo exigūtur ad o gnoſcendū et iudicandū de cā mr̄imoniali. ſ. ſcia canonū et q̄ hēat iuriſdictionē ordinariā vel delegatā. ar. xxi. di. C. i. et ar. q̄ cā nō eſt delegānda niſi pito et exercitato. ar. ij. q. ij. c. ul. ō pe. di. vj. c. i. in p̄n. et. C. de iudi. certi. Itē hēs hic ar. q̄ de cauſa mr̄imoniali non p̄t in arbitrū o promitti et expſſum ē. s. ō trāſac. e. ul. et. s. ō teſti. in inte. e. pe. in ſi. et ar. ff. de arbi. non diſtinguemus. C. iulianus. et. C. ſe. et p̄t eſſe ratio. arbitriū enim nō oſtingit niſi metu pene. C. de arbi. l. i. et pēna nō debz appōi in mr̄imonio. s. de ſpon. gēma. cū libera debeāt eſſe et ne alia via fiāt qd̄ alia via p̄hibet. s. de p̄cur. tue. cū ſuis cōcor. vel q̄ mr̄imoniū de o auctore fuit cōſtitutuz J. ti. pxi. e. ulti. et ita nō p̄t diſſolui quo ad eccleſiaſ

msi p illū qui habt aūctatē cū iurisdictōne quā nō habet arbiter.
Sper eo nubilē legitima tamen fuit ad sponsalia.
a fide i iuramento exquo mulier fortius ius questuit peten.
(b Affidauit pba de futuro) di illum ar s de spon ptereac Mamfestū ita q notorū ij q i de mamfesta.
d Cognouisse si cognouit ppinquā illius soluta fuerāt sponsalia
e Fama nō q fama impedit mri s ti px c ij et c ex lris.
momū otrahendū s de spon cū in tua et plus fa cit fama ħ q̄ dictū vm. vbi iuramentū mtuemt s de spō ptereа als dictū vm sic et fama impedit mrimonū otrahē dū s de testi sup eo C i.

O Qod dilectio stipite stipes appellat cōis parens a quo plures descenderūt sicy saac fuit stipes esau et iacob et stipes nō facit gdū de ħ stipite hēs j e c ul.
g Descēdentē ħ g̃ habēs duas lineas descendētes fic j e c ul et iste due linee descēdētes vnā faciūt trāsuersalem.
h Indulgentiā que de aūcte spēali dni ppe fcā fuit als nō tenuissē q̄ solus ppa in tali facto dispensat j e q circa et s de trāsac c ulti.
i Quolibt hāc regulā habes j e c ul et intelligevsq ad lineā equalitatis q in sequētibt gradus adicitur.
k Proximiorē i ppter eū q̄ est in gradu proximiori a stipite.
l Cōiūgendo ar otra ff de osti pn l ul et s de vnac c cū dil cūs in fi et j de v sig olim et j e c ul so bnficiū pncipis latissime interp̄tandū ē ab alijs ħ ab eo a quo indultū est vel cui ius autoritate pt interp̄tari put ei placet ff de l l et idco ar j de sen ex inter alia et ratio lre interp̄tatur indulgentiā q̄ sic obseuabat de osuetudine ut ut q̄ esset in sexto gradu a stipite als scādalū erat ut j e c ul et loquitur de iure cōi ħ hodie nō habet locū talis indulgentia j e non debet.
m Debēt q̄ q̄to remotiores sūt a stipite tanto minor memoria osanguinitatis hētur qd hic osiderabatur xxxv q iij de cōsanguinitate c in copulatione.
n Cōsuetudini Nō q antiqua cōsuetudo q̄ tū nō sit a iure reprobata seruanda est et p̄cipue ppter scandalū ix q iij cō questus et mos fidelissime vetustatis seuandus est C de testa testamēta et ff de publi et vec licitatio C earū et s de osue cū dilectus et in mrimonio seuatur osuetudo s de cognatspi c i in fi et c sup eo Itē ar p scandalo vitando s de regular c ul et j de noui opis nūci cū ex mūcto.
o Nouitate nō nouitates vitādas s de osue cū osuetudinis et

O Ē in fidelibt ouersis supple quesuisti. xi di q̄s nesciat.
q A canone xxxv q ij c i et ij et c cōtradicimus et in alijs se non debere eam ducere p eo q̄ postq̄ puellā affidauit eandem carnaliter ppinquā ipius cognouit. Inqui t r q̄ si mamfestū est iuuenē cognouisse ppinquam pdicte puelle vel si non est mamfestū fama tamē loci hoc habet cum esset sponsa tantūmodo de futuro idem ab eius impetitione debt absolui.

O Qod dilectio et j quesuisti vtrū is qui a stipite per descendentē lineā sexto vel septimo gradu distat possit ei q̄ ex altera pte p lineā descendētem ab eodem stipite secdo vel tercio gradu distat mrimoni aliter copulari ppter indulgētiam aplice se legati qua permissum ē hominibt terre illi in sexto gradu cōiungi qd videtur posse fieri fm regulam qua dicitur quoto gradu q̄s distat a stipite et a quolibet p aliam lineā descendentium ab eodem cū tū de osuetudine terre si qn̄ talis casus emerserit incole ppter proximiorē gradū cōiunctos separant et impediant copulari volētes. Nos itaq̄ rndemus q̄ indulgētia illa sic ē intelligenda q̄ vterq̄ cōiungendo ex distet a stipite sexto gdu si vero alter sexto vel septimo gradu distat a stipite alter autē secundo vel tercio cōiungi non debent vñ in hac pte cōsultius duximus multitudini et obseruate osuetudini deferendum q̄ aliud in dissensionē scandalū ppli statuendū quadaz adhibita nouitate. Innoc iij arepisco po et capitulo tirenſ.

O Ē in fidelibt ad fidē conuersis vtrū si ante ouersionē fuam fm legis veteris instituta citra gradus osanguinitatis a canone denotatos cōiūcti fuerint separi debeāt post baptismū osul t duximus rndendū q̄ mrimonū sic otractum nō est post baptismi lauacrū separandū cum a iudeis dns requisitus si liceret vxorē ex quacunq̄ causa dimittere ipsis rndit quos deus oiūxit homo nō separet p hoc innuens esse matrimonium inter eos. Idem rasaneñ arepo.

O Qod sup hns et j Super eo igitur q̄ pater et filius cū matre et filia et duo cognati cū duabt cognatis auūculus et nepos cū duabt sororibt otrahūt mrimonia taliter tibi duxim rndendū q̄ licet omnes osanguinei viri sint affines vxoris et omnes osanguinei vxoris sint viri affines inter osanguineos tū viri et vxoris ex eorūdem scz viri et vxoris oiugio nulla prius affinitas est contracta ppter quā inter eos mrimonū debeat impediri. Ne autē infra gradus phibitos mrimonū cōtrahatur debes publice imbibere et psuptores eccīastica districtione punire nō obstante osuetudine que dicēda est potius corruptela. Idem.

O Via circa et j Porro de nobili viro N. p cuius dispēsatione indulgentia scz remanēdi cū ea q̄ ipsū quōto osanguinitatis gradu tingit a sede ap obtinēda falsa nobis causa fuerat allegata p les videliczt cū tū ante dispensationē obtētā vnica filia quā habebat viā fuerit vmūse carnis ingressa put tua osultacō ibidē e q v ad sedē. r Requisitus xxvi di dem de opponitur.
s Eos si mrimonū est inter iudeos ibi ē indiuidua aūctio xxvij q ij Si ħ ipi separantur dato libello repudij xxxiij q ij nō satis ergo nō ē mrimonū inter eos ħ ħ nō fit sine pcō j de diuor gaudemus. Itē alter infideliū si ouertatur ad religionē reliquo nolēte illi cohabitare sine otumelia creatoris soluitur mrimonū j de diuorc gaudemus ad fi et c quāto g̃ nō est inter eos indiuidua cōiūctio et sic nō est matrimonū ħ pt exponi indiuidua i apta nō diuidi vel intelligeillam decēptionez de mrimonio rato osūmato qd̄ est rantū inter fideles. Itez alia racōne nō est mrimonū inter eos. Ipi enī cōtrahūt eo ppōito out cū voluerint separentur dato libello repudij ħ ħ est cōtra ħam mrimonij xxxij q ij solet aliqn̄ et s de cōdi ap c ul Rndeo si ħ pactū exp̄matur in ipo contractu nec inter eos nec inter xp̄ianos esset mrimonū ħ nō copulātur eo pacto licz postea abiciant vxores de facto est ergo mrimonū inter eos sed non ratū j de diuorc quanto.

O Qod sup impedisri affinitas enī cōtracta inter osanguineos viri et vxorem ipius nō trāsit ad osanguineos vxoris nec ecōuerso vnde pnt ltime copulari.
u Cōsuetudine g̃ consuetudo nō excusat in matrimonio s de spō duorū c ul ar ō s de og spi c i et c sup eo xxxij q iiij obiciuntur ħ osuetudo qn̄q̄ ppter scandalū ltimas psonas ad otrahendū facit ilitimas et sic loquūtur illa iura s ō ogna spi et c obi cūr nō otradicit q̄ qn̄ mos ille erat crimen nō erat cōtrahē cū illis psonis ħ mos est ħ osuetudo q̄ tū libet lōga nō pt psonas illtimas ad otrahendū facē ltimas put ħ intelligitur nulla consuetudo possit facē mrimonia inter consanguineos licita imo quāto plus fiml essent tāto g̃uius peccat j e nō dz ħ ecōuso bn̄ et in c sup eo vbicunq̄ osuetudo racōnabilis est et pt seuari sine mortali pcō et sine scādalo iuri

O Pindicat exemplū hēs s e qd̄ dilectō et s de og spi sup eo.
Via circa in qnto hodie nō est necē in gdu isto aliq̄ indulgētia j e nō dz gdus osanguinitatis nec etiā legatus s de trāsac c ul et xxxv q iij quedā lex et c scripsit et ar ō s e qd̄ dilectio qd̄ ibi soluitur.
z Falsa cā Nō q falsa cā allegata nō viciat dispēsacōez sic et falsa cā nō impedit religionē s de ouer oim ex pte et falsa demōstratio

nō perimit legatū. C. de fal. cau. adiec. l. ij. et. ff. de cōdic. et dem ō. l. falsa demonstratio. et. l. cū tale. C. falsam insti. del. C. hinc prima. et. C. longe. et. ff. del. j. si sic. C. i. Itē cā semel probata siue vera siue falsa cō cessum ex illa cā non reuocatur. insti. q̄ et quibꝰ ex cau. manumit. nō pōt. C. semel. ſ vidꝰ q̄ isti ex tali dispensatione nō fūt securi q̄ tacita veritate et falso suggesto dispensa cō est obtēta vñ nō dꝰ valere. s. de ſp. sup lris. et ex pōsum vidꝰ j. de sen. ex. cū p cā. vbi de ſ. sic et in voto. et. s. de fi. instru. qō sup. et. ij. q. iij. C. notandū. ar. in ſ ē q̄ dicit dissimulaē q̄ falsa cā nō viciat dispensationē Itē habes ſ q̄ ples est cā dispēsandi in gdu prohibito. sic. xxxv. q. viij. c. i. et. ff. de ritu nup. qui in pūcia. nō credo q̄ valuisset ista dispēsatio sic obtēta ñ hec dēc. postea emanasſ rita ex ista dissimulatione ex cā que ſ licitur licite poterat sil esse alias nō ēnt tuti.

Va nos. fauoris. s. de odi. ap. c. ul. j. q̄ ma. accu. pos. videtur.

b Germanis. et ita nō est necē incipe a stipite ſ sufficit a fribꝰ. s. de testi. series. et. c. licet. in pñ. et. xxxv. q. v. c. i. et j. de diuor. porro. ad fi. sic g̃ patet q̄ omēs g̃dus et p sonesūt designādi. xxxv. q. vi. de parentela. s. de testi. licet.

c Equipollētibꝰ. nō refert an ꝓpo noīe vel p circūlocutionē expſſaz aliqō expimatur qō eq̄pollet ꝓprio nomini. s. de testi. licet. et. ff. si certum pe. certum.

On debꝰ tempoꝶ. xxix. di. scendū. iiij. dierit autē. et. xxxij. q. iiij. quis ignoret. et. c. obiciuntur. et. xxiij. q. viij. occidit. et. s. de trāsac. c. ul. et j. de sen. ex. sup eo.

e Mutauit. de pe. di. i. nōmit deus. xxij. q. iiij. incōmutabilis.

f Tercio. ut melius intelligas hāc lām videas quid sit p̄mū genus affinitatis quid scōm et terciū genꝰ affinitatis. Primū scōm terciū inuenire debes p hāc regulam. Persona addita psone p carnis copulam mutat genus et nō g̃dū genus dico attinētie. vbi gra. ego et frater meus sumꝰ osanguinei in p̄mo gradu osang̃nitatis. frater meus ducit vxorē illa ē psona addita psone p carnis copulā illa mutat genꝰ attinētie. i. alio gne attinētie attinet michi q̄ frater meus. q̄ ille ē michi osanguineus et illa est michi affinis ſ nō mutat graduz q̄ sicut frater est michi osanguineus in p̄mo g̃du sic et illa mediante fratre etiā est michi affinis in p̄mo gradu p̄me affinitatis. g̃ si vis hre p̄mū genꝰ affinitatis adde p carnis copulā alicui de tua osang̃nitate aliquā psonā et illa psona ē affinis oibꝰ osang̃neis viri sui in p̄mo gne affinitatis et hoc genꝰ tm̄ hodie p hibitionē habꝰ. vñ mortuo viro illius mulieris puta fratre tuo illa nō pōt hre aliquē de osang̃nitate viri sui. ergo pꝰ q̄ omēs osang̃nei et oēs osang̃nee vxoris mee fūt michi affines in p̄mo gne affinitatis. Si vis hre scōm genus affinitatis adde psonā p carnis copulā p̄mo generi hoc modo. vxor fratris mei ē michi in p̄mo gne affinitatis mortuo fratre meo adde illi alū virū et ille erit michi affinis in scōo gne affinitatis. ille ſm antiqua iura mortua illa nō poterat accipe aliquā de osang̃nitate p̄oris maritu vsq̄ ad gradū quartū. et de isto gne scōo habes

cōtinebat dissimulare poteris ut remaneāt in copula sic cōtracta cū ex separacōne sicut asseris graue videas scandalum imminere. Dem.

Va nos dixit. f. osulendos vtrū illoꝶ sufficiat testimoniū ad matrimonium diriimendū q̄ osang̃nitatis g̃dus ab auūculo et nepote videlicet fratris filio vel sororis incepe ſnt oputare. Nos igitē m̄q̄si. t. t. r. q̄ cū cōiugium multū fauoris obtineat testes qui ad diuortiū celebranduz p ducti osanguinitatis gradus oputant a stipite debent incipē id est a parētibꝰ vel germanis et sic p ordinē distinguere gradus nostis ꝓprijs vel equipollentibꝰ indicijs designādo psonas. pserim cū sepius testimoniū phibeant de auditu qō q̄ minus est validū et non est in articulo hmōi minuū laxanda facultas cū qua ratione cōputacōnē incipēt a scōa eadem ab vlterioribꝰ incohaārēt.

Dem in cōci. gnali.

On debꝰ rep̄hensibile iudicari si fm varietatē tē porum statuta qnq̄ varient humana pserim cū vrgēs necessitas vel euidens vtilitas id exposcat. qm ipe deus ex hijs que in veteri testamēto statuerat nōnulla mutauit in nouo. Cū ergo phibicōnes de oiugito in scōo et ter cō affinitatis gne minime cōtrahendo et de sobole suscepta ex secundis nuptijs osgnacōm viri nō copulanda pōris et difficultatē frequēter inducāt et aliqn̄ periculū pariant aiaꝶ. cū cessante phibicōne cesset effectus. ostituicōes sup ſ editas sacri approbacōne cōcilij reuocantes pūti ostituēe decreuim̄ ut sic otrahētes decetero libē copulētur. Prohibitio q̄ copule oiugalis quartū osang̃nitatis q̄ affinitatis gradū de cetero nō excedat qm̄ in ulterioribꝰ g̃dibꝰ iā non pōt absq̄ grauī dispendio hmōi phibitio gnaliter obfuari. Quaternarius vero numerus bñ cōgruit phibitioni oiugij corporalis. de quo dicit aplus. q̄ vir nō hꝰ ptātem sui corpis ſ mulier neq̄ mulier hꝰ ptātem sui corpis ſ vir. q̄ q̄tuor sunt hūores in corpore qō etiā cōstat ex quatuor elemētis. Cū ergo iam vsq̄ ad quartū g̃dum phibitio oiugalis copule sit restricta eam ita volumus esse ꝓpetuam non obstātibꝰ ostitutionibꝰ sup hoc dudū editis vel ab alijs vel a nobis. ut si quis otra phibitionem hmōi pſiū pserit copulari nulla longm quitate defendatur annorū. cū diuturnitas tempoꝶ nō minuit peccatum

·xxxv·q·iij·de ꝓpinquis·ſ hodie nō phibetur ut ſ dꝰ. Si vis hre terciū genus adde psonā p carnis copulā scōo generi et sic habes terciū genus·vbi gra. seius fuit maritus relicte fris tui mortua illa relicta maritus eius qui ē tibi in scōo gne accipit aliā illa ē tibi in tercio gne et illa olim mortuo viro suo nō poterat copulari alicui de osang̃nitate tua cū illa ēſſ tibi et osang̃neis fris tui in tercio gne vsq̄ ad scōm gradū·de ſ gne habes·xxxv·q·iij·porro·et primū genus otrahitur tm̄ ex vna pte·scōm terciū genus qnq̄ ex vna pte ut in pdcis exēplis·qnq̄ ex vtraq̄ ut in vxoribus duoꝶ fratrū q̄ sunt inter se in scōo gne ex vtraq̄ pte appositus altero fratre mortuo si illa copulatur alteri ille erit in tercio gne vxori alterius fris. Primū genus dꝰ q̄ primo emanat de osanguinitate vel q̄ vna psona mediātē otrahitur. Secū dū dꝰ q̄ scōo loco emanat post p̄mū vel q̄ duabus psonis mediātibꝰ Terciū q̄ in tercio loco et q̄ tribꝰ psonis mediātibꝰ·sic intellige q̄ dicit hic. Sed nūquid publica honestas est ſblata·videtur q̄ nō·q̄ de ea nil dixit·ſ otra vidꝰ p·c·xxxv·q·iij·porro·vbi phibetur scōm genus·et p̄ter istud impedimētū ē ibi publica honestas ut in vxoribꝰ duoꝶ frm̄ siue cōsobrinoꝶ·ſ scōm genus remotū ē g̃ illa publica honestas·pōt dici q̄ vbi publica honestas simul incidit in eundē casū cū scōo vel tercio gne ut in vxoribꝰ duoꝶ fratruz siue fratrū siue cōsobrinoꝶ vno sublato tollit et aliud p hāc ostituēoz quotiēs enim viciū ex vna etiā radice nascitur posequēs est ut vna lege tollatur. C. de nup. l. ul. in fi. et. ff. de iniur. duobꝰ. C. colonus. et. ff. ar. fur. ce. l. si colonus. ar. et alia publica honestas ut soboles suscepta ex sponsis nuptijs non copulanda ognationi viri p̄oris ſblata ē ut stati dicē sequēs ſra. als vero publica honestas adhuc ē. s. de sponsi. impu. duo pueri.

g Nuptijs. ſ ita intelligē. Frater meus hēbat vxorez eo mortuo relicta eius otrahebat cū secūdo. soboles nata de istis nuptijs scōis nō poterat olim copulari alicui de osang̃nitate p̄oris mariti et ſ ꝓpter publice honestatis iusticiā q̄ hodie sublata ē in hoc casu. in alio casu adhuc durat. ut dixi in sponsa de futuro. q̄ in matrimonijs nō quid liceat ſ q̄d honestum est cōsideratur. ff. de ritu nup. semp. et ideo frater impedit sumere sponsam fratris ꝓpter publicaz honestatē. q̄ scriptū ē. sponsam fratris frater hre nō pōt. s. de spon. ad audientiā. et ar. ad hoc. ff. de adop. q̄ in adoptione. Io. dixit q̄ publica honestas in oibus est sublata nisi in sponsa de futuro. ego intelligo esse tantū sublatā in casibꝰ ommbꝰ qui hic ponūtur et nō in alijs.

b Reuocantes. greg. tñ dicit q̄ qui dissoluit hec gna affinitatis negat vbū dei in eternū manē. xxxv. q. x. Fratermitatis. ultra medū vsus fi. qualiter g̃ innocētius dissoluit. ſ intellige sine causa et ab alio q̄ a successore g̃g. mrimoniū illoꝶ qui an̄ ostitucōēz istā cōi

i Libere. sic g̃ vidꝰ q̄ traxerāt in quinto vel in sexto gradu non ofirmetur ſ q̄ ostōnes mrimonij nō trabūt ad ptērita mrimonia. xxxv. q. iij. de incestis. et. xxxi. di. ātē trienniū. et gnaliter ostōnes

nō trahūtur ad p̄terita ñ hoc ibi dicatur. s. de cōsti. c. ul. Sz pone q̄ post istā ostitutionē publicatā simul steterūt scienter. dico q̄ hoc ipo intelligūtur hēre ratū mr̄imoniū. ar. s. de diuḡ. ser. ꝓposuit. et. s. de despon. impu. lr̄as. accessit. et. ff. de ritu nup. si quis in senatorio. q̄ et si p̄mus osensus nullus fuit postea p̄t cōfirmari. in auten. de nup. ¶. si vero ab inicio. coll. iiij. ſz vidēt q̄ ꝑba necaria sint. s. de spōse. et. xxix. q. ij. si quis ingenuus. et nouus osensus requiritur. s. de eo qui dux. in mr̄i. c. ve mēs. ñ expresse osentiant. antiquus osensus videt pdurare qui nullus fuit. ff. d̄ p̄cat. ſz si ꝑ anēte. ff. de arbi. si cū dies. in p̄n. et. l. labeo. ¶. pnl. ff. de v̄ obli. l. i. ¶. cū adicit. Iodicit q̄ p mr̄imonio stā dū est ex quo ex ēta scia post publicatā ostitutio nez simul steterunt. ipso eni facto mr̄imoniū ꝑducitur saltē p̄sūptum.

a Humores. de quibo habes. s. de cele. mis. in quadā. in fi.

b Lō ginquitate. et ita nulla p̄scp̄ cō currit otra mr̄imoniū sicut olim currebat. sic et otra votū nulla currit p̄scp̄tio. xxxiij. q. v. q̄ deo pa i. et. s. de regula. sicut no is. in fi.

c Infelicē. sic. s. de osue. c. ul. et. c. quāto. et. j. de simo. nō satis. et. c. se.

Ur qui. quarto. idz ſz si tercio vel secdo ꝑm regulaz sequentē q̄ mihil attinet ei qui ē ex alia linea in q̄nto licet magis appropiquet cōi pa e Approba rentitam. Nō q̄ regula a magistris tradita approbatur hic a iure et sic p iure ꝑuabm̄ regulā istā. ar. s. e. q̄ dilectio.

f Remotior. si vis scire in quo ḡdu alique due p sone diuersaz lineaz si bi attineant recurre ad cōem stipitē siue parentem a quo descēderunt et descende equaliter cōputando p ambas lineas q̄ usq̄ alter illaz p̄mo occurrat et si ambo simul occurrāt erāt in eodē gradu p̄mo secundo tercio vel quarto et iste p sone que equaliter descendūt nō dicūtur distare gradu ſz potius sūt in gradu equali descendenti a cōmuni stipite equaliter et si sunt infra q̄rtum gradū non possunt matrimonialiter cōiungi. sed si vna p̄mo occurrit q̄ altera descende p lineā alterius vsq̄ ad illā et semp post illū gradum in quo occurrit p̄ma p sona additur gradus p numero p sonarū et sic habebis quoto gradu vna distat ab altera. iste p sone nō dicūtur esse in gradu ſz distāt gradu sicut iste p sone de q̄bus hic dr̄ cū vna disset quarto gradu et alia quīto a omuni parente q̄d planū est videt et quoto ḡdu remotior p sona distat a cōi parente toto distat a quolibet alio descendēte p lineā aliā. vbi grā. cōmuns parēs istoz fuit petrus eius filij fuerūt martinus et berta q̄ sūt in p̄mo gradu. de martino descendit ioſes. de berta ex alia parte natus fuit robertus q̄ iohānes et robertus sūt in secdo ḡdu eqliter descēdentes a petro. de ioſe natus est stephanus. a roberto ē albertus natus q̄ sūt in ḡdu tercio et equaliter descendūt a petro tercio ḡdu. a stephano natus ē vir iste de quo ſz queritur. de alberto natus ē ticius q̄ est in q̄rto gradu cū viro isto equaliter distantes a petro. p̄mo loco occurrit tibi vir iste q̄ q̄rto ḡdu distat a petro et sic est ultima p sona in cōsanḡnitate petri ex vna linea et ticius ex alia linea. de ticio nata est hec mulier de qua ſz dr̄ et distat quinto gradu a petro. et sic exiuit iam osanḡnitatē petri ergo eodē gradu distat a quolibet alio descendēti p aliā lineā et sic distat quīto ḡdu a martino ioſe stephano et ab isto viro vitelicz filio stephani ideo q̄z recte p̄t illū hēre in virū et quēlibet descendentē a petro p aliam lineā posſz accipe cū omes ille p sone huic sint in q̄nto ḡdu. ſz in ar. bore melius videt.

Ccepisti. iudicū. s. q̄ vtercz iuret manu septima ꝓpinquoz. xxxiij. q. i. c. iij.

b Diiudiceris. Nō o trary opis cuidētia mēda ciū cōuinci. s. de p̄sūp. lr̄as. ar. s. de ma. et obe legebatur. et. xxij. q. v. cauete.

i Repare. Nota q̄ sma otra mr̄imoniū lata non trāsit in rem iudicatā cū appareat ex post facto eccīam fore deceptaz. sic. s. de re iud. lator. o sanḡnei. et. j. e. fratermitatis. quare prior mr̄imonia restauratur etiaz muliere otradi cēte si fraudis fuerit cōscia. ff. de adulte. si vxor. ¶. iudex. et. ¶. ul. ut dixit ala. si vero conscia fraudis nō fuerit potēit repellē eū si voluerit p̄textu adulterij. ar. xxxij. q. i. de bñdicto. et. q. vi. mihil. ſz nō credo q̄ hoc obstet q̄n mr̄imonia p̄ora debēt restaurari. j. e. laudabilē. et. c. fratermitatis. Itē ar. ō. xxxiij. q. i. si p sortiarias. ſz ibi separantur ꝓpter maleficiuz non ꝓpter frigiditatem.

k Missum. sic. s. de regula. c. ij. ꝛ expone missum. i. vicariuz q̄ fungit vice ep̄i. s. de mstri. c. iij.

l Affirmes. q̄ eam cognouisti.

m Caput. s. de despō. impub. otinebat. xxxiij. q. i. si q̄s accepit. et hoc intellige m̄si ipa velit p bare se v̄ginē p aspectū corpis. s. de pba. ꝓposuisti. et. c. cām mr̄imonij.

n Tacuit. ḡ vidēt q̄ p ānū et dimidū reclamare nō poterit. ſz cōtra videtur. C. de repu. in cauſ. vbi dr̄ q̄ vsq̄ ad duos ānos poterit reclamare imo vsq̄ ad trienniū. in auten. de nup. ¶. p occasionē. coll. iiij. et. j. e. laudabilē. qd dr̄ in istis duabo ultimis o cordātis tenē dū est et nō tener qd hic dr̄ de ano ꝛ dimidio. et ē ar. ad p̄scp̄ cōnē si q̄s taceat vsq̄ ad opletā p̄sūpcōez q̄ gesta taciturnitate firmauit. C. d hijs q̄ a nō to. ma. l. ul. cit q̄ nō ē standū eoz o fessioni o tra mr̄imoniū et si vtercz o fiteatur nō vidēt credēdū ne in fraudē ſz dicētur. s. de eo q̄ cog. o sanḡ. vx. sue. sup eo. ñ qd asserūt. pbauerint septima manu ꝓpinquoz. xxxiij. q. i. c. iij. sed p mr̄imonio bñ credit eis. s. de clā. despō. c. ij. et qd dr̄ non credit eis otra mr̄imoniū. verū ē q̄ tū ad ſz ut otrahēdi facultatē acquirāt ſz si vellēt in o tinētia manē credit eis. xxxiij. q. v. qd deo pari.

o Sod sedē. aptus. s. de despō. impu. a nobis. et ar. e. ti. pubēs.

q Impotētes. hac racōne vidēt q̄ senes q̄ natura i vbi de ſz. calore defecerāt otrahē nō p̄nt. ſz otrariū ē verū. C. de nup. sancim̄. xxvij. q. i. nup tiaz. q̄ in semb dr̄ esse legis obsequiū et humanitatis solaciū ut ibi. et. xxxi. q. i. aperiant. qd si dormierit. ſz ſz nō loquitur de tali impotētia. ſz de eo qui sectus est qui ꝓpetuo impotens est. ſz senes aliq̄n aliquo beneficio mouētur.

Xtris. otraxit. i. otraxisse apparuit vel in veritate cōtraxit ex eo q̄ otra naturā vim ei forsan intulit q̄ arta fuit vñ nullo mō sibi potuit omisceri vñ magis inabilis reddita fuit et sic nō fuit mr̄imoniū. j. e. fratermitatis. si enim nō loquerēt de impedimēto p̄cedēte mr̄imoniū stare nō posſz qd dr̄ in fi. xxxij. q. i. dixit. et. q. v. si vxorē. et. s. de cōiu. lepro. c. i. et. ij.

s A natura. q̄ erat arta ut dixit.

t Medicoz. j. e. fratermitatis. et ita nō fuit mr̄imoniū. et intelligē

lieris. q̄ si pclamare voluit cur tādiu tacuit. cito enī et in paruo tpe scire potuit si secuz coire potuisses. si autē statim m̄ipa nouitate post mensem aut duos ad ep̄m a eius mis= sum pclamauerit dicens. volo esse mater. volo filios pere are et ideo marituz accepi sed vir quē accepi frigide nature est. nō p̄t illa facē ꝓter que illū accepi si pbari p̄t p rectū iudiciū separari potestis. illa si vult nubat in dño. H ex. iij.

O ambien. episcopo.

Vod sedē et. j. sicut puer qui nō p̄t reddē debitū nō est aptus cōiugio sic qui impotentes sūt minime apti ad cōtrahenda matrimonia reputantur. E Dem.

Ex lr̄is tuis accepimus q̄ quīdam sedecim annorū quādam annorum tredecim duxit vxorem qui cū debitum reddere non posset mulier tā gra uem infirmitatem cōtraxit ut omino viro sit facta inutilis et instrumentum eius impeditum ita q̄ vir ei cōmisceri non potest. Rñdemus igitur q̄ si vicio illō mulier a natura cōtraxit nec o pe medicoz. poterit adiuuari viro aliaz accipiendi liberā tribuas facultatē.

Ccepisti mulierez et p aliq̄ tpus habuisti p mensem aut per tres aut p annū et nūc p̄mū dixisti te esse frigide nature ita ut nō potuisses coire cum illa nec cū aliqua alia. si illa q̄ vxor tua esse debuit eadē affirmat que tu dicis et pbari p̄t p verū iudiciū ita esse ut dicitis separari potestis ea tn racōne ut si tu post aliā accepis reus piurij diiudiceris et iterū post p acta penitētia p̄ora onubia repare debetis. Illa autē si prior post annū a dimiduz ad ep̄m aut eius missum pclamauerit dicens q̄ nō o gnouisses eam tu autē cōtrariū affirmas tibi credendū ē eo q̄ caput es mu

ſz auget. tantoq̄z sūt graviora crimina quāto diuitius infelicē animā detinent alligatā.

Ur qui a stipite q̄rto gradu et mulier q̄ ex alio latere distat quinto f̄m regulā approbataz quaquoto gradu remotior differt a stipite et a quolibet p aliam lineam descendentiū ex eodem licite possunt matrimonialiter copulari.

De frigidis et maleficiatis et impotentia coeundi.

Ex brocardico libro. xx.

Ccepisti mulierez et p aliq̄ tpus habuisti p mensem aut per tres aut p annū et nūc p̄mū dixisti te esse frigide nature ita ut nō potuisses coire cum illa nec cū aliqua alia. si illa q̄ vxor tua esse debuit eadē affirmat que tu dicis et pbari p̄t p verū iudiciū ita esse ut dicitis separari potestis ea tn racōne ut si tu post aliā accepis reus piurij diiudiceris et iterū post p acta penitētia p̄ora onubia repare debetis. Illa autē si prior post annū a dimiduz ad ep̄m aut eius missum pclamauerit dicens q̄ nō o gnouisses eam tu autē cōtrariū affirmas tibi credendū ē eo q̄ caput es mu

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

qd dicit nō poterit adiuuari op medicoꝝ sine pīculo corpali aliq̃
non deberet separari imo modica violentia dissuetine ut ar. j. e. frater
mitatis. et si talis fuit nō habuit ꝓpositū reddēdi mrimonij debitū
exacta vel exigendi et sic nullū mrimoniū. xxxij. q. ij. solet. et. c. ali
quādo. et. s. de cōdic. appo. c. ul. et ꝑm leges essi m cā redibicōmis. ff.

Q de edili. edic. queritur. C. mulierē. ar. ō. j. c. pxi.

Consultacōm. incredibile. qꝫ cōditionē corpis sui sciēs nō cō
traheret de leui. ala.

b Iudicare. g et nos sic
iudicare debem⁹. s. de re
iudi. in causis. et. C. de le.
et cōsti. pn. l. ul. v erū est
ubi ipa sic p̄cepit iudicā
dum. ar. xi. q. iij. nolite.
alias bn̄ pmittitur alit
fieri. xi. di. quis nesciat. ſ
hic nō p̄cepit eius osue
tudmē esse seruādā ſ po
tius osiluū est. tn̄ intellige
quod ſ dr ꝑm illaz dec. j.
. e. fratermitatis. et dixi.
. s. c. pxi.

Audabilē celebra
ri. et a tpe cohabitatio
nis nec sufficit cohabi
tare nisi dederint operaz
carnali operi. xxxiij. q. i.
de hijs requisisti.

d Frigiditas. qd ſ dr
de frigido idē intelligo de
maleficiato vt vsqꝫ ad
triēniuz expectet maxie
qꝫ magis sperādū est q
impedimentuz remouē
possit qd non pcessit a
naturalibꝫ. lauī.

e Probari. ar. q si p̄us
ꝓbari possit ipedimen
tum nō expectabūt per
triēniū. j. e. c. px. si vero
manifeste nō ostet tunc
cohabitēt simul p trien
niū otinuū in quo debēt
dare opam carnali ope
ri. ut hic. et ar. j. e. c. ul. et
i autē. de nuptijs. C. p oc
casionem.

f Gregorij. xxxiij. q. i.
q autem.

g Iudiciū. i. p testes vl
aspectuz corpis. ar. s. de
ꝓbac. ꝓposuisti. et. j. e.

b Separētur. l. c. ul.
ꝓter naturalē frigidita
tē. secus si ꝓter maleficiū. xxxiij. q. i. si p sortia
i Si ambo. vel l rias.
solūmodo mulier. ille enī
qui sciēter otraxit nō vi
detur q possit otradicē.
ar. s. de eo q dux. in mat.
. c. i. ff. de le. cō. l. ij. vel di
cas et verius q necē est
ut ambo osentiāt et suf
ficit q ita sep̄tuz est et si
p quā durū est. ff. qui et
a quibꝫ manu. li. l. p spe
xit. et. vi. q. iij. sep̄tum ē.
qꝫ cū nullū sit mrimoniū
nō tenetur alter alteri.

k Manu. sic j. e. c. ul. et
. xxxiij. q. i. requisisti.

l Iureiurando. uterqꝫ vir
et mulier iurare debēt q
fide bona dederūt opam copule carnali p triennīū nec vna caro effi
ci potuerūt. ꝓpinqui iurabūt q credūt eos verū iurasse ar. j. ō pur.
m Hij qui. s. vir et vxor et nō alij o purgatores si l ca. quotiēs.
bona fide iurauerūt. n Redire. cū ꝓter frigiditatē separantur. se
cus si ꝓter maleficiū. xxxiij. q. i. si p sortiarias. vbi de hoc.

Fratermitatis. matronas. talibꝫ credendū est si honeste sint et
perite in arte illa. ff. de ve en. inspi. l. i. in pn̄. et. s. de ꝓbac. ꝓposuisti.

et. c. cāz. et. j. e. px. oculus enī obstetricū in talibꝫ sepe fallit. xxvij.
. q. i. nec aliq̃. tn̄ in ſ casu nō requritur iuramētū. ꝓpinquoꝝ sic in frigi
ditate ut. s. c. pxi. ramentū. hoc nō ē remittendū istis testibꝫ ne
p Districte. p in aliq̃d m fraudē mrimonij dicēt. s. de eo q og.
osang. vx. fuc. sup eo. et. j. c. px. it. ꝓbari cū sit negatiua. sic potu
q Poterat. ſ qualiter ſ potu it. ꝓbari dicēdo q hec mulier ca
ret mēbro apto ad copulā carnalē. qualiter negatiua. ꝓbatur. s. de
elec. bone. dictū est.

r Deerat. Nō q non dr
esse. q mutile ē. s. de trās
lac. inter corpalia. et. ff.
q cuiusq vmūsi. l. i. C. et
quidē. nec dr hīc actōnē
qui habet mutilē. ff. de w
lo. nam hijs. et. s. ō resti
spolia. olim nobis. ar. ō
de soluc. c. pnl.

s Inuenit. nō dicit q
p medicū vel aliū.

t Miraculū. ar. q nullū
maleficiū ē ꝓpetuū cū pos
sit remoueri p̄ter diuinū
miraculū saltē p illū qui
ip̄m induxit. qꝫ quidq̃d
ligatur dissolubile ē. m
autē. de nup. C. nuptias.
coll. iij. et ꝑm ſ nō tenet
. e. si p sortiarias. xxxiij.
. q. i. ut quidā dicunt. p̄t
dici q aliud ē cū allegat
impotētia ex pte mlieris
ut ſ. et aliud vbi ex pte
viri allegatur maleficiū
ut in. c. si p sortiarias. et
j. e. c. px. ꝓ allegata fu
it falsa cā ut postea appa
ruit vn̄ postea dr istitui
viro. ar. s. ō re iud. lator
et. c. osang. nei. ad hanc
cām refertur hec racō. at
tendētes q impedimētū
. r. c. vel p̄t dici q maleficiū est ꝓpetuū ex quo enī
mulier cohabitauit viro p triēniū et dederāt o
perā copule carnali nec
potuerūt omisceri p̄sumitur ꝓpetuū impedimē
tuz et p̄nt separari et alteri
nubē. ut in. c. si p sortia
rias. qꝫ p̄t aliq̃s maleficiatus esse cū vna. nō cū
alia et ſ intelligo de ma
leficio qd p̄cessit mrimo
niū. nā post mrimoniū
otractū si supueniat im
pedimentū nō debēt se
parari. xxxij. q. vij. hij q
sam. et. q. v. si vxorem. si
vero post sepationē cā
cognosceret matrimo
niū dr reintegrari ut hic
patz qꝫ impedimentuz
nō erat ꝓpetuum.

u Periculo. ubi vēo g
ue piculū timētur nō est
mrimoniū ſ ubi leui pi
culo p̄t remoueri dr illd
pati. j. e. c. C. phec. ad tra
x Errorē. rio sensu.
ꝓter quē excusatur in
dex. j. de sentē. ex. sacro. i
intellige q error iste in
teruenit in aspectu cor
poris in quo matrone deceptē fuerūt qꝫ man⁹ et oculus obstetric
cū sepe fallitur. s. de ꝓbac. cām mrimonij. et. xxvij. q. i. nec aliqua
et sic patz q snia p errorē lata a qua nō ē appellatū reuocat si error
ꝓbabilis postea detegatur. j. de pur. vul. significatibꝫ. et. ff. de cōs
dic. fine cā. l. ij. Itē hēs ſ q snia p errorē lata cōtra mrimoniū non
trāsit in rē iudicatā quo minus possit reuocari qncūq; apparuerit
etiam deceptā fuisse ut ſ pj. et. s. de re iud. lator. et. c. osang. nei. et. s.

liter nūpsit cū quo p multos
ānos morata nō potuit carna
liter ab ipo ognosci. Licz aūt
p archip̄sbrū tuū sup hoc fuis
ses edoctus. tu tn̄ volens hīc
certitudinē plenioreē quasdā
matronas sue prochie puis
das et honestas ad tuā p̄sentiā euocasti districte inūgēs
ſ piculo aīaz ut mlierē ipaz
prudēter inspiceret et pquire
ret diligēter vtruz idonea esset
ad viriles amplexus. q tan
dē in fide sua tibi asseruere cō
stanter q eadē nunq̃ poterat
esse mater vlouīx eāqꝫ cui na
ture deerat instrumētū. vn̄ int
ipam et virū diuortiū celebra
sti. mulierē inducēs ut ad re
ligionē aliquā se transferret
ꝓpetuā otinentiā fuatura. et vi
ro licentiā tribuisti ut vxorez
duceret qꝫ pat fieri cupiebat.
Cōtigit aūt q postea mulier
inuenit qui seras hmōi resera
uit. habiteēs otinētiā quā ꝓmi
sit w. latori p̄sentiū supnup
sit. Quānus igitur semiplene
nobis expssis quo dcā mlier
se ꝓmiserit cōtinētiā fuaturā.
vtrū videlicz simplici vbo an
vto solēni vtrūue ad religi
onē trāsiceit ut ꝓmisit an otra
ꝓmissionē in domo remāsit q
q̃liter seras illas fecerit resera
ri. vtrū videlicz artificio medi
ci an cubitu viri seu alio quo
libet mō. Nos tn̄ pspicaciter
attēdentes q impedimētū illd
nō eat ꝓpetuū qd ꝑter diuinū
miraculū p op⁹ hūanū absqꝫ
corpali piculo potuit remoue
ri sniam diuortij p errorē licz
ꝓbabilē nouimus esse platā
cū pateat ex post fcō q ipsa
ognoscabilis erat illi cui⁹ fili
omisceatur. et ideo inter ipam

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

·c. pt. et. s. e. c. i. et. c. px. a Illi. sc. p̄mo viro a q̄ fuerat separata.
b Sili. sic. xxxiij. q. i. requisisti. et mnuit. ℔ ex eo q̄ in fi. hum? c. d. p̄.
fi. p̄ vir nō possit eā ognoscē sine g̃ui piculo q̄ nō fit reddēda q̄
mo viro licet ex post facto p ostrectu dmē secūdi viri reddita sit ap
ta p̄mo q̄ bn̄ pt ocedi q̄ nō fuit mr̄imoniū inter eos ut dixerūt
c Remaneat. q̄ si ingressa fuit et pfessa stati vimē. Jo. et. t.
solutū fuit mr̄imoniū si q̄ fuit inter eos. s. de cōuer. oing. ex publi
co. secus si ingressa fuit
cā pbacōis q̄ si ista tūc
ad seculū rediret opelli
tur redire ad virū p̄ore.
d Alioquin. i. si nō trā
fuit cū effectu.
e Se voto. solēne sc. et
ale debz opelli votū suā
re et p ℔ mēligitur for
nicata cū secō cū ipa cō
trahere nō potuit post
votū solēne.
f Fornicario. q̄ si ltime
otraxisset cū altero illud
ei obici nō posset nec p
textu talis fornicacōis
posset repelli a viro ar
j. de diuor. gaudemus.
imo vidēr q̄ nullā fornicacōz ei obicē possz. nul
lā enim iuriā fecit nec intēdebat facē viro q̄ for
nicata fuit tāq̄ soluta.
xv. q. i. illud. ff. locati. si ignorās q̄s. nam adulte
riū nō omittitur sine wo
lo. xxxiij. q. ij. in lectuz.
ff. de adulte. l. pnl. Itē si
aliqui sint separati p sni az
ecēie et post alter eorum
fornicetur minorē iniuri
am omittit et minus pec
cat. xxxij. q. vij. quēadmodū. p̄terea p primaz
fornicacōez nō fuit apta
p̄mo viro ℔ forte nec p
multas alias. g illaz so
lam pt ei oppōnē cū red
dita fuerit p̄mo apta vi
ro q̄ postea secuta ē q̄
tūc p̄mū leditur ius ma
trimonij. ar. s. de donac.
aplice. Potest dici q̄ sic
ex futuro euētu apparet
retro fuisse matrimoniū
ut dr in fi. sic ex futuro e
uentu apparet retro fuis
se factā iuriā p̄ori viro
ff. de capti. et postli. re
in bello. C. i. et ff. ad ma
cedo. l. i. C. i. Sz q̄d si post
p̄mū coitū cū secō p̄or
petit eā. dico q̄ ē ei red
dēda et si non inuenerit
eam aptā est restituēda
secō. et sic etiā p? secūm
vel terciū coitū secōi et sic
in infinitum ut dixit Jo.
Tan. dixit q̄ vsq̄ ad ter
ciam vicē tm̄ et nō vltra
debz restitui p̄mo ℔ rema
nere dz cū secō. qm̄ due
tm̄ snie post p̄mā sūt fe
rende q̄ tercio appellare
non licet. ij. q. vi. si q̄s in
qua cū q̄. et. s. de ap. sita
nobis.

et ptimū virū dicimus mr̄imo
mū extitisse quare inter eaz et
pfatū. w. mr̄imoniū nō esse cē
semus eosq̄z ab inuicem p̄cipi
mus separi. et si p̄dicta muli
er ad religionē trāsiuit p̄mo
vir qui nō cognouit eandē cū
ea remaneat cū qua postmo
dū ecclesie autoritate otraxit.
alioquin ea dimissa debet ad il
lam redire cū qua p̄mo otraxit
nisi se voto mulier illa ostrin
xerit ad otinentiā obseuandā
ut intelligatur p hoc cum pfa
to. w. fornicata fuisse vel nisi se
fornicario modo alij viro mi
scuerit ut p̄mus vir pretextu
fornicationis eius velit cōsortiū declinare. nam si tantū sim
plici verbo se p̄mittit otinentiā
seruaturā et postea in ospectu
ecclesie nupsit memorato. w.
q̄ dū articulus iste dubitabi
lis erat p̄sum nō debz q̄ forni
caretur cū alio ℔ amodo nō dz
cū illo aliquatenus remanere
Per hec autē qōnem illam
noueris esse solutā qua queri
tur vtruz ea que adeo arta est
ut nulli possit carnaliter omi
sceri nisi p incisionez aut alio
sibi modo violentia inferat nō
solūmodo leuis sed forte tam
grauis ut ex ea mortis pericu
lum timeatur ad matrimoniū
otrahendum debet idonea p
biberi. Similiter illa que vi
ro cui nupserat adeo arta ē ut
nunquā ab eo valeat deflora
ri. si ab eo per iudiciū ecclesie
separata nubat alteri cui arta
non sit. et per frequentē vsum
secundi reddatur etiam apta
primo vtrum ad eū redire de
beat cum quo prius fedus in
ierat cōiugale. de talibus au
tem non est facile iudicanduz

ligere tn̄ ℔ distinctionē p̄missam an̄ sit graue periculū si reddatur
(n De talibz. si. s. de in itr. rest. cū vemissent.) aptaq̄ vel nō. vin.
o Facile. q̄ nescitur an sit apta viro p̄mo et ℔ aliquo iure p̄pendi
nō pt ℔ potius p expientiā facti. si. s. de wna aplice. cū suis ocorō.
p Ex futuro. sic. ff. de relb du. quedā. et. ff. si cer. pe. p̄mde. et. ff. q̄
po. m pig. ba. l. potior. ff. ad ma cedo. l. i. C. i. nec intelligē q̄ mr̄imo
niū retro trahatur. ℔ hoc ideo dicit q̄ in dubio est an sit mr̄imoniū
cū primo. nec intelligas
q̄ tūc p̄mo incipiat esse
mr̄imoniū cū p̄mo cū in
cipiat esse apta sibi ℔ p̄
mo tunc declaratur fuisse
mr̄imoniū. si. ff. si ℔. ven
ficiati. C. ℔ si querit. et. ff.
de acquirē. re. w. adeo. C.
cū quis. in fi. (vbi dr q̄
q̄ excussit nō facit nouā
speciem ℔ eā que erat de
texit.) et. xxxiij. q. i. requisisti. ff. qui testa. fa. pnt.
l. heredes palā. C. i. b.
Itere. integra. i. in
telligē q̄ viri potēs
erat hec que virum pati
poterat licet esset virgo
dr viri potens. ff. de ver
sig. mulieris. in pn̄.
r Alias. et ita allegabat iste maleficiū quātū
ad istā et nō quātū ad a
lias et nō frigiditatē q̄
si q̄s ē frigidus ad vnā
et quo ad omnes est frigi
dus. cū impedimentuz a
natura p̄cedat. ar. s. e.
ex lrīs. secus in maleficiato ut dictū est. s. e. px.
vnde postq̄ ostiterit de maleficiato post triēnū debent separi et ad alia
vota trāsire. xxxiij. q. i.
si per sortiarias. secus in frigido. ut. s. e. c. i. et. c.
laudabilē. et. xxxiij. q. i.
requisisti.

cum finale iudicium pendeat
ex futuro. Honorius. iij.
Litterē vestre nobis ex
hibite o tinebant. q̄ cū
causam matrimonij que inter
.Q. mulierē et A. eius virum
vertitur vobis fuisset ab J. pa
pa p̄decessore nostro cōmissa
dicta. Q. proposuit q̄ quasi
octo annis elāpsis dicto A.
fuisset mr̄imonialiter copula
ta et diu cohabitasset eidem.
adhuc integra p̄manebat eo
q̄ p̄dictus vir eius nō habe
bat potentiā coeūdi. q̄re pete
bat diuortiū celebrari. p̄dcūs
vero A. fatebatur q̄ nūquā il
lam ognouerat. tn̄ se habē po
tentiā cognoscendi alias as
serebat. Vos vero ne id cōfi
terentur in fraudē a matrons
bone opinionis fidedignis ac
expertis in opere nupriali dic
tam fecistis inspici mulierē.
que phibuerūt testimonium
ipaz adhuc virginem p̄manere.
postmodū p p̄sbiterum de
cuius prochia vir existit fecistis inquiri vtrū ipse aliquaz
cognouisset. nec p inquisitionem ipam vobis ostare potuit aliquā esse carnaliter ogni
tam ab eodē. Q. Muliere autē re
quirēte diuortiū et dicente q̄
mater esse volebat et filios p
creare. ℔ ponēte vero viro q̄
paratus erat stare ofilio ecēie
mūristis eisdē ut agerēt pe
nitentiā de omissis et sic forte
placeret deo qui mr̄imonij fui
it institutor et auctor ut opus
mr̄imonij osūmarēt. qui post
plures termios ad vīaz reuisi
pnnā osona voce dixerūt q̄ nō
poterāt carnaliter omisceri. Quo
circa. Q. q. si ita ē et cōstiterit
vobis p̄fatos virū et mulierē

s Fraudē. ofessioni con
iugū otra mr̄imoniū nō
est credendū ℔ter collu
sionē quā multi facerēt.
s. de eo q̄ cog. cōsang.
vxo. sue. sup eo.
t Fidedignis. s. e. c. px.
vbi de hoc.

u Cōmissis. q̄ infirmitas corpalis frequēter ℔uenit ex pcēo et
sic causa cessante forte cessabit effectus. J. de p. e. et re. cū infirmitas.
x Institutor. si. xx vi. di. deinde oppōnitur. et ar. s. ti. pxi. de infide
libus. et. xxxij. q. ij. C. his ita. et quidaz dicūt q̄ hij s vbis fuit in
stitutū mr̄imoniū. hoc nunc os ex ossibz meis. rc. sed illa vba plata
sunt ab adam. ut. s. de biga. debitū. vnde vidēr verius q̄ per illa verba. crescite et multiplicamini. ab ipso dño plata.

g Presumi. si. xxxiij. q. ij. p bellicā. et J. de dinor. gaudemus.
b Ammodo. sc. veritate reuelata q̄ fuerit v coz p̄mi.
i Solutā. ar. a cōtrario sensu sūpto ex illo vbo. s. e. c. i. ibi. absq̄
corpali piculo. rc. et est ar. validū a contrario sensu. s. de hijs q̄ fi. a p̄
la. cū aplica. in fi. et. s. de regla. cū virū. k Prohiberi. et cte nō.
l Similiter. resume. p hoc noueris qōnē illā esse solutā qua que
ritur vtrū illa q̄ viro cui. rc. m Debeat. q̄ si dicat nō debz. ℔ mēs.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

a Trienniũ. qui enim separantur ꝓpter frigiditatẽ naturalẽ p trienniũ cõtinuũ debẽt cohabitare simul et dare opam carnali operi. s. e. laudabilẽ. et in aut. de nup. §. p occasionẽ. coll. iiij. Idẽ tempus dico dandũ maleficiato et multo fortius cũ sit accidẽtale illõ impe

b Manu. Sz q̃re requirũtur iuramẽta ꝓpinquoꝝ cũ dimentũ. sufficẽ debeat iuramẽtũ viri et mulieris cũ iuramẽto illaꝝ q̃ illã vgi nem asseuerãt. ut. s. de pbac. ꝓposuisti. et. c. cãz mrĩmonij. vel etiaꝝ iuramẽta ꝓpinquoꝝ sufficerẽt cũ vterq; id ofitetur. xxxiij. q. i. requisisti. ſz hic vterq; cõfitebatur sed hoc ideo q̃ sepe fallitur et man⁹ et oculus obstetricum. ex vij. q. i. nec aliqua ideo iuramẽta ꝓpinquoꝝ requirũtur. ois emim cautela que adhiberi pt in talibꝰ ẽ adhibenda ꝓpter periculuz aie et ideo circa maiora cautius est agendũ. ar. vij. q. ij. c. ul. et. xlij. di. quiescamus. et. ff. ad carb. l. i. §. ij. et. lxi. di. miramur. tñ si alterũ omittẽtur mischilominus valet sponsa. ut. c. requisisti et. c. ꝓposuisti. et. c. causam matrimonij.

Ittere vxorẽ futurã scz cũ spõsalia tm̃ ꝯtraherentur.

d Cõsentiente. exp̃sse. et hoc agebatur q̃ mediante fratre tanq̃ p. procuratorẽ spõsalia ꝯtraherentur qõ fieri p. ff. de spon. l. ul. alias si ffem tm̃ ꝯtrahãtur nõ valẽt nisi ipa postea ꝯsentiret ſz frater ad ſz tm̃ obligatur ut sororez inducat ut cũ illo mrĩmoniũ cõtrahat. ff. de v. obli. milla stipulatione. et. l. quotiens quis alium.

e Munera. dña est iter donum et munus. ff. de v. sig. inter donum.

f Sitũ. spe futuri mrĩmonij nõ rei pñtis. et ita nõ est mrĩmoniũ et hoc patz p fi. et hoc ipso etiã si ipsa absente cõtracta fuissent sponsalia cõsentire vidẽt ip̃o facto.

g Viri. id est spõsi. sic. xxvij. q. ij. genuit.

h Permisit. ꝛ male qõ facẽ nõ debuit. s. de spõ. ad audientiã. et. c. sponsi.

i Probibuisses sam. et bene. s. de spõ. du. tua. et c. sequẽ.

k Alij. s. tercio. eũ a quo appellatũ est vel q̃ nõ tenuit appellacõ vel q̃ ipa nõ fuit ꝓsecuta suã appellationẽ et ep̃us factũ significauit ꝓpe vñ mãdat ei ut si est ita ip̃am cõpellat redire ad domũ matris q̃ ip̃a ꝯtempsit mandatũ eccie a tercio viro ꝓpterea nõ separabitur. et ẽ h̃ ar. q̃ mandatũ iudicis nõ est ꝯtẽnendũ. xxciiij. di. c. i. ar. et. viij. q. i. sciendum. xi. q. iij. si aũt nobis. et. c. qñ ergo. et. ff. ne quid in lo. pub. l. ulti. et punire debz ꝯtemptores ut h̃ patz. et J. c. pxi. et. l. p̃dicta. et. ar. ff. si q̃s ius di. nõ ob. l. vna. als deluso rũ videtur edictũ iudicis. (. ff. de re iudi. l. ꝯtuacia. §. ꝯtumax.)

m Excessu. scz de fide violata p̃oris spõsi. et q̃ desp̃osari se p̃misit a fratre sponsi. et q̃ mandatũ eccie ꝯtempsit. et sic patz q̃ iudex p̃t punire ꝯtũacem ut dictũ est.

Ex lrĩs. absentẽ. que postea ꝯsensit als nõ tenuissent sponsalia et ita inter absentes ꝯtrahũtur spõsalia ꝛ mrĩmoniũ. ff. de spõ. l. ul. et. xxxij. q. ij. honorãtur.

o Interminacõne. cõminacõ tm̃ fuit nõ snia. ar. ō J. de eo q̃ fur. or. re. c. i. et. s. de locato. c. i.

p Probibuit. qõ facẽ debuit. s. c. pxi. et J. c. pxi.

q Districtius. Nõ q̃ licz iudex deferat appellacõm in lo min⁹ michi

ſz t interdicere ne faciã id ꝓter qõ appellaui vel qõ ex eo sequitur nec mirũ cũ sit ordinarius p̃t etiã statuẽ terminũ appellãti. s. de appell. sepe ꝯtingit. de causa tñ multo appellante postq̃ detulit appellationem ꝯgnoscẽ nõ possz q̃ iã remisit eã ad superiorẽ. ij. q. i. nomen. et. s. de offi. le licet.

r Causa ipa. hic ne. v. q. i. quidã. xvij. q. iij. si q̃s suadẽte. et. s. de ap. ꝓterea. ar. ō. ij. q. vi. biduũ. Snia excõica cõis bñ p̃t ferri sub ꝯdicõne ut in. c. ꝓterea. alie vero snie nõ debent ferri sub ꝯdicõne late tñ tenent ut in. l. p̃dicta biduum.

s Ob id. sic patz. q̃ interdictũ eccie nõ dissoluit matrimoniũ ut. s. c. ꝓx. q̃ nõ est ꝓpetuũ impedimentũ. ut dixi. s. de spon. du. tua. ſz pnia debz ei impom q̃ mandatuz eccie ꝯtempsit. s. c. ꝓx.

terit ad terciuz reuerti pmittas.

E de. w. qbaron. ep̃is.

Ex lrĩs cantuarien. arẽpi ad nos puenit q̃ cũ. g. de scõ leodegario. ij. filiã suã ab sentẽ cuidã. R. noie desp̃ãsasset et J. Postea orta suspitione q̃ p̃fatus. r. ad alia desideraẽt vota trãsire ad examẽ fuerit dicti arẽpi cã plata qui sub anathatis intermiacõne ꝓhibuit ne anteqũ de p̃dicto negocio plene constaret vir ad sed̃a vota trãsiret ſz ipe p̃scpta ꝓhibicõne ꝯtempta filiã. w. in facie eccie sibi solenniter copulauit vxorẽ et J. cũ arẽpus vellet de mrĩmonio p̃mo ꝯgnoscere dictã. m. appellationis vocẽ emisit cui⁹ appellationi arẽps deferẽs eidẽ sõ excõicationis intermiacõe districtius inhibuit ne cui nuberet donec causa ipa finẽ debitum sortiretur ipa tñ de remedio appellacõis ꝯfisa cuidam alij. w. nomine nupsit et J. m. q̃. si michil ostiterit qõ impediat p̃ter ꝯsensũ de futuro quinter p̃fatos. r. et. m. asseritur p̃cessisse sed̃a mrĩmonia iuolabiliter obseruanda sublato ap. obstaculo iudicetis. licet emim cõtra interdictũ eccie ad sed̃a vota trãsire nõ debuerit nõ est tamẽ ouemẽs ut ob id solũ sacramentũ iugij dissoluatur. alia tñ pmitẽtia eis

De muliere. interdictũ. qõ facẽ non debuit ut. s. c. pxi. et. s. de spon. du. tua. ubi de hoc. xxxiij. q. iij. nõ oportet.

u Separẽtur. hec snia est ad tpus vnde ex tpe tollitur sine omni alia absolucõe ut h̃ videtur. ar. s. de spon. nõ est nobis. et. lxxxi. di. si qui sũt. sed tutius ẽ q̃ etiã post separationẽ absoluãtur saltem ad cautelã. licet videant excõicati tm̃ dũ siml ma

x Quousq; nent. ar. ō. s. de spon. duo. tua. in fi. ſz ibi soluitur qualiter illud et ea que in hoc titulo dicũtur intelligũt circa hmõi separationem.

Conquestus. in vxorẽ. et sic ltĩmata fuit p ꝯsequẽs mrĩmoniũ

a Legitimã. insti. de nup. §. ul. in aut. q̃bo mo. J. e. tãtana. effi. le. et sui. §. sancitũ. coll. vi. et J. e. tanta. xxx. q. v. nullũ.

b Occasione. q̃ exquo ꝓnũciata fuit ltĩma cessabit occasio ista vñ si ꝓter hoc vellet eã molestare p̃t et dz ab eccia excõicari cũ causa mrĩmonij ad eccĩam spectet et p ꝯsequẽs ltĩmatio q̃ ẽ accessoria. ar. ō. J. c. cãm que. nõ est ꝯtra. ibi pñcipaliter omittitur cã sup questione spoliacõnis que ad ꝓam nõ ptinet inter eos qui nõ sũt sue iurisdictõnis ſz ad iudicẽ secularẽ ut ibi patz. et. viij. di. quo iure. h̃ vero pñcipaliter cõmittebatur cã filiationis q̃ ad eccĩam ptinet et ea determinata p ꝯsequẽs cã inquietationis q̃ fiebat huic mulieri eo q̃ illtĩma dicebatur. et ita cessante illa cã patz q̃ inuasta esz vlterius inquietatio ex illa cã vñ ꝓa racõne saltẽ pcĩ p̃t se intromittere. s. de iudi. nouit. et ar. ij. q. i. si peccauerit. vel ꝓa hẽbat h̃ vtrãq; iurisdictionẽ. ar. s. de ap. si duobꝰ. et ita nulla oppositio.

Sm inter. publice. s. denũciatione p̃missa in ecclesia publice als hodie ō: clamdestma. s. de clam. despon. cũ inhibitio.

d Cõtradictione. si quis cõtrabat nõ p̃missa denũciatione vel ea

IIII

pimissa stingit mrimoniũ ex iusta cã interdici et nõ obstãte cõtrãdictõne contrahat si postea impedimentũ probaret filij medio tpe natiuitatis erũt et ideo publice dicit ꝗ et sine ostradictõne ut hoc totuz habes milla ostitutione. cum inhibitio.

a Cõcepti. sic ergo tpus concepcõis spectandũ ē cũ de omodo accipiens tractatur. ff. de sta. ho. paulus. et quotiens de omodo alicuius tractatur. p iam nato habet. ff. e. qui in vtero est. ff. de senatore emancipatũ. v. si q̃s cõceptus sit. tc. et instit. de ingenu. C. ex ostrario. ar. ō. xv. q. viij. cũ multe. et de ose. di. iij. firmissime. ar. ō. ff. de tecur. l. ij. C. in filijs. et C. se. p pma pte facit. xxvi. q. iij. igit. in fi. so. qd pmo dr verũ est ꝓter fauorẽ filiorũ et libertatis. qñq; tñ ostideratur odiũ paternũ ut in. c. cũ multe. ostrariũ illd igitur locũ habet ut varietas fatorũ adaptetur diuersitati horarũ.

debebit impomi q̃ ostra phibitionẽ ecclie hoc fecerũt. I Dez

O Emulie padua. epo. re et. J. Illos autẽ qui p osanguinitate phibẽtur coniungi et post ostra interdictũ ecclesie se receperint excõicationi debes subicere donec tãdiu separentur quousq; lũme cognoscatur vtrum eorũ mrimoniuz possit et debeat iure stare.

Qui filij sint legitimi.

Lex. iij.

O Nquestus ē nobis. h. q̃ cũ quandã mulierẽ in vxorez accepit. R. patruus mulieris ipaz exheredare conatur eo q̃ ante desponsationẽ matris sue nata fuerit licet postea pater mulieris pfate matrẽ ipius accepit in vxorem. Ideoq; m. q. si ē ita eã lũmã iudicetis. p dicto. R. inhibẽtes ne dicte mulieri hac occasione sup hereditate patna molestiã inferat vel gũamen. si autẽ ostra hoc fecerit psũpserit cũ seueritate ecclastica pcella

Qtis I Dem.

O Vm inter J. veterẽ et. t. mulierẽ diuortij snia canonice sit plata filij eorũ nõ debẽt exinde sustinere iacturã cũ parẽtes eorũ publice et sine ostradictione eccie inter se ostraxisse noscantur. Ideoq; sancimus ut filij eorũ quos ante diuortiũ habuerũt qui ocepti fuerant ante latã sniaz nõ minus habeantur lũmi et q̃ in bona paterna hereditario iure succedãt et de parentũ facultatibus nutriantur. I Dem rotho magen. arepo.

Q Ransmisse nobis tue lre ostinebat q̃ cũ. R. vsq; ad iuuentutẽ quendã puerũ nutriuisset vxore sua. Q. tũc nõ desponsata sibi cohabitãte postmodũ ipam lũme despõsauit et filios suscitauit ex eadẽ quibꝫ pñnam hereditatẽ petẽtibꝫ pdictus iuuenis ostradicit gerens se filiũ et heredẽ q̃ius a vicinia que ipm filiũ eorũ esse credebat spurius diceret. pdictiuero. n. et vxor eius pfatũ iuuenẽ spuriũ suũ à lũmũ filiũ esse negabãt ꝗ dicebãt q̃ euz pietatis intuitu nutriuissent. Cũ autẽ questio coraz tem mota esset. pdcus iuuenis p eo q̃ iuri stare nolebat vinculo sit excõicacõis astrictus. Consul. t. rñdemus q̃ in tali casu standũ ē verbo viri et mulieris nisi certis indicijs et testibꝫ ibi ostiterit esse filiũ iuuenẽ mẽoratũ. I dẽ oxomen. vintomen. epis et abbati her

Q Ausam que forden. et J. si ostiterit q̃ agata de auelina muliere tpe alami viri sui ipa cũ eo tanq̃ cũ viro suo morante vel. R. patre pdicte agathe ipsa. a. ad hoc

b Sniam. p iam nato habẽtur cũ ante sniaz fit cõceptus ut dictuz ē. ar. ō. C. de lib. cã. l. ul. ꝗ illi qui nascũtur post litẽ ot. cõdicõne matris vtuntur. c Nutriantur. xxx. di. si q̃s reliquerit. i. di. ius naturale. J. de infan. expo. c. vno. q̃licet filij alẽdi sũt ōr. s. de cõuersi. infi. c. ul. et. s. de eo q̃ dux. in ma. cũ hẽt. ꝗ quid si mouea tur questio alicui puero vel infanti q̃ nõ sit filius illius cui⁹ ōr index sũma tim ognoscẽ dz et alatur rebꝫ interim forsitan alienis. C. de car. edic. l. ul. et. ff. ad carb. l. iij. C. cãe cognitio. laur.

Q Ransmisse. a vicina. multũ valet in talibꝫ fama vicinie. s. de psũp. illud. et. s. de pba. p tuas. iij. q. iij. C. Item sepe. xxxv. q. vi. si duo.

d Spurius. i. nõ lũm⁹ vel naturalis q̃ suscepe rat forte eũ de alia muliere vel ante mrimoniũ vel durante mrimonio et ita spurius.

e Negabãt. talis negacõ psũptionẽ inducit ostra illũ ꝗ pindiciũ nõ gñabat q̃ licet aliq̃s negetur filius ñlomin⁹ de mofficioso testamẽto agẽ pt. ff. de moffi. testa. si instituta. C. i. sicut ecõuerso licet appelletur filius nõ tñ accedet cũ alijs si pbabitur q̃ nõ sit filius. C. de testa. neq; pfessio. et. C. de hredi. insti. si pater. et. C. de pba. nõ nu

f Mota. ꝗ quis puocauit ad iudiciũ. planũ est q̃ filij dis. lũm puocauerũt ut patz p lrãz. s. vbi dicit. quibꝫ paternã hẽditatẽ petẽtibꝫ. et ex eo q̃ dicit noluit stare iuri fuit excõicatus. ipse enim hereditatẽ possidebat vel ptẽ vñ isti petebãt illã dicẽtes ipm nõ fuisse ltimũ. ꝗ quo isti poterãt agẽ cũ parẽtes ipoꝝ vinerẽt ut videtur ex eo q̃ dicit standũ est verbo viri et mulieris q̃ de hereditate vinẽtis agi vel pacisci nõ pt. C. de pact. l. ul. nec ōr hereditas nisi mortuo eo cuius fuit. ff. de ac. vel heredi. ven. l. i. Dicũt quidaz q̃ illi erãt facti monachi vel forsitan pater o cesserat eis hereditatẽ totã retentis aliquibꝫ fructibꝫ p victo suo et vxoris. vel pt dici q̃ iam mortui isti erãt. et q̃ ōr standũ est verbo viri et mulieris sez quo dicebãt illũ publice filiũ suũ nõ eẽ dũ viuebãt. ar. s. de pba. p tuas.

g Indicijs. p indicia fit enim pbacõ. C. ō rei vẽ. indicia. et. l. cũ sup. et. C. de fi. instru. l. i. et. s. de pbac. p tuas. et. C. fam. herci. l. in ipius. et. C. de pac. pactũ. q̃ ex quo negatur filius cũ non sit in possessione filiacõis cuz oportet pbare se esse filiũ. ff. de pbac. l. i. et. ij. et ul. et viderentur sufficere hmõi indicia si pbet q̃ illi tenebãt cũ p filio et ille eos p parentibus et maxime si fama vicinie cõsentiret ũt dicit dẽ. p tuas. et q̃ natus est de illorũ mrimonio q̃ is filius ē quẽ nuptie demõstrãt. ff. ō in ius vocã. q̃ mater. dicit tñ lex q̃ dz se pbare filiũ si negatur filius a patre. C licet difficile est aliquẽ pbare se filiũ alicuius. ff. de o di. et demõ. lucius. ff. de libẽ. et posthu. si posthum⁹. C. ulti. ff. de hijs qui sui vel ali. iur. sũt. nepotes. C. filiuz. ar. alias est lex

f Testibꝫ. quibꝫ pbentur indicia q̃ res ista vere pbari nõ pt misi p indicia exteriora ut dictũ est. et est hic ar. q̃ statur psũpcõm. s. dicto patris et matris donec pbetur cõtrariũ. i. q. i. si quis a simoniacis. et q̃ psumptio cõtrariam admittat pbationẽ. s. de psũpcõ. quia verisimile. et ar. s. de renũc. sup hoc. et. ff. q̃ me. cã. non est. ar. cõtra sez q̃ psuptio psũptione rescinditur. xi. q. iij. absit. et. xxxiiij. di. quorundã. et. s. de psũp. cũ in iuuẽtute. et. C. de epi. et cle. euz qui. et. ff. de in integ. resti. diuus. fortiori psũptioni statur semp. de hac

Q materia dicitur. s. de spon. is qui.

Q Ausam q̃ muliere. et de R. put sequitur in alia clausula. ꝗ ꝗrequeritur mõ de natiuitate agathe vtrũ nata fit de legitimo mrimonio vel non. So. q̃ de hẽditate pris ipius agathe q̃ successit sibi in hereditatẽ agebatur inter. r. filiũ agathe et. f. auũculũ magnũ ipi⁹. r. qui. f. fuit frater patris agathe et iste. f. spoliauit illũ. r. hereditate ami sui ut J. e. causam que. et iste due. causam q̃. et illa. s. de dolo et cõtu. causam que. et. s. de offi. del. causaz q̃. loquũtur de eodẽ facto et olim hec et ille due sez erant vna dẽ. in hoc titulo.

h Alami. vñ p⁹ mortẽ alami si. r. ostraxisset cũ ane- lima legitimari nõ posset

et merito statur verbo illoꝝ q̃ non est verisile q̃ pna pietas cõtra illũ mota fuisset si filius fuit. s. de psũp. afferte. C. de adop. l. pnl. C. si vero. et. C. de moffi. testa. si mater. et. xxiij. q. iij. ea vindicta. circa pñ. et nullus affectus vincit paternũ. C. de cura. fu. l. ul. C. i. et affectio cãm suspicõnis remouet. ff. de ritu nup. nõ solum. C. de vno. et ideo etiã eis creditur q̃ iste nũq̃ fuit in possessione filiacõis q̃ vicinie fama hoc habebat cui in talibꝫ creditur cũ verbo viri et mulieris. ar. s. ō psũp. illud. et. xxx v. q. vi. si duo.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

p cõsequens matrimoniũ .i. e. tanta
b Viri. scilicet alami
c Alij. scz. R. pri aga
m Mortẽ. ar. q licet res deuenat ad eũ casũ a quo incipe potuit.
n Repellendus. nota q q

scz q̃ talis nõ sit legitimus q̃ R non distinguitur scz vtrũ conscia vel nõ conscia. sed primum verius est. bernhardus.

a Tenẽte. tanq̃ vxorem
the scẽte q illa hẽbat aliũ virũ suũ. s. ala
nũ. vñ non possij esse vxor illius etiaz post mortẽ alami viri sui q̃ plus est eã ducere de facto q̃ fidem dare. s. de eo qui dux. in matri. cũ haberet. secus si ignorasset illuz habere aliũ virũ ex quo bona fide et publice otraxisset cũ illa filij sic susceptij indicarentur legitimi .i. e. ex tenore et cũ ea post mortem matrij ti remanere posset. s. de eo qui dux. in matri. c. i. et. c. veniens.

Ator. successorio. qd̃ verũ est si esset naturalis ex quo alia ꝓles ei legitima superat. alias eni filius naturalis succedit pri ab intestato in duabus vncijs. C. de natu. li. aut. liceat pri. et in aut. qui. mo. na. effi. legi. C. si quis autez. collac. vij. de quo loquit. C. e. ti. l. nec igitur. alias illegitimi in michilũ succedunt.

e Natiuitatis. que ad iudiciũ eccie tm ptinet .i. e. cãm que. et. s. e. c. i. et tanq̃ p̃iudicialis pñcipali primo debet terminari anteq̃ intẽtetur qõ hereditatis. s. de ordi. cog. tuam. b.

f Appellatũ. ex pte ipi? id est ꝓsequentis appellationẽ altera pte non ꝓsequẽte. b.

g Infra duos. nota q terminus certus statui pt a superiore volẽti agere post quẽ nõ auditur iusta cã cessante. s. de dam. despon. cũ inhibitio. et .i. qui mat. ac. pos. cum in tua. et. C. de inge. ma. l. diffamari. nec istud tps ꝓrogari pt pter consensũ ptiũ. s. de of. del. de causis.

h Probare. si vidz q iste potiꝰ deat ꝓbaẽ prez suũ fuisse legitimũ. quia p̃sumitur adulteriũ nisi ꝓbetur matrimoniũ ut. xxx. q. v. aliter. Si tibi agitur otra clam oiũctos vñ p̃sumitur potius adulteriũ. hic pater ipsius erat in possessione filiationis q̃ habebatur ꝓ filio et possidebat bona paterna et natus fuerat de ea que credebatur vxor. eo mortuo h iste cepit totam hereditatez possidere.

i Admittat. sed videt q̃ iudex secularis possz cognoscere de q̃stione natiuitatis. C. de iudic. quotiens. et. C. de ordi. iudi. adite. q̃re g nõ ꝓcessit iudex iste. Dic q cũ cã ista sit mere spũalis pñcipaliter spectat ad ecclesiã. s. de ordi. og. tuã. vñ secularis iudex nõ incidẽter nec alio mõ pt de ea cognoscere .i. e. cãm. nec de annexo spirituali. s. de iudic. quãto.

Anta. legitimi. ecce quãta ẽ vis mrimonij ut illegitimos facit legitimos. insti. de nup. C. ul. in autẽ. qõo natu. effi. fui. C. si quis igitur. vt alia. coll. vi. et. C. de na. li. cũ quis. insti. de hered. q̃ ab intest. defe. C. nec nõ. et. s. e. c. i. ß nunquid dices tales legitimos quo ad ordines et honores. vidz q non q̃ nõ sũt nati de legitimo matrimonio. s. de elec. cũ in cũctis. et ar. xxx. q. v. qualis. ß credo q legitimi sũt quo ad omnia q̃ matrimoniũ omnia purgat p̃cedẽtia et sic ꝓxima siue etiã cã p̃cedens turpitudinis sublata est. si. C. q metus cã. l. ij. ff. de cõdi. ob tur. cau. si ob turpem

l Aliã. scz oscã adulterij. s. e. cãm que. secus si ignorãter. s. e. cum inter. ar .i. e. ex tenore. s. de eo qui dux. in mat. c. i. ß ꝰrũ videretur

habẽtẽ virũ publice tenẽtẽ natata fuit eam nõ fuisse legitimã eiusdẽ. R. filiã iudicetis. q̃ nõ potuit esse vxor que viri sui thoruz maculans alij dum ille viueret copulari p̃sumpsit.

Idem. oxoniẽn. ep̃o et abbati herford.

Ator p̃sentiuz. R. et .i. eũ autẽ idẽ. R. h. coã secular iudice super hereditate aui eiusdem. R. patris dicti. h. traxissz in causam ille sibi p̃sumpsit obicere q̃ pater eius nõ fuit de legitimo matrimonio natus et ideo de hẽditate aui sui michil posset successorio iure vendicare. tandem cũ super questione natiuitatis coram nouiceñ. episcopo tractatũ fuisset ad nostram extitit audientiam appellatum et .i. ideoq̃ mandamus quatenus causam super questione natiuitatis patris eiusdem. R. infra duos mẽses sublato appellacõis obstaculo terminetis. Si vero infra duos menses p̃fatus. h. non poterit ꝓbare legitime qd̃ obiecit ex tuc secular dominio sub cuius iudicio de hẽditate causa vertitur intimetis ut ꝓ questione natiuitatis non dimittat quin cãm sup hereditate audiat et decidat. Idem oxoñ. ep̃o.

Anta est vis matrimonij ut qui antea fuit geniti post otractũ matrimoniũ legitimi habeantur. Si autez vir viuente vxore sua aliam

cognouerit et ex ea plem fuscepit licet post mortẽ vxoris eandẽ duxerit michilominus spurius erit filius et ab hereditate repellendus p̃sertim si in mortem vxoris prioris alteruter istoruz aliquid fuerit machinatus. Idem londoñ. et wigorenẽ. ep̃is.

Causam que inter. r. et. f. super eo q̃ mater dicti .R. dicitur non fuisse de legitimo matrimonio nata agitati dignoscatis vobis cõmiserimus terminandam. verum quia litteris nostris inseri fecimus ut sepefato. R. possessionem omnium quorũ possessor extitit qñ auus suus ꝓficiscendi ihrusalem iter arripuit ante pñcipalis cause ingressuz faceretis restituí si eadem possessione fuisset ꝓ violentiam spoliatus. Nos attendentes q̃ ad regem ptinet nõ ad eccliam de talibz possessionibus iudicare ne videamur iuri regis anglorum detrahere qui ipsaruz iudicium ad se asserit ptinere. f. v. man. q. regi possessorium iudicium relinquentes de causa principali videlicet vtrum mater predicti. R. de legitimo sit matrimonio nata plenius cognoscatis et causaz hmõi terminetis. licet incõgruũ videatur ut matrimoniũ genitricis p̃fati. R. impetratur qd̃ ea viuente non fuit ut dicitur impetitum.

Causam. nota ordinem huius facti. r. de quo hic habes. et. s. e. causaz que. et. f. iste de quo habes hic fuerunt fratres. R. iste suscepit agathaz de anima muliere vxore alami agatha ista de legitimo mrimonio suscepit istũ. R. de q̃ habes hic et sic. R. fuit auus isti? R. radulphus iste scilicet auus iuit vltra mare et dimsit istuz. R. et agatham matrez ipius. R. filiam ipius radulphi i possessiõe ommum bonorũ ipius. audito q̃ radulphus mortuus esz vltra mare. iste. f. statim spoliauit ipm. R. possessione omniuz bonorũ radulphi auisui in quorũ possessione remansit quando iuit vltra mare. quia dicebat agatham neptem suã mrez ipius. R. nõ fuisse natazz de legitimo mrimonio. ut. s. e. cãm. et sic nec ipa nec. R. eius filius debebat succedẽ. R. fratri eiusdem. f. sed ipse. f. vñ iste. R. sic spoliatus ab. f. auũculo suo impetrauit lras sup restitucõne sua istis ep̃is londoneñ. et wigorieñ. et oxoneñ. sub hac forma ut ante ingressum pñcipalis cause deberent cognoscere super eo q̃ mater ipius. R. dicebatur de nõ legitimo matrimonio nata ita tñ ut ante principalis cause ingressum deberent ei restituere hereditatem aui sui. sed quia rex turbatus fuit et motus q̃ papa iudiciũ possessoriũ cõmiserat illis ideo papa reuocauit iudicium illõ de restitutione qd̃ ptinet ad regem et mandat ut ꝓcedãt sup questione natiuitatis ipius agathe ꝓut patet in littera. postea vero q̃ isti episcopi forsitan non ꝓcedebãt iste impetrauit eandẽ causam cõmitti ep̃is oxonieñ. wigorieñ. et eidem londoneñ. et q̃ .f. habebat ep̃m londoneñ. suspectum fecit illum remoueri et loco illius substituí abbatem herfordieñ. ut. s. de offi. dele. causam que. et. s. e. causam que. et sic habes hic totam cõtinentiã istarum decre. et hec decre. deberet p̃cedere in titulo illam. s. e. t.

a Ad regē. et sic ptz q̃ iurisdictio spūalis et tpalis distincta ē et
diuisa. de cō. di. iij. celebritatē. in fi. et in aut. de instru. cau. circa pñ.
p vnā colū. et sic ꝓpa non hz utrā q̃ iurisdictōnē. ar. s. e. lator. et. xx.
iij. q. v. regū. et. viij. di. quo iure. et. xxxiij. q. ij. inter hec. in fi. et. xx.
iij. q. iiij. q̃stiū. ar. q̃ ꝓpa intromittit se de hēditate. ar. ō. s. e. e. i. et
. xx. q. iij. pñs. i fi. x v. q. vi. alius. et. xxiiij. q. i. loq̃tur. hug. dixit q̃
impator a solo deo hz ptātē in tpalibz. ꝓpa vero in spūalibz. sic di
uisa ē iurisdictō. pus enī
fuit impator q̃ coronaz
recipet a ꝓpa. z gladiū ab
altari. xcij. di. legimus.
et aū fuit impiū q̃ apo-
stolatus. ꝗ ala. et. t. dixe-
rūt q̃ impator hz impiū a
solo deo dicatur. p cessisse
executōnē gladij tpalis
recepit ab eccia. ecclesia
enī est vnū corpus ergo
vnū solū caput debz hre.
Itē deus utroq̃ gladio
usus est ut no. s. de iudi-
nouit. hic addē q̃ ibidē
Itē moyses utrūq̃ gla-
diū habuit cuius succes-
sor est ꝓpa. p. ꝓpa ipm cō-
firmat et ordinat et coro-
nat et eū deponit. s. de e-
lec. venerabilē. et. x v. q.
vi. alius. ꝗ ultimū veri-
us credo.

b Mater. scz agatha.

c Incōgruū. q̃ crimia
morte extinguuntur. C. si
reus vel accu. mor. fu. l. i.
iij. et. iij. xxiij. di. quocun-
dā. et. xxxiij. q. ij. admo-
nere. Et ideo post mortē
nullus accusari pt nisi in
tribz casibz ut de hēsi. xx.
iij. q. ij. sane. pfertur. et
forte i cmie lese maiesta-
tis. ꝓter bō et filios. ar.
vi. q. i. C. verū. v. si quis
cū militibz. et ꝗ rōne. bo-
norz q̃ritur de delictis ali-
q̃rū post mortē. s. utrū a-
gatha fuit nata de limo
mrimonio. dicebatur enī
nata de anelma et radul-
phz. et mō q̃ritur utrum
inter eos fuerit legitimū
mrimoniū. sic. s. e. lator.
et de statu alicuius q̃rit
q̃ritur. ꝓter bona. C. de li-
cā. principaliter. et. C. ne
de sta. defunc. l. quāuis.

d Genitricis. i. mrimo
niū de quo nata ē agata
genitrix p̄fati. r. ut dixi
et nō de mrimonio ō quo
natus fuit. r. q̃ nō agitur de illo.
Perlatū. parētibz. et amicis fili-
et dictū publicē ꝓpom dz. s. de w. et cō. cām q̃. et. c. ul. ꝗ in casu isto
nō ē taliter. p cedēdū mihi se p otumaciā absentassz. s. ut li. nō cōt.
qm. C. porro. et. C. se.
f Promulgauit.
ste ltime. p cessit lite nō cōt. ar. q̃ sic. j. ti. px.
. e. i. et illud factū vidz ex necitate ne ius mlieris pire. ꝗ ō. ut li. nō
ot. qm. C. porro. et. C. se. cui hodie stādū vidz. ꝗ uterū ep̄s bñ vel ma
le. p cesserit nō q̃rebatur. ꝗ tm utrū filij nati de alio viro cū q̃ aūcte
epi otraxit ltimi essent et rñdetur q̃ sic et nō ad alind. ar. ff. si quid
in frau. pa. l. i. C. si quid in fraudē. et q̃ de illo q̃stiū nō fuit rñsū nō
extitit. si. s. de elec. innotuit. ad fi. et ideo filij isti legitimi erūt quia
aūcte eccie et publice cōtraxit. s. e. e. ij.
Quod nobis. de clādestino. quot modis.
b Fuerint. p̄ approba-
tū mrimoniū ab eccia fuata solēnita-
te q̃ traditur. s. de clam. desp̄. cū imbibi-
tio. q̃ legitimi erūt etiā si postea mrimoniū separētur insta de cā. se
cus si aū approbacōnē gnati fuerit de clādestino mrimonio ab ec-
clesia nō approbato vel nō fuata forma p̄dcā ō traxerūt q̃ filij nō
excusantur si ō mrimoniū aliq̃d postea. pbetur ut in p̄dcā ostōne
cū imbibicō. tales g filij. s. de clādestio mrimonio aū. pbacōnē ec-

Ite ep̄o q̃ ardia. vincētino.
Perlatū est ad audientiā
nrāz q̃ cū h. ad ptes cō
stātinopo. trāsisset. z ibi morā p
decēniū et āplius facēs ad
uxorē suā nō rediēs ipsa apō
tone me. vincētinū ep̄m adū
sus eū querelā deposuit. et q̃
eū nō posset diutius expecta
re nīlominus allegauit. ep̄us
vero sic vir prudens et discre-
tus parētibz viri mā dauit ut
p eo mitterēt. z ipm ad ꝓpria
reuocarēt. cūq̃ elapso longi
tpis spacio vir non remearet
ad ꝓpria ep̄s in ospectu eccie
auditis racōnibz mulieris in-
ter eos sniam diuorcij p mul-
gauit. z mulieri ut aliū ducēt
facultatē indulsit. Idcoq̃. m.
q. si ostiterit q̃ ep̄s inter eos
sniam diuorcij tulerit et filios
quos sustulit de alio ad cuius
copulā aūcte p̄dcī ep̄i mīg-
uit limos iudicetis eos hac
occasione ab hereditate nō
patiētes exludi. Idē delua-
Quod nobis. cē. ep̄o.
et. j. Siq̃ aūt de clāde-
stino mrimonio postmodō ab
eccia approbato gnati fuerit
eos ltimos iudices filios et
hredes. Celesti. iij. ebora. are.
r Referēte nobis et. j. f. t. t.
. r. q̃ publice honestatis
iusticia pbibēte mrimoniū in
ter eos otrahi nō potuit et cō-
tractū debuit separi. ac p hoc
cū filij nec p eccie pmissionez
nec prīnā ignorātiā excusent
ad successionē bonorz prīnorz
nō videtur aliq̃tenus admittē
Peruenit sane di. I. dē.
ad nos ex insinuacō e. l.
vidue q̃ cū inter. g. prem suū
et. a. mrem illius mrimoniū fu
isset lime celebratū et q̃diu vi-
xerūt quiete pmāserint. post
illorz decessum qui dā asserē-
tes eā de nō limo mrimonio fu-
isse susceptā a prīna hereditā
te tāq̃ illtimā amouē conāt.
. Q. ita q̃. q. si ē ita dcām vidu
am limā nūcietis. I nno. iij.
Per tuas lras intimasti q̃
R. ex muliere quā fm o-
pinionez maioris ptis vicinie
in ocubinā habebat ple suscē-
pta quādā post et aliā ea de-
functa duxit in uxorē et ea de
qua plē suscepat virū sibi ali
um copulauit. p cessu vero tē-
poris idē. r. in pntia multorz fir
mauit ꝓ iuramēto q̃ eā quā
brē visus fuerat ocubinā pus
affidauerat in uxorē q̃ ex ea
filiū genuissz et postea cū agēt
in extremis cū quē ex ea suscē
pat in testamēto hereditē insti-
tuēs legitimū filiū appellauit
cū aūt tue inquisicōi fuissz cō-
missum an filius sic susceptus
deste nati post approbacōnē ltimi erūt. xxxij. q. iiij. dicat aliquis.
et. s. e. tāta. ar. si postea ō mrimoniū aliq̃d non pbetur de quibz ꝗ
Intelligitur. s. de clā. desp̄. e. ij. cuius ps ꝗ est. et. s. e. tāta.
Referēte casū p one p illā. s. de desp̄. impub. e. duo pueri. sic
Quidā otraxit sponsalia de futuro cū quadā tandē illa mutata vo
lūtate otraxit p vba de pnti cū alio et sic soluta fuerūt spōsalia p̄
ora. ille vero q̃ spōsalia cū ea otraxerat mrimoniū cū q̃dā osangui-
nea illius ex cra scia vtri
usq̃ cōtraxit de tali mri-
monio nati sūt filij. quē-
batur an essent ltimi. et
rñdetur q̃ nō. q̃ publi-
ce honestatis iusticia im
pediente nō potuit esse
mrimoniū inter eos nec
ignorātia excusat eos q̃
parētes scientēr otraxerūt
nec dispensacō eccie fu-
it secuta.
k Separi. sic ptz q̃ im-
pedimētū istō ppetuū ē
exq̃ impedit et dirimit
mrimoniū iam cōtractū
sic. s. de spon. ad audien-
tiā. et. c. inuenis.
l Permissione. i. eccia
nō approbāte tle mrimo
niū. vel pmissionē. i. dis-
pensacōnē q̃ postea ec
clesia cū eis nō dispensa
uit. p dispensacōnē eccie
approbatur mrimoniuz
cā filiorz. s. de cōsang. et
af. q̃ circa j. e. p venera-
bilē. et. xxx v. q. viij. c. i.
m Ignorātiā. prīna e-
nim ignorantia utriusq̃
vel alterius tm excusat
filios siue ltimat. j. e. ex
tenore. et. s. e. c. ij. Itē sb-
sequēs mrimonium. s. e.
tāta. et. c. i. Itē ltimatio
pncipis. j. e. p venabilē.
hodie vero prīna ignorā
tia nō excusat filios omis
sa illa solēnitate. s. de clā
de desp̄. cū imbibitio.
Peruenit. si ē ita. ar.
ō. s. e. cām que. ibi
mādatur inquiri de mri-
monio p̄ mortē cōiugū.
hic aūt vidz denegari. a-
la. dicit q̃ ꝗ lapsum erat
q̃nquēniū a morte cōiu-
gū ibi nō. ar. ff. de sta. de-
funct. l. i. et. ij. et. C. e. ti. si
is qui. et p totuz. vel hic
mr dicebatur nata ō nō
ltimo mrimonio impe-
diēte statu vñ post mor-
tē q̃ri nō dz. ꝗ ꝗ ē ōmare vñ dicimus ex quo ostat mrimoniū in fa-
cie eccie otractū et bona fide filij ltimi fūt ut ꝗ. et ideo dic si ē ita q̃
lime otractū sit et ꝗ mulier. pbare dz. z sic intelligitur qō dicit. ꝗ ibi
nō cōstabat de mrimonio q̃ dicebatur q̃ agata nata fuit eo tpe
q̃ anelina mr eius hēbat aliū virū et ꝗ adūsarius. pbare debebat.
ut. s. e. cām que. et ꝗ nō negatur q̃n alia ps possit. pbare otrariū si
voluerit vñ si nl. pbat coipo q̃ pentes istius i facie eccie otraxerī
et approbāte eccia simul fuerūt usq̃ ad mortē p̄sumitur ltimū mri-
moniū inter eos q̃re filij ltimi fūt hñdi quousq̃ ōriū oñdatur. ali-
ud ōriū fortius signatur. s. e. lator. et. s. de ord. cog. tuā. ibi ille qui
opponit adūsus nō ltime natū debz ꝗ. pbare. ꝗ ō q̃ vidz in iquū. pt
dici q̃ ꝗ nō ostabat de mrimonio p̄ārētū istius vidue nec erat cō
mūs opio q̃ illi fuissent lime oūcti et id eo mulier dz. pbare nar-
racōnē suā vñ dicit ꝓpa si ē ita. ar. ad p̄dcā. j. e. px.
Per tuas. ea. scz uxore quā duxit illa ocubina dimissa.
p Affidauerat. i. fidē dederat q̃ eam ducēt in uxorē.
q Ex ea quā affidauerat.
filiū naturalē in extrema voluntate
r Appellauit. eo ipso q̃ q̃s
nominat filiū et ꝗ hredē instituit intelli
gitur eū ltima sse. C. de natu. li. aut. Itē si quis. et ꝗ intellige si alios
ltimos nō hz. in aut. quibz mo. na. eff. le. C. si vero nō hns. coll. ix.
Itē si pr offerat filiū naturalē mpatori et fiat curialis ltimus erit

im aut. quibꝫ mo. na. effi. fui. C. si quis igitur. collac. vij. Item si nullo alio filio existente ipse filius naturalis pre defuncto offerat seipm curie ltimus efficitur. in aut. e. ti. C. i. et. C. si quis igitur. Item si pater filiũ naturalẽ in publico instrõ vel cũ subscp̃cõne testiũ eũ noiauit filiũ nec adiecit naturalẽ ltimus ẽ. in aut. ut li. ma. et auie. C. ad ß. coll. viij. Item est ꝗ ar. q̃ ex sola noia cõne aliq̃s acquirit ius. xxxij. q. iiij. dicat aliq̃s. et ar. s. de p̃sumpc. illud. et. s. de pba. p tuas. insti. de adop. C. ul. et. ff. de p. bac. l. ul. ar. ō. ij. q. i. multi. in fi. xxvij. q. ij. mucta. xxiij. q. iiij. forte. C. de p. bac. neq; et. l. nõ eplis. et. C. de lib. e. cã. l. iubemus. ō ß dẽm fuit. s. e. trãsmis.

a Cõmissum. i. a iudice seculari cã filia cõmis fuit huic remissa. ar. s. e. lator. vel forte a ꝓ fuit ei causa omissa.

b Decretali. s. e. trãsmis.

c Cõprobauit. sic seviõr q̃ aliquis possit p̃bare se filiũ alicuius. s. de fi. p̃sbi. mich abel. de hoc ōr. s. e. trãsmisse.

d Affidasse. supple aliq̃ ipm suscepisset ex ea. vñ postea p carnalẽ cop̃ulã sꝫsequentẽ fuit mri momũ p̃suptũ inductuꝫ otra quã p̃sũpcõnẽ non admittitur p̃batio in cõtrariũ. s. de spon. is qui. als si simpliciter p̃bassꝫ q̃ eã affidassꝫ non determinãdo tpus insufficiẽs fuissꝫ talis p̃bacõ. s. de p̃bac. in p̃ntia. s. de cõdi. ap. p tuas.

e Agitur. C. plus vaq̃ agi. p totũ in rubro et in nigro.

f Facto. sic ipo fcõ negatur mrimoniũ fieri ipso fcõ renũciatur mrimonio spũali siue p̃uilegio clericali. s. de vi. et ho. cle. e. ul. sic ope cõtrario vel facto negamus xp̃m. xxxij. q. ul. caucte. et. xi. q. iij. existimant. et sic p̃sumitur q̃ a p̃mo odio recessit. xxxiij. q. i. requisisti. et. q. ij. c. i.

g Dissimili. nã ibi parentes testificabãtur cõtra illũ qui dicebat se eorũ filiũ hic vero p ipo filio et ita multũ p̃dest filio dictũ parẽtũ. ff. de p̃bac. etiã. et. ff. de lib. ag. l. i. C. iulianus. et. s. de p̃sump. afferte. et. C. de rei ux. ac. l. vna. C. si liceat. et. ff. de p̃bac. l. ulti. ff. ad carbo. l. i. C. si quis. et. l. la beõ. Io.

Ser venerabilẽ. arẽpiscopũ. nũc. nã oli erat sedes epalis ut. viij. q. iij. artaldus. et fuit suffragane narbon. ut ibi.

i Ptãtem. ex eo enim q̃ ltimat aliquẽ i spũalibꝫ p osequẽtiã et in tpalibꝫ put ipe ꝓa argumentatur ß. ꝓter ß tñ q̃ legitimat aliquẽ i spũalibꝫ nõ p̃batur q̃ hẽat iurisdictõnẽ in tpalibꝫ. ltimare enim p̃tinet ad voluntariã iurisdictõnẽ. ff. de of. p̃cõsiu. l. ij. Item qꝫ ad papã nil spectat de tẽporalibꝫ. s. e. cãm q̃. et. c. latorꝫ. et. s. de iudi. nouit. n̄ in casibꝫ. s. de fo. op. e. licq. et. c. ex tenore. ut ibi ōr. et sic viõr q̃ ꝓa quo ad tpalia legitimare nõ possit ubi nõ hꝫ tpalẽ iurisdictõnẽ. Ad hoc dixit Io. q̃ dñs ꝓa non hꝫ ptãtẽ ltimandi in tpalibꝫ ß eo ipo q̃ ltimat aliquẽ quo ad spũalia et p dñs ltimat eũ quo ad tpalia q̃ fuit minus digna et sic ltimat p osequẽtiã ß nõ directe. sepe enim p̃mittitur aliquid indirecte qõ non p̃mittitur directe ar. iiij. C. iiij. C. serui. i. Rñ. et. ff. de auc. tu. l. i. Io. ad hoc fit allegacõm quã ponit ß p̃mo dñs ꝓa. ß otrariũ credo sꝫ q̃ dñs ꝓa nõ possit legitimare aliquẽ q̃ tũ ad hoc ut succedat in hereditate tã q̃ ltimus hẽs q̃ non sit dico de sua iurisdictõne tpali. sic enim essꝫ mittẽ falcẽ in messem alienã et usurpare alienã iurisdictõnẽ qõ eẽ nõ ōr. s. de iudi. nouit. et. vi. q. iij. scriptũ ẽ. et p̃uare aliquẽ iure succedẽdi vnde credo q̃ nõ possit ltimare in quo ad actus spũales. tñ quidã talẽ legitimacõnẽ extẽdũt ad honores seculares ut p hoc intelligatur esse ltimatus ut possit esse iudex habere hmõi honores tpales quos als hẽre nõ posset. et in hac sñia fuerũt Lau. vin. et. tan.

h Per sñiam. cui stãdũ legitimus essꝫ hꝫ ẽs ipius ß. et ad eius p̃mononiũ admittẽdus. tu p̃ter id qõ ex quadã decretali bo. memo. alex. ꝓe p̃. n. stãdũ esse sup hoc verba viri et mulieris credebas receptis testibꝫ a filio, eiusdẽ reductis quibꝫ legitime oprobaunt p̃dictũ ß. matrẽ suã in capella sancti sergij affidasse eũ ipius r. hꝫ ẽ ẽ ltimũ iudicasti. Nos aũt attẽdẽtes q̃ plus ẽ qõ in veritate agitur q̃ qõ simulate cõcipitur. licet dictus r. cũ ea dimissa quam ut ocubinã habuerat ad alia vota trãsiuerit et videatur ipo facto mrimoniũ qõ inter eos celebratũ fuerat denegasse. qꝫ tñ despõsacõ p testes legitimos cõprobata eos mrimonialiter fuisse oiunctos ostẽdit siue desponsatio ipa fuerit de p̃ntiu ut osensũ legitimũ p̃ ba de p̃ntí exp̃ssiuꝫ copula mrimonij inter eos fuerit celebrata siue p verba de futuro carnali copula sꝫsecuta. nõ tã decretali dcõ p̃de. n. q̃ in casu dissimili loquitur q̃ inductis p̃bacõibꝫ inmittẽtes te p̃cessisse legitime rñdemus sñiam tuã auc. ap. cõfirmãtes. Idem nobili viro

D. w. montis pessulam.

Ser venerabilẽ. f. n. arclatẽn. arẽpm tua nobis hũilitas supplicauit ut filios tuos legitimacõmis dignaremur titulo decorare q̃tenus eis quominus tibi succederẽt natalium obiectio nõ noceret. Qõ aũt sup ß aplica sedes plenã habꝫ ptãtẽ ex illo videtur q̃ diuersis causis inspectis cum quibusdã minus legitime gentis nõ naturalibꝫ tm ß adulterinis etiã dispensauit sic ad actus spũales illos legitimãs ut possint in epos p̃mouerí. ex quo verisimilius creditur et p̃babiliꝫ reputatur ut eos ad actus legitimare valeãt seculares p̃ftim si p̃ter rõnos p̃tifices inter hoies supiorez aliũ nõ ognoscãt qui ltimãdi habeat ptãtẽ. q̃ cũ maior in spũalibꝫ tã p̃uidẽtia q̃ auctoritas et idoneitas requiratur qõ in maiori oceditur licitum esse videtur et in minori. p̃ similẽ q̃ id videtur posse p̃bari cũ eo ipo q̃ aliquis ad apicẽ epalis dignitatis attollitur eximitur a p̃ria ptãte. p̃terea et si simplex eps sciẽter seruũ alterius in p̃sbrũ ordinaret licet ordinator satisfacẽ dño teneretur ordinatus tñ iugũ euaderet seruitutis videtur si qui dẽ mõstruosũ ut qui legitimus ad spũales fiẽt actões circa seculares actus illegitimus remanẽt. vñ cũ in spũalibꝫ dispensetur o seqnter intelligitur in tẽpalibꝫ dispensatũ.

Id autẽ in p̃mononio bũ petri libere p̃t ap. sedẽ. efficẽ in quo et sũmi pontificis aũctẽ exercet et sũmi p̃ncipis exequitur ptãtem. videbatur aũt ex eo trahẽ maiorẽ audaciã postulãdi q̃ cũ rex francorũ. regina dimiserit et ex alia post modũ sup ducta puerũ suscepit et puellã et tu similiter exclusa ltima sup duxeris aliã ex qua filios suscepisti. sicut cũ filijs regis eiusdẽ sic cũ tuis credebatur de hemgtate ap. se. dispensandũ. Verũ si veritas diligẽter inspicitur nõ res filis ß valde dissimilis inuenitur. nam rex ipe a regina p̃remen. arẽpm aplice se. legatum fuit p sñiam separatus. tu vero uxorem tuã a te temeritate ꝓpria separasti. ipse q̃ p̃ius q̃ ad eũ p̃hibitio de nõ contrahẽdo cũ altera puenisset aliã sup duxit ex q̃ plem geminã noscitur suscepisse ß tu in otemptũ eccie aliam sup inducẽ attẽptasti. p̃terea rex ipe otra mrimoniũ impedimẽtũ affinitatis obiecit coram p̃fato arẽpo testes induxit cuius sñia cassata fuit solũmodo ꝓter iudiciariũ ordinem non seruatum. nos post

i Quibus. ut puta filius p̃sbrorũ q̃ cũ formicãtur adulterãtur cũ sint quasi mariti ecclesiarũ ut. l. vi. di. cenomanensem.

m Preserti. i. maxime. sm Io. sm alios p̃sertim. i. tantũ.

n Supiorẽ. ꝓa enim sup omnes est. xc vi. di. duo sũt. et. ix. q. iij. cũcta. et. s. de ma. et. obe. solite.

o Requiratur. supple q̃ tũ ad tpalia.

p In minori. xc v. di. illõ. xvi. q. ij. c. i. et. s. de re. ex parte. et cõsulso cui intdicitur minus et maius interdictuꝫ esse videtur. de sen. ex. cũ illoꝫ. et. lxxiij di. gesta. et. ff. de ser. ex. erroꝫ. C. cui. ff. de intdi. et rele. l. relegatoꝫ. C. solij.

q Ptãte. liij. di. si seruus. et in aut. q̃ dig. liberat a pa. po. palã. collar.

r Ordinaret. liij. ix. di. si seruus. ij. absente. et. c. ex antiquis.

s Beati petri. dicebat ió. maxie. ß tu dic tñ. ut dixi. s. de quo ad forũ seculare nõ p̃t ltimare mi p̃ncep̃s ei p̃mittẽt. in seruo sciẽter ordinato secus est. ß ipe tenetur dño satisfacẽ ut ß ōr.

t Per sñiam. cui stãdũ

erat nec in ot rariū pbatur. s. de re iudic. sicut et. s. de renū. in p̄sentia licet iniqua. ff. de insti. et iur. l. penul. C. i. laur.

a Separati. qd̄ facē nō debuit etiā si cā esset manifesta. j. de diuorc. porro cū talis separatio sit pena q̄ nō dr inferri nisi p iudicē. xxxiij. b Iudiciariū. ut. ij. q. vi. C. diffinitiua. et. ar. s. de p. q. ij. C. in h. bac. qm. et. s. de elec. ducū. et. s. ut li. nō ot. accedēs. ar. ō. s. ut lite nō ot. c. i. et. c. qm. C. i. ubi dr q̄ ordo iudiciarius nō usq; quaq; seruatur in causis mrimoniorum. Iste nō fuauit ista tria. s. fidē q̄ cū alia adulterium mfit. ſ rex frācie nō fecit h̄ ꝓter sniam. et q̄uis fides nō fuetur mrimoniū tn̄ durat ut h̄ dr.

d Violasset. i. dissoluisset. q̄ in nullo casu soluitur mrimoniū fideliū p carnalē copulā nisi in casibus j. de diuor. gaudem.

e Dubitari. et sic ex futuro euētu pēdet an sint indicādi ltimi ar. s. ō fri. et malefi. c. fratermitatis. in fi. ſ certe ot rariū vidr si sēm mrimoniū cōtractū fuit cōtra aūctē eccie ex vi snie late et toleratū fuit lite pēdēte sup pmo filij ltimi erūt. s. e. platū. et. c. cū inter. et. c. referēte. ar. et ita sme aliqua dispensacōe ltimi erūt.

f Cōprobata. maxie q̄ et si nō fuerit oprobata et restituatur viro ñlomin. ples ltime erit nata ex scda uxore quā auctoritate eccie recepit p sniam latā ut dixi in. pxima notula. ſ nō est verū q̄ snia non tenuit ꝓter ordinē iudiciariū nō seruatū et ideo nēcaria esset dispensatio si nō pbaretur affinitas.

g Recognoscat. de feō de iure tn̄ subest romano impio. vij. q. i. in apibus. de h̄ dr. s. de elec. venerabi

h Potuit. ff. de lemiur. o. iudi. est receptū.

i Princeps. nō q̄ facit aliqd tanq̄ rex nō tāq̄ pater. si. s. de elec. q̄ sic. restōnē regime alios ogmitores duximus deputādos. tu vero uxori tue ñl qd̄ diuorciū inducēt obiecisti. cū et si fides thori sit vnū de tribus bonis cōiugij nō tn̄ ipius violacō cōiugale vinculū violassit. de filijs ergo eiusdē regis utrusq; ltimi vel illegitimi fuerint q̄diu pendet q̄stio affinitatis obiecte pt nō immerito dubitari. nā si affinitas fuerit comprobata pdcām regmā nō esset regis ouigē apparebit et posequēs alia videbitur sibi sme copl'ata et filios ei ltimos pepisse. Insup cū rex supiorē in tpalibus mime recognoscat sme iuris altēius lesiōe in eo se iurisdictōi nre sbicē potuit in quo videtur aliquibus q̄ p seipsū nō tanq̄ pr cū filijs ſ tāquā pnceps cū sbditis potuit dispensare. tu aūt noscens alius sbiacē et j. Racōibus igitur hijs inductis regi gratiā fecimus requisiti cām tā ex veteri q̄ ex nouo testamēto trahētes q̄ non solū in eccie primomo sup quo plenā in tpalibus gerimus ptātē verū etiā in alijs regiombus certis causis inspectis tpalē iurisdictionē casualiter exercemus. non q̄ alieno iuri p iudicare velimus sed q̄ sic in deutronomio cōtineatur si difficile et ambiguū apud te iudiciū p spexeris inter sanguinē et sanguinē causam et causam lepra et lepra et iudiciū inter portas videis variari vmics ad sacerdotes leuitici gnis et ad iudicē qui fuerit illo tpe qui iudicabūt tibi iudicij veritatē et facies quecūq; dixerint qui pfūt loco quē elegerit dns. sequeris q; eorū snīam. qui aūt supbierit nolēs obedire sacerdotis imperio qui eo tpe mimistrat dno deo tuo decreto iudicis morietur. Sane cū deuteronomiū lex scda interpretetur ex vi vocabuli oprobatur ut qd̄ ibi decernitur in nouo testamēto debeat obseruari. locus enim quē elegit dns apud se dē aplicam esse ognoscatur. cū eni petrus urbē fugiēs exuisset volēs eū dns ad locū quē elegerat reuocare interrogatus ab eo dne quo vadis respondit venio romā iterū crucifigi. qd̄ intelligens p se dictū ad locū ipsū p tinus est reuersus. sūt aūt sacerdotes leuitici generis frēs nri qui nobis iure leuitico in execucōne sacerdotalis officij coadiutores existūt. is vero sup eos sacerdos siue iudex existit cui dns inquit in petro. qd̄cūq; ligaueris sup terrā erit ligatū et in celis eius vicarius q̄ē sacerdos in eternū fm ordinem mel. ostitutus a deo iudex viuorū et mortuorū. tria quippe distinguit iudicia. pmū inter sanguinē et sanguinem p qd̄ crimiale intelligitur et ciuile. ultimū inter lepra et lepra p qd̄ ecciasticū et crimiale notatur. medū inter cām et cām qd̄ ad utrūq; refertur tā ecciasticū q̄ ciuile. in quibus cū aliquid fuerit difficile vel ābiguum ad iudiciū est se. ap. recurrēdū cuius snīam quis supbiens otēpserit obseruare mori p cipitur id ē p excōicacōis sentētiā velut mortuus a ouīo ē fidēliū separi. paulus etiā ut plenitudinē p tātis exponēt ad corinthios scribēs ait. Nescitis qm ā gelos iudicabitis quāto magis secularia. Licet igitur cū filijs sepedēi regis de quibus an fuerit ſmi ab initio dubitatur duxerimus dispensandū quia tn̄ tā lex mosaica q̄ canōica solē suscepta ex adulterio detestatur. testātē dno q̄ manseres et spurij usq; in decāas gnā cōnē in eccām nō intrabūt. canone vero vtātē tales ad sacros ordines promoueri. secularibus q̄ legibus nō solū repellētibus eos a successione pna ſ

C penul. et. c. cū inter canonicos. et. xxiij. q. iiij. si eccia. in fi. et. ff. de adopc. si osul. C. i. et. ff. qd̄ cuiusq; vm. Ite eorū. C. i. et ita rex erit h̄ actor et iudex ꝓprij facti. et lr forte hoc facē possit melius tn̄ faciet si abstinēt a talibus. ff. de of. pcō. ne quicq̄. ne videatur p stare autoritatē suo ꝓpio facto ut. s. de insti. c. ul. et. s. de iu. pa. p tuas. Iob.

k Gratiā. q̄ nō potuit rex ltimare filiū suū licet possit alienū. vel q̄ lr possit cū ltimare ut sbditum sed ut succedēt alij nō tn̄ ut succederet sibi ar. viij. q. i. in scpturis. et. xxiiij. q. i. dicimus. imo videtur q̄ ipso iure ltimi erāt cū nati fuissent de mrimonio autoritate eccie cōtracto. ſ nō est ita ut sup̄ dictum est in notula. maxie.

l Primomo. illos tātū de primomo suo legitimare pt ut dictū ē supra.

m Causis. s. cū requirimur et hoc pbatur autoritate deuteronomij. s. cū variatū est inter iudices siue ābiguū tūc recurrit ad iudiciū eccie ut j. sed q̄tur. et licet certis ex causis nō ideo ē ordiarius quoad tpalia. s. de of. or. pastoralis. i. sn̄. ſ casualiter ut dicit sna. s. de fo. cōpetē. licet. et. c. ex tenore. et. c. ex pte. et ita est h̄ ar. de iurisdictōne districta. s. e. cām que. ubi de h̄. et. s. de iudic. nouit. et. s. de ap. si duobus.

n Sanguinē. hec verba exponūtur inferius.

o Variari. inter iudices siue sapientes.

p Ad sacdotes. ar. q̄ ex defcū iudicis sclaris recurritur ad eccīasticū. s. de fo. o pe. licet. et. xxiij. q. v. administratores.

q Sane. h̄ incipit ꝓ exponē aūctem deuteronomij.

r Ex vi vocabuli. inter ptatur eni noua lex antiquam.

s Reuersus. ipse petrus ē ibi postmodū martirium sustinuit. ij. q. vij. beatus petrus et paulus.

t Et sanguinē. hec est exposicō eius qd̄ pmisit in aūcte deuteronomij.

u Ciuile. hoc est seculare iudiciū.

x Crimiale. i. eccīasticū fm canones.

y Precipitur. xi. q. iij. absit.

a Mortuus. xi. q. iij. ñl. et. c. sic debet. et. xxiiij. q. iij. corripiātur.

b Canōica. lvi. di. c. i. et. s. de fi. pbi. c. i. et. xv. q. viij. cū multe.

c Detestatur. nisi cū eis fuerit dispensatū. lvi. di. cenomanensem.

d Manseres. de hijs dictū est. s. de renū. ñ cū pridem. C. p sone.

e Canone. s. de elec. cū in cunctis.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Alimēta .C. de natu. liber. aut. liceat. et .C. de incest. nup. aut. ex
cōplexu. ar. ō. s. de eo qui dux. in ma. cū haberet. solutio ibi.
Ex tenore postularet. tāquā tutrix. C. qñ mu. tu. offi. fun. l. ij. et
aut. matri. olim si mater curā vel tutelā filio ꝓsbire volebat oportebat eā iurare q̄ nō trāsiret ad secūdas nuptias hodie vero remittitur illō sacrm q̄ venebāt o tra ꝗ renūciāt bñficio vellciani. in aut. ut sme. phi. mres tu. ge. C. q̄ mulierē. col. vij. et p̄dcā aut. matri. et si o traxerit statū expellitur a tutela. C. e. ti. aut. sacramentū. et. s. de ap. ex parte. ubi de hoc.

b Ignarā. g ignorātia facit q̄ filij fūt ltīmi censendi als non cēnt ltīmi. s. e. referente. ubi de hoc

c Legitimū. ex hoc ptz q̄ sufficit bona fides alterius parētis ut filij dicantur ltīmi et si nascātur litē mota ltīmi sunt licet postea separentur vel si ante sniam fit cōceptus. s. e. cū inter. circa hmōi sciam vel ignorātiā tenē dū est ut ōr. s. de clādest. desponc. cū imbibitio. sed nūquid idē ꝗ si aliquis credētur liber cū ꝗ seruus ut filius eius ꝓpter opionē eccie iudicetur liber et ltīm⁹ q̄ ad ordinē. nō. ut. C. solu. ma. l. iij. ar. ō. ff. solu. ma. l. si cū vtē.

d Cul.
Audemus. p iūctōibus. s. pagano ꝗ fuerit iudeo ad fidē postea ꝗ ꝗ ut. s. de o sang. et affi. de infideliby. et J. de diuorgaudem⁹. cuius ps ꝗ ē.

e Opionē. talis opio nō ltīmat ꝗ p̄stat occasionē legitimādi. ar. s. e. c. px. et. c. venerabilem. et. ff. de ritu nup. qui in. pūcia. ꝗ nūquid est mrīmonū inter tales. vīdr q̄ fie. xxvi. di. de inde. et. s. de cōsan. et af. de infideliby. solucōnē. c. collige J. de diuor. gaudemus. cuius hec ē ps et decisa vīdr añ illū. C. qui aūt tē. ut p̄cedat serino de cōiūctis cū secūdis post diuorcium factū adhuc viuētiby repudiatis in quiby nō est mrīmonū ut ibi dr. filij tñ eorꝫ reputātur ab ecclesia ltīmi utilitate publica suadēte ut alij facilius ouertāt. ꝗ si intelligatur de filijs illorꝫ de quiby dr in pñ. illius. c. gaudemus. tūc planū ē q̄ inter illos ē mrīmonū ut ibi ptz. et sic deciditur añ. C. q̄ vero. qō potiꝰ credo.

Ret filij taliū ltīmi fūt. Elatū. annos. ꝗ de qt. ām's intelligis. pt dici q̄ de duoby q̄ pluralis locutio duorꝫ numero cōtenta est. iij. q. iij. v. ubi numerus. et. ff. de. v. fig. inter illā. in fi. et. ff. de manu. testa. libtas. C. ul. et. ff. de testi. ubi numerus.

g Eximit. nōne illa cū sequi tenebatur. qō vīdr. xiij. q. ij. vna q̄q. et. xxxiij. q. ij. fi q̄s inevitabili. et pt dici q̄ tenebatur q̄ ibi remanere nō poterat insta de cā nisi forte vagabūdus discurrēt q̄ tunc nō possit ipm sequi. ar. fi. de opis lib. qō nisi. C. ex. pūcia.

h Manifestū. ita q̄ notorū als nō bñ seqretur. aut ltīmitē. q̄ qō manifestū est. pbatur. xi. q. iij. corꝫ qui. in fi.

i Ltīmi. fm q̄ traditur J. e. cū i tua.

k Testes. g altera pte absente nō potūaciā testes recipiūtur et sniā fertur ut dicit. nā ordo iuris in casu isto nō ē usq̄q̄ q̄ ꝗuādus. s. ut li. nō o test. c. i. ꝗ ō

negantiby ipis etiā alimenta petitionē tue nō duximus annuēdum. I dē. h. et R. canonicis beneuentanis.

Ex tenore lrarꝫ vrarꝫ nobis innotuit q̄ cum g. vidua hereditatē quōdam. r. mariti sui sibi ꝛ pupillo filio suo restitui postularet pars adūsa petitionē eius mirebatur excludere p eo q̄ r. maritū ipius vidue de adulterio genitū assebat et J. Intelligētes q̄ pater p̄dicti r. matrem ipius in facie eccie ignarā q̄ ipe aliā mrīmonialiter sibi copulassē duxerit in uxorē. et cū ipa coniunx ipius legitīa putaretur dictū r. suscepit ex eadē in fauorē p lis potius declinamus memoratū r. legitimū reputantes. I dē ep̄o tib.

Audemus et J. ceteruz plē de infideliū oiūctionib⁹ natā qui se do tercio vel ulteriore gradu fm opinionē illorꝫ mrīmonialī o traxerūt affectu post fidē receptā utilitate publica suadente legitimam volumus reputari.

Qui matrīmonū accusare possunt vel cōtra illud testificari.

Alex. iij. parisien. ep̄o.

Relatū est q̄ cū pater cuiusdā puelle eam cuidam ciui parisiensi nuptui tradidisset maritus post aliquot ānos quiby cū uxore pmansit ꝓpter homicidiū qō omisit de ciuitate timore mortis exiuit. nūc aūt dicitur posse pbari q̄ pater puelle eū de

sacro fonte leuauit ꝗ lrīs tuis quesitus nōdū potuit inuenri licet quīquēnū sit trāsactū et J. Ceterū o sul. tue. t. rndemus q̄ si manifestū est qō asseritur aut legitimi accusatores et testes appareāt postq̄ inuenis fuerit cū omni diligētia requisitus etiā si nequiuerit inuenīri testes recipe poteris et sine canonico iudicium terminare.

Alemens. iij.

a Nobis est quesitū utrū aliqui sup accusacōne mrīmonij mil voce ꝓpria disponentes debeāt p solā cartule cōscriptionē admitti. Ad ꝗ rndemus q̄ in talib⁹ nisi inquātū ad p̄sūptionē nullius momēti est cōscriptio quo ad sniam pferendā nisi alia legitīa suffragentur. Clemēs ꝓpa florēti.

Iudetur vobis et ep̄o. J. q̄ parentes fratres ꝛ cognati utriusq̄ sexus in testificacōne suorꝫ ad mrīmoniū cōiungēdū vel dirimēdū admittātur tā antiqua o sueudine q̄ legib⁹ approbatur. Ideo enī maxime parētes et si defuerint parētes ꝓximiores admittuntur. qm vnusquisq̄ suā geneologiā tum testib⁹ et cartis tū etiā ex recta cōne maiorū scire laborat. qui enī meliꝰ recipi debent q̄ illi qui melius sciunt et quorꝫ est interesse ita ut si n ō interfuerint et o sensū nō adhibuerit fm leges nullum fiat mrīmonū. qō vero legitur pater non recipiatur in cā filij nec filius in cā patris in

s. ut li. nō o t. qm. C. ij. cū iste nō ēssē absens p potūaciā ut ibi posset dici q̄ cū iste ꝓpter culpā suā absens fuerit nec p̄ posse inuenri illa culpa loco o tumacie hētur ut o tra eū ꝓcedatur nec debeat mulieri obesse que in culpa non fuit. inquū ē enī aliū alterius odio gauari. C. de mor. testa. si quis in suo. ad fi. nec ꝓpter hoc ius mulieris debet pire maxīe cū habeat ltīmos testes et accusatores et tāto tpe fuerit expectatus et cū diligētia requisitus vñ p̄cedi potuit ō illū et illa dē. qm. nō ōdicit si tu bñ videas illaz. q̄ ibi ōr cum sme culpa fit absens et nō maliciosa volūtate. ꝗ ꝗ culpa et malicia faciētib⁹ ē absens. ꝗ p̄sūptio in ꝗ vīdr ō mulierē q̄ eo p̄ite tanto tpe tacuit ꝗ p̄sūp cō tollitur si testes et accusatores legitimi fūt ꝓut dr J. e. cū in tua. quidā dicūt q̄ corrigitur p illā dē. qm. ꝛ ei standū ē. Itē sicō vīdr. s. ti. px. platū. ꝗ ibi nō agitur an sniā tenēt vel nō ꝗ an filij ltīmi essent. b.

Nobis. accusacōnē. licet lra ista videatur intelligēda de accusatoē tñ de teste. potiꝰ intelligitur. de utroq̄ tñ est verū de accusatore hēmus. ij. q. ul. p̄scpta. q̄ ꝗ est de teste verū similiter. testib⁹ enī et nō testionij ē credendū. iij. q. ix. testes. et. s. de coha. cle. et mulie. tua nos. et q̄ debeat intelligi de teste colligitur ex illa lra nisi quātū ad p̄sūpcōnē tē. q̄ sniā ad dcā testiū ꝓferitur nō ad dcā accusatoris.

m Ad p̄sūpcōnē. nō q̄ p̄sūptio nō pbat ñ fit violēta. xxxij. q. i. dixit. et. ij. q. i. p̄mo. et ē ꝗ regula re. ff. de testi. l. iij. C. idē diuus. et. iij. q. ix. testes. et. s. de coha. cler. mu. tua. tñ p̄sūp tio coadiuuat si adsint alia suffragia. s. de suc. ab intes. cū dilcūs. et. s. de testi. p̄terea. et. s. de p̄sūp. illō. et. c. iij. et ꝓpter p̄sūpcōz defertur iuramētū q̄ ꝗ actori q̄ ꝗ reo et. s. de iurīur. c. ul. ꝗ vero o tra mrīmonū nō defertur iuramētū. s. de eo qui dux. in ma. sup co.

Iudetur. (q. i. q̄ fie. iij. q. v. q̄ suspci.)

o Consuetudine. nō q̄ ātiqua o sueudo ꝓ lege seruāda ē. xi. di. in hys. et. xij. di. diuturn. et. ix. q. iij. o questus. et mos fidelissime vetustatis seruādus ē. C. de testa. testamenta. et hec o sueudo seruatur qūo ad parētes tñ in mrīmonio o iūgēdo fallit cū alter ē supior nobilitate potētia vel dignitēs parētes inferiores nō admittūtur ꝓ mrīmonio o iūgēdo. s. de testi. super eo. q̄ suspēm ē tūc testiomū illorꝫ. ꝗ hec dē. nō vīdr loqui in p

p Legib⁹. i. canonib⁹. sic. xxxi. di. mieena. et loq̄ eo casu ut dr J. tur de illis canonib⁹. xxxv. q. vi. c. i. et. ij. et sic tā de o sueudine approbata q̄ fm canō es admittūtur. si vis intelligē de legib⁹ ciuilib⁹ dicas q̄ ad pbādū q̄ mrīmonū o trahi possit nō obstāte o sang'nitatē vel ad dirimēdū mrīmonū ꝓpter o sanguinitatē ē argumētādum q̄ parētes et o sang'nei sint admittēdi q̄ melius scūt suā ꝓximitatem q̄ extranei. C. de in integ'. restitu. mino. de tutela. et. C. de ib. cā. si filiū. et. ff. d. pb. cē. et q̄ alijs p̄ferātur ē ar. ff. de adul. si ma

q Geneologiā. ꝗ ē rō q̄ rē hmōi p̄sone admittātur ꝛ alijs ritus

IIII

ꝑferatur.xxxv.q.vi.c.i.r.ij. (Illa seqns bñ innuit de ipo otractu)
a Scaut.o sangnitate sc; et p ꝗ vidz q nõ loquitur de testimonio fe
rẽdo p ipo osensu qꝫ si cõcneus interesset eq bñ sciret sic pr et mr an
consensissent tũc ad mucõ. b Nullũ.xxx.q.v.aliter.et.ff.de ri-
c Recipiatur.ij.ij.q.iij.C.itẽ testis idoneus.et.ff.de te. nup.l.ij
sti.l.testis idoneus. hoc vidz q ad pbãdũ mrimoniũ eẽ otractu
b Cõuingendo.ex admittãtur pentes et inducitur ad ꝗ a plu-
ribꝫ sic.s.de testi.sup eo.
ꝗ nõ loquitur in eo casu.
ꝗ q dicat m oiũgẽdo in-
telligẽ si dicẽtur q essent
o sangnei qui o trahẽ vo
lunt vel fama de ꝗ esset pr
et mater et o sangnei ad-
mittũtur ad improban-
dũ o sangnitate.s.de spõ
sa.cũ in tua.intelligẽ lo-
qui hãc dcẽ.qñ ꝓpter cõ-
sangnitatẽ tm dz q non
pnt oiũgi et qñ ꝓpter cõ
sangnitatẽ debẽt separi.
et hoc etiã satis colligit
ex ꝗica.o sueuit tũ indu-
ci q pater et mr admit-
tũtur ad pbãdũ ip m cõ-
tractũ mrimonij qd ve-
rum est ꝓm distinctionẽ
illius dcẽ.sup eo.
e Fauorabilis.s.de cõ-
dic.ap.c.ul.ubi de hoc.et
ar.ff.de re.iur.in ãbigu-
is.et.s.de ap.dircẽ.m fi.
f Sup.pbat.i.pbare in
tẽdit mr illd.est michi p
facto sepe qd esse pt.l.
g Fama.tales enim de-
bent testes esse sme omi
suspicõne infamie.ij.q.
.vij.testes.
h Potuit.si enim sp inui
ta detẽta fuisset et vbo et
fcõ cõtradixisset audiẽtur
qñcũq; postea ar.xvi.q.
.iij.pma.ꝗ ex tpe ꝑsumi
tur o trariã.sic.s.de spõ.
ad id qd.et ar.i.q.i.cons
i Anno.m muli stat.
ere.ff.de ritu nup. minos
rem.et.xiiij.m viro.s.de
despõ.m.attestacõnes.
k Copule.ex quo enim
carnali copule o sensit o-
mnis violẽtia ꝗlata in-
telligitur et mrimonium
tenet.s.de despon. impu-
de illis.s.de eo qui dux.in
ma.quã pol.c.ij.et.s.de
spon.vemẽs.et ita ratis
habicõ o firmat siue va-
lidũ fac qd ab initio nõ
valebat.s.de regular.cũ
virum.
l Ignificãte. malicis
is.ff.de rei vẽ.in fundo.et
.ff.de arbi.ita demũ.et.s.
de ꝗp.sedes aplica.qñ
q; tũ auditur qui nõ fac
mli ut noceat ut dixit.L.
ar.inducit.C.de natu.lib.aut licet.sicut et prior pnia ficta non p-
dest et tũ aufert u sũ sequẽtis.de pe.di.iij.in salicibꝫ.
e Repellẽtes.nota q repellitur accusator ꝓpter turpẽ questum.
si.ij.q.i.pbibẽtur. Itẽ repellitur si infra tps statutũ nõ accusauerit
j.e.c.pr.mli insta de cã ut ibi.et est ar. q simonia omitti possit in
mrimonio cũ sit spũale.ꝗ o tra dicit o sueuit q ibi grã nõ o fertur.
Quom in tua.o sueturdinẽ.hec cõsuetudo o sona fuit iuri vñ hꝫ
die p iure oiũ statuitur qua obmissa si postea impedimẽtũ
appareat filij nõ erũt legitimi.s.de clãdest.despõ.cũ inhibicõ.et si
.s.de spon.cũ in tua.quẽ ẽ ps istius et ei o tinuatur in integra.
o Nõ potuit.qꝫ erat in remotis ptibꝫ.si.xvij.q.ij.si q̃s in eo gtus.
p feruore.xv.q.i.illa.et.xvii.q.i.gõsaldꝰ.et.s.ꝗ regla.sic tenet.
q In ãmis.ꝗ quo pt ꝗ cẽ q iste in talibꝫ ãmis denũciacõz fcãm nõ

cõpbẽdat et ad impedimentũ ot ꝗ ab ẽdũ abilis videatur qꝫ vidz
q impedimẽtũ debeat scire tpe o tracti mrimonij ꝗ pt cẽ q tũc ne-
sciebat.nec sufficiebat etas ad hoc sic nec ad o phensionẽ denũcia
cõis et tũ postea potuit scire impedimẽtũ ut j. sequitur cũ tpe de-
nũciacõis eius etas sufficẽ nõ valebat qꝫ etas illa nscit quid vi
deat.C.de fal.mo.l.i.et ar.s.de spon.tue fraternitatis.
p Publicẽ.et ideo nullus pt ignorare.xvi.di.q dicitis.et.xij.q.
.ij.qui et buams.et.s.de postulã.c.i.ar.lxxxij.di.
ꝓposuisti.
l Repellẽdus.et ita q
infra tpus statutũ nõ p-
ponit ius suũ postea re-
pellitur et ab accusacõe
et a testimonio.ar.s.de
clam.despõ.cũ inhibico.
a o trario.et.C.d ingenu.
diffamari.et.s.de pbac.
l.ꝗ nũquid admittũtur
ad denunciandũ. vidz q
fic cũ r in ramẽtũ ei nõ ob
staret.s.de inriur.quẽ ad
modũ.et ar.s.de cognia.
spi.tua.dicas q nõ ẽ ad
mittẽdus cũ sit suspcus
ut ꝗ dicit r suspcẽ pone
r mouẽtur a denũcia cõe
sic ab accusacõe j. de ac-
cusac.cũ dilcus filius.et
.s.de fimo.cũ in tua.nam
cui vna via aliquid pbi-
betur alia via ad idẽ nõ
dz admitti.s.de peurat.
tue.cũ suis decor.ibi posi-
tis.et ita taciturnitas no
cet accusare volẽti ñ for-
te tacuit qꝫ non habuit
tunc pbationẽ.ij.q.vij.
pleriq.Et ideo dixi for-
te q ꝗ tũc nõ hꝫet testes
ipemet potuit impedi-
re mrimoniũ cõtrahẽdũ
vnde nõ p dest q ꝓpter
hoc tacuit.s.de spon.p-
terea.et.s.de testi.sup eo.
r sola fama impedit ma
trimoniũ.s.de o sang.et
affi.c.ij.taciturnitas ve
ro ipoꝝ o trahẽtiũ nõ p-
iudicat eis ar.s.de resti-
spo.ex o questione.et.s.
de clã.despõ.cũ inhibicõ
et j.de sen.ex.inquisitio.
t Juramẽto. mi-
sic.s.de testi.pnitiũ.et.s.
de excep.pastoralis. Itẽ
nota ꝗ q plus valet in-
ramẽtũ vnius q̃ p sup cõ
iuris qꝫ p istud inramen
tũ eliditur iuris p sup tio
.xxxv.q.ij.exordiaria.
u Excluderet.ꝗ habes
q aliquis admittitur ad
accusandũ cuius auctor
repellitur.secus ẽ in testi
bus.s.de testi.licz.et j.de
ꝗreti.fraternitatis.ar.ꝗ
que est racõ diuersitatis
dic q aliud est in accusatore et aliud in teste. modicũ p iudiciũ fit si
accusator admittitur cuius auctor repellitur ꝓpter culpã, ꝓpã et iste
culpabilis nõ existit et ad dẽm accusatoris nulla fit odinacõ n ad
smt stim testes ꝗ ad dictũ testis quis cõdẽnatur et ideo de b ẽt esse
tales autores ut ipoꝝ dcã sufficerẽt ad ꝗ ut illi admittãtur q̃ cũm
habuerũt ab eis ar.C.de acqui.pos.vicia.ꝗ nũq d statũ elapso ter-
mino obstabit talis taciturnitas.vidz q in o tinẽtũ ñ infra termi-
nũ accuset.xxxij.q.ij.mulier.ar.s.de of.del.cũ olim.ff.del.ij.cũ qui-
dam.in fi.et.ff.ad maceõ.si filius.ar.ꝗ.xx.q.ij.puella.ubi usq; ad
ãnũ et diẽ tutores et parẽtes puelle q̃ sacrũ velamẽ assumpsit o tra
dicẽ pnt ultra non.ut ibi.vel saltẽ usq; ad decẽ dies.ff.de o sti.pecu.
ꝓmissor.et.C.quõ et qñ iudex.ab eo. Io.dixit q taciturnitas ista
cũ quodã tpamẽto intelligi debz.ar.ff.de soluẽ.qd dicimus.et.ff.

De Iuriorꝫ

Ex concilio apud watmaciam.

ex qui·cau·ma·ab hostib⁹. C. ul. et bñ Facit ad hoc·s. de loca. c. pnl. et ul. ego credo q ꝗ diu res est integra q pt ws admitti cõtracto vero mr̃imonio de pñti nõ vid̃ audiendus tanꝗ suspectus si potuit infra tpus pcedẽ et denũciare impedimentũ.

I qua voluerit q quãtũ ad hoc quo minus otrahẽ possit post mortẽ uxoris cũ tale homicidiũ directe nõ fuit volun tariũ nõ impedit. et homicidiũ nõ impedit mr̃imoniũ cõtrahẽdũ ñ i casib⁹. xxxiij. q. ij. int̃ fectores. et. c. admonẽ. et J. de pe. et re. c. ij. ñ sint iu uenes. ut. c. interfectoẽs. et. e. cã. m. c. in adolescen tia. et tũc dispensatiue.

b Insidiatrix. licz mu lier ista nõ fuit cõsecuta effectũ ñ lominus puni tur quo ad legẽ cõiugij. et est ar. q conatus sme effectu punitur. si. l. i. di. si quis post. et de pe. di. i. si quis cũ telo. et. s. de bi gamis nup. et. c. ul. z ar. ō. s. de spon. c. ul. cũ suis. o co. ibi positis. ubi de ℍ. tñ si otraheret teneret.

O Desiuit. crimine. p nullo crimie pt vir dimittẽ uxorem vel uxor virum vel. p aliquo qd̃ ei otingat. xxxij. q. i. in cõ iugio. et. q. v. si quis uxo rem. p̃cepit. p̃ceptum. et. q. vij. omes causa cõnes. ñ. p crimie fornicacõis. ut m. c. p̃dictis. vel pro spũali fornicacõe. xxvij. q. i. idolatria. et ℍ. et si vi ro suo mortẽ machinet̃. s. c. px. et si talis turpis cõdicõ in mr̃imonio ap ponatur. si furtũ feceris. p non adiecta hẽtur. s. de odi. appo. c. ul.

d Nõ licebit. cũ mr̃imo miũ eoꝝ sit ratũ et cõsum matũ. secus est de mr̃imo nio infidelium J. e. quãto. et. c. gaudemus.

e Erunt. quod vinculũ oiugij semel habitũ nũ q̃ amittatur viuẽtib⁹ cõ iugib⁹ etiã separatis. xxxij. q. vij. c. ij. et. iij. sicut nec baptma vel ordo. i. q. i. q quidã. v. cũ vid eamus.

f In viris. q vir et ux or nõ ad imparia iudicã tur. xxxij. q. i. si quis uxo rem. et. q. v. p̃cepit. et. q. vij. apostolus. L.

O Dicto notoria. ar. q in notoris seruãdus est ordo iuris. ar. xi. q. iij. co rũ. et. xxiiij. q. i. pudẽda. in fi. et. iij. q. v. q suspe cti. ar. ō. ij. q. i. de manifes sta. et J. de accusa. euidẽ tia. et. s. de iur̃ur̃. ad no strã. et. ff. ad. l. acquil. p inde. in fi. sol. quo ad sniaz sp suãdus ẽ ordo iuris q̃tũ ad alia nõ

b Separi. xxxiij. q. ij. sclares. xxxv. q. vi. multoꝝ. et ẽ racõ quia ẽ q snia diuortij pena ẽ et pena nõ est inferẽda ñ p iudicẽ. xxxiij. q. ij. C. in hoc. et. C. ut nemo ius sibi di. p totũ. et. C. de iudeis. nullus.

i Restõnẽ. restitutio eni faciẽda ẽ. s. de of. del. cãm mr̃imonij. et. s. de resti. spo. ex cõquestione. et. s. ut lite nõ ot̃ accedẽs. ij. in fi. ar. ō. s. de resti. spo. lras. ubi dicit q si. p bacõnes incõtinẽti fiũt parate nõ est faciẽda restõ g multo minus est facienda ubi notoriũ ẽ im pedimentũ ut hic. dic q faciẽda ẽ p̃terꝗ ad carnalẽ copulã ut in telligas istã dcẽ. ßm illã.

k Supinductã. fic. s. de spõ. vemẽs.

Publica. et si manifesta non essꝫ vel publica dũmõ fama essꝫ q essent osanguinei i gradu. p̃hibito ex officio suo possꝫ eps inquirẽ et compellere ut quicũq veritatẽ sciret p̃hibeat testimoniũ. xxx. v. q. vi. epus in smodo. et. s. de testi. co. p̃terea. et. s. de of. or. c. i. et. ij. q. i. deus omipotẽs. imo quilibꝫ tenetur denũciare eccie. s. de co m.

l Sel scdo. et ita vid̃ q osanguinitas ultra scdm g gna. spi. tua. dũ nõ possꝫ esse notoria ßꝫ fama esse publica pt. xxxv. q. vi. si duo.

n Interest. i. ad eccíam ptinet.

I gnificasti materiã. qõ vid̃ q ipe dedit ei materiã adulterã di quae sibi imputet vir ar. xxvij. q. ij. si tu abstiꝫ nes. et. ff. de mino cũ mãdato. et. ff. so. ma. si muli er. qõ mgr io. fauctinus o cedebat q qui occasio nẽ dãni dat dãnũ dedisse vid̃. l. di. studeat. sepe. et. ff. ad. l. aquil. qui occi dit. C. in hac. et J. de dã. da. c. ul. in fi. et ar. ad ℍ. ō de eo qui co g. cõ. ux. fue. sup eo. et. c. discretionẽ. ßꝫ o trariũ ẽ verũ q mulier ad hoc nulla o di cõne dz adduci. xxxij. q. v. ita ne nec ẽ ignoscẽdũ ei qui p̃ textu pauptatis turpissi mã vitam ducit. ff. de ritu nup. palã. C. non est. nec obstat si replicaret etiam illa. ff. de adul. l. i. C. si pu blico. nisi eã inuitã tradi disset adulterandam tũc nõ possꝫ ei obicẽ adulte rũ ut in dcẽ. discretionẽ. ßꝫ pone q mulier recesꝫ fit a viro aũcte. p̃ar. ñlo mmus petit restitui vid̃ q nõ fit audiẽda q ipsa non fuit eiecta ßꝫ ipa eie cit. dico q ẽ audiẽda q eo ipso q rediẽs nõ ad mittitur spoliata intelligitur. ff. de acqui. pos. clã possidere. C. ul. et. l. si id quod. C. ulti. et. ff. de vict vi arma. l. i. C. sine auto ritate. ßꝫ nũquid pt petẽ a viro expẽsas quas fe cit postq ipa recessit ab ipso. nõ credo cũ mariꝰ ipaz nõ expulerit ßꝫ si eã reuertentẽ nõ admittat postea tenetur.

p Notoriũ. qd si occul tũ et in modũ excepcõis obiciat ei illud adulteri um petẽti restitucõnẽ. di co q nõ auditur quousq fuerit restituta. s. de re sti. spo. Item cũ quis. et. c. ij. et. iij. et. c. in lr̃is. se cus in petitorio. xxvij. q. ij. agathosa.

q Nisi ostaret. ita q essꝫ notoriũ adulteriũ viri as lias ipam oporteret pri us p̃bare adulteriũ viri et sic crimia mutua pari opẽsacõe tollũtur. xxxij. q. vi. mchil. et J. de adul. c. penul. et ulti. ff. solu. matri. viro. xxv. di. primũ. et. xxvi. di. vna tãtũ. et. vi. q. i. qui crimẽ. ff. de eo p quẽ fac. crit. l. ul. C. sed et si. ff. de adul. si uxor. C. iudex. ar. ō. ff. de to. excep. apd celsũ. C. marcellus.

H hoc otrariũ soluitur. s. de excep. dilecti.

Ex lr̃is. opulsa. non ideo tñ excusanda ẽ q nõ est ignoscendũ ei qui p̃ textu pauptatis turpiter degit. ff. de ritu nup. palã. C. nõ ẽ. et potius debuit omia mala pati q̃ malo cõsentire. xxxij. q. v. ita ne. ar. o tra. C. de pri. qui fi. dis. l. ul. et. C. de inof. test. aut. ßꝫ si post. et. xxxvi. q. ij. si tu abstin es. [illegible] de buit iudex hoc fecisse cũ ßꝫ ipm factũ

s Ammonita. ßꝫ nũqd [illegible] respicẽ videatur. ßꝫ pone de ßꝫ q de o filio alicuius ßꝫ dixissꝫ nũquid poterit reuocare hmõi o fessionẽ cũ in ta li facto nõ possꝫ dici ignoras. pt dici q sic cũ hec cã q̃si criminalis

I quã mulier in mortẽ mariti sui cũ alijs cõsiliata ẽ et ipe aliquẽ illoꝝ se defendẽdo occidit pt ipe p⁹ mortẽ uxoris si voluerit aliã ducere. ipa aũt insidiatrix pmittẽte absq spe coniugij stet subiecta. H lex ander. iij.

O Desiuit a nob et J. Nos itaqz. t. rndemus q mulier p furto vel alio crimie viri sui misi fidei sue religionẽ corrũpere velit ab eo separi non debet verũ si cõiugem suã ad infidelitatis maleficiũ cõtraxerit a viro poterit separari ita q nubere alij ei nõ licebit. q licet separentur semper tñ cõiuges erũt. In viris q̃ ꝓsentis sententie forma seruetur.

P Idẽ ambianen. epo. Ozo de comite pontim qui. b. uxorẽ suã absq iudicio eccie dimisit. q eã ognatam fuisse uxoris defuncte p̃ponit. prudẽtia tua ognoscat q si etiã parentela esset pub lica et notoria absq iudicio eccie ab ea separari nõ potuit quare ipm ad eam recipiẽdã que petit restitutionẽ ipius di stricte cõpellas. quã si recipe noluerit eum et sup̃ inductaz vinculo excõcacõis astrin gas. Preterea de. h. qui co gnatam suã duxit uxorẽ. rndẽ mus q nõ apparentib⁹ ac cusatoriib⁹ et parentela manifesta seu publica existente qõ credibile nõ est nisi essent in primo gradu vel secundo tui officij interest mr̃imonia illa adhibita grauitate dissoluere q̃ illicite o tracta noscũtur.

I gnificasti q I dem. quãdã uxore sua sme iudicio eccie dimissa pro eo q suggestũ sibi fuerat ipam incestũ cũ quodaz consanguineo suo omisisse vinculo fuit p̃ter hoc excõicationis astrictus. verũ mulier nõ o tinuit ßꝫ sobolem de alio viro suscepit nec minus postulat viro restitui asserens se iniuste ab ipso dimissam. et eũ dẽ sibi materiam adulterãdi dedisse. con. t. t. r. q si notoriũ ẽ mulierẽ ipaz adulteriũ omisisse ad eã recipi endam p̃fatus vir cogi nõ debet nisi ostaret ipm cũ alia adulteriũ omisisse. I dem.

Ex lr̃is tuis accepimus q̃ W. quãdã duxit uxorez qui paucis tpib⁹ fuere cõcordes. p̃ponebat eni idẽ. W. q illã p violẽtiã sibi illatã metu etiã mediante duxissꝫ et J. tandem vir uxorẽ suã sup crimine fornicacõis in iure conuenit que nescitur quo ducta spiritu cepit publice o fiteri q cum vir negaret ei in necẽ ars p̃ui dere crimẽ o pulsa ẽ incurrẽ me moratũ. cũq a te fuissꝫ diligẽtius ãmonita ne ad suggestionẽ alicuius illud tãtum p̃ cõtra se p̃ponẽt ipa id manifesti us asserebat. Sane tu quo cato capso tuo cũ ex eorundẽ cõsilio utriq p̃uatim otinẽtiã iniuxeris obsuãdã ita q caste viuerẽt ad inuicẽ segregati. mẽorat⁹ W. furti cũ alia spõsalia. nuptias temẽ celebrauit

Porro [illegible]

Ecclie [illegible]

fit vel mixta. s. de p cur. tue. ofessio enim in crimine nō p iudicat nisi p seuere. ff. de questio. l. i. C. dimus. et. C. si quis ultro. si illa lex loquitur de ofessione q extorq̄tur p tormētū. L. dicit q̄ pt reuocari si fiat ex deliberacōne et nō ex calore iracūdie nō vidēr q̄ reuocari possit q̄ nō possit probare errorē. a Segregati. ex si vidēr q̄ sma si videatur fecisse q̄ sme ofilio capli ferri nō debēt. xv. q. vij. ep̄us nullius. et. lxxxvi. di. si quid vero. Et ē notandū q̄ delictū superuiens rei iudicate p iudicat ei. p quo lata ē sententia q̄d verum est etiam si mansissent se ulterius nō repetituros ar. s. de iur. iur. qua nos.

b Cōpellas. q̄ nō otinuit sm q̄ et fuit mūctū et ideo eam recipe o pellitur. s. c. pxi. et. xxxij. q. vi. michil si sentēcia lata fuit si ut vidēr. ꝓter adulterii nūquid poterat vir eam sibi recōciliare mulierem. et vidēr q̄ sic ar. C. de leg. q̄d fauore. innocentis non puatur seruitute quam hēt in eo qui peccauit. C. de adul. autē. si hodie. vnūvir pt etiā illā adulteram sibi recōciliare si vult. s. de oūsi. oim. gaudemus. et. ar. ff. de excep. reiudi. euidenter. pena enim nō pstat emuntatē. ff. de interdi. et releg. l. relegatorū. C. ul. ptereā vir solūmō fuit absolutus a seruitute quā ipsa prius hēbat in ipm et nō ecōuso vñ adhuc remāsit salua viro seruitus quā habuit in muliere cū tm ipa fuerit cōdēnata ar. s. de ouer. oim. quidā mtrauit. et. xxvij. q. ij. qui wznierit. Itē si ß esset verū q̄d nō possit sic daretur mulieribus occasio delinquēdi. ut a viris separētur. sic. s. de sponsi. ex pte. vñ reprobata fuit illa sponsiū. ij. e. quāto. in fi. et. ff. de reg. iur. nō fraudatur. et ar. xxxiij. q. v. hec imago. ar. ō. q̄ nō possit q̄ sma stati est p muliere. ar. vi. q. vij. q̄d semel. sepe enim odēnatus ex sma comodū sentit ut in duobus reis debēdi odēnatis. ff. de re iudi. paulus. dicas q̄ vir bñ pt illam sibi recōciliare multā ut laudixit. bug. dixit q̄ si uxor publice sit fornicata ante iudiciū ecclie pt illā sibi recōciliare etiā multā nec possit intrare religionē eo multo ß postq̄ sma dimortij autoritate ecclie lata est neuter tenetur alteri et uterq̄ altero in uito monasteriū intrare pt q̄ uterq̄ in separacōne cessit uri suo. ar. vij. q. i. q̄ periculosū ē. nec vir poterit uxorē multā recōciliare. ß hec decē. videtur contra sniam bug. vñ stādū est. put dicit laur. vñ nota ß q̄ delictū superuenēs rei iudicate p iudicat snie ut sma nō obstāte reuertatur in idē. j. de adul. e. ul. ubi de hoc. ar. ō. q̄ ea q̄ tūc facta sūt ex superuenienti delicto non retractantur. ff. de iti. actu. q. p. nec enim (tñ standū est ei q̄d. j. dr.)

c Cōpellēdā. in alio casu o pellitur et sic ē aliud an iudiciū ecclie et aliud post. eandē diuersitatē dixit bug. in carnali formicatione ut dr. s. c. pxi. ß contra. j. e. c. pxi. in fi. ubi de hoc. et pt dici q̄ ei stādū est ut in utroq̄ casu cōpellatur redire ad virū suū nisi cū iudicio ecclie separata voluerit religionē intrare. s. de ouer. oim. c. ul. ß.

O Santo. distinguimus. hāc distinctōnē p omit gratianus. xxxviij. q. ij. C. hinc distinguēdū.

secūda si voluerit vota transibit et in hoc casu intelligimus q̄d ait apls. si infidelis discedit discedat. frater enim vel soror non est fratri subiectus in hmōdi. et canonē etiā in quo dicitur. oumelia creatoris solut ius mrimonij circa eū qui relinquitur. si vero alter fideliū cōiugū vel labatur in heresim vel transeat ad gēntilitatis errorē nō credimus q̄ in hoc casu is qui relinquitur viuēte altero possit ad secūdas nuptias oolare. licet in hoc casu maior appareat oumelia creatoris. Nam si mrimoniū verū inter infideles existat nō ē tñ ratū inter fideles aūt et verū et ratū et firmū existit q̄ sacm fidei q̄d semel ē admissum nūquā amittitur. ß ratū efficit cōiugij sacm ut ipm in cōiugibus illo durāte pduret. nec obstat q̄ a quibusdā forsan obiicitur q̄ fidelis relictus nō debeat iure suo sme culpa priuari. cū in multis casibus hoc cōtingat ut si alter cōiugū incidatur. per hanc emm responsionē quorūdam malicie obuiatur qui in odium coniugū vel quādo sibi inuicem displicerent si eas possent in tali casu dimittere simularent heresim ut ab ipa nubentibus coniugibus resilirent. Per hanc ipam responsionē illa soluitur questio qua queritur utrū ad eū qui ab heresi vel infidelitate reuertatur is qui pmansit in fide redire cogatur. Idem tibriadensi episcopo.

g Predecessor. s. celestinus dictū cuius habuisti olim in dec. s. de ouer. in fi. laudabilem. et male dixit celestinus.

h Aplus. xxviij. q. i. si infidelis.

i Canonē. xxviij. q. ij. si infidelis.

l Cōtumelia. iuxta illō Desere spernētē vel blasphemare volentē. Vel de credētē scelus ad mortale trahentē. Nam sunt absq̄ mora sic vicula rupta priora. vin.

l Relinquitur. s. qui cōuertitur circa eū qui relinquit q̄ nō pt claudicare mrimoniū ß potius dixit de eo qui reliquitur q̄ ille solus pt cōtrahē sme pecō ille qui relinq̄t trāseuntē ad fidē peccat et sola otūelia creatoris soluitur et non peccia. et statim soluitur q̄ cito nō vult cohabitare sm modum qui traditur. j. c. pxi. ad fi. et peruenit ad noticiā alterius tñ debēt adhibē testes q̄ illa nō vult cohabitare ne impediatur postea contrahens. si aūt anteqū otrahat cū alia oūtatur ad fidē vir ipam recipe tenet. j. c. pxi. C. pnl. et vidēr nouū mrimoniū ut ibi dicem.

m Maior. magis / turi. enim delinquūt fideles a postatādo q̄ infideles in infidelitate remanēdo. xxxij. q. iij. in eo formicator. et nemo respiciens retro aptus ē regno dei. s. de vo. magne. si. de pedi. iij. si refugiētes. sic magis deliquit qui interruptā iterū litē deserit q̄ q̄ semel acceptā dereliquit in aut. de litig. C. edicta. in fi. coll. viij. C. quō et qn̄ iudex. aut. qui semel.

n Ratū. q̄ pt dissolui ut ß. xxviij. q. ij. C. Itē ilso

o Amittitur. xxs lud. xij. q. vij. c. i. et. ij. et. i. q. i. quod quidā.

p Sine culpa. nemo sine culpa iure suo puari debēt. xvi. q. ul. inuentū. l. vi. di. satis puersū. et. s. de eo qui o gno. cōsan. ux. sue. discreconē. et. c. ul. et. s. de testi. c. ij. ß si cā sbest puatur quis q̄n iure suo. s. ut li. nō ot. qm. C. ij. et. j. de p. uil. antiqua. et. xxij. di. renouātes. et ß sbest cā q̄ sbicitur inferius.

q Casibus. in quibus q̄s puatur iure suo. xiij. q. vi. cōperimus. et. liij. di. frequēs. xxxiij. di. si cuius. xvi. q. vij. decernimus. lxx. di. nemiuē. xvij. q. ij. dissimm. s. de cle. eg. tua.

r Incidatur. xxxij. q. vij. illi.

s Simularēt. h. ēsim. h. ē cā q̄re puatur q̄s iure suo sme culpa. h. xxxij. q. i. dixit dñs.

t Cogatur. et reuera cogi dr ñ velit religiōez: intrare cū in iudicio ecclie separati fuerint. s. de ouer. oim. c. ul. L. dixit eā nō cogēdā redire ad eū cū distinctōne illius dec. s. e. de illa. si verius est q̄ indistincte debet o pellī nisi cū vult intrare religionē sm illā dec. s. de ouer. oim c. ul.

Gaudemus in secdo nō phibito q̃ secdus gradus erat phibitus ſz nō omīs. Iste eni erat pſone phibite in lege mater nouerca soror neptis amita matertera uxor patrui et uxor fratris filia et p̄uigna. de hoc dr. s. de restit. spol. lras.

b Existat. xx vi. di. de inde. et. s. de osang. et af. de infidelib.

c Cōstōmbo. q̄ nō artāt mīſi illos qui ſbſūt ecclie directe ſcz ſz indirecte bñ cōpellūtur j. de usur. post miserabilē. et. c. quāto. et j. de iudeis. et ſi iudeos.

d Quid eni. ij. q. i. multi interpositio est.

e Cōuncti. s. de osang. de infidelib.

f Dimittātur. xx vi. di. de inde.

g Vel quā. ad istā q̄stionē nō rndet dir cē ſz indirecte. satis rndetur q̄ p̄ma fit uxor ex eo q̄ dicit pluralitatez in utroq̄ sexu reprobandaz. in fi. istius. C.

h Absonū. ſz ostendit q̄ vnā tm̄ debeat bre.

i Vna. s. de big. debitū.

k Duo. ſz pluralis numerus ponitur ad ecclusionem maioris pluralis ar. ostra. xxxi. q. i. q̄ ſi vxor mierit. q̄q̄ ponitur ad exclusionem minoris numeri ut cum dr vnus nō ſtet ō aliū. ſz in ore duoꝝ ſtet omne verbū ut. s. de testi. licet. in fi.

l Vxores. vñ etiaz lex plura oingia phibet iudeis. C. de iudeis. nemo in deoꝝ. in fi. et. C. de incest. nup. l. ij. C. de vnac. ante nup. ea que.

m Diuma. nō ergo ſūt ſufficiētes excusationes quas bēs. xxxij. q. iij. dixit sara. et. c. obiciūtur. ſz illud ſuit añ legē.

n Mendacio. xxij. q. ij. C. Itē oppōnitur.

o Furto. xiij. q. v. dicit

p Homicidio. dñs. xxxiij. q. v. si nō licet. circa fi. et. q. viij. occidit.

q Pluralitatē. ſi minuit solucōnē q̄oms quasi dicēt p̄ma tm est uxor ut dixi. s.

r Imparia. i. q̄ ad mutuā seruitutē. r debitū carnis et fidē suādaz. xxxij. q. i. si quis uxorem. et. q. v. p̄cepit. alſ pene fa mula ē uxor. xxxiij. q. v. hec mago.

s In euāgelio. dicēdo excepta cā fornicacōis uxorē nō esse dimittēdā. xxxij. q. i. dixit dñs in euāgelio. et. q. viij. apostolus. et. c. omīes causationes. et. xxviij. q. ij. si infidelis.

t Cōtumelia. s. c. px.

u Casu. i. qu olibz eni casu p̄missoꝝ triū

x Negaretur. ſz bēs casū in quo denegatur restō quāuis ostet de iniusta spoliacōne. aliū bēs. s. e. significasti. Itē ubi excipitur de alia spoliacōne. s. de ordō. cog. sup spoliacōne. Itē ubi timetur de seuicia viri. xxxiij. q. ij. siue de oingij. et. s. de resti. spo. ex trāsmissa. et. c. lras. ubi de hoc. et. xxxij. q. i. de bñdicto.

y Aplm. xxviij. q. i. si

y Cōpelletur. ex ſz vidr q̄ otumelia creatoris nō soluit infidelis. ius mrīmonij ipo iure alſ si solutū fuisſz ius mrīmonij nō opellēr eā recipe. Io. dicit q̄ ipo iure solutū ē mrīmoniū otūelia creatoris ea nolēte viro cohabitare ut. s. e. c. px. li mrīmoniū fit solutū tn̄ restituitur q̄i iure postliminij. ar. xxxiiij. q. ij. cū p bellicā. sic hereticoreuerso restituūtur alia bona. C. de here. aut. idē est de nestoriano. et licz nō sit mrīmoniū inter eos eā recipe opellitur ex obseqn̄tia p̄oris mrīmonij in fauorē fidei. Alij dicūt q̄ mrīmoniū ipo iure nō soluitur ſz ius mrīmonij soluitur. i. ius petēdi debitū et ſz satis vidr dicē lra. s. c. px. ibi. otūelia creatoris soluit ius mrīmonij. et tūc p̄mo vere soluitur mrīmoniū qn̄ otrahit cū scda et nō añ. q̄ ſicſz ex

Gaudemus in dño et j. utrū pagani uxores accipiētes in secdo vel tercio vel ulteriore gradu sibi iūctas sic iūncti debeāt post ouersionē suam insimul remanere vel ab iuicē separari edoceri p scriptū apostolicū postulasti. sup quo. t. rndemus q̄ cū sacramētū oingij apud fideles et infideles existat quemadmodū ostēdit aplus dicens. si quis frater infidelē habz uxorē et hec cōsenit habitare cū eo nō illā dimittat et in p̄missis gradibus a paganis quo ad eos mrīmoniū fit cōtractū licite qui cōstōmbo canonicis nō artātur. quid eni ad nos ſm apostolū eūdē de hijs qui foris ſūt iudicare in fauorē p̄serim xpiane religionis et fidei a cuius pcepcōne p uxores se deseri timētes viri possunt facile reuocari. fideles hmōi mrīmonia aliter copulari libere p̄nt. r licite remanere cōuncti. cū p sacramentū baptismi non soluantur cōiugia ſz crimina dimittantur.

Qua'wro pagani circa plures insimul femnas affectum diuidūt cōiugalē utrū post cōuersionē omīes vel quā ex omīibo retinere valeāt non immerito dubitatur q. j. werū absonū hoc vidr et inimicū fi-

dei xpiane cū ab initio vna cōsta in vnā feminā sit conuersa et scriptura dīna testetur q̄ p̄ter hoc relinquet hō prēm et matrē et adhærebit uxori suae et erunt duo in carne vna nō dixit tres vel plures sed duo nec dixit adhærebit uxoribus ſz uxori et j. nec ulli unquā licuit insimul plures uxores habere nisi cui fuit dīna reuelacōne concessum quē mos q̄nq̄ interdū etiā fas cēsetur. p quā sicut iacob a mendacio israhelite a furto et sampson ab homicidio sic et priarche et alij viri iusti qui plures legunturſimul habuisse uxores ab adulterio excusantur. Spane iuridica hec snia pbatur etiā de testimonio veritatis testātis in euāgelio. quicūq̄ dimiserit uxorē suā ob fornicationez et aliam duxerit mechatur. si ergo uxore dimissa duci alia de iure nō p̄t fortius et ipa retenta. pr q̄ euidenter apparet pluralitatē in utroq̄ sexu cum nō ad imparia iudicētur circa matrīmoniū reprobandum.

Qui aūt ſm ritū suū legitimā repudiauit uxorez cū tale repudiū veritas in euangelio reprobauerit nūquā ea viuente licite poterit alia etiā ad fidem xpi conuersus habere. nisi post cōuersionem ipius illa

eto solutū nō opellerētur cā recipe. et c. ar. ad ſz q̄ dicit in fi. q̄ p̄t ei obicē formicacōnē q̄ si ex toto et oino solutū eſz mrīmoniū non posſz ei obicē formicacōnē p̄cedētē. s. de iurur. quēadmodū. ſz nunquid eriā posſz intrare religionē ea inuita añ quā otrahat cū alia. dico q̄ sic cū iudicio eccie fuerit separata a viro. ar. s. de oiū. oin. c. ulia.

Obicē. q̄ intelligitur ltime otraxisse q̄ aūcte leg otraxit. i fi. xxiij. q. iij. qui peccat. et ar. s. de frig. fratern itatis. circa fi. et ff. de acquir. pos. iuste possidet. ſz illd q̄ritur qualiter

Nō posſz ei obicē formicationē ante baptismū omissam cū oīne pcēm et sequela pcēi in baptmo deleatur. xxvi. di. de inde. xxxij. q. i. qd aūt. cū dna baptismi sint sme oīni luctu. de cōse. di. iij. c. ij. et. c. sme pnia. dicas q̄ omne crimen tollitur in baptmo quo ad deū et qdcunq̄ et qualiter cūq̄ otraxit ante vel adulterādo seu fornicando. ſz quatenus formicatio respiciebat virū nō tollitur in baptmo q̄ illud crimē nō tam virū q̄ uxorē omaculat. xxxij. q. i. in cōiugio. et sic ius qd cōpetebat viro ex illa fornicatione remanet ei saluum. r sic p̄t excipe ō illā sic cē p pniaz tollitur crimē qd mulier contraxit fornicādo quo ad deū et tn̄ post quātācunq̄ pniam p̄t maritus illā accusare. xxxiij. q. ij. admonē. nec eā etiā recipe opellitur post pniam. ū de oiū. oing. gaudemus. iniquū eni eſz q̄ baptismus tolleret bñficiū alicui opetēs fē in libtate delictū eni qd omisit q̄s in se p libtatez tollitur ſz delictū qd omisit in alio nō tollitur. ff. de hijs quino. infa. l. pnl. et. l. athletas. C. p oppōnius. vel expone qd dr nisi alſ fuerit fornicata scz alias. i. in alio tpe post baptismū. ſz p̄ius verius ē. Io.

Deus. o cedim. q̄pt nouitatē fidei dispēsatur otra gradus phibitos. sic. xxxv. q. iij. q̄dā. et. c. qd scrip fi. s. de consang. et af. de infidelib. fi. s. qui fi. smt le. c. ulti. ſz post fidē receptā cōtrahere nō debēt ut dicit in fi. olim o cessiz fuit ut frater uxorē frisc Defuncti. hac de cā tm̄ sumēt in uxorē. viij. q. i. olī. alſ nō.

Si lieres licita puta osang mtatis vel alſ ltima et ignorāter cōtraxerit tūc restitui dz quic q̄d alter ab altero habuerit. s. de oing. ser. ap̄o fuit. q̄ nullū fuit mrīmoniū. alſ si scēter otraxissent pdē debēt q̄quid alter alteri dederit et fisco applicatur ñ error aut minori etate excusentur. C. de incest. nup. qui cōtra. ar. cōtra. j. e. et si necē. ubi de hoc. p̄t alias mq̄ tū facē p̄t. C. de rei ux. ac.

e Totā. si totā reddere. l. vna. C. cū aūt. et. ff. de re iud. nō tm̄ si solo dminuerit suā ſbam ut in eo dō. C. cum aūt. et si pueneritad pīguiorē fortunā totū restituet ut ibidē. et. s. de solu. odardus. et si maritus paciscatur ut totū restituat tale pactū nō valet cū sit contra bonos mores. ff. so. ma. alia. cā. C. i. si tn̄ soluere repetē non p̄t. ff. de odi. indebi. nā et si maritus. ſz nūquid freus restitui debēt. cō vidr. ff. de re. iur. in odēnacōne. ſz nō restituūtur nisi illi qui añ mrīmoniū obuenerint q̄ illi ipo iure augēt wtē ſz post mrīmoniū obuenientes nō augēt wtē nō restituūtur ſz fiūt mariti p̄ter onera matrīmonij supportāda. ff. de iur. wt. wtis freus. et j. de usur. salubriter. et expēse necārie minuūt wtē ipo iure utiles vēo nō. ſz petūtur actōne mādati vel negō. g. voluntarie expense pmittuntur abradi

smel sione poris status C. de reiux. ac. l. vna. C. fileat. et. ff. de impe.
in reb. vt. fac. l. i. et. l. qd dr. et hoc verū ē cū fit sepatio quo ad fe
dus mrimonij secus si quo ad thorū ꝓpter adulteriū j. e. plerunq.

a Ignificauit. celebrato. ex licita cā. s. e. px. ubi de hoc.

b Vendicare. i. retinere. c Aliud. puta pactū vel ofuetus
do qd restitui nō debz j. e. c. ul. ff. ad exhibē. in hac actōne. C. ibidē.
et. C. de pac. ouen. l. ex morte. vel si ꝓpter adulteriū quo ad mutuaz
seruitutē dimortiū fit fcm
j. e. plerūq. vel si snia la
ta est sup hoc a qua non
est appelatū. ij. q. vi. C.
diffimitia. ff. famil. herc.
cū putarē. vin.

d Diuisionē. ꝗ intelligi
tur de bijs q̄ cōiter ēpta
fuerunt de bonis ꝓprijs
uxoris et viri et hoc ostat
alias enī ꝑsumūtur oia
esse de bonis mariti. ff. de
dona. inter vi. et ux. quin
tus mutius. et. C. e. ti. etiā.
et ēsise quicquid ꝑ latus
eccie acquirit totū in tui
tu eccie acquisitū vidr mi
si appareat o trarū. xij. q.
iij. sacerdotes. et. s. de
p cu. deri. c. i. et. ij. ar. et
xij. q. i. smt manifeste.

Ē prudētia. repete
bat. ꝗ qua actione
agebat mlier ꝓ vote sua
actōne de vote. nō. q. nul
lū fuit mrimomū g nul
la ws. ff. de inre vt. l. iij.
et sic agit o dicōe sme cā.
ff. de o di. sme cā. l. ulti. et
C. de o di. ob cām da. l. i.
q. cā secuta nō fuit ꝓpter
quā dos dabatur. olim
recipiebat mulier votem
suā ānua bima trima die
hodie vero ilico restituū
tur nmo bilia. mobilia
usq ad ānū. C. de rei ux.
ac. l. vna. C. cū aūt.

renuat cohabitare cum ipo. a
etiā si o sentiat nō tn absq cō
tumelia creatoris ut eū ꝑtra
hat ad mortale pcēm in quo
casu restōnē petēti q̄ uis de in
iusta spoliacōne o stare et resti
tutio negaretur. q. fm apo
stolū frater aut soror nō est in
hmōi sbiectus fratri. Qd
si ouersū ad fidē. illa ouersa
sequatur antequ ꝓpter cās p
dictas lūmā ille ducat uxorē
eam recipe o pelleur. q̄ uis qs
fm euāgelicā veritatē qui du
xerit dimissam mechatur. nō
tn dimissor poterit obicē for
nicationē dimisse ꝓ eo q nup
sit alij post repudiū. nisi alias
fuerit fornicata. I dē liuom
en. ep o et eis qui cum ipo sūt
fratribus.

Ēus qui eccias suā et j.
Quia dispar est ritus liuom
en. de nouo ad fidē catholicā
ouersos a nostro ꝓpter infir
mitatē gentis eiusdē conce
dimus ut mrimonijs contra
ctis cum relictis fratrū utan
tur. si tn fratribus decedentibus
sine ꝓle ut semē defuncti iux
ta legē mosaicā suscitarēt cū
talibus cōtraxerūt ne tales si
bi deceteto post q̄ ad fidē ve
nerint copulent ꝓhibentes.

De donacōibus inter virū et uxorē
et dote post diuortū restituēda

Ex cōci. habito apud war
maciam.

Mlieres cū pro ali
qua licita causa a ꝓ
prijs viris fuerit sepate totā

cessorio etiā lata snia sup pncipali ut hic innuit ꝗ nūquid ꝓcedēt
isti aūcte pnm mādati. nō vidr. q. functi sūt semel officio suo siue
bn siue male. s. de of. del. in lris. et. c. sgficasti. et. ff. de re iud. iud ex.
ꝓcedēt enī ex isto secūdo mādato. eccia enī fauore votis sup ipam
causam delegat q. publice utile est mulieres votes saluas habere
ꝓpter quas nubē possint. ff. de iur. vot. l. ij. et. ff. solu. ma. l. i. et etiā
ꝓa simpliciter cām votis o mittit fm o fuetudinē eccie j. e. c. penl.

sed hic petebat mulier
votē sibi restitui tanq̄ ac
cessoriū pncipali questi
om et ido debuerāt ꝓnū
ciare sup vote vñ vidr q
aūcte pmi septi ꝓcedē
pnt. b. ꝗ melius ē dicē q
aūcte ista ꝓ lrāz ꝓcedēt
q. functi sūt officio suo
sup pncipali siue bn siue
male ut in. c. in lris. vñ
cū tūc nil dixerūt sup ac
cessorio ulterius nō indi
cent q. p pmas lras ꝓce
dere pnt sup accessorio.

g Canonicū. hoc est si
nihil obsistat qd impe
diat et si totū restituere
possit habita rōne ne e
geat ut dixi. s. e. i. et. ij.

Lerūq. eccie. alias
nō licet etiā si nota
est fornicatio. s. ti. px. e.
porro. ut ibi dr. et. c. ex
i Volūtate. re. lris.
sume ob hāc cām forni
cacōis alias non noceret
(utpote si recedēt q. cō
scientiā haberet de impe
dimēto ꝑpetuo quo ꝓ
bato votē recuperet.)

k Reconciliata. ad qd
cōpelli non pt etiā post
pniam. s. de ōnsi. oinga.
gaudemus. xxxiij. q. ij.
admonē. ꝗ si reconciliata
fuerit postea illā fornica
tionē obicē non poterit
q. ci remisit hoc. qd ei li
cet fm euāgelicā verita
tē. s. de iurir. quēadmo
dū. et. xxxij. q. i. qd autē.
et. c. nō erit. et q. mores
illius iā ꝓbauit. ff. de ad
ul. si uxor. in fi. ⊓ xxxij. q.
v. horrendus. nisi post
ea fornicetur.

l Dotalicium. i. donatio
nē ꝓpter nuptias ꝗ ex
positio nō vidr bona q.
donatio ꝓpter nuptias
debz redire ad virū sicut
ws ad mulierē j. e. c. ul.
in fi. et it a nō ꝑsz repe
tere dotaliciū etiā alias
post sepacōnē ꝗ pt ꝗ in
telligi cū mulier lucratur
donacōnē vel ptē ex pa
cto j. e. c. ul. et sic illā do
nacōnē quā ex pacto ha

votē pcipimus sibi reddi.

Vrbanus decano cantori et
capitulo lexon.

Ignificauit. p. mulier q
b. quē loco viri tenebat di
uortio inter eos solēmiter ce
lebrato dotem suā illicite dti
net et reddē o tradicit. possessi
ones etiā que ipsis dū simul
viuerēt cuiusq o tractus titu
lo cōiter obuenerūt ea ꝓ suis
sibi mitiur vendicare. I deoq
. m. q. si ita est et non est aliud
quod obsistat ipsū ad resti
tutionē votis ⊓ diuisionē eo
que o si ouiter habuerūt dist
ec. o pellatis. Clemēs. iij.

Ē prudētia vra miramur
q̄ cū vobis cām mrimo
nij que vertebatur inter. b. et
. m. cōmisissemus terminandā
et vos o sangīnitatē inter eos
inuenientes sniam diuortij tu
lisstetis. de dote quā a viro mu
lier repetebat quicq̄ statuere
distulistis. R. uia igitur vos
qui de mrimonio pncipaliter
o gnouistis et de dote q̄ ē cau
sa incidēs accessorie o gnoscē
valuistis ⊓ snialiter diffinire
. in. q. pdictū. b. mo. p. cogatis
ut pdicte. m. totā dotem sicē ca
nonicū fuerit restituē nō mo
retur. Clemēs. iij.

Lerūq. et j. si mlier ob
cām fornicationis iudicio ec
clesie aut ꝓpria volūtate a vi
ro recesserit nec reconciliata
postea sit eidē dotē vel dotali
ciū repetē nō valebit. I nno
cen. iij. cōpostell. archiepo et

bu isset pdere debet. vel appellatur ꝗ dotaliciuz res paternales ad
quas restōnē tenetur maritus. C. de pac. ouē. l. ul. et. l. hac lege.

m Valebit. ꝗ pone snīam latā esse quo ad thoi sepationē ꝓpter
fornicationē et sic amisit votē mulier. de mū. ꝓbatur o sangīnitas in
ter eos et ꝓnūciatur mrimonū nullū fuisse inter eos mulier repe
tit votē tāq̄ nō omiserit adulteriū q̄ritur an possit repetē cū effcū
qd possit ꝓbatur q. ex futuro eūtu ptz q. nō fuit mrimonū et si
nō fuit mrimonū nō fuit adulteriū. s. de fri. et male. fraternitatis.

m fi. et veritate manifestata ñō obstat res indicata J. de pur. vul. c. ij. et. viij. di. veritate. et. ff. de odi. sme cā. fi fullo. et. l. auūculo. C. de re iud. l. i. et. ff. de usufru. le. l. uxori ij. exquo eni nullū fuit mrimo mū nulla fuit ws. C. de cōdi. ob cām. da. l. i. Itē ex noua cā tollitur pma snia. s. ti. px. ex lris. et ar. s. c. px. et J. e. c. px. g quicquid da tū fuit noie wtis pt repeti qz pat nullū fuisse adulteriū et sic eccia deceptā fuit in illa snia g reuocari debz. s. de fri. et malefi. fraternita tis. Itē p secdaz sniam tollitur prima. s. de re iudi. inter mōsteriū. et. c. se. ff otra res indicata p veritate accipitur. ff. de re iudi. res indicata. et. ff. fam. mal. hrē. cū putarē. et ex snia ins factū est inter p tes. s. de re iudi. cū inter vos. et. ff. de lib. agno. si ue interpretari. in pū. et secda snia cōtra res prius iudicatas a quibz appellatū nō fuit nulla ē. ij. q. vi. C. diffinitiua. pterea adulteria sicz alia crimina ꝑm intentionē iudicātur et ex corde p cedunt. xv. q. vi. C. i. et. xxxiij. q. ij. in lectum. et de pedi. i. sicut tribo. ff. de furt. qō iniurie. et J. de sen. ex cum voluntate. et iniuria ex affectu mentis fit. xv. q. i. illō tñ. p eque negari nō pt quin mulier ista ex affectu mētis iniuriā facēt ei qué p vero mari to tenebat et ita wlū cōmisit sme quo nō omnis fit adulteriū. ff. ad. l. iul. de adulte. l. penul. In cōtrariū p prima pte allegari pt illud. quid obfuit m iuria ubi conatus nō habuit effectū. s. de spō. ad olescens. ubi de hoc. sup hoc dicūt quidā ut. t. q mulier ista wtē siue wta liciū suum repetē pt. Alij dicūt ut lau. q nō ē ultrius audiēda licet appareat q nō fuerit mrimo mū qz nichilominus punirī debz ꝓpter intencōnē cū ope sbsecuto fecit eni qō potuit. s. de big. nup. et. c. ul. et. ff. de adul. si uxor. C. i. et ar. huius. c. et coisp o q uxor o dēnata ē de adulterio vir debz hre aī nuptias wnacōnē et wtē. m aut. ut li. ma. et aure. C. si de adulterio. als est vñ si. sb illo. C. qui vero plurimas. coll. viij. et istud verius credo. pncipiū eni dz obiterari in talibz nō exitus ut p hoc ceteris delinquēdi audacia auferatur. ſ. si ſ esſz falsū possz omitti in pbatione impedimēti. pma opio magis benigna apparet ſ nō est extendēda licētia.

Et si nece. in wtē. i. in wnacōnē ꝓpter nuptias quam facit maritus uxori put fecit iste J. c. px. m fi.

b Vt si eā. sb tali forma, phibetur otrahi mrimoniū. ff. de. v. obliga. si stipulacō. et. C. de muti. sti. libera. et. s. de spō. gemma. ubi de hoc. et istud pactū pinde hri debz ac si nō fuisſz appositū. C. de odi. ob cām da. l. i. pactū eni otra bonos mores nō valet. ff. soluto mri. alta. C. i. et. C. de pac. pacta que. et. viij. di. que otra morē.

c Ob nullā. ff. de odiē. sme cā. auūculo. et. C. de odi. ob cāz. da. l. i.

d In penā. fils xvi. q. i. legi. et. ff. de neg. g. sme. et ex improbitate nemo oscquitur actōnē. ff. de furt. it aq fullo.

e Restitui. ex hoc vidz q si otra canones vel otra p cepta et ostōnes pncipū otrahitur mrimoniū soluto mrimomo licite repetitur quicqd wtis noie vel wnacōis datū ē. ut. ff. de cōdi. sme cā. auūculo. et. ff. de ritu nup. si p fectus. et. C. de odi. ob cām da. l. i. Sz otra videtur. qui eni scēter otra p cepta legū et ostōnes pncipū nuptias cōtrahūt quicquid alteri datū est dz ei auferri et fisco applicatur. C. de incest. nup. qui otra. ff. de wna. interv. et tx. cū h status. C. si. et

insti. de nup. C. si adūsius. Quidā dicūt q si ignorabāt se eē osangneos tūc repetitur qō datū est alias nō. C. solu. mri. si quis ignorans. et. l. pdcā. C. de incest. nup. qui otra. Istud satis vidz. ſz obuiat hoc exēplū qz isti bñ sciebāt se esse osangwineos nec hoc ignorare poterat et q in tali gradu erāt. ar. C. de lib. cā. si filiū. et. C. de inte. resti. mi. de tutela. Dixit Io. q si aliqui scūt se esse osangneos ſ credūt q liceat sibi in mice otrahē mrim omū tūc o petit repetico ff. de adul. si adulteriū. C. stuprum. et. C. fratres. et. C. incestum. et in eo casu pt intelligi qō h dz. si autē scebāt se nō posse cōtrahē tūc nō repetūt qō dederūt ſz fisco applicat. C. de incest. nup. aut. incestas. et. l. qui otra. tan. dixit q hec nō ē excusatio qz isti sciebant se esse tales q nō poterāt otrahere ut dictū est vñ debebāt pdē quicqd hincinde datū erat et punidit h dñs ipa ꝓpter bonū pacis qz nisi castra restituerētur nō poterat pax inter eos reformari. Et alia ratio est. hic nō poterat seruari pena statuta. qz nō erat cui applicarentur bona cum nullū habeāt illi reges supiorem seu fiscū vnde merito et iure restitui debuerūt illa castra et alia q dicta sūt ne alter in lucro remaneat vñ potius punirī debuit si supioē habuisſz. et hoc satis colligitur p lrām. et qz rex aliter ab illa oiunctōne nō recedebat ut dicit illa lra ne ad comoduz cedat r. ō. et sic cessant otraria.

Sp. vixerit. si. x. q. ij. hoc ius porrectū. C. si ꝓconomus. C. de usu et habi. si patri.

g Tercia. idē esſz si totā

b In wtē. i. wnacōnē.

i Viduaz. tā q misera

bilū pſonaz. lxxx vij. di. C. i. et. c. i. de hoc dz. s. de fo. ope. ex tenore.

k Juris. ut. i. q. vij. daybertū. ff. de re. iur. nemo plus. ff. de acq. re. do. traditio. et. s. de iur. pa. qō aūt. m fi. et. c. cura. ar. ō. ff. de usufruc. qō nrm nō est. ff. de acqui. re. do. nō ē nouū. ōria casualia sūt.

l Vixerit. et sic hēs qō feudū pt alienari ad tps als nō pt alienari. s. de feud. c. ij. ubi de hoc. nacōm o sentit rem postea reuocas

m Consentire. exquo alie renō pt ar. ff. qui. mo. pig. vel ꝓpo. sol. hē re corpali. C. si voluntate. et. C. ſz si pmserit. et. l. si debitor. C.

n Fauorabilē. lxxx vij. di. c. i. et. C. i. et. lxxx vij. di. si in vēdicōe. eps. C. qñ impa. inter pu. et vi. l. vna. et. s. de fo. ope. ex tenore. ubi

o Sanctiones. C. de wnac. aī nup. l. i. et ul. C. sancimus. de hoc. et ds ad uxorē. et wnatio ad virū soluto mrimonio reuertitur nisi

ex pacto lucretur J. e. c. ul. diciū euocare ad petitionē. h.

Ex vias. ouenire. i. ad ius nō debuit nisi pmo istā restituēt.

q Repulerat. et ideo audiri s. de resti. spol. ex cōquestione. et. s. de ord. cogni. sup spoliacōne. et. c. cū dilectus.

r Veritate. de p cessu nego en ut sequitur. sic. s. de re iud. inter mo

s Ad inopiā. et bona videbatur illa pnūciacō qz exq nasteriū maritus incipiebat labi facultatibz et re sua male uti cogēdus erat eā restituē. C. de iur. do. ubi. et in aut. de equali. dot. C. ul. coll. viij. imo et sequestrāda ē ab eo cū p sumitur vir eā dissipaturus. ff. soluto. si cū wtē. C. si vero wtē. si ergo tenetur eā reddē ergo nō pt eā repetē. s. de iur. iur. quēadmodum. qz turpius eicitur r. ē. et solo petit qui restituere statim debz. ff. de re. iur. in cōdemnacōne. in fi. sed h nō bz locū in casu isto ut h dz. cū eni corpus suū uxor ei omiserit

eo defuncto pfatā dotem uxoe dū vixerit habere debeat et tenere cū eccia dotes ptegē teneatur viduaz. Postulasti p terea si qua terra data fuerit alicui et heredi quem de uxore lūma p crearet in hereditatē vel feudū et ipe uxori sue quadā pte ipius in dote oessa decesserit postmodū sme p le an mulier dotē eandē de iure posset habere. Nos aūt cōsul. t. e. r. q cum regulariter nullus plus iuris in alium trāsferre possit q eū constet habere vir cui terra pdicto modo oceditur nō pt uxori relinquē qō ei non licuit nisi quoad vixerit possidere nec licz uxori sue pte illius terre in donacōnē ꝓpter nuptias ex viri cōcessiōe tenere nisi donationi ille ad quē spectat dñiuz illius terre voluerit o sentire. Nō aūt de pma consultacōne dicamus h rndemus etiā de secūda. nam licz eccia in causis viduaz se fauorabilem debeat exhibere.

Nō

Nō

Nō

ff. de adul. si adulteriū. C. stuprum. et. C. fratres. et. C. incestum. et in eo casu pt intelligi qō h dz. si autē scebāt se nō posse cōtrahē tūc nō repetūt qō dederūt ſz fisco applicat. C. de incest. nup. aut. incestas. et. l. qui otra. tan. dixit q hec nō ē excusatio qz isti sciebant se esse tales q nō poterāt otrahere ut dictū est vñ debebāt pdē quicqd hincinde datū erat et punidit h dñs ipa ꝓpter bonū pacis qz nisi castra restituerētur nō poterat pax inter eos reformari. Et alia ratio est. hic nō poterat seruari pena statuta. qz nō erat cui applicarentur bona cum nullū habeāt illi reges supiorem seu fiscū vnde merito et iure restitui debuerūt illa castra et alia q dicta sūt ne alter in lucro remaneat vñ potius punirī debuit si supioē habuisſz. et hoc satis colligitur p lrām. et qz rex aliter ab illa oiunctōne nō recedebat ut dicit illa lra ne ad comoduz cedat r. ō. et sic cessant otraria.

Sp. vixerit. si. x. q. ij. hoc ius porrectū. C. si ꝓconomus. C. de usu et habi. si patri.

g Tercia. idē esſz si totā

b In wtē. i. wnacōnē.

i Viduaz. tā q misera

bilū pſonaz. lxxx vij. di. C. i. et. c. i. de hoc dz. s. de fo. ope. ex tenore.

k Juris. ut. i. q. vij. daybertū. ff. de re. iur. nemo plus. ff. de acq. re. do. traditio. et. s. de iur. pa. qō aūt. m fi. et. c. cura. ar. ō. ff. de usufruc. qō nrm nō est. ff. de acqui. re. do. nō ē nouū. ōria casualia sūt.

l Vixerit. et sic hēs qō feudū pt alienari ad tps als nō pt alienari. s. de feud. c. ij. ubi de hoc. nacōm o sentit rem postea reuocas

m Consentire. exquo alie renō pt ar. ff. qui. mo. pig. vel ꝓpo. sol. hē re corpali. C. si voluntate. et. C. ſz si pmserit. et. l. si debitor. C.

n Fauorabilē. lxxx vij. di. c. i. et. C. i. et. lxxx vij. di. si in vēdicōe. eps. C. qñ impa. inter pu. et vi. l. vna. et. s. de fo. ope. ex tenore. ubi

o Sanctiones. C. de wnac. aī nup. l. i. et ul. C. sancimus. de hoc. et ds ad uxorē. et wnatio ad virū soluto mrimonio reuertitur nisi

ex pacto lucretur J. e. c. ul. diciū euocare ad petitionē. h.

Ex vias. ouenire. i. ad ius nō debuit nisi pmo istā restituēt.

q Repulerat. et ideo audiri s. de resti. spol. ex cōquestione. et. s. de ord. cogni. sup spoliacōne. et. c. cū dilectus.

r Veritate. de p cessu nego en ut sequitur. sic. s. de re iud. inter mo

s Ad inopiā. et bona videbatur illa pnūciacō qz exq nasteriū maritus incipiebat labi facultatibz et re sua male uti cogēdus erat eā restituē. C. de iur. do. ubi. et in aut. de equali. dot. C. ul. coll. viij. imo et sequestrāda ē ab eo cū p sumitur vir eā dissipaturus. ff. soluto. si cū wtē. C. si vero wtē. si ergo tenetur eā reddē ergo nō pt eā repetē. s. de iur. iur. quēadmodum. qz turpius eicitur r. ē. et solo petit qui restituere statim debz. ff. de re. iur. in cōdemnacōne. in fi. sed h nō bz locū in casu isto ut h dz. cū eni corpus suū uxor ei omiserit

Vniuersis epis in regno legionē. cōstitutis.

Et si nece sit et J. qz vero castra quedā que rex legionen. filie regis castell. in dotē tradidisse ꝓponitur ita ut si eā aliqua occasione relinqr et ipsa cederet in ius eius impedimentū pstare videtur huius copule dissoluēde. cū castra ipsa nō tam ob turpem q ob nullā cām sint data utpote cū inter eos mrimoniū nō existat et ideo nec dos nec donatio ꝓpter dotē ne ad comodū ei cedat qō debz in pnā eius potius retorqueri castra ipsa restitui volumus ad id puellam p excōicacōis sniam coartari. Idem archidiacono sancti andree de scotia.

n Sp a nobis tua discretio requisiuit si aliqua terra data fuerit alicui non in hereditatē vel feudū ſz tantum quoad vixerit possidenda et ipe postmodū tercia pte uxori sue in dotē cōcesserit ut rum

multo fortius et wtē sibi omittē debt sub ea quā pt cautionē pstare ut sequitur. C. de pac. cōuē. hac lege. et ē fil'e. xij. q. i. pcipimus. ino uxor tenetur alere virū suū egentē de wte. ff. de iur. wt' mutuū. §. manentē. et pmissa locū hnt cū maritus suspeūs ē de dilapidatione qt male versatur in re sua et non cū pauptate laborat ut hic faciebat. et ita restituetur huic wos, put hic dr. L.

a Et infra. sub hoc infra otinetur q̄ cum ip̄e cautionē pstare nō possit ad instantiā ip̄ius dñio ipe H iudices rescribere curauerūt.

b Potest. iuratoria scq. ut in autē. ut nulli liceat hre loci seruā. §. si vero crimē. coll'ie. ubi dr q̄ si mulier accusetur de crimine, p quo debeat custodiri debt dare fideiussorem si vero fideiussorem dare nō pt iuratoriā cautionē pstet et suffiē. C. de epi. et de aut' gnalr. et in aut' de trig. §. ad excludendas. vñ suptū est ß aut' gnaliter. coll'. viij.

c Cautione. lex eni p̄ hibet fideiussorem dari p wte. C. ne fideiuss. wden. l. i. et. ij. ß in alio casu illud intelligitur.

d Lucri. nō eni tenetur wtē fenerari et de usuris alere uxorē. ar. C. de adm. tu. autē. nouissime. ß ouertat eam in so cietatē honestā vel aliqd omerciū et ex lucro honesto eam alat ar. in aut'. ut hij qui obli. phi. hre res mi. §. qm̄ aūt videmus. coll. vi. ubi tñ dr q̄ si minor nō hr vñ viuat. ß rm̄ pecuniā tunc curator cogitur fenerari. L.

e Onera. ff. de iur. wt'. si is qui stichū. §. ibi wos. et j. de usur. salubriter.

Donatio constante. nō q̄ wnatio inter virū uxorē moribo phibita est ne mutuo amore inuicē spolientur non obtempando wnacōibo ß, pfusa erga se facilitate utētes. maiores eni nri hoc phibuerūt amorē honestū solis animis estimātes nō p wnacōnes ꝛ ne alter in pauptatē incidēt et alter ditior fieret et ut ess illis studiū filios educādi. ff. de wna. inter vi. et ux. l. i. ij. et. iij. et in aut'. qui. mo. na. effi. le. §. illud q̄. ad fi. collaē. vi. et nulla est wnatio nisi ubi mrimonium tenet. si vero mrimoniū nō tenet wnatio de iuris rigore valet ß fas nō ē tales wnacōes esse ratas ne mediocris odicōis videātur esse delinquētes q̄ qui nō deliqrūt otra bēdo. ff. e. l. iij. §. i. et. C. e. si ex volūtate. ß inter spōsū ꝛ sponsam tenet wnatio. ff. e. inter eos. et. l. cū hic status. §. si quis spōsam. tñ si wnator in eadē volūtate usq̄ ad supmū vite exitū pduraueritvalt wnatio. C. e. l. i. et. iij. ꝛ ß ubi dicit nisi wnatoris obitu ofirmetur. et si wnacō ltimū modū excedat et nō fuit insinuata usq̄ ad legitimū modū valebit si pmāsit in ea volūtate usq̄ ad mortē. C. e. l. wnatio

g Locupletior. wnatio ex qua hoc otingit nulla est. ff. e. l. nes. ij. i. ß n. et ex eo q̄ dicit q̄ ex quo alter locupletior et alter pauperior a otrario sensu datur intelligi q̄ wnatio teneat hijs cessantibo qd̄ verū est. si ergo maritus nō fit pauperior tenet wnacō ut si maritus fit institutus hēs ꝛ repudiet hēditatē wnacōis cā ut deferatur uxori sibi sbstitute vel repudiet legatū ut remaneat penes uxorē ꝛ oneratā, p legato pstādo vel si rogatus ess restituē hereditatē uxori nec detrahat quartā cā wnacōis tenet tūc wnatio. ff. e. si sponsus. §. si maritus. et. §. ß et si quis. vel si wnauerit uxori rem alienā. ff. e. ß et si ostātē. Itē licꝫ pauperior fiat donator et accipiēs nō fiat locupletior tenet wnacō ut si emit indē ungēta. ff. e. q̄ autē. §. i. Itē valet q̄ñq̄ wnatio licet wnator fiat pauperior ꝛ accipiēs locupletior si in tpus fmitimrimonij fit collata sed aū tps illud nō efficitur res wnata wnatarn sed differtur in tps quo mulier a lege viri soluta est. ff. e. si cū uxori. §. ul. et. l. quia. et. l. si interim. Item in alio casu valet wnacō licꝫ alter fiat pauperior et alter ditior. ff. e. q̄ si vir fit aūt wnacōis reuocatio ātenus wnator pauperior et accipiēs locupletior factus est. ff. e. si spōsus. §. ul.

h Expsse. tacite aūt fit reuocatio p dimortiū nisi in diuorcio voluerit wnationē valere. ff. e. ß interim. §. si maritus. et. l. cū hic status. §. si dimortiū. et. C. e. l. a marito. Itē tacite fit reuocatio si pius qui libtatē accepit decesserit q̄ is q̄ cōtulit ut in. l. pdcā a marito. si vero pius decedat is qui wnauit nec reuocauit wnationē cōfirmatur morte p silentiū. C. e. wnacōes. et. l. i. et. iij. si autēꝫ simul moriantur puta naufragio vel ruina valet wnatio. ff. e. cū ß status. §. si ambo. expsse reuocatur wnatio cū wnator eā reuocat. C. e. a marito. nisi permitrat eū reuocasse wnacōnē ut supmū iudiciū eius siue volūtatē spectemus. ff. e. cū hic status. §. pmitēria. Itē expsse fit reuocatio si maritus ea que wnauit postea pignori dedit vel alij wnauit vel alio mō alienauit. C. e. si maritus tuus. si. s. de p cur. non iniuste. Et hec que dcā sūt de wnacō. inter virū et uxorē inter parētes et liberos pene intelligi debēt inter quos, phibita ē wnacō cū vna psona intelligantur. C. de impub. et alijs sbsti. l. ul. et. xxxv. q. iij. C hac aūtē. ñ i casibo

i Donatū. ut. C. e. l. a marito. et. ff. e. cū ß status. §. si ambo. et ista vba. tacite vel expsse vel q̄ wnatū accipit ꝛ c. supra sūt ex duabo

k Dos. wos eni datur viro a muliere et wnacō da- tur uxori a viro. s. e. nup. in fi. C. de wna. aū nup. l. i. et ul. et ideo redire debēt ad eos ut ß dr. Et wos et wnatio ꝓpter nuptias debēt esse equales hincinde. C. de pac. ouen. aut' equalitas. et in aut'. de eqli. wt'. §. hec igitur. et. §. de cetero. coll'. viij. et verū est q̄ ista debent redire ad mulierē et virū nisi osuetudo sit in otrariū ut dr h. vel nisi

cōtra iusticiā tñ nō est eis fauor eccīasticus cōcedendus. Illud vero te nolumus ignorare q̄ uxor dare dicitur viro dotē. vir aūt uxori donacōnē facē ꝓpter nuptias sm lūmas sanctiones. Idem a rēpo et a rdiacono iamueñ.

Per vras ſras intimastis q̄ cū mgr m ß. sup quadā sūma pecunie p h. paupe aūcte nra curaueritis cōuenire quā idem. h. p dote uxoris sue requirebat ab eo. Dictus. r. exceptionē opposuit cōtra ipm q̄ uxorē suā a se repulerat et tacita veritate super hoc ſras impetrauerat q̄ cū sup eadem dote alia vice coram vre ciuitatis osuliby q̄stio mota ess ipi p nūciauerūt ut qm̄ idē h. ad inopiā vrgē videbatur dos illa nō assignaretur eidē nisi caucōnē idoneā de ipa nō peritura pstaret vñ vos ei ut de saluāda dote caueret et uxorē suā recipet p̄ecepistis et j. Cū ergo satis possit ei modicum credi dotis cui creditū ē corpus uxoris. M. q. dotē assigrī faciatis eidē sb ea quā pt cauōnē pstaē vel saltē alicui mercatori omitti ut de pte honesti lucri dictus vir onera possit mrimonij sustētare. ne occasione dotis detente uxor a viro dimissa seu vir qui dimisit uxorem adulterij reatū incurrat.

Donatio que 6 reg. ix. ostātē mrimonio inter coniuges dicitur esse fcā ex q̄ alter locupletior et pauperior alter efficitur firmitatē nō habet nisi donatoris obitu cōfirmetur que tñ p emitus euanescat, si reuocetur ab eo tacite vel expsse qui donatū accepit prius debitū natuē psoluat Sane soluto mrimonio sicut dos ad mulierē sic donatio ꝓpter nuptias redit ad virū nisi de consuetudine secus obtineat vel ex pacto de lucrando dote et donacōe ꝓpter nuptias qd̄ equale sit cum hincinde contrarium inducatur.

De secundis nuptiis

H Lexander. iij.

pactū de dote vel donatione lucrāda vel pte fit factū inter eos utlī dicit et .C. de pac. ouen. ex morte. et aut. equalitas. et in aut. de eq. do. ¶.lī igitur. coll. vij. et .C. ō rei uxo. ac. l. vna. ¶. illo. p cul dubio. et istud pactū debz esse equale hincinde. et si nō fit equale maior ps lucri ad minorē debet reduci ut. l. p dic. ex morte. et aut. equalitas.

Q et. l. lege leoms. .C. de pac. ouentis.

Apellanū. scōa. scōe nuptie bndicēde nō sūt J. e. vir aūt et scōam accipe fm veritātis rōnez vere formica cō ē. xxxi. q. i. hac rōne. ſz illud intelligitur p ma viuēte et nō debent bndici scōe nuptie ad exhortacōnē o tinctie. sic et sacerdos interesse nō debet nuptijs clamdestine contractis. s. de clādesti. matri. cū inhibitio. ¶. sane. multo minus debet illas bndicē. et alia est ratio q sacramentū iterari nō debet J. e. vir aūt. ubi hec ratio notatur.

O Ominus. cōstet. s. de spon. in p̄sentia. ubi notatur q̄d iuris sit de hac materia. et .C. de repu. aut. hodie. et in aut. ut li. ma. et auie. ¶. qō aut ē. coll. viij.

c Deneget. et ita ꝓpter dubiū p̄sumitur p matrimonio qō fieri debet. s. de spon. nuuenis. et ar. s. de mri. cōtrac. cō. mr dic. ec. c. i. et. ff. de reg. iur. in ābiguis. et. ff. de iur. doc. in ābiguis. mſi qn dubitatur an o tractū sit cōtra mrimoniū. q̄ clamdestinū est. quo casu potius p̄sumitur adulterium q̄ matrimoniū. xxx. q. v. aliter. et ar. s. de clādest. de spon. c. ij.

d Exigendū. hoc est. p̄ pter oscientiā dubiā ex pbabili cā. fi. J. de sen. ex. inquisitioni. in fi.

e Adulterinis. hoc intellige si postq̄ intellexerit p certo de vita prioris mariti cū scōo remaneat q statim ē adulteriū et nō ante. xxxiij. q. ij. cū p bellicā. et est ar. q mrimoniū qō ab initio valuit tractu tēpis mfirmatur. ff. de indic. si alter. et. l. si a me. sed non fuit matrimoniū ab initio in veritate. sed nūc primo declaratur matrimoniū nō fuisse sicut ecōuerso ex futuro eūctu apparet mrimoniū ab initio fuisse. s. de frigi. fraternitatis. in fi.

Q Ir. benedici. s. e. c. i. ubi de hoc.

g Iterari. sacramēta enim iterari nō deb ēt. i. q. i. hāc regulā. et. c. bij qui. ne fiat eis iniuria. i. q. i. qō quidā. et de cō. di. iiij. ostēditur. xxiiij. q. vij. quēadmodum. et .C. ne san. bap. itere. l. i. et. ij. videretur enī qō sacramentum hmōi nō fuisſz collatū vel q inefficax fuisſz omino et sic fieret iniuria ei. i. q. i. sacra. tū pemtentia bene iteratur. de pe. di. iij. adhuc instant. fallit etiā scōm quosdā in extrema vnctione. Quid enim impediret hāc iterari cū nō sit sacramentū ſz oratio sup hominē. i. q. i. manus. et solēnis pemtentia nō iteratur. l. di. quāuis. et. c. in capite. gratianus tū dicit q iteratur fm ofuetudinē quorūdā. de pe. di. iij. ex pson. et benedictio ista cū aliquis secūdā duxit virginem iteratur fm consuetudinē quorūdā loco xp. et hoc si papa sciat talem cōsuetudinē alias nō licet.

Q Sper. dño J. c. ꝓx. ergo cū apostolus nullū tempus adiciat nec nos adicē debemus. xxxi. q. i. qō si dormierit. et. ij. ql. v. ofuluisti. et. s. de translat. inter corporalia. so li ergo honestati siue consulat mulier q statim licet exquo tpus nō adicitur. insti. de. v. oblig. ¶. pure.

i Licentiam. que intelligitur interuenire eo ipso qō non pbibetur. ut. xxi. q. i. sūt nō nulli.

k Infamia J. c. ꝓx.

Q Om scōm. vult. sic. vij. q. i. sicut alterius. et. s. c. ꝓx.

Q Ir autē et mulier ad bigamiā trāsiēs nō deb; a pbro bndici. q cū alia vice benedicti smt eo bndictō iterari nō debz. I de oxon. epo.

Q Vp illa q̄oe qua q̄ntū ē an mulier possit sme infamia nube infra tps luctus fm leges diffinitū. rndemus q cū aplus dicat mulier mortuo viro suo soluta est a lege viri sui in dño nubat cui voluerit p licētiā et aūctē apli infamia eius abolebitur. I Innoc.

Q. iij. p. nobili mulieri.

Q Vm fm apostolū mulier mortuo viro ab eius sit lege soluta et nubendi cui vult tm in dño liberā habeat facultatē nō debet legalis infamie sustinere iacturam. que licet post viri obitū infra tempus luctus scilicet vnius anni spacium nubat et concessa sibi tamen ab apostolo utitur potestate cum in hijs presertim seculares leges nō dedignantur sacros canones imitari.

m Infamie. quā infligit lex ei q nubit infra ānū ne turbaētur sanguis et de ple dubitaretur. .C. de repud. cōsensu. ¶. si vero. ff. de hijs qui no. infa. l. libertoꝝ. ¶. i. ⁊ nota q canones isti nō solū talē mulierē liberāt ab infamia ſz ab omi pena quā exprimit lex. .C. de sec. nup. l. i. et in autē. hij sdē pemis. et in aut. de resti. et ea que pa. ¶. ul. coll. iij. nec debet dici infamis in foro ciuili exquo p eccle siam et licentiā apostoli remissa ē ar. s. qui fi. smt legi. p venerabilē. et. ij. q. iij. ¶. hinc colligit. Quibam tū dicūt q ꝓptera nō euadit penā illā qua puatur ante nuptiali donacōne. aut. pdcā. de resti. et ea q pa. ¶. ul. que virū suū ita velociter dehonestauit ut appareat etiā co viuente eā non caste vixisse ut ibidem dr. et ideo perdere debz quicquid ex liberalitate viri ad eā potuit peuenire nec eccia in hoc potuit penā illam tollere quia quandā in gratitudinē viri mulier cōmisisse ar. s. de donac. ꝓpter eius. nec est hoc o tra apostolū. s. de diuor. gaudemus.

n Ab aplo. quā alicui auferre non possumus. xxviij. di. de hijs. bnficiū enī iuris nemini est auferēdū. v. di. ad eius vero. ff. de reg. iur. l. iiij. ¶. si quis o dēnatus. et beneficiū p̄ncipis latissime interp̄tandū est. ff. de osti. pn. beneficiū. et sic ad omes mulieres hoc beneficium extenditur.

o Cum hijs. scz mrimonijs cōtrahendis in quibo sacre leges sacros canones imitantur. in aut. quo opor. epis. ¶. ulti. colla. i. et in aut. ut cleri. apud ꝓprios epis. ¶. ul. coll. vi. et. s. de indi. at si clerici. et in aut. de ec. ti. cir. pn. coll. ix.